NEVOIA UNEI IDEOLOGII NAŢIONALE

—Ion HALMAGHI—

Singura posibilitate de ieşire a României din criza politică în care se zbate astăzi este procesul natural de evoluţie socială şi politică. Istoria nu este niciodată înţepenită şi bătută în cuie. Formele de viaţă istorică se schimbă în succesiune de timp şi de structuri novatoare.

Structurile ideologice de azi sunt încălcite şi aglomerate cu mai multe fragmente hibride (rămăşiţe marxiste, poziţii ale formaţiilor politice, nedefinite cu claritate, tendinţe nebuloase de noi înjghebări politice de partide, care nu reprezintă nici o categorie socială şi utopii fanteziste). Nu există o ideologie cuprinzătoare, care să fie expresia profunzimilor naţionale, specificului naţional. Năzuinţa subconştientului naţional este ca ţara să fie refăcută pe toate planurile sale de manifestare, după ravagiile şi destrămările genocidale ale dictaturii comuniste.

În primul rând, este urgentă şi imperativă refacerea morală, spirituală a societăţii româneşti. Nu există etică în viaţa politică de azi. Principiile etice nu guvernează manifestările politice actuale, deci nu pot fi respectate de formaţiile politice existente. De aceea ţara, care nu are o elită politică, se găseşte într'un mare impas, la un ceas de mare cumpănă.

Legile şi viziunea etică sunt primele semne ale unei spiritualităţi în istorie, în terenul concret al existenţei omeneşti. Dar fondul real, metafizic este credinţa în Dumnezeu. Să vorbeşti despre acest aspect al vieţii naţionale contemporane este un non sens, căci sunt prea puţini aceia care ar avea o percepţie şi pentru care ar avea o semnificaţie umană şi românească. Nu există Dumnezeu în politica românească. Totul se discută la nivelul economic, financiar şi partinic. Problemele de spiritualitate creştină, care este fundamentul ontologiei naţionale, sunt marginalizate şi chiar eliminate. Zeul Mercur, al comerţului şi zeiţa Discordiei sunt atotputernici şi adoraţi.

Ţara întreagă trăieşte în agitaţiile şi tulburările, nu ale unor crize, ci ale unui haos total al decadenţei, în care nu mai găseşti nici o valoare şi nici o virtute a spiritualităţii poporului român. Ţara reală, a unui popor care are tradiţiile lui milenare şi cugetul încărcat de armoniile unei viziuni unice despre lume şi viaţă, şi care a asigurat continuitatea neamului în condiţiile cele mai absurde şi contradictorii ale unei deveniri istorice, nu este luată în seamă de politica existentă azi în spaţiaul românesc.

În realitate, politica este grija pentru *"cetate"*, pentru cetatea poporului român; orice politică trebue să pornească dela *"cetate"*. Altfel, ea nu ar avea nici un rost. Temeiurile ideologice ale formaţiunilor politice din România sunt în contradicţie cu realităţile naţionale, atât în componenţa lor doctrinară cât şi în finalitatea lor existenţială, istorică; orice ideologie politică, formulată pe alte dimensiuni decât cele ale

Continuare în pag. 4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR
articole semnate de următorii colaboratori din România:

Prof. F. NĂDĂBAN	pagina 2
Andrei BĂDIN	pagina 2
Prof. B. SERDARU	pagina 5
Dan BITU	pagina 5
Roxana IORDACHE	pagina 5
Nicolae VORNICU	pagina 5
A. GRIGOROPOL	pagina 6
Prof. I. RĂDULESCU	pagina 6
Bogdan COSTEA	pagina 7
Prof. Mircea PLATON	pagina 10
Gh. STĂNESCU	pagina 10
Gh. ZBUGHEA	pagina 17
Alexe COSTA	pagina 20
Prof. Gh. BUZATU	pagina 23
Dan Emilian ROŞCA	pagina 24

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30 $ /50 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 24 Nr. 259 - MAI 1998 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEŢIA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

CAPITOLUL CIORBEA

Eugen BÂRSAN

Victor Ciorbea, cel mai tânăr premier pe care l-a avut vreodată România, şi-a dat demisia trecând prin constrângerea de a demisiona *"de bună voie"*. Ca urmare a jocului diavolesc al pedeilor lui Roman, exercitat asupra sa şi a refuzului său de a accepta excrocheria, şantajul şi lovitul cu pumnul în masă.

După cum o spune el însuşi, în scrisoarea sa de demisie, el ar fi încercat *"mai înainte de vreme"* să fie un altfel de prim-ministru. Ce înseamnă mai înainte de vreme? El a crezut că, în faza României de după alegerile din '96, aşa cum plugul este instrumentul de bază al pământului, de-acum încolo cinstea şi morala vor fi instrumentele de bază ale guvernării sale. O năzuinţă care s'a izbit, însă, din nefericire, de vrăjmăşia: pe cât el a pedalat mai mult pe cinste şi morală, pe atât şi-a întărâtat şi mai mult pe fârtatul diavol din Coaliţia guvernamentală (Petre Roman), care este frate cu şmecheria, excrocheria, şantajul, nesimţirea şi îmbogăţirea peste noapte. Adică cu pacostele grele ale ţării, care o ţin una şi bună că aceasta e vremea lor.

Când în inima ţării e dorinţa de schimbare, PD-ul şi-a însuşit misiunea de a ţine vremea pe loc. Şi nu-i deloc de mirare când ne gândim că adevărul şi onestitatea sunt pentru pedei noţiuni dintr'o altă lume. Când oportunismul, dorinţa de parvenire şi de nesăturată poftă de putere sunt pentru ei unica sevă din care se hrănesc. Şi aşa, în apărarea vremei lor, i-au bătut lui Ciorbea cu pumnul în masă timp de 15 luni, pentru a-i demonstra în forţă că România nu poate avea un alt fel de prim-ministru. Un alt fel în sensul că el cutează, ca în numele cinstei şi al unei ţări obidite de racile, să încalce osatura fărădelegilor lor.

Când pedeii l-au auzit pe Ciorbea spunând că *"clasa politică românească nu poate, în fond, determina reforma economică, socială, legislativă şi instituţională, fără a proceda mai întâi cu seriozitate la propria sa reformă"*, ei s'au simţit loviţi la ficat. Pentru simplul motiv că PD-ul s'a complăcut în a se erija pe poziţia că el face jocurile în coaliţia guvernamentală. Iar potrivit acestor jocuri, i s'a pus lui Ciorbea în vedere una din două: ori să suspende reformele care le afectează intereselor lor, ori să-şi dea demisia şi să plece.

Continuare în pagina 3

CLASA POLITICĂ ÎN DERIVĂ

—George RUICAN—

Datorită gravelor erori de orientare şi a extrapolării unor interese de partid în dauna celor naţionale, săvârşite cu o dezarmantă consecvenţă de clasa politică postdecembristă, arca în care s'au îmbarcat toţi după potopul ce a durat o jumătate de secol, a intrat în derivă. Cei în care ne-am pus speranţele de a scoate nava la liman printr'o conducere competentă şi înţeleaptă dezamăgesc din zi în zi, tocmai prin lipsa competenţei şi înţelepciunii. Atmosfera creată prin zigzagurile principiilor morale, ameninţările şi şantajele gangsterească, cedările în lanţ în faţa lor, complotul cu ramificaţii subterane pentru răsturnarea celui mai onest premier de după Revoluţie, au bulversat întreaga societate românească. Din această cauză, o întrebare a început să încolţească în cugetele multora. Ce fel de oameni conduc de fapt corabia la ora actuală?

Iată ce a declarat de curând Virgil Măgureanu, cel care a avut posibilitatea să studieze trecutul tuturor celor pe care valurile Revoluţuiei i-au săltat peste noapte în vârful piramidei socio-politice. *"Mulţi politicieni care conduc ţara şi membri ai guvernului, vor fi nevoiţi să se retragă, când vor fi publicate listele de informatori ai fostei Securităţi şi dosarele acestora"*. Aceasta este declaraţia unui om fără nici un scrupul, dar

care, corelată cu faimoasa listă a lui Severin, în jurul căreia s'a impus legea tăcerii de teama destabilizării vieţii politice, ne face să privim cu alţi ochi desfăşurarea recentelor evenimente care au bulversat ţara, blocând pentru multă vreme drumul spre democraţie şi reformă.

Astfel, nu ne mai miră sarabanda grotescă a jocurilor politice din ultima vreme, în care pretenţiile aberante ale unor colaboraţionişti ai vechilor regimuri comuniste au fost satisfăcute cu o suspectă generozitate. Nu cumva abdicările dela propriul crez politic şi dela principiile morale ale unor demnitari s'au făcut din obligaţii faţă de *"tovarăşii de drum"*, cu care au fost înhămaţi la aceeaşi căruţă? (dubito, ergo cogito!)

Alianţa Civică, formaţiunea ce a propulsat mulţi oameni de valoare în arena politică, până la cele mai înalte demnităţi, după o serie de semnale de alarmă privind devierea dela programul iniţial, şi-a autosuspendat activitatea în cadrul CDR, nemulţumită de stilul capitulard al liderilor acesteia. Ce imagine îşi poate face alegătorul care a sperat în probitatea morală a celor aleşi, când vede şi aude cum aceştia se dezic dela o zi la alta de propriile lor convingeri politice, dacă au avut vreodată vreuna.

Deşi în campania electorală se promisese *"Reorganizarea din temelii a Ministerului Afacerilor Externe"*, acest deziderat nu a prins viaţă, deoarece CDR guvernând în Coaliţie cu PD, nu a putut trece peste opoziţia acestuia. Rezultatul? Diplomaţia a rămas în continuare la discreţia agenţilor acoperiţi, care şi-au continuat sub privirile îngăduitoare ale lui Adrian Severin activitatea ce a afectat puternic imaginea democraţiei instalate după alegerile din Noembrie 1996.

Cazul spionului din Elveţia, iar de curând *"scandalul paşapoartelor"* dela

Continuare în pag. 4

editorial

GUVERNUL RADU VASILE

După spectacolul de *"circ"*, tragi-comic, pe care l-a realizat acţiunea violentă şi plină de pasiune şi ură a Partidului Democrat al lui Petre Roman de a răsturna guvernul Ciorbea, noul guvern al României a fost alcătuit pe formula unui guvern politic, cu câţiva tehnicieni în fruntea unor ministere.

Motivele răsturnării fostului guvern sunt cunoscute de toată lumea, ele fiind bazate pe de o parte pe cinstea şi corectitudinea lui Victor Ciorbea care nu s'a pretat la manevrele PD de stagnare a programului de guvernare promis de coaliţia guvernamentală, iar pe de altă parte pe cedările lui în faţa permanentului şantaj al Partidul Democrat şi în mod deosebit al lui Petre Roman. Partidul Democrat a realizat astfel o victorie, prin eliminarea lui Ciorbea şi a câştigat noi posturi în guvern şi bănci.

Este de subliniat, în plus, o idee şi un fapt care a fost comentat de o parte din mass-media, că în bagajul de gunoaie al atacurilor nelegitime ale lui Roman, nu era nici un fel de acuzaţie despre imoralităţile săvârşite de Ciorbea. Era normal să fie aşa, pentrucă astfel de imoralităţi nu au existat. Acum, Roman cu democraţii săi sunt liniştiţi şi fac declaraţii de oameni nevinovaţi, nerecunoscând crima lor anti-naţională de a fi întârziat procesul de guvernare şi îndeplinirea obiectivelor fixate de fostul guvern.

Este foarte greu ca Partidul Democrat să rămână nesancţionat pe plan moral de către poporul român, la timpul potrivit şi într'o manieră pe care acesta o va socoti necesară.

Nu credem că demisia guvernului Ciorbea a dus la rezolvarea crizei politice din România, căci în fond întregul program de guvernare al lui Ciorbea a fost adoptat de noul guvern, lucru care mai devreme sau mai târziu ar putea duce la aceleaşi consecinţe.

Guvernul Radu Vasile a fost alcătuit cu ideea de a fi mai unitar, dar şi de a lua în seamă plângerile *"înduioşătoare"* ale democraţilor, totdeauna camuflate, fără a avea curajul de a expune dorinţele lor reale, de participare la guvernare. Partidul Democrat, consecvent în realizarea scopurilor lui, este abil şi gata oricând de a negocia, fără însă a pierde din avantajele câştigate.

Se pare că Radu Vasile a intuit bine slăbiciunile lui Roman şi ale nomenclaturii lui şi a acceptat câteva plângeri. Dar, în acelaşi timp, noul prim-ministru a impus coaliţiei un sistem disciplinar de organizare şi de participare la guvernare, care va trebui să fie consemnat de toţi membrii coaliţiei.

Programul de guvernare se împarte în două faze, cel al priorităţilor pe termen scurt, realizabil până la sfârşitul anului curent, şi cel pe termen lung, realizabil până în anul 2000.

Este bine să reamintim că flaşneta presei marxiste nu a întârziat să menţioneze în biografia noului prim-ministru, că tatăl lui Radu Vasile a fost *"legionar"*. Dar, pe de altă parte, nimeni nu reaminteşte despre tatăl lui Roman, mare tartor al partidului comunist, sau despre alţii din compania lui, care au fost asociaţi ai comuniştilor. Fără nici o intenţie de blamare spunem acest lucru, pentrucă nu putem învinui pe nimeni pentru ideologia politică pe care au avut-o părinţii. Ne punem doar întrebarea simplă, de ce a fi legionar este o degradare, în timp ce a fi comunist este o virtute? Care este logica şi care sunt scopurile reale, pentru această formulă gazetărească? Mai ales că, între legionar şi comunist este o prăpastie de netrecut.

În orice caz, dorim guvernului Radu Vasile multe şanse de reuşită, după perspectivele pe care le are acum şi mai ales dacă atăţările lui Roman şi ale partidului lui, nu vor interveni din nou cu şantaje, care nu sunt decât camuflări ale unor intenţii destructive, care intră în năravul lor de a face ceva împotriva ţării şi a poporului român.

În perspectiva istoriei, chiar o cădere şi a guvernului Radu Vasile nu ar duce la pesimism. Prin căderea guvernului Ciorbea, nu s'a întâmplat de fapt nici un dezastru. În România, de acum încolo vor apare tot mai multe personalităţi politice, odată cu noile generaţii de tineri, care să ajute la refacerea naţională.

În evoluţia firească a societăţii româneşti, odată scăpată de presiunea demografică şi politică a marxismului şi a Moscovei, ţara îşi va regăsi albia care s'o ducă spre revenire şi înflorire, după propriul ei cuget şi îndemnuri spirituale, spre a-şi realiza un destin propriu, fără îmboldiri dela Moscova şi bolşevismul rusesc, copiat de acoliţii lumpen-proletariatului din România.

Guvernul Radu Vasile oferă încă o şansă ţării şi poporului român de a-şi revizui conştiinţa şi a-şi încorda eforturile spre mai bine. Căci, luat în totalitatea lui şi ţinând cont de climatul politic din ţară, acest guvern este gata să pornească hotărît spre realizări majore şi mai ales necesare, pentru a ieşi din impasul de azi.

Poporul român care a trecut prin atâtea încercări în timpul iobăgiei comuniste, cu viaţa lui atât de răvăşită în toate formele posibile, a fost în stare să treacă cu destul calm şi cumpănire şi prin criza politică, iniţiată şi susţinută de Petre Roman, care a înlăturat pe Primministrul Ciorbea. Nu se poate prevedea ce surprize vătămătoare ne va mai aduce Petre Roman, dar ţara cea adevărată a primit cu încredere noul guvern Radu Vasile şi sunt mari speranţe că poporul nu-şi va pierde cumpănirea şi va avea din ce în ce mai multă luciditate.

George BĂLAŞU

AMNEZIE ŞI... MEMORIE

—Fred NĂDĂBAN—

Nu cred că cineva i-ar putea contesta nici bunele intenţii, nici onestitatea, nici puterea de muncă, nici inteligenţa fostului Premier Victor Ciorbea. Dar i se poate imputa, pe bună dreptate lipsa de fermitate în relaţiile cu *"prietenii"*, mulţi şi de multe categorii, fiecare grup sau grupuleţ urmărindu-şi cu obstinaţie interesele în haosul schimbării şi reformei, începând cu PNŢCD însuşi şi terminând cu FMI. I se va reproşa cu temei acceptarea propriei instrumentalizări în beneficiul acestor grupări (pe unele mă simt tentat să le compar cu nişte hiene pentru care interesele imediate şi pe termen lung ale naţiunii noastre extenuate de experimentele anterioare constituie simple gogoşi demagogice).

Unii dintre noi cel puţin îl vor învinovăţi de acceptarea politicii globale a coaliţiei, politică de pripită, necondiţionată, servilă obedienţă faţă de foruri şi comandamente supranaţionale care ***nu pot să nu ignore*** stare noastră de fapt, dramatică în atâtea planuri, în favoarea intereselor de suprasistem, sau chiar de grup străin.

Va fi fără îndoială acuzat de eşecul lamentabil al mult-trâmbiţatei ofensive anticorupţie, menită să facă să guiţe de frică turma de hiene proaspăt multi-miliardare, dar care a sfârşit până la urmă în ridicol, în corul de râsete amuzate al parvenitilor tranziţiei. Din cei, afirmativ, 50.000 de multi-miliardari, conform percepţiei publice, foarte puţini îşi datorează spectaculoasa îmbogăţire peste noapte vreunui geniu financiar strălucit şi muncii. De departe, cei mai mulţi sunt doar tâlhari de duzină care şi-au *"transferat"* prin variate tertipuri neruşinate hălci vârtoase din avutul public, fostul domeniu pcr, despre care, spre deosebire de opoziţia de atunci, deţineau ***informaţia*** străluci valorificată în confuzia bine întreţinută a tranziţiei. Mâna de fier a legii care trebuia să-i strângă de gât şi de pungă - poliţia, curtea de conturi, procuratura, justiţia - s'a dovedit a avea degete de plastilină, aproape totdeauna gata să se facă, discret, căuş pentru a recolta ceva din fructul jafului consumat. Nu se va uita nici faptul că la noi, aşazisele drepturi ale omului au continuat să opereze în special ca drepturi ale infractorului.

Ne-am mai rostit şi mai devreme îndoielile şi îngrijorarea în faţa politicii şi politicilor practicate de guvernul pe care l-am socotit mereu al nostru. Ne ustură totuşi că omul Victor Ciorbea, posesor al unor virtuţi şi calităţi atât de rare în România de azi (şi de ieri şi mă tem că şi de mâine), chiar dacă lipsit de unele *"defecte"* necesare în prezent, a trebuit să plece la huiduielile unei sinistre haite ce personifică atât de complet urâciunea instalată după Insurecţia din Decembrie '89. Mai mult, această haită îşi atrage, afirmativ, sufragiile a vreo 18-20% din electorat, fiind probabil creditată cu decisivă, providenţială competenţă şi capacitate de a ne rezolva criza.

O parte dintre aceşti potenţiali susţinători ai pd-ului suferă fără îndoială de amnezie gravă, alţii... de memorie. Unii uită, ceilalţi îşi amintesc salivând de multe pariuri câştigate de Dl. Petre Roman şi de gaşca celor apropiaţi lui din conducerea pd.

Să recapitulăm succint: În 1990, Petre Roman a contribuit decisiv la câştigarea pariului cu revoluţia română prin deturnarea intenţiilor majorităţii celor ce au participat la Insurecţie. A câştigat pariul cu inteligenţa electoratului prin savante şi bine dirijate ciubucuri pre-electorale care au dus la agravarea stării unei economii cu infrastructura deja ruinată de politica ceauşistă. A câştigat apoi pariul cu patetica eroic-naiva Piaţă a Universităţii, dându-şi apoi toată osteneala să-l câştige şi pe cel cu opinia publică internaţională prin *"justificarea"* stupidei, inutilei mineriade. Nu s'a oprit aici: în 1991, a câştigat şi ***marele pariu cu agricultura***, deschizând larg porţile jafului sălbatic şi îmbogăţirilor rapide pentru noua burghezie rapace cu rădăcini aproape întotdeauna roşii. S'au mai câştigat şi mari pariuri sectoriale, cum ar fi pariul cu flota română (merite nepieritoare, sperăm, dobândind aici ultracompetentul Domn Traian Băsescu), pariul cu oieritul şi lâna românească etc., etc. Există deci premise temeinice, solide, că va continua să câştige noi pariuri majore participând la o guvernare pe care o va putea, probabil, şantaja după plac, acum când privatizarea accelerată deschide din nou porţi largi iniţiativelor creatoare de miliardari.

Domnul Petre Roman e călare pe situaţie: dacă nu o va putea valorifica în poziţia de partener al CDR, o va face fără îndoială ca aliat, poate conducător, al foştilor d-sale amici de suflet din PDSR etc., în aplauzele entuziaste ale multor foruri occidentale, fericite că România *"păşeşte cu hotărîre pe calea luminoasă a capitalismului, că se crează rapid o clasă posedantă nou-nouţă"*. Faptul că această clasă (care va deţine puterea economică şi, deci, şi pe cea politică, la adăpostul legilor unui stat de drept pentru care am militat şi noi, foştii deţinuţi politici) constă în special din rechini şi excroci de o stupefiantă aroganţă, din care majoritatea au fost până mai ieri duşmani de moarte ai democraţiei şi proprietăţii... altora, nu-i va interesa pe *"marii noştri prieteni"* dela Apus, sau, de ce nu, dela Răsărit. Pe noi ar trebui să ne intereseze, căci noi şi copiii noştri vom fi mărţoagele pe care ei şi copiii lor le vor călări, le vor biciui şi umili generaţii la rând.

În afară de cazul când...

ROMÂNIA O ŢARĂ A FALSURILOR

—Andrei BĂDIN—

Viaţa politică românească se desfăşoară după un scenariu greu de înţeles, iar pentru mulţi, unele lucruri care se întâmplă sunt neexplicabile. Recent, când Părintele Gheorghe Calciu Dumitreasa a fost la Bucureşti pentru a pregăti Congresul Românilor din Exil - ROMFEST, celebrii băieţi cu ochi albaştri şi-au făcut, din nou, apariţia cu aceeaşi vioiciune ca şi în trecut. La întâlnirea avută cu Premierul dela acea vreme, reprezentanţii ROMFEST i-au comunicat Premierului că vechile structuri securiste continuă să acţioneze pe faţă, în timp ce la Putere se află de un an şi jumătate forţele democratice. Răspunsul Premierului a fost o neputincioasă dare din umeri.

Acest fapt scoate în evidenţă, ca şi alte întâmplări de după Noembrie 1996, un trist adevăr, afirmat de altfel de Preşedintele Emil Constantinescu: *"Am însemnele Puterii, dar nu o exercit"*.

Toate informaţiile pe care le-am publicat în paginile *"Cuvântului Românesc"* după Noembrie 1996, coroborate cu aceste declaraţii ale celor mai importanţi oameni în statul român, duc la o singură concluzie şi anume, că structurile securisto-comuniste continuă să conducă şi în prezent România şi că, de fapt, asistăm la o sinistră piesă a absurdului în care, din păcate, nu suntem decât nişte figuranţi. Absurdul acestei situaţii este plastic scos în evidenţă de o recentă ştire a agenţiei France Presse. Citind surse bine informate, AFP semnala că 90% din produsele de pe piaţa românească sunt falsificate. Ca şi în politică, Românii sunt ademeniţi cu falsuri şi în viaţa de zi cu zi. Ei mănâncă alimente falsificate, beau sucuri de portocale cu coloranţi şi aşa mai departe. România este aşadar o ţară a falsurilor.

A Minciunii.

CĂTRE CITITORI

Ţinem să facem cunoscut că redacţia nu împărtăşeşte întotdeuna ideile şi punctele de vedere din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

• Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

• Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

CINE ARE INTERES SĂ COMPROMITĂ ROMÂNIA

Mihaela MOISIN

După victoria obţinută prin înlăturarea Prim-ministrului Ciorbea, partidele derivate din FSN au pornit la atacul Preşedinţiei, în totalitatea ei. Prin acuzaţii mârşave, comploturi, înscenări din cele mai greu de imaginat, comuniştii care conduc încă România din spate, vor să iasă din nou la suprafaţă. Aceste partide fac tot ce pot, în tandem, pentru ca România să treacă dintr'o criză politică în alta, astfel făcând jocul Moscovei. Căci cine se mai gândeşte că noi am putea fi primiţi în NATO, sau măcar în Comunitatea Europeană, când ţara o ţine din 1990 tot într'o criză economică şi politică.

Dela jumătatea lui 1997, tot felul de scandaluri sunt aranjate în cadrul guvernului. Ba este vorba de o listă a agenţilor străini pe care Adrian Severin o deţine, ba se suprără Traian Băsescu şi îşi da demisia, ba Dl. Petre Roman se supără şi nu votează bugetul decât dacă e schimbat primul ministru şi când, sacrificându-l pe primul ministru acelaşi buget este în sfârşit votat, apare scandalul cu paşapoartele false din Germania.

Prin numirea noului Prim-ministru Radu Vasile, lumea românească şi-a mai recăpătat încrederea în conducerea actuală şi aştepta pornirea la treburile prea mult amânate, ale agriculturii, ale sănătăţii şi în general ale economiei. Când, deodată, se declanşează cel mai mare scandal, denumit de presa din România *"Ţigareta II"* sau *"Afacerea Otopeni"*.

Cei prinşi la Aeroportul Militar Otopeni cu ţigările de contrabandă sunt toţi şefi ai unor bine stabilite firme comerciale, nu de după Noembrie 1996, ci cu mulţi ani înainte, precum şi comandorul Ion Suciu, fostul comandant al Aeroportului.

Preşedintele Constantinescu şi consilierii săi au considerat această contrabandă o continuare a unor acţiuni dinainte de 1996; dezvăluirea afacerii, prinderea protagoniştilor precum şi deconspirarea complotului de a duce camioanele cu ţigări la reşedinţa prezidenţială dela Scroviştea au fost tărăgănate. În isteria creată, el a încercat să liniştească opinia publică, tratând această afacere drept un flagrant, lucru perceput imediat de opoziţie ca o explicaţie.

Consilierul prezidenţial Zoe Petre a numit această afacere, pe drept cuvânt, o conspiraţie la adresa preşedintelui. La această afirmaţie, PDSR a sărit ars, considerând că o astfel de prezentare are drept scop *"intoxicarea opiniei publice"*, arată Mediafax. Mai mult, PDSR crede că teoria complotului împotriva şefului statului vrea doar să justifice abuzurile şi încălcările legii comise până acum de Ministerul de Interne şi Parchetul Militar. În comunicatul său, PDSR cere *"demiterea Ministrului de Interne şi a Procurorului General, precum şi clarificarea rolului jucat în Afacerea Otopeni de către unii consilieri prezidenţiali"*.

Senatorul PDSR, Radu Timofte, în cadrul unei conferinţe de presă, declară că Ministrul de Interne Gavril Dejeu şi Preşedintele Constantinescu practică *"şantajul politic"* prin ameninţarea că au descoperit dosare neînregistrate privind acte de corupţie din timpul fostei guvernări.

Comportamentul hotărît al Preşedintelui Constantinescu în cadrul şedinţei de bilanţ a SRI, în care a cerut *"totul până la capăt"*, precum şi trecerea în rezervă a unor generali dela contrainformaţii militare şi contrainformaţii ale SPP i-a atras atacul opoziţiei.

După ce Dl. Roman şi-a îndeplinit misiunea de a-l înlătura pe primul ministru, Dl. Ion Iliescu, a pornit la misiunea sa, împotriva preşedintelui. El a ameninţat pe faţă că va iniţia procedura de suspendare a preşedintelui, dar nu imediat, ci în momentul în care va fi sigur de reuşită.

Toate acestea sunt provocate de nişte forţe străine ţării, care vor să distrugă bruma de democraţie care se instalează cu greu în România, iar aceasta să nu ajungă în NATO, prin intermediul comuniştilor care încă sunt în putere.

Sperăm că răbdarea D-lui Preşedinte a ajuns în sfârşit la limită, şi că în interesul naţional, va porni la o restructurare a instituţiilor fundamentale ale statului, va reveni la atitudinea fermă dela începutul anului 1997 şi că va asculta măcar acum de sfatul lui Walesa.

În ce priveşte ancheta în Afacerea Otopeni, va trebui să folosească toate prerogativele de care dispune, pentru a o soluţiona imediat.

CAPITOLUL CIORBEA

Urmare din pagina 1

Şi aici s'a ajuns. Pentrucă Ciorbea n'a mai putut rezista psihozei create contra lui de Ciolaniadă, care a fost întărîtă dela zi la zi. Şi este de-a dreptul revoltător când chiar numai ne gândim la acest lucru, cunoscând geneza întâmplărilor şi filiaţia celor din PD, care i-au cerut lui Ciorbea să sacrifice dreptatea şi onoarea ca să se facă loc Ciolaniadei, care nu vrea decât o reformă aducătoare de venituri personale şi care să-l facă pe Dl. Roman stăpân al poporului român.

În complexul unui politicianism ticălos şi reacţionar la ideea de politică cu morală, Victor Ciorbea, copilul născut nu într'o vilă din *"Primăverii"* ci în Ponor, cel mai sărac sat din ţinutul moţilor, a fost urît pentrucă el a avut o biografie curată. O biografie la care a ţinut şi în cele 15 luni ale sale de prim-ministru, când mai toţi cei din jur ţipau să li se dea vile, că doar ei sunt funcţionari de stat. Când şi-a dat demisia, Ciorbea şi-a făcut şi declaraţia de avere: *"Posed acelaşi apartament de trei camere ca în ultimii 15 ani şi acelaşi autoturism Dacia de 22 de ani"*. Iată deci exemplul unui motiv, simplu dar extrem de puternic, de ce el n'a putut fi acceptat de Dl. Roman şi pedeii săi, care alcătuiesc clasa afaceriştilor politici bogaţi. Pe de altă parte, unul cinstit şi sărac cum e Ciorbea, nici el nu poate face viaţă cu politicieni îmbogăţiţi prin impostură, parvenire şi ticăloşie. Apoi, la urma urmei, şi ca un colac peste pupăză, Ciorbea a trebuit să mai înfrunte şi acuza că ar fi prea ardelean.

În guvernarea Ciorbea nimic nu s'a putut lega. Pentrucă ea a fost dela început supusă unei rulete a iresponsabilităţii politice, în care tot jocul a fost făcut pentru blocarea lucrurilor şi nu pentru succesul lor. În o atare situaţie Premierul Ciorbea, în loc de soluţionări, a trebuit să-şi consume timpul ocupându-se de deblocări. Şi l-a consumat în ideea călăuzitoare mărturisită de el: *"Dragostea pentru ţară şi pentru oamenii ei nu se afişează în public, ci se trăieşte în faţă cu propria conştiinţă şi cu Dumnezeu deasupra. Este crezul meu dela care nu voi abandona niciodată."*

Ciorbea a fost constrâns să plece pentru a nu mai sta în calea politrucilor şi a afacerilor subterane politico-mafiote a celor din curtea nomenclaturistă, care resping orice idee care ar putea clinti comunizata societate românească. Dogmaticul acestei societăţi (Brucan) a căutat să justifice îndepărtarea Premierului cu argumentul: *"Ciorbea a fost un predicator care ne ţinea interminabile lecţii de morală"*. Deci, cu dela Brucan citire, capitolul de constrânsă demisie a lui Ciorbea este un capitol de ţinere a moralei în afară de graniţele guvernamentale.

Marea greşeală a lui Ciorbea a fost aceea de a accepta o investitură cu mari responsabilităţi, dar nu şi cu posibilitatea de a-şi exercita autoritatea. El a ignorat prea mult faptul că pactul cu PD-ul a fost un pact cu diavolul. Pentrucă PD-ul este acelaşi funest p.c.r. Când acest pact l-a terminat pe Ciorbea, el s'a despărţit de poziţia guvernamentală zicând: *"Doresc să revin la cea mai înaltă şi întreagă demnitate, aceea de simplu cetăţean al României, pentru a-mi restabili legătura firească şi directă cu oamenii din rândul cărora provin"*.

Cineva pune întrebarea: *"Este Victor Ciorbea un om al trecutului sau dimpotrivă un om a cărui stea abia acum începe să se ridice prin forţe proprii?"* Mulţi sunt de părere că Victor Ciorbea se va întoarce în glorie în politica românească pentrucă el este felul de om politic de care ţara de azi are imperios lipsă.

Eugen BĂRSAN

ROMFEST A SĂRIT ATLANTICUL ŞI-A AJUNS ÎN ROMÂNIA!

Succesul şi sărbătorirea "ROMFEST"-ului care va avea loc în Bucureşti (17-20 Septembrie a.c.) se datorează unor tineri din Exil care s'au întâlnit în 1986 la *"Săptămâna Câmpului Românesc"* din Hamilton, Canada şi al căror gând a fost să găsească un numitor comun de unire al celor de peste hotare. După rugăciunea de dimineaţă în capela Câmpului, tinerii s'au retras, au discutat şi până la urmă au strigat: *"Eureka!"*

Organizăm un FESTival închinat ROMâniei *("ROMFEST")* şi vom lupta pentru apărarea tradiţiei, credinţei, menţinerea legăturilor cu civilizaţia Apusului şi libertatea.

La inaugurarea *"ROMFEST"*-ului, ce s'a ţinut în 1988 la Biserica Ortodoxă *"Sfânta Maria"* din Cleveland, Ohio, au luat parte reprezentanţii celor două biserici: Ortodoxă şi Greco-Catolică, precum şi ai Bisericii Baptiste, ai *"Uniunii şi Ligii"* şi ai ziarului *"Cuvântul Românesc"*.

Faptul că reamintim de tradiţie, de credinţă, de legătura cu Apusul şi de libertate a insultat amorul propriu al *"Fiului Iubit"*, care şi-a asmuţit ogarii: s'au lipit afişe cu caracter antisemit în jurul Bisericii, s'au trimis scrisori false prin care se retrăgeau invitaţiile trimise, ameninţări etc. Dar poliţia a identificat pe agitatori că sunt agenţii Bucureştiului şi Primarul oraşului a dedicat o zi Festivalului închinat României.

Demascarea manevrelor multilaterale a ajuns până la Washington, de unde senatorul Statului Ohio, Howard Matzenbaum (Evreu), a trimis şi el o telegramă de felicitare organizaţiei *"ROMFEST"*.

Mulţumim tovilor care prin minciuni şi falsuri au iniţiat ancheta ce a dat ocazia autorităţilor să afle adevărul.

"ROMFEST"-ul următor (1990) s'a ţinut la Washington, unde au fost sărbătoriţi luptătorii anticomunişti din munţi; iar în 1992 ne-am întâlnit în Hamilton, Canada, locul lui de naştere.

Primele întruniri s'au trasat pe linia Nord-Sud, iar cea de-a IV-lea şi a V-lea ediţie s'au ţinut pe orizontala Pacific (Los Angeles, California) şi Atlantic (Princeton, New Jersey).

"ROMFEST"-ul şi-a îndeplinit misiunea, pe harta Lumii Noi, cu semnul Sfintei Cruci!

În California s'a cimentat legătura sufletească dintre Exil şi Ţară. O fotografie (*"Cuvântul Românesc"* nr.220, 10/1994, p.12) ne arată Colegiul de redacţie al ziarului nostru: Ion Halmaghi, George Bălaşu, Nicolae Pora, George Donev, Mihaela Moisin şi Zahu Pană, alături de reprezentanţii presei şi televiziunii din România: Lucia Hossu-Longin, Aurelia Boriga Năstase, Octavian Paler, Petre Mihai Băcanu, Ana Blandiana şi Crina Popescu.

Încununarea succesului am avut-o la Princeton, când cei care ne-au sabotat şi insultat au încercat să se apropie dând din coadă. Citâm din *"Puncte Cardinale"*, nr.9/10, 1996, p.5: *"Au existat însă şi prezenţe neprevăzute, iar unele profund nedorite"*.

Musafiri neprevăzuţi şi nedoriţi: comunişti de viţă veche şi politicieni ieftini ce căutau să fie băgaţi în seamă. Aceşti neinvitaţi au uitat că *"ROMFEST"*-ul nu se indentifică cu vreun partid sau ideologie!

"ROMFEST"-ul se identifică numai cu cei care luptă pentru păstrarea tradiţiei, credinţei, menţinerea legăturilor cu civilizaţia Apusului şi dorul de a fi liberi.

Stroe MOLDOVANU

ROMFEST '98

BUCUREŞTI - ROMÂNIA

CHEMARE

Congresul Românilor din Exil, ROMFEST '98, se va desfăşura în perioada 17-20 Septembrie a.c. în Aula Mare a Muzeului Naţional de Istorie din Bucureşti şi va fi dedicată celor opt decenii dela împlinirea visului de veacuri al poporului român, Marea Unire.

Această sărbătoare cultural-artistică a Românilor de pretutindeni, a fost iniţiată cu zece ani în urmă, scopul ei fundamental fiind acela de a promova spiritualitatea şi valorile creştine şi naţionale, spre a reînnoi şi reafirma legătura cu tradiţia noastră multiseculară.

Anul acesta Romfest 1998 va veni în faţa ţării cu tot bagajul istoriei lui, rezumat în sintagma care fost întruparea întregului Exil pe toate continentele: CUGET ŞI SPIRIT ROMÂNESC.

Prin lucrările care vor fi prezentate de către un număr de oameni de cultură, ţara va putea cunoaşte tot efortul şi realizările Exilului, pentru a fi înţeles, unitar şi global, de către compatrioţii săi în eforturile făcute în anii de rezistenţă anticomunistă şi de apărare, în străinătate, a adevăratei Patrii. Prin această manifestare Românii din Exil îşi vor mărturisi, încă odată, datoria şi dragostea nelimitată pentru scumpa noastră Românie Mare şi de două ori milenară, a lui Decebal, a lui Traian, a regelui Ferdinand şi pentru toţi cei care au trudit şi suferit, au murit pentru ea, pe front, în temniţele comuniste sau în Exil, la capătul pământului.

Comunicările şi discuţiile se vor desfăşura într'un spirit liber şi nediscriminatoriu, cu profund respect pentru toţi cei ce îşi vor aduce contribuţia. Preocupările ROMFEST sunt îndreptate spre spiritualitatea românească, spre credinţa şi idealurile neamului nostru, făcând incompatibil orice amestec cu ideea de tendinţă comunistă sau neocomunistă.

Oricine simte românește, oricine crede în Iisus Hristos şi în Biserica lui şi poartă adânc în cuget imaginea Ţării şi a Poporului Român, oricine doreşte un viitor strălucit neamului din Carpaţi şi trăieşte alături de durerea şi speranţele româneşti este chemat să participe la manifestările ROMFEST '98 din Bucureşti.

Pentru a asigura succesul acestei întâlniri, participanţii din afara ţării sunt rugaţi să trimită suma de $100.00 U.S. pentru înregistrare, sumă ce va acoperi intrarea la toate comunicările, inclusiv masa banchetului de închidere. Banii se pot trimite pe numele: "Cuvântul Românesc", menţionând "pentru Romfest", la adresa: P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet, Hamilton, Ont. L9C 7N5, Canada.

Preşedintele Comitetului Internaţional
Preot Gh. Calciu

Preşedintele Comitetului Naţional
Prof. univ. Nicolae Ciachir

Secretar
Mihaela Moisin

Secretar General
Andrei Bădin

UN INTERVIU CU MINISTRUL LUCRĂRILOR PUBLICE ŞI AMENAJĂRII TERITORIULUI

Sosit de câteva zile în Ottawa pentru contacte cu oamenii de afaceri canadieni, în vederea dezvoltării sectorului construcţiilor de locuinţe în România, Dl. Ministru Nicolae Noica a acordat corespondentului nostru George Georgescu următorul interviu:

George Georgescu - Stimate D-le Ministru, permiteţi-mi ca în numele cititorilor *"Cuvântului Românesc"*, cea mai răspândită publicaţie românească din afara ţării, să vă urez bun venit pe teritoriul ospitalier al unei ţări prietene a poporului român. Ştim că reprezentaţi în guvernul Radu Vasile, PNŢCD, un partid cu vechi tradiţii de luptă anticomunistă şi implicaţii profunde în istoria Patriei noastre. Vă rog să ne spuneţi care este mesajul cu care aţi venit, ce contacte aţi avut şi cum evaluaţi primele rezultate ale vizitei Dvs., prin prisma intereselor României.

Nicolae Noica - În primul rând ţin să vă mulţumesc pentru urarea de bun venit pe pământ canadian şi apoi să încercăm a vă exprima câteva gânduri din proiectele cu care am venit în această misiune. În momentul istoric în care s'a petrecut adevărata Schimbare în România, adică în Noembrie 1996, CDR şi-a propus, printr'un document electoral, *"CONTRACTUL CU ROMÂNIA"*, să încerce să pună în practică o serie de obiective concrete, pentru a aduce viaţa Românului pe un făgaş normal. Aş sublinia două din aceste principale obiective. În primul rând, rezolvarea într'un mod cât mai operativ a problemei locuinţelor. Al doilea obiectiv, pe care l-am propus personal şi la care ţin extrem de mult, este normalizarea vieţii la sate, deoarece, după 50 de ani de comunism totalitar, satul românesc se află într'o stare deplorabilă. Am fost unul dintre autorii documentului electoral *"CONTRACTUL CU ROMÂNIA"*, prin care s'a căutat a se transmite Românului un mesaj în vederea schimbărilor vechilor mentalităţi printr'un nou mod de politică responsabilă. Pentrucă societatea românească a trăit după 1989 şi trăieşte în continuare momente extrem de dificile, trebuind să facă faţă unor provocări deosebite. Adică, trecerea dela societatea comunistă totalitară, într'una democratică, în care principiile Statului de Drept şi ale economiei de piaţă, sunt principii funcţionale.

La ora actuală, se pun două probleme extrem de importante şi anume regimul proprietăţilor, regim care va trebui garantat prin lege, nu numai asigurat şi a doua, să încercăm să fim responsabili pentru toate actele pe care le facem şi deciziile pe care le luăm. În acest context general, mi-am propus ca în cadrul Ministerului pe care îl conduc, să reuşesc la sfârşitul mandatului, într'o proporţie cât mai mare, să realizez aceste obiective. De aceea apreciez sprijinul acordat de ambasadă şi în special al D-lui consilier economic Nistorescu, pentru realizarea acestei vizite, în care am avut posibilitatea unor contacte cu personalităţi deosebite ale lumii politice şi de afaceri. Întâlnirea pe care am avut-o cu omologul meu din Guvernul canadian, Dl. Galiano, a fost extrem de încurajatoare prin faptul că am convenit ca o serie de experţi dela Corporaţia pentru Sisteme de Credit Ipotecar pentru locuinţe, să vină în România pentru a studia împreună aplicarea concretă a sistemului la condiţiile din România. Am mai stabilit de comun acord să întocmim un Protocol de colaborare între cele două Ministere, pe care îl finalizăm până la sfârşitul verii, pentru a-l semna împreună cu Dl. Ministru Galiano, care a acceptat în principiu invitaţia pe care i-am făcut-o.

Sperăm ca articolul Dvs. să ajungă pe masa de lucru a d-sale şi întrucât este originar din Italia, ţară cu care ne înfrăţim prin aceeaşi origine, să ne ajute. România, ştim cu toţii, este o insulă de latinitate în acea mare orientală, în care a reuşit să reziste două mii de ani, datorită răbdării poporului român. Această răbdare a poporului nostru, va fi factorul cel mai important în saltul pe care îl vom face pentru reabilitarea economiei noastre.

G.G. - Domnule Ministru, aş dori în încheiere să vă întreb, ce perspective întrezăriţi pentru ieşirea ţării noastre din actuala criză moral-politică şi economică ce a bulversat societatea.

N.N. - Sunt foarte optimist în această privinţă, deoarece însăşi schimbarea de guvern care a avut loc într'un timp relativ scurt, a fost o dovadă că democraţia a reuşit în România să fie percepută ca cea mai eficientă formă de guvernare. Democraţia permite ca atunci când un agregaj nu funcţionează, să fie găsită o altă formulă care să permită reconsiderarea elementelor constitutive ale întregului mecanism. Am convingerea că în circa un an, un an şi jumătate, dacă programul de guvernare propus la ora actuală, în primul rând restructurarea întreprinderilor, care să permită o privatizare eficientă, spargerea monopolurilor principalelor regii, cum este RENEL şi ROMGAZ, se vor vedea repercursiunile asupra preţurilor produselor de importanţă majoră. Energia electrică, gazul natural, termoficarea, care au o influenţă majoră asupra bugetului familiei. Urmează apoi, repunerea în drepturile ei a agriculturii româneşti. În această privinţă guvernul, prin actualul ministru al Agriculturii, depun eforturi deosebite pentru rezolvarea acestei probleme. De altfel şi primul ministru şi-a exprimat sprijinul pentru subvenţionarea în continuare, în mod eficient, a agriculturii româneşti. Neam propus să reuşim alimentarea cu apă a satelor româneşti, în primii 2 ani circa 30%. Pentru această operaţie de anvergură, va avea loc chiar în cursul lunii Mai o licitaţie internaţională, pentru obţinerea unui credit în valoare de 340 milioane de dolari.

Mă mândresc să declar că, pentru prima oară în ultima sută de ani, un guvern creştin-democrat alocă o sumă atât de importantă pentru obiectivul alimentarea cu apă a satului românesc.

G.G. - Stimate D-le Ministru, la ora când, cu multă amabilitate îmi acordaţi acest interviu, ziarul nostru se află în faza de tipar, de aceea în numele cititorilor celui mai prestigios ziar românesc din Canada, care este răspândit în 24 de ţări ale planetei, vă mulţumesc pentru bunăvoinţa arătată, urându-va mult succes în activitatea profesională şi politică. Totodată, vă rugăm să transmiteţi Preşedintelui Emil Constantinescu mesajul nostru de prietenie şi dorinţă de a-l întâlni pe meleagurile canadiene, unde de este aşteptat cu un deosebit interes de exilul românesc.

N.N. - La rândul meu vă mulţumesc, dorind să continuăm dialogul cu ocazia apariţiei numărului zece mii, al ziarului pe care îl reprezentaţi.

G.G. - Sunteţi foarte generos, D-le Ministru.

A consemnat publicistul

George Georgescu

CLASA POLITICĂ

Urmare din pagina 1

ambasada română din Bonn, după cum au relatat unele ziare din Bucureşti, pare că a creat unele probleme în relaţiile diplomatice cu Germania. Unii afirmă că s'au eliberat documente de identitatea false unor infractori de către consulat, iat alţii dezmint, litigiul îmbrăcând aspecte controversate. Toate acestea se întâmplă datorită faptului că diplomaţia românească se conduce nu după reguli stabilite la Cotroceni sau la Palatul Victoria, ci după cele stabilite la sediul partidului lui Petre Roman, care continuă să păstreze în solda ministerului armata de agenţi, numindu-i eufemistic *"diplomaţi de carieră"*.

Cea mai dureroasă problemă este însă aceea a descoperirii ucigaşilor tinerilor revoluţionari din Decembrie 1989. Unul din punctele forte ale campaniei electorale a candidatului CDR la preşedinţie, a fost tocmai promisiunea de a se ancheta şi nominaliza vinovaţii genocidului şi de a fi traşi la răspundere. Actualul procuror Sorin Moisescu, la prima sa întâlnire cu factorii de răspundere din Parchetul General, a declarat că va soluţiona dosarele evenimentelor din 16-21 Decembrie dela Timişoara şi cele din 21-31 Decembrie dela Bucureşti, dosarul *"Piaţa Universităţii"* şi al evenimentelor din 13-15 Iunie 1990, care au fost blocate. *"Vreau să ştiu de ce şi de către cine"*, a afirmat d-sa, *"şi doresc să cunoască acest lucru şi opinia publică, pentru însănătoşirea morală a societăţii"*.

La 15 Ianuarie 1998, Grupul pentru Dialog Social constata cu îngrijorare că *"la 8 ani după evenimentele din Decembrie 1989, continuă să se manifeste forţe politice care se împotrivesc cu înverşunare eforturilor justiţiei de stabilire a adevărului despre Revoluţie"*. De aceea pare nefirească declaraţia fostului ministru al Apărării, Constantin Dudu Ionescu, dela începutul lunii Aprilie crt., care a specificat că va întreprinde demersuri pentru amnistierea generală a tuturor crimelor din timpul Revoluţiei, inclusiv cele comise de ofiţeri ai armatei. Imediat Asociaţia *"Memorialul Revoluţiei"* şi Societatea *"Timişoara"* au cerut Preşedintelui ţării să oprească demersul legislativ al ministerului Apărării Naţionale, privind implicarea unor militari în evenimentele sângeroase din Decembrie 1989. Timişorenii au reamintit declaraţia din campania electorală a Preşedintelui, făcută dela balconul Operei din Timişoara la 16 Decembrie 1996, referitor la adevărul despre crimele Revoluţiei. Societatea civilă timişoreană s'a declarat hotărîtă să facă uz de toate mijloacele legale pentru a protesta împotriva ministerului Apărării Naţionale. Revoluţionarii clujeni au declarat la rândul lor că nu sunt de acord cu amnistierea celor implicaţi în Revoluţie.

Şi Asociaţia *"21 Decembrie 1989"* a cerut Preşedintelui Emil Constantinescu pedepsirea celor vinovaţi de crimele din timpul Revoluţiei, deoarece *"consideră nefirească muşamalizarea tragerii la răspundere a zeloşilor ofiţeri activişti comunişti care au dat ordin de tragere împotriva civililor ce demonstrau neînarmaţi în Decembrie 1989"*.

La 8 Aprilie crt., AFDPR a respins intenţia Preşedintelui, care a fost atras într'o capcană periculoasă, de a amnistia crimele săvârşite de unele elemente din armată, chiar înainte de a fi judecate. De altfel, prof. univ. dr. Matei Basarab, profesor de Drept Penal, a declarat că *"preşedintele ţării nu este abilitat să facă asemenea propuneri. Numai Curtea Supremă de Justiţie, împreună cu Ministerul Justiţiei, au competenţa unei iniţiative legislative, care trebue supusă votului Parlamentului"*. Preşedintele poate interveni oferind ***graţierea***, NUMAI DUPĂ CE S'A DAT VERDICTUL DE VINOVĂŢIE, ÎN URMA UNEI HOTĂRÎRI JUDECĂTOREŞTI. Această iniţiativă inabilă a unor politicieni demagogi, poate crea un precedent periculos, care poate lăsa armatei iniţiativa de a interveni *oricând, împotriva oricui*, fără teama culpabilităţii şi a tragerii la răspundere.

Datorită scandalului care a luat proporţii nemaiîntâlnite pe marginea propunerii ministerului Apărării, Preşedintele Emil Constantinescu a fost obligat să se delimiteze şi să pună lucrurile la punct. La data de 9 Aprilie crt. a făcut o declaraţie în faţa naţiunii, în care a spus printre altele: *"...Indiferent de persoanele sau instituţiile implicate în represiunile de atunci trebue să aflăm adevărul pentru a ne asuma cinstit istoria noastră prezentă şi pentru a o transmite corect generaţiilor următoare. Anchetele trebue să-şi urmeze cursul fără ingerinţe politice sau de orice altă natură"*.

În legătură cu complotul datorită căruia V. Ciorbea a fost înlăturat, se remarcă faptul că, deşi primul ministru desemnat a anunţat ***modificarea structurală*** a noului Cabinet, aceasta nu a fost altceva decât o simplă rotire de cadre. Mai mult, au fost reprimiţi miniştri PD care au declanşat scandalul la scară naţională şi au părăsit ostentativ guvernul Ciorbea. În ceea ce-l priveşte pe autorul moral al răsturnării fostului primministru, este cazul să reamintim că Ion Diaconescu, preşedintele PNŢCD şi al CDR, a făcut următoarea declaraţie: *"În orice caz nu vom accepta revenirea lui Traian Băsescu în noul Cabinet"*.

Şi totuşi Băsescu a revenit! Cinism, ipocrizie, irresponsabilitate, lipsa demnităţii, inconsecvenţă, iată câteva atribute ale celor care au preluat timona după furtuna din 1989. *"Democratul"* Băsescu declarase unui post de radio într'un interviu, că o nouă majoritate parlamentară poate fi alcătuită cu oricare dintre partide, deoarece toate sunt democratice. Chiar şi PRM şi mai ales PDSR. Aceasta a fost o nouă diversiune, menită să menţină în continuare starea de haos ca şi declaraţiile incendiare ale lui la adresa Alianţei Civice.

Dacă programul Cabinetului Ciorbea şi miniştrii au rămas în linii mari aceleaşi, este limpede că scopul urmărit de PD, la care din păcate s'au raliat şi o parte din membrii CDR şi ai presei, a fost debarcarea premierului de a cărui statură morală şi onestitate se împiedicau şi nu-şi puteau face jocurile de culise. Instabilitatea socio-politică ne dă acum sentimentul îndepărtării de structurile euro-atlantice şi de scopurile propuse după alegerile legislative din 1996. Poate că acesta a fost de fapt ţelul urmărit de duşmanii democraţiei, care au reuşit să ne prezinte ca pe un popor neguvernabil.

Singura soluţie pentru epurarea societăţii de aventurierii care au apărut ca ciupercile, este modificarea sistemului electoral. Responsabilizarea clasei politice şi posibilitatea accederii elitelor, se poate face numai prin introducerea sistemului uninominal şi renunţarea la cel proporţional în care apar pe listele partidelor şi elemente corupte moral, compromise, care nu pot fi anulate la scrutin. În felul acesta clasa politică actuală, care plutеşte în derivă pe apele tulburate din umbră de cei interesaţi, va putea fi trecută prin sita care separă valorile de incompetenţi şi uzurpatori.

În aceste momente crusiale pentru viitorul României, nu există practic nici o formaţiune politică a cărei doctrină să fie lupta împotriva comunismului şi a sechelelor lui. De aceea este necesară apariţia unui catalizator al energiilor benefice, care să identifice şi unifice toate forţele de dreapta, pentru a se înnobila acţiunea de purificare a unei societăţi bolnave.

George RUICAN

NEVOIA UNEI IDEOLOGII NAŢIONALE

Urmare din pag.1

realităţilor naţionale, este sortită falimentului şi va fi aruncată la coşul de gunoi.

În faţa dezagregărilor ideologice de azi, ale formulelor politice, sperăm că fondul subconştientului naţional va năzui în curând spre formarea altor structuri şi închegări ideologice, care să satisfacă exigenţele momentului pe care-l trăieşte lumea românească, *"lumea reală a ţării"*, care încă îşi păstrează cugetul curat şi *"legea strămoşească"*. O ideologie naţională care va include în cuprinsul ei valorile permanente şi specifice fiinţei româneşti.

Dacă în formele politice de azi lipseşte spiritualitatea articulată a unei dimensiuni religioase, nu este mai putin adevărat că lipseşte şi o conştiinţă naţională, care să cimenteze şi să creeze pe temeiul ideii de naţiune (unitate de limbă, de sânge, origine comună, tradiţii şi năzuinţe specifice şi cugetul cu aceeaşi încărcătură abisală), valori culturale şi o civilizaţie unică.

Numai cu sentimentul naţional şi puterea de sacrificiu pentru existenţa naţională se va putea ajunge la întemeierea unei comunităţi morale (nu o societate civilă, care este o expresie fără conţinut şi pecare nu o utilizează nici un tratat de sociologie). Fără acestea, nu se poate vorbi despre o ideologie autentică şi nici de existenţa istorică a unui neam.

În felul acesta, vom fi în stare să înţelegem, prin intermediul unei ideologii naţionale şi semnificaţia istoriei, care ne va da cheile unei axiologii istorice şi ale unei metafizici cu priză la realitatea concretă a lumii, care ne cuprinde şi ne caracterizează ca fiinţe umane.

ION HALMAGHI

MÂRLĂNIA PROLETARĂ

(Băi, to'arăşe Ilici!)

—Banu SERDARU—

Ilici Iliescu Ion n'are copii, n'are nepoţi, are în schimb pasiunea mistuitoare pentru propria imagine şi e mereu în campanie electorală! La întâlnirea cu filiala PDSR Gorj i-a acuzat pe ţărănişti că *"subminează economia, industria, agricultura, sărăcesc populaţia, sunt aroganţi şi agresivi"*. Apoi, pe fondul uralelor gorjene tovărăşeşti şi la adăpostul imunităţii parlamentare, a etalat încă o mostră a vulgarităţii şi mârlăniei cu care l-a înzestrat şcoala sovietelor: *"se laudă prostul ăsta de Emil Constantinescu că, dacă va câştiga iar alegerile, vor curge în România 60 de miliarde de dolari"*. În vizita minerească de lucru din bazinul Văii Jiului, to'arăşul Ilici şi-a etalat din nou virulenţa limbajului tipic de parvenit al bolşevismului. Deghizat muncitoreşte, schimbând şapca dejisto-scorniceană cu bereta tranziţiei, tătucul minerilor şi-a mai dat odată arama pe faţă, debitând noi perle ale educaţiei sale mitocăneşti. Devotat propriului principiu al *"democraţiei originale"* şi-a îndemnat ortacii să-i măture de pe scena politică pe *"netrebnicii adversari, în cap cu prostul ăla de preşedinte!"* După care, a încercat să dreagă busuiocul, întorcând-o ca la Ploieşti şi susţinând că, de fapt, a vrut să spună că şeful statului e naiv!!

Caracterul josnic al lui Ilici este măsura *"educaţiei"* comuniste şi a stilului de viaţă, impus de acest regim al luptei şi al urii de clasă, în care grosolănia şi mârlănia proletară la ordinea zilei fac casă bună cu minciuna şi făţărnicia.

În tabloul sumbru al reziduurilor comuniste de teapa lui Brucan, Verdeţ, Marţian, Vadim sau Funar, to'arăşul Ilici rămâne figura centrală a activistului, supus trup şi suflet cauzei partidului care l-a format în anii utemeului său revoluţionar. După ce i-a suprimat pe odioşi, la ordinul kaghebist şi'n cârdăşie cu Roman şi Voican (trioul puloverelor roşii) Iliescu-zâmbilă şi-a etalat cu brio întreaga gamă de procedee exersate în timp la înalta şcoală moscovită a *"despoţilor luminaţi, cu faţă umană"*: diversiunea, manipularea, minciuna, mârşăvia, dezinformarea şi - peste toate - bădărănia şi vulgaritatea tipică nomenclaturii peceriste.

Vocabularul de mahala l-a trădat şi ex-activistul *"încrâncenat în sinergia faptelor"* a emanat înveninatelele iliescisme, de genul *"Măi, animalule", "Sula'n coaste", "Să fiarbă'n suc propriu", "Golanii şi derbedeii", "Netrebnicii de ţărănişti", "Prostul ăla de preşedinte"* şi alte asemenea repere ale tinereţii sale revoluţionare, care nu vor dispare decât odată cu el. *"Aceşti guvernanţi sunt nişte oameni lipsiţi şi de orizont, lipsiţi şi de pricepere, lipsiţi şi de ştiinţă de carte şi nu ştiu să se bată pentru interesele ţării şi sunt gata să sacrifice totul de dragul profiturilor lor personale. Au venit cu o aroganţă prosteacă şi manifestă o agresivitate turbată, primitivă, iar acum se pregătesc de o mare fraudă electorală"*. Aceste aberaţii ale postcomunismului iliescian intră direct sub incidenţa art. 205 şi 206 C.P., dar umbrela senatorială îl absolvă pe Ilici nu doar de limbajul trivial, de mahalagiu isterizat, aflat în goană nebună după voturi şi prozeliţi în partidul corupţilor, dar şi de crimele comise în cei şapte ani de domnie.

La confruntările candidaţilor la preşedinţie, to'arăşul Ilici a fost de-a dreptul siluit, neputându-şi da drumul la gură, în largul ei, spre a-şi debita *"amabilităţile"* de limbaj la aprecierea pregătirii intelectuale a celorlalţi pretendenţi. E greu, dacă nu imposibil pentru criptocomunistul *"Mai dragă"* să'ntineze valorile bolşevismului, înlocuindu-l pe muncitorescul *"Băi to'arăşe"* cu burghezo-moşiliescul *"Dom'varăşe!"*. E şi mai greu să pretinzi ca şef al statului şapte ani, că eşti şcolit, luminat, dar mai cu seamă educat şi manierat, când n'ai stare, eşti agitat permanent, dai din cap, scoţi limba, surâzi patologic, pendulezi de pe-un picior pe altul şi debitezi expresii indecente la adresa adversarilor politici. Cu un limbaj violent şi împătimit după putere, Ilici e mai degrabă un politruc kaghebist decât un politician *"democrat-social"* expirat. Discursul său politic e apă de ploaie, un şir interminabil de vorbe goale, fără miez şi fără noimă, care nu reflectă decât ură, minciună şi necuviinţă.

Lasă băi, to'arăşe Ilici să meargă ţara înainte şi fără *"kamunişti"*, că după 50 de ani am văzut şi simţit ce le poate căpăţâna şi cât sunt de devotaţi acestui popor, pe care l-au îngenuncheat şi umilit. Şi numai ţine lecţii de trivialitate, instigând la ură şi violenţă, că 7 ani de suferinţe au fost de ajuns.

ION ILIESCU PLÂNGE DUPĂ MOSCOVA

—Roxana IORDACHE—

Ion Iliescu şi ai lui au constituit anul trecut *"Fundaţia Română pentru Republică şi pentru Democraţie"*. Republica, *"măreaţa vatră"* adusă în ţara noastra cu tancurile sovietice trebue, nu-i aşa?, apărată de cei care, odinioară, s'au pus în slujba unei puteri străine şi de urmaşii lor neabătuţi. Printre membrii fondatori ai acestei Fundaţii se numără *"părintele Constituţiei"* din 1991, Antonie Iorgovan, autor, împreună cu FSN, al aberaţiei juridice în conformitate cu care o putere legiuitoare decide pentru vecie o formă de stat şi interzice amendarea ei. Orice lege omenească este amendabilă, singurul infailibil fiind Dumnezeu. Nostalgicii bolşevismului, însă, şi-au arogat drepturi absolute, substituind, în sens ateist, atotputernicia divină pe pământ.

Preferinţa pentru republică ar mai fi, totuşi, de înţeles pentru cei care au încremenit în proiectul tinereţii lor *"revoluţionare"*. Numai că dumnelor ar vrea, în plus, ca Majestăţii Sale Regelui Mihai să-i fie din nou condiţionat accesul în ţara natală. Mai mult, ar vrea să i se ridice, din nou, cetăţenia română. Astfel, membrii Fundaţiei republicane s'au apucat, la mijlocul lui Februarie, în lipsă de altă preocupare, să conteste la Curtea Constituţională Hotărârea de Guvern nr.29 din 21 Februarie 1997, prin care cabinetul Ciorbea i-a recunoscut cetăţenia română Regelui Mihai. Reclamanţii pretind că respectiva hotărâre guvernamentală ar încălca Legea cetăţeniei române nr. 21/1 Martie 1991. Obiecţia ridicată este că Majestăţii Sale nu i s'a solicitat să facă cerere de *"reacordare"* a cetăţeniei române! Subtextul: Regele să recunoască Constituţia republicană!

O asemenea prostie juridică şi mârlănie n'ar surprinde la Iliescu şi ai lui. Surprinde, însă, că un om cultivat ca profesorul Răzvan Theodorescu s'a pretat la asocierea cu Gelu Voican Voiculescu - cel care a declarat că ar lupta *"cu arma în mână împotriva monarhiei"*! Cei doi, ca reprezentanţi legali ai Fundaţiei pentru republică au dat în judecată Guvernul României *"pentru constatarea nulităţii HG 29/21.02. 1997"*. Avocat pledant: bineînţeles, Antonie Iorgovan. Dincolo de abjecţia morală a unui asemenea demers, orice instanţă de judecată va constata, dela început, nulitatea lui juridică. Pentru simplul fapt că Hotărârea de Guvern prin care, spre cinstea lui, Cabinetul Ciorbea a recunoscut cetăţenia română a Majestăţii Sale, stipula constatarea nulităţii HCM-ului din 1948 prin care guvernul Groza retrăgea Regelui Mihai naţionalitatea. Un act de reparaţie care ar fi trebuit făcut încă din 22 Decembrie 1989 şi, teoretic, a fost făcut, prin hotărârea CFSN-ului de anulare a tuturor măsurilor totalitare luate de regimul comunist. Acela a rămas, însă, un act pur formal, fără consecinţe, un act de propagandă prin care uzurpatorii revoluţiei încercau să se legitimeze.

Aşadar, Guvernul Ciorbea este autorul unei hotărâri istorice, juridice şi legitime, prin care se constată nulitatea unei decizii bolşevice, luată de un guvern trădător de neam şi ţară, aservit Moscovei sovietice. Din obsesia nebună ca Regele Mihai *"să jure"* pe Constituţia republicană - act, oricum, efemer, eternă fiind doar Evanghelia - Iliescu şi ai lui cred că pot duce de nas Justiţia servindu-i o contestaţie fără obiect. De fapt, dumnealor ar vrea ca hotărârea antinaţională a guvernului Groza să fie eternizată. N'au avut, însă, curajul să-şi exprime dezideratul, fiindcă altfel ar fi contestat hotărârea Guvernului Ciorbea pe motiv că anulează o decizie bolşevică. Dar asta e durerea ilieştilor: că Guvernul democratic al României a constatat nulitatea unui act discreţionar comunist. Avem încredinţarea că, la rândul ei, Justiţia Română va constata nulitatea plângerii făcute de Fundaţia pentru republică. De altfel, reclamanţii puteau plânge în voie, fără să se plângă Justiţiei.

PD A CÂŞTIGAT LA ŞANTAJ

—Dan BITU—

Aşteptata demisie a lui Victor Ciorbea s'a produs mai repede decât se aşteptau unii. Jocurile au fost făcute la Cotroceni, de unde a venit semnalul pentru ofensiva împotriva lui Ciorbea, la rampă ieşind Liberalii în frunte cu Valeriu Stoica şi aşazisul grup dela Braşov, în numele PNŢCD. De fapt, în declaraţia sa de demisie, Ciorbea a spus că a fost victima unei *"mineriade de catifea"* şi ca a fost forţat să demisioneze. Călcându-şi pe inimă, datorită rivalităţii vechi cu liderul ţărănist, Constantinescu l-a desemnat pe Radu Vasile să formeze noul guvern. În termenul stabilit de Constituţie, Radu Vasile a reuşit să formeze noul Executiv, formula fiind adoptată de Parlament.

Guvernul Radu Vasile consfinţeşte împăcarea cu Partidul Democrat al lui Petre Roman, care a revenit mai întărit, în noul Executiv, obţinând mai multe posturi decât la sfârşitul lui Ianuarie, când a părăsit guvernul condus de Ciorbea. În plus, PD a obţinut şi o bucată din ministerele economice, Radu Berceanu fiind numit Ministrul Industriei şi Comerţului. La Agricultură nominalizează pe Alexandru Bogdan. Acesta a fost retras de pe lista Guvernului în urma dezvăluirilor mass-mediei de a fi fost membru PUNR şi PDSR, iar după Noembrie 1996 a trecut la PNŢCD, unde ar fi loc de ceva funcţii. În locul său a fost numit în Executiv Dinu Gavrilescu, unul din cei mai slabi miniştri din Guvernul Ciorbea.

Radu Vasile a dat dovadă de aceeaşi *"mână proastă"* şi în numirea consilierilor săi. Astfel, în funcţia de director al Direcţiei Relaţii Publice şi protocol a fost numit Cornel Tomescu, care a ocupat aceeaşi funcţie şi în perioada guvernului PDSR condus de Nicolae Văcăroiu. Tomescu a fost dat afară de Văcăroiu, după ce îl enervase pe acesta, în urma beţiilor straşnice făcute în sediul Guvernului din Piaţa Victoriei. Radu Vasile a reconfirmat-o în funcţia de consilier pe probleme de asistenţă socială. culte şi orfelinate pe Minodora Ilie, fosta preşedintă a Fundaţiei *"Omnia"* înfiinţată de Ion Raţiu, pe care l-a păcălit de o frumoasă sumă de bani înainte de a fi numită în această funcţie în guvernul precedent. Minodora Ilie a cooptat-o în funcţie şi pe Elena Bărbulescu, sora răposatului dictator Nicolae Ceauşescu. Minodora Ilie a reuşit să rămână în post datorită prieteniei cu Eugenia Diaconescu, soţia preşedintelui PNŢCD. Un alt nume compromis de pe lista consilierilor de stat ai lui Radu Vasile este Florin Vodiţa, care a fost numit în funcţia de consilier de stat pe probleme de politică externă şi relaţii financiar- bancare internaţionale. Vodiţa a fost timp de opt ani consilier la Ambasada României la Londra, unde a stat practic două mandate, încălcând toate prevederile democratice. După Noembrie 1996, a ajuns şeful Protocolului prezidenţial, iar acum la guvern.

Noul Guvern are o sarcină extrem de grea: punerea bazelor declanşării reformei economice. Deocamdată însă noul premier nu a dat amănunte cum şi mai ales când va fi declanşată aceasta. Până vom afla acest lucru, cert este că la presiunile partidului lui Petre Roman, Radu Vasile pare a fi renunţat momentan la restituirea proprietăţilor, lucru cerut insistent de PNŢCD. Noul guvern trebue să prezinte în curând Parlamentului bugetul care stă de multişor pe undeva prin unul din sertarele pline de praf dela Palatul Victoria. După ce iniţial anunţase că va modifica proiectul de buget, Radu Vasile a revenit, declarând că proiectul de buget făcut de fostul guvern va intra în dezbaterea Parlamentului. Acest proiect a fost criticat dur în mediile economice. Nu se ştie cum va face reforma guvernul Radu Vasile, deoarece liderul ţărănist Ion Diaconescu a şi anunţat că în toamna aceasta va fi remaniat.

Până una-alta, Fondul Monetar Internaţional a anunţat că este posibil ca România să nu mai primească ultima tranşă din acordul cu acest organism financiar internaţional.

DUPĂ DEMISIA LUI VICTOR CIORBEA

—Nicolae VORNICU—

Luni 30 Martie a.c., după ce Dl. Victor Ciorbea şi-a anunţat dubla demisie din funcţiile de prim-ministru şi primar general al Capitalei, invitatul postului de televiziune PRO-TV, ca să comenteze evenimentul, a fost Dl. Cristian Tudor Popescu redactor şef la ziarului *"Adevărul"*. Domnia sa, prin tonul vehement, încărcat de ură, prin limbajul folosit şi nu în ultimul rând prin ţinuta vestimentară proletară, a lăsat impresia şi bănuiesc că nu numai mie, a unui fost activist de partid din perioada totalitar comunistă.

Spre deosebire de Dl. Silviu Brucan - un alt preferat al emisiunilor PRO-TV - care este plin de ridicol acum, când prevede un viitor luminos mişcării liberale din România, în totală contradicţie cu profeţiile din perioada anilor 1949-1950, pe vremea când era şeful catedrei de marxism-leninism la Institutul de Construcţii Bucureşti şi alte înalte funcţii - de acum cunoscute - în nomenclatura comunistă, Dl. Cristian Tudor Popescu a rămas un fidel apărător al cauzei proletariatului.

S'au pus în spatele D-lui Victor Ciorbea, toate relele şi neîmplinirile executivului generate de situaţia falimentară a economiei româneşti, după 50 de ani de comunism şi neocomunism. Chiar şi atunci când fostul premier, odată cu demisia, şi-a declarat averea personală (un apartament de 3 camere şi o maşină Dacia 1300), a stârnit revolta interlocutorului, acuzându-l cu vădită ură că urmăreşte să obţină capital politic şi că nu se gândeşte la miile de *"nenorociţi"* care nu au ce mânca.

În condiţiile unor surse de venituri atât de reduse la nivel naţional, până şi unii lideri sindicali cu vechi reminiscenţe ale trecutului, s'au răzvrătit împotriva expremierului incitând salariaţii la greve şi demonstraţii de protest pentru măriri de salarii şi alte revendicări, în fond nejustificate de productivitatea muncii şi miile de miliarde pe care societăţile, ai căror lideri sunt, le datorează bugetelor de stat şi de asigurări sociale. Nu este posibil cu astfel de oameni, îndoctrinaţi cu utopica lozincă *"dela fiecare după capacităţi, fiecăruia după nevoi"*, să beneficiem de linişte socială şi o viaţă prosperă.

Campania înverşunată împotriva D-lui Victor Ciorbea, condusă pe faţă de PD (FSN), ne-a dat a înţelege - dacă mai era nevoie - că oamenii onesţi ca Victor Ciorbea sau Valerian Stan, nu au ce căuta în funcţii care pun în pericol foloasele necuvenite, obţinute în mod abuziv de politicieni demagogi. Crede, oare, în mod sincer, Dl. C.T.P. şi ceilalţi asemenea domniei sale că răul în care ne zbatem astăzi se datoreşte D-lui Victor Ciorbea şi că prin plecarea sa din fruntea guvernului, lucrurile se vor linişti? Să-mi fie iertat, dar eu unul nu cred, atâta timp cât în Parlamentul României există politicieni compromişi, care au slujit cu devotament sistemul totalitar comunist, iar astăzi se opun cu vehemenţă votării legilor care le afectează propriile privilegii, sau alte interese partizane. Cu oameni în Parlament şi în funcţii de conducere a economiei, a căror mentalitate a rămas tributară vechiului regim, nu vom putea tinde şi ajunge la o situaţie mai bună.

Una dintre şanse ca să terminăm cu această bulversare politică şi socială, o constituie tineretul a cărui conştiinţă nu a fost pervertită de ideologia comunistă şi care se cuvine a înţelege că ţara dispune de mari resurse pentru afirmarea creativităţii lor. Este imperios ca tineretul să păşească curajos în toate structurile sistemului democrat, pentru ca demagogii politici, profitorii şi nostalgicii comunişti să fie tot mai izolaţi şi îndepărtaţi.

Forţarea de către PD (FSN) a demisiei D-lui V. Ciorbea are şi o parte bună. Opinia publică din ţară, rămasă încă sub influenţa vorbelor mieroase ale D-lui Petre Roman, care una spune la Strasbourg şi alta în Bucureşti, se va convinge în scurtă verme de adevărata faţă a domniei sale. Metoda de şantaj aplicată de PD (FSN) faţă de partenerii din coaliţie, care în mod sigur va continua, face dovada că membrii de vârf ai acestui partid sunt departe de interesele fundamentale şi destinele ţării.

"ERUPŢIA CORUPŢIEI"

Adrian GRIGOROPOL

Editorul revistei *"Foreign Policy"*, Moses Hasim, nu de mult, a caracterizat *"corupţia"* ca una din cele mai mari primejdii care ameninţă *"democraţia"*.

Alimentată de politicieni venali, avizi afacerişti, traficanţi de arme, de droguri şi teroriştii, aceasta a luat proporţiile unei *"erupţii"* din craterul unui vulcan, acoperind tot globul cu o reţea incendiară care nu poate fi stinsă.

Intensitatea ei a crescut culminant odată cu colapsul fostei Uniuni Sovietice când întreaga sferă de dominaţie de până atunci, vechii comunişti şi noi conducători, cu iuţeală de-a dreptul imperceptibilă, au însfăcat trilioane din finanţele publice şi, în lipsă de orice control, le-au folosit în interese proprii, dela îmbogăţire până la jaf, operând dela indivizi singulari până la ganguri.

Beneficiind de abilitatea KGB-ului şi de lipsa de scrupule a gangurilor criminale, în mod notabil în Rusia, banii au fost plantaţi intern şi extern în bănci, companii, uzine, rafinării şi în achiziţia celor mai profitabile surse de petrol, gaze şi materii prime valoroase. Proporţional, în state desjugate din colosul sovietic, denumindu-se *"democraţii"* recente, s'a procedat identic, rozându-se economia prin malversaţiuni de instabilitate politică şi falimentare economică.

La un nivel suportabil, corupţia a existat şi înainte în lume dar, în prezent, amploarea dezvoltării pe plan mondial este total diferită şi acest fapt este datorat sfârşitului Războiului Rece, naşterii economiei globale şi noii tehnologii.

În cadrul raporturilor celor două părţi ale Războiului Rece corupţia era, din raţiuni de *"securitate"*, oarecum tolerată şi ţinută sub control discret, ca să nu lezeze beneficiile clasei conducătoare, remunerarea muncii şi costurile utilajelor. Acum scuza *"securităţii"* a dispărut. Despoţii nu mai sunt sacrosancţi, ca de altfel şi liderii aleşi, iar deloc neglijabilă, o nouă clasă de Kleptocraţi nu plătesc impozite, taxe, subminează cu impunitate bugetele creind situaţii de faliment financiar statal, supravieţuirea căzând pe spinarea populaţiei al cărei nivel de trai este cel al disperării.

Cele mai handicapate sunt acele guverne cu Poliţie şi Sistem Judiciar slab şi ca atare ineficiente în combaterea corupţiei asociată, nolens-volens, cu mafia. Adică se conlucrează cu extorcarea criminală.

Cum în zilele noastre, economia globală şi noua tehnologie înlesnesc corupţia, combaterea acesteia este extrem de dificilă pentrucă prima a instituit schimburile economice fără frontiere, iar noua tehnologie pune la îndemână cele mai sofisticate utilităţi de circulaţie a banilor.

Progresul tehnic face ca cele mai uriaşe cantităţi de bani să fie transportate oriunde în lume, cei murdari să fie spălaţi în investiţii legitime fără ca primitorul să ştie ce fel de bani sunt, precum şi comenzi prin bănci care pot zăpăci democraţii vechi ca şi noi, agentul favorizator fiind computerul. Nu mai puţin posibilitatea de spargere a codurilor. Gangsterii internaţionali pot comunica foarte uşor între ei şi să interacţioneze cu traficanţi de droguri şi teroriştii.

Bunăoară, presa bulgară a evidenţiat că în ajunul căderii regimului comunist din 1989, capii comuniştilor bulgari au virat importante sume de bani în bănci din Occident. Cum Elveţia aplică rigid sistemul secretului bancar, autorităţile bulgare au solicitat accesul pentru găsirea respectivelor fonduri, ceea ce se pare că în primă excepţie Elveţia s'a arătat favorabilă, să examineze cererea şi... dacă se vor prezenta dovezi, să restituie fondurile. Iată dar, cum încuietoarea este prezentarea dovezilor şi este de presupus că deponenţii au ştiut cum să le mistifice.

Vedem deci, că lupta cu corupţia, deşi imperativă, este totodată de extremă dificultate.

Dată fiind ineficienţa statelor în această luptă, se iniţiază şi organizaţii negu-vernamentale care să preia din această luptă. Aşa există International Transparancy, o grupare care lucrează să reducă corupţia în afacerile internaţionale şi care publică un index de state. Statele puternice trebue să le ajute pe cele slabe cum să organizeze poliţia şi sistemul judiciar, cum să coordoneze legile, să împărtăşească informaţii electronice, să ofere tehnologie şi cunoştinţe în aşa fel ca banii murdari să nu treacă frontierele, iar şi în interior să întărească vigilenţa şi în mod special, dacă ne referim la noi, să stopeze radical *"toleranţa"*. Altminteri, corupţia se va întinde precum *"lava"*.

Cauzele acestei plăgi în ţara noastră sunt cele generale, expuse mai sus, dar putem în mod specific să le sintetizăm în *"vidul"* ce s'a creat la confiscarea Revoluţiei, când vechile structuri comuniste au rămas în posturi şi au avut posibilitatea imediată să pună mâna pe fondurile mai ales lichide în valută aflate în depozite bancare şi în seifuri secrete pentru muritorii de rând, despre care încă nu se ştie nimic până în ziua de azi. *"Salvatorii poporului"* n'au ştiut şi n'au văzut nimic nici atunci, nici în cei şase ani următori, cât au condus ţara.

Cei care au profitat, nu numai că aveau acces la fonduri, dar şi cunoştinţe despre economia globală, de cele mai avansate tehnologii de informare şi comunicare. Cum putea fi tranziţie economică dela fondurile comuniste sustrase, la o economie de piaţă? Eşecul reformei şi privatizării stă în această contradicţie, în adagiul *"ex nihilo, nihil"* iar plaga corupţiei roade verace fără încetare, iar lupta cu ea trebue să fie fără cruţare.

La 27 Februarie 1998, ziarul *România Liberă* a publicat pe prima pagină că în sala *"Omnia"* s'a făcut bilanţul anului 1997 al Ministerului Justiţiei, prezent fiind şi Preşedintele Constantinescu. Ziarul a brodat articolul cu *"În vreme ce marii infractori se plimbă în voie, instanţele au soluţionat anul trecut 7 (şapte) cazuri de corupţie"* şi că această senzaţională ştire a dezvăluit-o chiar Preşedintele Ţării. Umor negru evident.

O notă rea pentru Televiziune, care a scăpat ocazia să ne informeze că eventual România va fi trecută în Cartea Recordurilor şi în orice caz suntem în *"Topul Mondial"* pentru *"combaterea corupţiei"*.

MUZICĂ - VIDEO
CĂRŢI - ZIARE

CEREŢI CATALOAGELE GRATIS:

***DE CARŢI - PESTE 1,000 DE TITLURI**
AVENTURI, ISTORIE, CARTI DE BUCATE, DICTIONARE, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICA, BEST SELLER, INDREPTARE, MEMORII

***CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI**
CANTARETI CELEBRI DE MUZICA POPULARA ,USOARA, DE PETRECERI SI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICEASCA, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)

* **VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI**
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacii etc.) MUZICA SI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89

ABONAMENTE LA ZIARE ŞI REVISTE

CERETI FORMULARUL DE COMANDA:
Ziua, Evenimentul zilei, Romania libera, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femeia, Expres Magazin, Catavencu
si multe altele - La dvs. acasa prin:

ARTIMMEX INTERNATIONAL
Import-export & distribution of publications and media
3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7266
PENTRU CATALOAGE: TELEFONATI SAU TRIMITETI ADRESA!

Ingineria financiară

(Căpătuiţii regimului Iliescu)

Ionel RĂDULESCU

Campania anticorupţie a demarat cu urmăriri şi arestări ca'n filme, s'au format comisii de luptă cu abaterea dela moralitate, unele conduse însă, din păcate, chiar de marii potentaţi ai regimului Iliescu, care-au dovedit maladia, dar n'au depistat şi agenţii patogeni... Tunurile de multe miliarde de lei, date în plin economiei naţionale de căpeteniile mafiei autohtone, ţigăneşti şi arabe au fost posibile cu complicitatea interesată a organelor puse să aplice legea. Reţelele mafiote din Vamă aveau spatele acoperit şi erau susţinute de fostul Guvern al Văcăroilor, care a împins ţara pe marginea prăpastiei. Cartea document a fostului şef al Poliţiei Române - generalul Ion Pitulescu - stă mărturie în acest sens. Intitulată sugestiv: *"Al treilea război mondial - crima organizată"*, a doua ediţie completată este o radiografie a criminalităţii din România anilor 1990-1997, bazată pe probe şi dovezi clare, de netăgăduit, care i-au atras autorului incomod urmărirea, intimidarea, vânarea permanentă şi ameninţarea cu moartea, de către profesionişti ai crimei. Cartea document denunţă instituţiile vinovate de dezastrul naţional, începând cu Instituţia prezidenţială a lui Iliescu şi continuă cu Guvernul marionetă al Văcăroilor, Banca Naţională a Isărescului, Direcţia Generală a Vămilor condusă de colonelul Pânzaru (amicul Văcăroiului), Ministerul Finanţelor în care Florin Georgescu (becherul) a închis ochii la toate manevrele ilegale din Vamă, sesizate şi de Garda Financiară.

La fel de vinovate de tolerarea neregulilor financiare bancare sunt Curtea de Conturi, Credit Bank, FPP II Moldova şi Ministerul de Interne. O bună parte dintre văcăroi erau manevraţi de gruparea Hrebenciucului (secretarul general al guvernului) care tăia şi spânzura în toate chestiunile financiare bancare şi economice ale ţării. Jaful naţional al celor 7 ani sub Ilici a fost cunoscut de puterea criptocomunistă, care a tolerat şi încurajat *"ingineria financiară"*.

Începând cu Nicolae Văcăroiu - fost prim-ministru şi continuând cu Florin Georgescu - fost Ministru al Finanţelor, Vasile Ionel, Victor Opaschi şi Dan Iosif - toţi trei foşti consilieri iliescieni, Virgil Măgureanu - fost director al SRI, Mihail Pânzariu - fost şef al Vămilor, Viorel Hrebenciuc - fost secretar general al guvernului, Doru Ioan Tărăcilă - fost Ministru de Interne, precum şi alţi înalţi demnitari (la fel de hoţi) ai regimului Iliescu s'au făcut că plouă şi-au închis ochii, interesat la operaţiunile criminale desfăşurate de grupările mafiote, care au văduvit statul român de mii de miliarde de lei. În cartea-document a generalului Pitulescu sunt nominalizaţi şi experţii excrocheriilor de mari proporţii, *"inginerii financiari"* Sever Mureşan şi Mircea Horia Hossu (Banca Dacia Felix), George Constantin Păunescu, Constantin Dinulescu şi Corneliu Stegaru (Credit Bank - Bank Coop), Răzvan Temeşan (Bancorex), Alexandru Iacobov (FPP II Moldova), Steriu Popescu, Tudor Stănică, Petre Partal (Credit Bank) şi lista e prea lungă... Prin relaţii atrase sau infiltrate în Guvernul Văcăroilor, *"inginerii financiari"* au obligat emiterea unor acte normative, care le-au înlesnit şi acoperit fărădelegile ce-au subminat economia naţională şi au reuşit numirea în funcţii de decizie din Ministerul Finanţelor a unor înalţi funcţionari corupţi, care au pus botul şi-au muşcat la nadă, pe multe zeci şi sute de mii de parai verzi.

Subminarea economiei naţionale a luat proporţii nebănuite odată cu ungerea colonelului Pânzariu (amicul intim al Văcăroiului) în fruntea Direcţiei Generale a Vămilor, omul ce i-a ţinut în braţe pe grangurii reţelelor de contrabandă cu mărfuri de import. Reţelele mafiote, susţinute şi protejate de Hrebenciuc (fostul secretar general al guvernului) au avut excroci infiltraţi în funcţii de decizie. Astfel a ajuns Arabul cu cetăţenie română Kamel Kader să fie uns de Hrebenciuc consilier guvernamental!! Individul a avut acces la documente strict secrete, telegrame externe sosite la Guvern prin Serviciul de Informaţii Externe şi a fost apropiatul unui înalt diplomat arab, care-l vizita cu regularitate. Un alt mafiot arab *"prinţul Banatului"* Zaher Iskandarani făcea vizite la Cotroceni în perioada când era dat în urmărire generală, fiind protejatul consilierului iliescian Vasile Ionel. A fost de notorietate sub Iliescu protejarea mafioţilor arabi de către sfetnicii săi sau de către gradele înalte din poliţie, contra unor atenţii cu multe zerouri în coadă. Kamel, Zaher, Maher, Jabri, Omar şi mulţi alţii, alături de marii rechini autohtoni, au dat tunuri de mare calibru, care au zguduit din temelii sistemul bancar, prin devalizări de proporţii. La Inspectoratul General al Poliţiei zac zeci de dosare penale privind fraude bancare de ordinul sutelor de miliarde de lei sau al sutelor de milioane de dolari americani! Regimul Iliescu a căpătuit trandafirii FSN-şti (actualii mişei din PD-eul lui Roman) în '90 şi '91, iar în '92-'96 a consolidat tufa trandafirie a miliardarilor corupţi, care au secătuit avuţia naţională.

Sunt arhicunoscute cauzele penale, aflate pe rol, ale mafioţilor din fruntea Bancorex, BRD, Credit Bank, Bank Coop, Dacia Felix, Fortuna, Mega-Power şi - mai recent - Banca Columna, nefinalizate după ani de zile, din cauza intereselor puse în joc şi ale justiţiarilor avizi de parai verzişorii! Se ştie bine şi *"împrumuturile"* (cu comisioane dolofane) de zeci şi sute de miliarde de lei sau milioane de dolari americani, sau mărci germane, acoperite prin noi împrumuturi sau nerestituite deloc, ale *"inginerilor financiari"* Gabriel Bivolaru, Ilie Alexandru, Viorel Cataramă, Leonida Teohari, Vitali Usturoi, Florea Niculescu, Puiu Tănase ş.a., precum şi ale unor cetăţeni străini, dintre care unii au întins-o de mult peste graniţă. Poliţia şi Parchetul celor şapte ani iliescieni i-au lăsat pe marii infractori să-şi facă mendrele, jucându-se de-a albă-neagra cu băgaţii-scoşi din pensioane, pe căruţe de bani... Dosare voluminoase, precum Safi, Aero Special Service, Sanca, Petrotel, Petromin, Adopţiile internaţionale ilegale ş.a. stau la dospit de ani de zile, aşteptându-şi termenele de prescripţie şi rotunjindu-le veniturile justiţiarilor ceauşişti.

Falimentele în lanţ din justiţia română demonstrează cârdăşia de interese dintre *"inginerii financiari"* sau ciocoii noi cu bodigarzi, pe de-o parte şi poliţişti, procurori, judecători, avocaţi pe de altă-parte. În fapt este o conspiraţie mârşavă, în scopul anihilării oricăror încercări de purificare morală a societăţii, când economia subterană continuă să dreneze sume exorbitante din venitul naţional, iar jaful bancar, evaziunea fiscală, contrabanda şi criminalitatea economico-financiară înghit mii de miliarde de lei din buzunarul statului. Pleiada *"actorilor"* marii infracţionalităţi mai cuprinde şi pe Gigi Kent, Gigi Boieru, Fane Spoitoru, Marcel Ivan, Gheorghe Chivu, Petre Ciufu, Costel Constantin, Cătălin Botezatu, Dănuţ Udilă, Teodor Ioan Voştinaru, Mujea Marcelini, Mircea Bleher, Constantin Bebe Ivanovici, Dan Pescariu, Aurel Băcilă şi mulţi alţii.

Ingineria financiară a şatrei de infractori postdecembrişti arată nu doar ineficienţa instituţiilor fundamentale ale statului de drept, ci mai ales faptul că acestea sunt toxice, infectate şi paralizate din interior de virusul depravării şi al intereselor mafiilor şi grupurilor infracţionale. Banditismul şi criminalitatea organizată au proliferat după '89 cu largul concurs al instanţelor dreptăţii şi ordinii publice, al celor formaţi la şcoala minciunii şi mitei, care fac dreptate şi apără pe cei ce dau bani grei. Jocul mârşav al marii infracţionalităţi i-a cuprins pe toţi *"afaceriştii de bine"*, în frunte cu foştii activişti, securişti şi demnitari ceauşişti, alături de mafi(h)oţii clanurilor ţigăneşti şi arăbeşti. Dimensiunile inadmisibile ale acestor afaceri murdare au fost cunoscute de complicii Doru Ioan Tărăcilă (avocat de Călăraşi) - fost Ministru de Interne, pedeserist şi Virgil Astalos Măgureanu (politruc la Fane Babanu) fost director SRI, iliescist, care au pus umărul vârtos la dezastrul naţional şi propria căpătuire. La toate acestea se adaugă mafia petrolului, alcoolului, tutunului, cerealelor ş.a. care au adus prejudicii incalculabile economiei naţionale. Ingineria financiară securistă din anii fesenişti ai regimului Iliescu a ruinat ţara, consolidând clanul *"comuniştilor-capitalişti"* care fac jocurile din umbră şi sabotează schimbarea de regim politic din Noembrie '96.

MEMORIALUL VICTIMELOR COMUNISMULUI

- WASHINGTON, D.C. -

Moment de aducere aminte pentru prieteni, rude şi cunoscuţi

În vederea completării datelor necesare pentru Memorialul Victimelor Comunismului din Washington D.C., *RUGĂM* pe cei ce cunosc detalii asupra morţii sau existenţei din diverse închisori, domiciliu obligatoriu, pentru persoanele amintite mai jos sau a altora în conecţie cu ei, să ne trimită cât mai multe date. Avem *"parţial"* informaţii dela prieteni sau familie, dorind să le completăm cât mai exact, pentru a fi incluse în fişierul de date. Menţionăm de asemenea că în aceste date, fiind transmise pe diferite căi, s'ar putea să se strecoare anumite greşeli la nume (ex: Dl. Bentoiu nu Dl. Benţoiu) apelând la D-voastră a face corecturile necesare pentru ca în final să avem totul foarte corect în cadrul Memorialului.

- **Astaloş Ştefan**, tânăr de 26 ani, din Tg. Mureş, mort în anul 1960 la Periprava, în Delta Dunarii;

- **Asnavorian ?**, avocat al Baroului din Bucureşti, apărător în multe procese politice. Arestat ca adversar al regimului comunist a murit în închisoarea dela Botoşani în anul 1963;

- **Avădanei Marin**, învăţător din comuna Dobreni, jud. Neamţ, la poalele Culmii Stânişoara. A murit în temniţa Aiudului, în cursul lunii Mai 1953;

- **Axman Cornel**, ofiţer de poliţie din Cernăuţi, chinuit şi omorît în timpul anchetei dela Securitatea din Sibiu.

- **Alexianu Gheorghe**, mort prin împuşcare în 6 Iunie 1946.

- **Bocârnea Ovidiu** -student la drept din Turnu Severin, frate cu Ion Puiu amintit în nr. trecut, Ovidiu, mort în luptele dela Izverna-Mehedinţi în anul 1950.

- **Bojan Teophile** - mort în August 1948 la Aiud.

-**Bocu (Boco ?) Sever** - fruntaş politic din Banat, născut la Lipova în anul 1874, luptător pentru Unirea cea mare, deputat, ministru dela 10 Nov. 1928 la 7 Iunie 1930, mort în temniţa Jilava.

- **Bodo (?)** - ţăran din secuime, executat la Braşov în anul 1950 pentrucă a pus dinamită la casa primarului care teroriza satul.

- **Boga Dionisie** - din Alba Iulia, mort pe data de 24 Mai 1954 în temniţa dela Sighet.

- **Boga Louis** - vicar general al Diocezei catolice din Alba Iulia (cu drepturi şi puteri episcopale), a murit la Sighet în anul 1954, după o anchetă sălbatică la Ministerul de Interne.

- **Bogdan Nicolae** - din judeţul Bălţi, mort la Jilava.

- **Bogdan Traian** - arestat pentru credinţă, a fost chinuit şi apoi spânzurat în podul casei lui, în luna Decembrie 1983.

- **Bogdanovici Alexandru-Şara** - iniţiatorul reeducării prin convingere dela Suceava şi Piteşti, a fost omorît de Ţurcanu, adversarul lui, care urmărea să facă reeducarea prin violenţă. După chinuri groaznice, a murit în timpul reeducării la Piteşti în 1951, strangulat cu mâinile de călăul studenţilor din închisoare - Ţurcanu.

- **Bogdanfi Constantin** - mort în temniţa dela Aiud.

- **Bohn Mateias** - paraşutat de Americani în munţii Făgăraş, prins, a fost executat la data de 26 Decembrie 1951 la Jilava.

- **Boitos Olimpiu** - profesor universitar la Academia Comercială dela Cluj, critic literar la revista Tribuna, fruntaş al Partidului Ţărănesc, s'a sinucis când au venit să-l aresteze, în 1949.

- **Boitos, născută Pescariu**, soţia lui Olimpiu, s'a sinucis împreună cu soţul când au venit să-l aresteze în 1949.

- **Bornemisa Sebastian** - născut în jud. Dorohoi, profesor la liceul Aron Pumnul din Braşov, exterminat la Capul Midia, când peste bolnavii din infirmerie s'a aruncat, drept pedeapsă, apă rece în plină iarnă.

- **Borz Emil** -preot din com. Drighiu, jud. Sălaj, după ce a trecut prin lagărul de exterminare dela Peninsula, a murit în temniţa Aiudului în 1952.

- **Bosoancă Mihai** - colonel de Stat Major, implicat pentrucă avea legături cu Ambasada Angliei, a fost condamnat la moarte şi executat în Sept. 1951.

- **Boteanu Ş.** - împuşcat pe frontieră în Iulie 1950.

- **Boţoc I. Constantin** - ţăran din Fântânelele jud. Iaşi, a murit în temniţa de exterminare dela Galaţi.

- **Boţioc Alexandru** - avocat, a fost executat.

- **Botoi Ştefan** - avocat din Craiova, a fost director al Teatrului Naţional dela Craiova, mort la Gherla.

- **Botez Gh. Ion** - profesor universitar la Iaşi, membru în Delegaţia permanentă a Partidului Naţional Ţărănesc, deputat de Iaşi, mort în lagărul de exterminare dela Capul Midia în anul 1952.

- **Bracău Constantin** - ofiţer, mort în temniţă.

- **Braşoveanu ?** - elev, executat.

- **Braşoveanu ?** - mort în temniţa Aiudului.

- **Bratu Ion** - ţăran din comuna Pietroşani, de pe valea Doamnei, jud. Muscel, a fost împuşcat în ziua alegerilor din 19 Noembrie 1946, la secţia de votare, de către bandele comuniste.

- **Brătăşanu Paul** - inginer, originar din Craiova, condamnat în lotul masonic, a murit în temniţa dela Piteşti în anul 1957.

- **Brătescu Toma** - preot ortodox din com. Negreşti de pe Valea Glavaciogului, jud. Vlaşca, după ce a ajuns inapt din cauza muncii forţate, a murit în lagărul de exterminare dela Poarta Albă la 25 Martie 1954.

- **Brătianu Constantin-Bebe** - secretar general al Partidului Naţional Liberal, deputat, mort pe data de 21 Ianuarie 1956 la Spitalul Colţea, adus direct din beciurile Ministerului de Interne.

- **Brătianu Constantin-Dinu** - preşedintele Partidului Naţional Liberal, ministru de stat în guvernul dela 23 August 1944, a murit în temniţa de exterminare dela Sighet la 13 Martie 1953.

- **Brătianu George-Gheorghe** - profesor universitar la Facultatea de Litere din Bucureşti, deputat, preşedinte de partid, mort în temniţa de exterminare dela Sighet, în celula 73, pe data de 23 Aprilie 1953.

- **Brătianu Mihai-Vasile** - proprietar, mort în domiciliu obligatoriu din Bărăgan, pe data de 10 Ianuarie 1954.

- **Brătianu Paul** - mort în temniţa Piteştiului.

- **Brâncu ?** - muncitor din Sighişoara, judecat pe 12 Mai 1976 pentru slogane împotriva regimului comunist, a murit în celulă în urma tratamentelor speciale şi a electroşocurilor în timpul aceluiaşi an.

- **Brânză Luca** - avocat basarabean, deputat, mort în temniţa de exterminare dela Jilava în 1957.

- **Brânzei Ion** - din Banat, împuşcat în munţi.

- **Brâncu Vasile** - omorît în azilul psihiatric.

- **Brândescu Gavrilă** - reîntors din Germania, a fost omorît, cu toate promisiunile că nu va avea de suferit.

- **Broscăţeanu ?** - notar din Dorohoi, mort la Aiud în 1951.

- **Brutaru Vasile** - tânăr ţăran din com. Pristol, jud. Mehedinţi, împuşcat în noaptea alegerilor din 19 Noembrie 1946, în pădurea Bistriţa de lângă Turnu Severin.

- **Bucolală Victor** - mort în lagărul dela Periprava.

- **Bucşan Teodor** - învăţător din com. Dureşti, jud. Lăpuşna, Basarabia, mort în lagărul de exterminare.

- **Buda Ion** - student din comuna Bonteşti, jud. Arad, a fost condamnat la moarte pentrucă a ajutat pe paraşutişti. Executarea sentinţei a avut loc la data de 31 Octombrie 1953.

- **Budei Constantin** - licenţiat în Drept şi Teologie, mort în temniţa dela Gherla.

- **Bugarin Grigore-Gore** - poet bănăţean, bolnav de TBC. La arestare a aflat că cineva îl trecuse pe o listă de guvern imaginar. A murit în închisoare, la câteva zile după pronunţarea sentinţei de condamnare, iar piesa *"Decebal"* scrisă de el, care se juca atunci la teatrul din Timişoara, a fost scoasă din repertoriu.

- **Buiuc ?** - din Timişoara, a fost aruncat înaintea trenului în anul 1946, din cauza convingerilor lui anticomuniste.

- **Buleată Nicolae** - muncitor, arestat pentru organizarea Sindicatelor galbene în România. A murit în temniţa dela Jilava, în anul 1952.

- **Bujoi Ion** -profesor la Politehnică, Ministrul Industriei şi Comerţului (1937), ministrul Economiei Naţionale (1939), a fost arestat în luna Martie 1948, şi după chinuirea sa în timpul anchetelor, condamnat la muncă silnică pe viaţă, a trecut prin închisorile Jilava, Minele de Plumb din Maramureş şi a murit în temniţa Aiudului.

- **Burecu Nicolae** - funcţionar din Tulcea, a murit în temniţa Aiudului în iarna 1957/58.

- **Buricescu Dragu** - general, arestat în 1957, la vârsta de 74 de ani, a murit la 6 Octombrie 1957 în spitalul Văcăreşti, adus acolo dela Ministerul de Interne.

- **Burileanu Tilică** - director la Banca Naţională, a murit în temniţa dela Sighet.

VOM CONTINUA ANCHETA în numerele viitoare, rugându-vă a transmite toate datele în completare sau nume, pe adresa: Dan Novacovici, pentru Memorialul Victimelor Comunismului - Washington D.C. -Filiala UMRL-USA, 354 Franklin Ave. Princeton, New Jersey, 08540-3929. Tel. (609) 924 2684 sau tel. şi fax (609) 683 7907.

Pentru persoanele care sunt în România şi le este dificil să plătească transportul acestora, le pot expedia pe adresa: Prof. Dr. Nicolau Sebastian, Str. Dumitrache Banu, nr. 10. sect. 2, Bucureşti. Tel. România 619- 8200.

TEC
THE EUROPEAN CONNECTION
LEGATURA DVS. PERMANENTA CU ROMANIA
PENTRU PRIMA DATĂ ÎN CANADA
O COMPANIE ROMÂNEASCĂ DE TRANSPORT AERIAN DESCHIDE O RUTĂ ÎNTRE BUCUREŞTI ŞI TORONTO
JARO & TEC
UN PREŢ INCREDIBIL
Toronto-Bucureşti şi retur
$ CAD 799
Toronto-Timişoara şi retur
$ CAD 799
EXCLUSIV PRIN TEC
Cele mai bune preţuri pentru călătorii către orice destinaţie şi servicii sunt GARANTATE
PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.
25lb=$59.33
peste 25lb $3.79Kg.
• Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe
NUMAI ÎN 24 DE ORE , SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE
VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...
1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
Tel: (416) 463-6000 * Fax: (416) 463-7990 * Tol free: (800) 335-5641
MONTREAL, Quebec, Tel: (514) 489-2520

"DOMNUL DE FIER"

—Bogdan COSTEA—

Cu ani în urmă, Doamna Margaret Thatcher, fost Prim-ministru al Marii Britanii, era poreclită de toată lumea *"Doamna de fier"* pentru forţa pe care o avea în a-şi stăpâni cabinetul şi modul în care nu ceda în a-şi impune punctul de vedre. *"Doamna de fier"* nu mai e acum în funcţie, dar ea pare a-şi fi găsit un corespondent la Bucureşti, Premierul român Radu Vasile. Până una-alta, *"Domnul de fier"* este anunţat numai prin vorbe şi acorduri semnate între partide. În toate declaraţiile date până acum, noul prim-ministru al României nu face decât să încerce să impună ideea că el este stăpânul absolut al executivului, că el are putere de decizie nelimitată, că el aprobă orice intrare sau ieşire din guvern că, în consecinţă, el va fi cel care va conduce cu adevărat şi cu o mână de fier executivul. Cum până acum, trebue să recunoaştem, România nu a avut niciodată după 1989 un prim-ministru cu adevărat independent, Victor Ciorbea a acţionat numai cu acordul CDR, iar Nicolae Văcăroiu, Theodor Stolojan şi Petre Roman erau sub influenţa lui Ion Iliescu - poziţia Domnului Radu Vasile se anunţă interesantă şi pare a fi una de forţă. Cel puţin aşa reiese ea din protocolul încheiat între premier şi partidele aflate în coaliţia guvernamentală (PNŢCD, PNL, PD, PSDR, UDMR şi PAR), protocol care a fost dat publicităţii după ce cabinetul a fost validat.

Conform acestuia, primul-ministru are puteri depline pentru a schimba orice ministru al cabinetului dacă nu e mulţumit de prestaţia sa. Miniştrii nu au voie să îşi facă publice nemulţumirile, ci numai să le discute cu primul ministru. Ei trebue să susţină toatè legile propuse de premier, iar dacă punctele lor de vedere nu coincid cu ale primului ministru, atunci vor fi schimbaţi cu un alt membru al partidului din care fac parte. Nu pot fi făcute comentarii publice despre actele normative adoptate de guvern. Partidele îşi pot înlocui oricând reprezentanţii în guvern, dar numai dacă primul ministru e de acord. Puterea premierului e nelimitată şi la nivelul secretarilor de stat din ministere, pe care Radu Vasile îi poate înlocui oricând chiar fără acordul şefilor ministerelor în cauză. Un singur paragraf din cel 14 ale acordului vorbeşte de partidele care stau în spatele coaliţiei, cel în care se spune că legile de bază ale reformei vor trebui să aibă acceptul preşedinţilor partidelor la guvernare înainte de a începe să fie dezbătute în executiv.

Aşadar, puteri depline pentru Radu Vasile, un premier care a dorit şi a reuşit să obţină un acord al partidelor ce îi dă o mai mare libertate de mişcare. Întrebarea care se pune acum este dacă Radu Vasile va şi putea să uzeze de acest acord sau el prezintă o simplă foaie de hârtie şi jocurile vor fi făcute, din umbră, ca până acum, de alţii. Totul depinde de Radu Vasile şi capacitatea sa de a impune ceea ce este scris, deocamdată, doar pe hârtie. Actualul premier ar putea fi primul care ar conduce cu adevărat un guvern al României. Timpul va decide dacă Radu Vasile e primul premier *"de fier"* al ţării noastre, sau al patrulea prim-ministru manipulat din umbră al României.

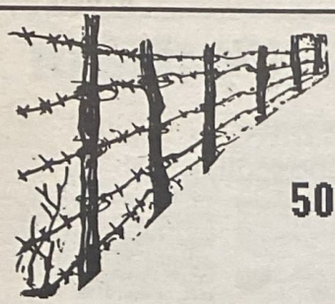

"....NU-I TEMNIŢĂ SĂ NE'NSPĂIMÂNTE...."

15 MAI 1948

50 DE ANI DELA ÎNCEPEREA GENOCIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA

—Zahu PANĂ—

A trecut jumătate de secol de atunci. Nici cel mai pesimist dintre Români nu putea crede că după 50 de ani, autorii acestei monstruoase hecatombe nu vor fi traşi la răspundere.

Nimeni nu poate explica nici astăzi, cum după circa nouă ani dela înlăturarea ceauşismului (adevăratul comunism nu a fost încă înlăturat din România) ca în ţară să fie întărită şi mai mult lespedea grea pusă pentru a acoperi nemăsuratele şi inimaginabilele crime comuniste. Această conspiraţie a tăcerii şi ascunderii adevărului, naşte normala şi firească întrebare: cât de adânc a pătruns morbul comunist în naţiunea română, cât de mare este numărul celor implicaţi în genocidul comunist şi cât de întinsă este reţeaua lor de influenţă în cadrul legiuitorilor şi al Puterii în general.

Când Preşedintele ţării declară căduc, Punctul 8 al Proclamaţiei din Timişoara şi personalităţi de răspundere din Armată şi Justiţie pledează pentru scoaterea de sub anchetă a ofiţerilor care au ordonat să se tragă în manifestanţii anticomunişti, tăcerea se constituie în act de trădare şi pactizare cu inamicul.

Drogurile NATO, europenizarea, privatizarea şi reforma, nu mai pot adormi o naţiune ajunsă cu cuţitul la os, dar o pot paraliza prin înfometare şi sărăcie şi aceasta este starea gravă în care s'a ajuns în România post-decembristă.

Ce legătură este între situaţia de acum 50 de ani şi cea de astăzi?

Este urmarea nefirească a evoluţiei politice din România, mersul împotriva aspiraţiilor şi idealurilor Neamului Românesc, scăpat după sute de ani de suzeranitate turcească şi asuprire fanariotă.

Când România a capitulat necondiţionat în faţa Rusiei sovietice în 1944, nu trăise mai mult decât 20 de ani în hotarele ei fireşti după Întregire şi nu avea decât 85 de ani dela Unirea Principatelor. Datorită capriciilor unui monarh scelerat şi imoral şi a câtorva politicieni servili promovaţi de acelaşi monarh, în ţară fusese abolită democraţia şi de şase ani se trăia în regim dictatorial: monarhic la început şi militar după aceea.

Când ţara a fost pusă pe tava Ruşilor la 23 August 1944, premizele dictaturii comuniste erau puse la punct dinainte. Nu era nevoie decât de ocuparea posturilor cheie, dar comuniştii din România nu aveau cadre nici pentru ocuparea posturilor de miniştri. Faţă de această situaţie, Ruşii au simulat că aprobă un simulacru de democraţie, în care fostele partide politice, pretinse istorice, au căzut în capcană. Atât ţărăniştii cât şi liberalii n'au ştiut că Apusul abandonase România, Rusiei sovietice?

Maniu, Brătianu, Antonescu şi Palatul ştiau cu toţii despre criminala înţelegere dela Teheran. Trimişii la Istambul şi Cairo pentru negocierea ieşirii României din război, comunicaseră răspunsul catgoric al Aliaţilor la cererea României: *"Înţelegeţi-vă cu Ruşii!"* Care a fost strategia acestor partide în faţa acestei soluţii unice? Au putut crede că vor avea alegeri parlamentare libere? Chiar atât de puţin informaţi puteau fi liderii democraţiei din România, încât să creadă că Ruşii vor admite această posibilitate?

Înlăturarea brutală a generalului Rădescu şi *"greva regală"* au demonstrat că pumnul lui Vâşinski este mai tare decât structura statului capitulat necondiţionat.

În ritm stahanovist, cu cei *"calificaţi la locul de producţie"* ca miniştri, prefecţi, primari etc., de către dascălii moscoviţi, s'a dat cu tifla *"protestelor formale"* ale Occidentului, iar după o serie de arestări de tatonare a opiniei publice, cu ajutorul *"consilierilor sovietici"* s'a întins capcana dela Tămădău, unde a căzut în plasă întreaga conducere *"peneţistă"* şi inaugurând stilul stalinist de justiţie, a fost arestat fără vină şi condamnat, cel mai devotat om pentru cauza democraţiei şi a alianţelor cu Aliaţii: Iuliu Maniu. Ce au făcut Puterile Occidentale pentru salvarea lui? Marile asociaţii umaniste din Occident, care mai târziu se dădeau de mama focului pentru soţii Rosenberg şi alţi trădători, unde erau când cel mai democrat om din România, ajuns la o vârstă venerabilă, era târît în celulele insalubre din ţara comunizată de Ruşi?

Ipocrizia Marilor Puteri faţă de ţările mici este uniformă şi nemărginită. Oricât de mari ar fi oamenii politici din ţările mici, ei nu sunt consideraţi decât nişte pioni de şah ai Marilor Jucători, iar cei idealişti mor cu gândul că rămân nişte repere în istoria ţării lor.

În mai puţin de un secol, exemplele din România sunt tragice: Corneliu Z., Codreanu a fost strangulat într'un camion, după ce declarase că *"în 48 de ore dela Biruinţa Legionară, va adera la Axa Roma-Berlin"*, dar puternicul Hitler a găsit că este mai profitabil pentru Germania, să folosească prilejul acestui asasinat, pentru a încheia un tratat economic favorabil cu România, uitând declaraţia Căpitanului.

Iuliu Maniu, apărătorul cel mai hotărît al democraţiei şi al alianţei cu Aliaţii, a fost arestat, condamnat şi a murit în închisoare, fără ca *"Aliaţii"*, pentru a căror alianţă a luptat şi a murit, să mişte un deget.

Lucreţiu Pătrăşcanu, comunist fidel şi artizan al bolşevizării României a fost arestat, judecat, condamnat şi executat de tovarăşii săi din conducerea comunistă, fără ca URSS să intervină pentru salvarea lui, deşi Stalin murise şi abolirea *"cultului personalităţii"* era pe masa lui Hruşciov, alături de demascarea crimelor comuniste din Rusia.

În climatul de teroare, samavolnicie, corupţie, trădare şi pactizare cu inamicul, tradiţia de luptă pentru demnitate, libertate şi independenţă a Românilor, a reacţionat normal. Tineri şi bătrâni, bărbaţi şi femei, orăşeni şi săteni, muncitori şi intelectuali, clocoteau de mânie la acţiunile de jefuire şi dezmăţ care se instalaseră în ţară. Lupta armată nu se putea desfăşura în largul ei, ţara fiind toată ocupată de numeroasa armată sovietică întinsă peste tot în România. După întoarcerea de pe front, Armata Română a fost demobilizată, ofiţerii cei mai valoroşi au fost epuraţi din armată, deşi erau acoperiţi de mari fapte de arme, fiind înlocuiţi cu trădătorii aduşi de Ruşi cu diviziile de foşti prizonieri: Tudor Vladimirescu şi Horia, Cloşca şi Crişan.

În Noembrie 1946, au fost falsificate alegerile după ordinul rusesc, pentru ca nu mai târziu decât un an, să-i înlăture şi pe tovarăşii de drum, *"idioţii utili"* din guvern. Liberalul Guţă Tătărescu a fost înlocuit la Externe cu Ana Pauker, iar la Ministerul Finanţelor, ministrul liberal a fost înlocuit cu Vasile Luca.

În ritm alert, la 30 Decembrie 1947 este abolită monarhia şi regelui, care n'a putut să graţieze nici pe Mareşalul Ion Antonescu, nici pe democratul Iuliu Maniu, i s'a făcut favoarea să fie lăsat să plece în Exil.

Rămasă de izbelişte, ţara era răvăşită dela un cap la altul. Tineretul, în marea lui majoritate încadrat în condiţiile de prigoană în Mişcarea Legionară, era gata de orice acţiune care trebuia coroborată cu un atac al Occidentului împotriva Sovieticilor. Emisarii veniţi din Apus aduceau veşti despre iminenţa acestui atac.

În Munţii Carpaţi, în zona Făgăraşului, în munţii Banatului, în munţii Măcinului în pădurile Babadagului, în Vrancea şi în toate zonele de apărare naturală, se aştepta doar semnalul. Războiul al Doilea Mondial a demonstrat ce rol hotărîtor pot juca organizaţiile para-militare din spatele frontului. Experienţa partizanilor titoişti şi a maquisilor francezi, putea fi aplicată cu deosebit succes şi în România.

Aliaţii însă îşi aveau câte un *"Cal Troian"* în fiecare ţară din partidele comuniste, sucursale şi agenturi ale Moscovei. Libertatea lor de acţiune neîngrădită, demagogia cu care ridicau pe muncitori împotriva oricărei măsuri de punere la punct a Sovieticilor, a atârnat greu în balanţa politicienilor. Focul de paie al unui posibil conflict s'a rezumat doar la închiderea întrării în Berlinul occidental de către Ruşi şi la celebrul *"Pod aerian"* american, contramăsura Occidentului, care l-a trezit pe Stalin la realitate.

Aşteptarea Românilor a fost înşelată din nou, dar măsurile preconizate de comunişti pentru eventualitatea unui conflict, au fost duse la maximum. România era cedată la dispoziţia Ruşilor şi ei aveau şi timp şi putere la discreţie, pentrucă dintre toate ţările căzute sub Ruşi, România era cea mai anti-comunistă. În România n'a existat un partid comunist numeric, cum au avut celelalte ţări, România a luptat în Cruciada împotriva bolşevismului şi ce era mai grav, Românii aveau cea mai puternică doctrină anti-comunistă.

Tineretul român crescut în spirit legionar era considerat de Ruşi şi uneltele lor din România, cel mai periculos adversar, care trebuia distrus. Conflictul dintre Ruşi şi Români era mai vechi, el dăinuia dela celebrele înfruntări din lagărele de prizonieri dela Oranki şi Mânăstârca, unde propagandiştii comunişti sovietici, la care se adăugaseră Ana Pauker şi Vasile Luca, au întâmpinat cea mai organizată rezistenţă la comunism, dintre toţi prizonierii de război, de toate naţionalităţile.

Rezistenţa anti-comunistă românească era unică în manifestarea ei. Dacă pe plan combativ se folosea de lupta armată, planul ei superior de acţiune era cel spiritual, pe care Ruşii nu l-au putut învinge.

Spiritul de jertfă, dispreţul faţă de moarte şi imunitatea faţă de încercările de cumpărare a sufletelor, au fost mijloacele de apărare şi biruinţă atât în lagărele de prizonieri, cât şi în închisorile din ţară. Împotriva acestui spirit care i-a scos din minţi pe anchetatorii ruşi, s'a coalizat în România tot ce putea fi mai anti-uman în concepţia comuniştilor sovietici şi români realizând acea monstruozitate diabolică, cunoscută sub numele de *"Fenomenul Piteşti"*.

Cu aparatul de represiune pus la punct sub directa supraveghere a *"consilierilor sovietici"*, având şi sprijinul unor cadre vechi ale poliţiei corupte, imorale şi criminale, moştenite dela sinistrul Moruzov şi canalia Eugen Cristescu, s'a trecut la acţiune. Deşi condamnat la moarte în procesul mareşalului Antonescu, Eugen Cristescu a fost graţiat special la ordinul Ruşilor şi era ţinut la Ministerul de Interne, de unde, deşi arestat opera personal la întocmirea şi desăvârşirea listelor de suspecţi ce urmau a fi arestaţi.

La ora H, în noaptea de 14 spre 15 Mai 1948, toate birourile Siguranţei Statului din ţară au primit ordinul să scoată din safe listele întocmite din timp şi să treacă la arestări. Maşinile negre ale Siguranţei dublate de maşinile poliţiei şi ale Serviciului Secret, au răspândit groaza în întreaga ţară, prin ridicările în miez de noapte până în zori şi în continuare alte schimburi care operau la lumina zilei. Acolo unde cei căutaţi nu au fost găsiţi, s'au instalat posturi fixe de pândă permanentă, care arestau pe toţi cei ce intrau în casele respective, până era arestat şi cel căutat.

Republica Populară instalată de patru luni şi

Continuare în pag. 9

POPAS ULTIM

Aci, cu aste ape legănate
şi mătăsoase foşnete de val,
ne-apropiem de golful vesperal,
liman al visurilor noastre toate.

O, cum ni-i teamă'n calea prin bulboane,
că totul destrăma-se-va, părere,
la leneşele-atingeri de liane
catifelate ca o adiere.

Ne'ntâmpină'n adâncuri stranii flori
pe crengi pietrificate'n somn: coralii.
Risipă neaievea de vitralii,
solomonare, pâlpâie comori.

Şi-amurgul ţi-i ca nicăieri alt-unde,
tărâm de umbre line şi cleştari
Bucanierii vioriu transpar
la prora galioanelor afunde.

Lin clincăne dublonii de-aur vechi.
(Arriba, fuastuoasa mea Armadă)
râd-roşu muşcăturile de spadă,
străfulgeră cerceii la urechi,

Iar noi, pân'mai acum, nepământenii,
abia sosiţi din larguri - torţe'nvinse -
cu inimile'n pumnii-sus aprinse,
ne revărsăm spre aste rubedenii.

Ştefan VLĂDOIANU
(1910-1964)

TRĂIESC FLĂMÂND

Trăiesc flămând, trăiesc o bucurie
Frumoasă ca un crin din Paradis.
Potirul florii e mereu deschis
Şi-i plin cu lacrimi şi cu apă vie;
Potirul florii e o'mpărăţie.

Când răii mă defaimă şi mă'njură
Şi'n clocot de mânie ura-şi varsă,
Potirul lacrimilor se revarsă
Şi-mi primeneşte sufletul de zgură;
Atunci Iisus de mine mult se'ndură.

Refren: Nu plângeţi că mă duc de lângă voi,
Sau c'o să fiu zvârlit ca un gunoi,
Cu hoţii în acelaşi cimitir
Căci crezul pentru care m'am jertfit
Cerea o viaţă grea şi-o moarte de martir.

Sub crucea grea ce mă apasă sânger,
Cu trupu'ncovoiat de neputinţă,
Din când în când în cer coboară-un înger
Şi sufletul mi-l umple cu credinţă;
M-apropii tot mai mult de biruinţă.

Mă plouă'n taină razele de soare,
M-adapă Iisus cu apă vie,
Grăuntele zvârlit în groapă'nvie
Cu viaţa îmbrăcată'n sărbătoare,
Trăiesc flămând, trăiesc o bucurie.

Valeriu GAFENCU
(1920-1951)

Polemice

INTEGRAREA EUROPEANĂ: CONSECINŢE ŞI PREVIZIUNI DERUTANTE

Când oaia din Carpaţi se va numi "le mouton", iar oierul "le berjer", sau şansele intelectualului.

——George BĂJENARU——

Nou şi incitant, fenomenul integrării în structurile Uniunii Europene a devenit dela o vreme obsesiv şi a creat furtuni în multe creiere umane. Intelectuali de elită, filosofi, ziarişti, scriitori, profesionişti sau amatori în ale scrisului, înghesuie în coloanele unor publicaţii, articole pe acest subiect.

Pro sau contra, opţiunile generează contradicţii, iar predicţiile confuzii. O mişcare intelectuală ale cărei tendinţe de desprindere din orizontul culturii naţionale şi de alunecare în *"lumea celor patru vânturi"*, din care se *"întorcea"* odinioară poetul Ion Minulescu, dezamăgit că *"poarta a rămas închisă la glasul artei viitoare"*, a devenit în zilele noastre un fel de religie intelectualistă, cu prozeliţi ce apar pe orişiunde sub masca postmodernismului. Bătălia ieşirii cu orice preţ din orizontul şi stilul culturii naţionale, se arată acerbă. Înnotători specializaţi în *"crawl"* sau *"butterfly"* sunt forţati, parcă împinşi dela spate, să se arunce în marea avangardismului simulat. Ei fac analize şi pronosticuri despre viitorul unei culturi fără specific naţional, debitând direcţii şi previziuni ce pot fi derutante, cel puţin pentru tinerii intelectuali în formare.

Un exemplu tipic pentru ideile exprimate mai sus, mi se pare şi articolul *"Exil în perpetuitate?"* pe tema consecinţelor integrării europene, semnat de Constantin Eretescu, în revista de idei *"Origini"* (nr.1-2/1997), a Asociaţiei Internaţionale a Scriitorilor şi Artiştilor Români (LiterArt), revistă ce apare în oraşul Norcross din statul Georgia, USA.

Pornind dela necesitatea integrării culturale şi ştiinţifice a ţărilor din Europa în *"mecanismul supranaţional al Uniunii Europene"*, autorul vorbeşte despre efectul de *"dezechilibrare în utilizarea limbilor naţionale"*, în favoarea *"accesului liber la valuta lingvistică"* (ceea ce va crea condiţiile învăţării treptate a unei limbi comune), ca şi despre rolul şi şansele viitoare ale intelectualităţii în contextul dat.

Un prim aspect ar fi perspectiva de franţuzire totală a limbii române, pusă pe seama a tot mai accentuatelor *"absorbţii lexicale"*, a francezei asupra românei... *"Deocamdată, -* ne spune autorul *-, aceste absorbţii lexicale s'au produs mai ales la nivelul limbii scrise. Urmează doar ca poporul să preia mecanismele puse la punct de elita intelectuală'* (sic!). Nu pot decât să mă îndoiesc la o asemenea idee de orchestraţie şi de dictat în ceea ce priveşte evoluţia unei limbi. Oricât de rafinată şi de avangardistă ar fi fost ea de-a lungul istoriei, intelectualitatea nu a putut dicta niciodată evoluţia limbii unui popor. Meritul ei recunoscut este de a fi contribuit la această evoluţie, prin cizelarea limbii, poporul având în cele din urmă rolul covârşitor în transformarea continuă a limbii create de el însuşi, ridicând-o mereu deasupra influenţelor lexicale din afară, oricât de copleşitoare ar fi fost ele.

Un alt aspect ar fi cel al bonjurismului, al folosirii în limba vorbită a unor expresii de proveniență franceză. Un gest frumos, protocolar, manifestat în relaţiile dintre două state, generează în articolul Domnului Eretescu o previziune pripită. Să-l urmărim: *"Citesc în presa franceză că la recenta vizită a lui Jacques Chirac la Bucureşti, trupele pe care le-a trecut în revistă au tunat la unison <Bonjour monsieur le president>.* De aici speculaţia: *"Prevăd că într'un viitor nu prea îndepărtat vor răspunde la fel la salutul propriului lor preşedinte"*. Categorică, dar neconvingătoare, prezicerea naşte confuzie. E lesne de înţeles că atunci când *"trupele"* de pe teritoriul României îşi vor saluta preşedintele cu *"bonjour"*, oaia din Carpaţi se va fi numit demult *"le mouton"*, iar oierul *"le berjer"*. Nu va mai fi vorba în nici un caz de trupe româneşti, de vreme ce *"schimbările se vor produce la nivelul întregii Europe"*. În continuare găsim o afirmaţie ce ignoră total realităţile istoriei şi anume: *"Dacă franceza va fi,* aşa cum se arată, *limba continentului"*, atunci, în *"casa comună dela Atlantic şi până la Urali se va vorbi cândva, cu accente diferite, o limbă comună"* (sic!) Cine îşi poate imagina că Germanii vor schimba limba lui Shiller pe aceea a lui Voltaire, sau că marea limbilor slave se va evapora, pe când în hăul rămas vor năvăli valuri cu miros de parfum frunţuzesc?! La citirea unor asemenea absurdităţi de ieftină avangardă culturală, s'ar cruci frumoasa şi bogata Elveţie, acest *"role model"* de convieţuire etnică în Europa. E locul să reamintim aici de acel ţinut al Romancilor, numit Engiadina, unde mai bine de 14 veacuri limba fraţilor noştri retromani, supravieţuieşte într'un conglomerat lingvistic cu puternice accente germanice. Am fost în vara trecută în zona Scuol-Tarasp-Vulpera, un colţ de paradis din Sud-Estul Elveţiei. La Scuol, pe drumul dela gară către oraş am văzut o tăbliţă indicatoare pe care scria: *"Biblioteca populară"*. Am tresărit: în Engiadina, fraţii noştri întru latinitate, îşi păstrează intacte limba şi tradiţiile. Aici copiii cresc în limba lor maternă, retoromana, obiect obligatoriu de învăţământ, în primii ani de şcoală. Se introduc apoi, treptat, germana, italiana, franceza, engleza, astfel încât la absolvirea liceului, tinerii sunt capabili să vorbească 5 limbi. Am mers la biserică. Acolo am văzut cărţi cu îmnuri religioase în limba Romancilor. Toate generaţiile de romanci îşi practică religia în limba maternă. Oriunde am mers am descoperit semne ale unei culturi şi civilizaţii înalte, precum munţii ce se conturează la orizont. Modelul postmodernist elveţian, nu înseamnă refugiul din matca lingvistică ancestrală, fuga cu orice preţ din specificul naţional, din propria istorie, ci generozitate şi acceptare, o deschidere raţională spre universal.

La temelia *"Catedralei europene"* pe care o visa naţionalistul francez, generalul Charles de Gaulle, stă, firesţe, spiritul francez. După mai bine de două secole de pătrundere a limbii franceze în cultura românească, se înţelege dela sine că Românii s'ar simţi bine în această *"catedrală"*, dar nu renunţând la limba şi istoria lor. Bonjurismul şi franţuzismul, ridiculizat la noi în secolul trecut, nu mai prezintă de mult o caraghioşie. Fracul şi jobenul ne-au devenit demult familiare. Am văzut cum însuşi preşedintele ţării prefera într'o convorbire folosirea cuvânului francez *"pilier"* în loc de *"stâlp"*. În timpul evenimentelor revoluţiei din 1989, ca şi în anii imediat următori, comunicarea cu Occidentul s'a făcut cu precădere în limba franceză. Intelectuali, ziarişti şi scriitori vorbeau fluent limba lui Baudelaire, şi ne creştea sufletul când îi ascultam. Folosirea unei alte limbi, fie ea franceza, în conjuncturi de cooperare dintre ţări, nu prezintă pentru nimeni un pericol. Periculos ar fi fenomenul de eliminare a limbii române în România şi de substituire a acesteia cu franceza. Periculos mi se pare a numi *"retrogradă"* opţiunea *"identificării naţionale"* a acelor intelectuali, care nu ar accepta varianta *"catedralei"* celor fără identitate. *"Intelectualii români"* - spune autorul *-, ca mulţi alţii, vor avea de optat între a se integra, acceptând regulile jocului şi renunţând la instrumentul de bază al propriei lor profesiuni - limba - sau a rezista integrării, rămânând în posesiunea unei limbi şi civilizaţii supuse ele însele unei transformări rapide, acceptând marginalizarea. Perspectiva acestora din urmă va semăna surprinzător de mult cu exilul intelectualilor români aşa cum îl cunoaştem acum"*. Fals. Dacă integrarea va însemna discriminare în propria ţară, atunci da, vom avea de-a face cu un *"exil în perpetuitate"*, sau de tip *"Eretescu"*. Dar visul dintotdeauna al omenirii a fost şi a rămas libertatea de expresie a popoarelor. Atunci cum s'ar putea vorbi de un *"exil în perpetuitate"*? Iată ce ne spune tot Eretescu: *"În împrejurările în care majoritatea confraţilor lor se vor strădui să se integreze grabnic în problematica centrului, identificarea cu limba şi tradiţiile naţionale va apare ca provincială, păşunistă şi chiar retrogradă. Generaţia viitoare de intelectuali români va da lumii mai mulţi Ciorani, Eliade şi Ionesco decât cea anterioară..."* Din cele scrise de autor, rezultă că acea comunitate *"pentru care limba maternă este materialul de bază al creaţiei, va da mai puţini scriitori şi artişti"*. *"Aceştia îşi vor asuma rolul de exilaţi în propria lor cultură"*, conchide eronat futuristul nostru. Greşeala domniei sale vine aici dintr'un entuziasm absolut faţă de ideea integrării, evident, argumentat ştiinţific.

O ironie afişată la adresa celor ce mai cred în specificul naţional în cultură o descoperim, din păcate, în finalul acestui articol, în care ni se spune că *"alături de catedrala visată de Charles de Gaulle se va afla o navă* (închipuită <neîndoielnic> de mintea Domnului Eretescu), *împrejurul căreia se vor afla o mulţime de capele în care vor bolborosi rugi la zei locali cei care au ales să rămână credincioşi limbii şi tradiţiilor cultuale ale ţării, în vreme ce în biserica mare vor răsuna cântările celor care au desăvârşit integrarea"*.

Să fim serioşi. Ideea opţiunilor şi a pluralismului în cultură, nu are nimic de a face cu fuga din propria limbă şi cultură.

Identificarea intelectualităţii cu limba şi tradiţiile naţionale, are azi în lume o semnificaţie majoră. În ţara multietnică în care trăiesc şi în care trăieşte şi colegul Eretescu, nu am întâlnit un om care să nu fie mândru de naţia din care provine. Numai cine nu vrea să vadă, nu vede că lumea e sătulă de discriminări şi de dictatori, că viitorul aparţine intereselor naţionale ale popoarelor, în condiţiile în care inteligenţa umană este într'o comparaţie fără precedent, iar duplicitatea şi nesinceritatea tot mai crescândă fac să crească pericolul neîncrederii dintre oameni.

Întoarcerea volteriană la cultivarea propriei grădini, devine o cerinţă tot mai stringentă, idiferent cât de majore sau minore, cât de centrale sau marginale ne apar culturile în lume. Câtă dreptate avea criticul George Călinescu zicând că *"toată problema la noi este de a formula personalitatea noastră şi de a spori pe drumuri sigure creaţia de valori."* Dar cum am putea face noi asta, renunţând la propria identitate?

15 MAI

Urmare din pag. 8

jumătate în România îşi arăta adevărata faţă şi în ţară s'a aşternut lunga noapte a îngheţului siberian.

Câte zeci de mii au fost arestaţi la 15 Mai? Nu cunoaştem încă numărul exact şi nici actualele autorităţi din România nu se grăbesc să facă lumină. Se ştie doar că universităţile s'au golit de cei mai buni studenţi, în clasele superioare de liceu rândurile s'au rărit, prin birourile instituţiilor şi întreprinderilor multe scaune au rămas goale, la barou, avocaţi de prestigiu nu s'au mai prezentat să-şi apere procesele, muncitori n'au mai venit la lucru, biserici au rămas fără preoţi slujitori, salariaţi de pretutindeni, ingineri, doctori, profesori, învăţători şi ţărani, n'au mai fost văzuţi din acea zi de Sâmbătă 15 Mai 1948.

Inedită ca volum în prigoanele din România, a fost masiva arestare a femeilor. Eleve, studente, funcţionare şi casnice, mame de copii şi chiar femei gravide au fost arestate cu nemiluita. Trăiesc astăzi în România fete născute în închisoare, aprige luptătoare pentru libertate şi democraţie, dar numele şi lupta lor rămân estompate de avalanşa imoralităţii şi a pornografiei care se desfăşoară cu nerusinare pe străzi, la televiziune şi în toată massmedia.

Luaţi după apartenenţa politică, majoritatea celor arestaţi la 15 Mai, făceau parte din Mişcarea Legionară şi au fost ţinta principală a arestărilor, considerată forţa anti-comunistă cea mai disciplinată şi cea mai bine organizată la ora aceea în România. Extinderea arestărilor a cuprins însă toate straturile populaţiei, încadrate sau neîncadrate politic. Reacţia Românilor la teroarea comunistă a fost atât de puternică, demonstrată prin sute de organizaţii constituite ad-hoc, lipsite de experienţă, care au umplut închisorile. Cele mai interesante erau organizaţiile de elevi de liceu, care lipsiţi de organizatori după arestarea celor din *"Frăţiile de Cruce"* s'au organizat ei între ei, pe bază de prietenii. Câţiva elevi din cartierul Pantelimon, după ce au văzut filmul rusesc *"Tânăra Gardă"* s'au organizat într'un grup cu acelaşi nume, să le demonstreze Ruşilor că şi tinerii români au luptători pentru ţara lor. Ţinuta acestori tineri pe care i-am cunoscut şi la Jilava şi la Canal a fost ireproşabilă, iar după eliberarea din închisoare, şi-au continuat studiile, unii terminând chiar studiile superioare.

Procesele care au urmat în urma arestărilor din 15 Mai, au durat ani de zile, dar procesul principal de care s'a făcut mare caz în Republica Populară Română a fost denumit de comunişti *"Procesul Marii Trădări Naţionale"* şi nu al unei simple organizaţii. Este suficient să enumerăm pe principalii implicaţi în proces, pentru a ne da seama că el a cuprins în regia comunistă persoane care nici nu s'au cunoscut între ei, dar fiecare în poziţia lui, s'a opus comunismului: Alexandru Popp, Ion Bujoiu, Prof. Gheorghe Manu, Max Auschnit, Nicolae Mărgineanu, Dimitrie Gheorghiu, Alexandru Balş, Horia Măcelaru, Gheorghe Bontilă, Nicolae Pătraşcu, Eugen Teodorescu, Nistor Chioreanu şi alţii. După acest Mare Proces, au urmat altele, sute şi mii de procese, cu condamnări de peste un milion de ani de închisoare.

Despre montarea procesului după reţeta tipic stalinistă, despre personalitatea fiecărui inculpat şi despre pedepsele, date ar trebui să se scrie mai pe larg, pentru ca tânăra generaţie să cunoască drumul criminal, presărat cu morţi, trădare şi slugărnicie de sclavi, parcurs de partidul comunist din România, până la acapararea întregii puteri în ţară.

Ce a însemnat începerea genocidului comunist din România la 15 Mai 1948?

Demascarea totală a partidului comunist ca cea mai criminală acţiune dusă împotriva poporului român. Procesul comunismului, care este frânat de oculta ce domină încă poziţii cheie în România, trebue să cuprindă actele anti-umane pedepsite de toate legile internaţionale drept crime împotriva umanităţii, dintre care pe primul plan trebue situat *"Fenomenul Piteşti"*, urmat de Canalul Morţii, Trenurile Morţii, asasinate şi crime în toată ţara din care să nu lipsească nici uciderea luptătorilor pentru libertate, din munţi.

Actul criminal al arestărilor masive şi deţinerea deţinuţilor în închisori, ani de zile a afectat în cel mai negativ mod, structura naţiunii române. Dacă vom considera că cel puţin o sută de mii de tineri români au lipsit dela casele lor o periodă medie de 10 ani, populaţia României a fost lipsită de cel puţin 250.000 de noi născuţi, care în această perioadă de 50 de ani, ar fi crescut, s'ar fi dezvoltat şi s'ar fi căsătorit, ridicând cifra negativă la circa un milion de Români nenăscuţi. Locul lor a fost luat de prolificitatea ţiganilor care au alterat structura naţiunii române.

"N'ai ucis un singur rege, ai ucis un şir de regi", spune poetul în *"Regina Ostrogoţilor"*. Pentru *"şirurile"* de Români ucişi de comunişti, chiar nu există nici un proces formal, cel puţin al comunismului?

La împlinirea celor 50 de ani dela începerea genocidului comunist din România, să nu-i uităm pe cei plecaţi dintre noi, morţi fără mormânt şi fără Cruce, pierduţi în imensa îmbrăţişare a pământului românesc, pe care l-au iubit şi au plătit această dragoste cu ce aveau mai scump: VIAŢA LOR!

FIE POMENIREA LOR ÎN VEAC ŞI ÎN VECII VECILOR!

Zahu PANĂ

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

DESPRE ÎNDREPTĂŢIREA ŞI NECESITATEA POEZIEI RELIGIOASE SAU SCARA ESTETICĂ

Mircea PLATON

Pornesc la drum cu gândul la Profeţi, la barzii taumaturgi - legislatori ai neamurilor - cărora le dădeau suflul vuietul mării, tăcerile de nisip sau de gheaţă şi plesnetul vântoaselor ce-şi înnodau cozile în jurul piscurilor de pe care sublimii bătrâni întonau peanul. Pornesc la drum cu gândul la Homer şi la Ossian, la **Nibelungi**, la **Roland** şi la Dante. Pornesc la drum cu gândul la vremurile în care ***poesia*** era un safir pe care îl purtau în deget doar ***aleşii***... Pornesc la drum cu oriflama neîntinată şi nu măi voi opri decât în ***Ierusalimul ceresc*** al ***Poesiei***: în Eden, sub privirea lui Dumnezeu. Căci acolo e locul celor cărora El le-a încredinţat talantul de foc al ***harului poetic***. Sfinţii au scara lor, a ascezei şi a virtuţilor. Pentru ei, drumul spre Paradis este greu, presărat cu neistovite vicleşuguri diavoleşti, cu abisuri ale cărnii. Pentru poeţi drumul ar fi mai scurt, cumva mai lesnicios, de nu ar sta la pândă Trufia, desfrânata bacantă ce-a rătăcit pe mulţi, pe foarte mulţi poeţi din vremurile noastre, transformând poezia în isteric dans macabru - în aşteptarea unui Eschaton ce nu mai vine - şi azvârlind uitării Regala Cale ce ducea drept pe culmi.

•••

Pentru a reuşi să ne-o reamintim, trebue să cădem de acord asupra rosturilor, menirii, ***poeziei***. Ce este ***poezia***? La ce e bună ea? E doar un joc al spiritului, un ***mimesis*** gratuit şi dezabuzat, sau e o flacără ţâşnită prin crăpătura unui ***vas ales*** în care clipoceşte harul? Poesia este ceva contingent sau ceva esenţial naturii omeneşti; contribuie la statura noastră ontologică sau este de prisos?

La toate aceste întrebări există un singur răspuns: poezia presupune intimitatea fiinţei umane cu Dumnezeu şi este pe atât de importantă - definitorie - pentru om, pe cât este această intimitate. Cât de corupt, ba chiar nimicit, ar fi statutul ontologic al omului în afara filiaţiunii Divine, tot atât de bastard ar fi în ipoteza lipsei vehicolului liric. Căci Poezia ne ridică şi ne depune în luminosul pridvor al Divinităţii; ea ne plonjează în văluritele aure ale Sfinţilor. Poezia este transfigurare a timpului biologic, frenetica noastră încandescenţă în timp ce Îl intuim. Acest lucru este valabil mai întâi pentru creator şi, apoi, prin reflex, pentru cititor (re-creator). Monadele se oglindesc reciproc în infinit. Misiunea poetului constă în a mântui liric umanitatea făcând-o să simtă ca el. El ne ajută să avem cu Divinitatea o relaţie empatică, ne altoieşte pe trunchiul de dinainte de timp al lui Dumnezeu.

Rândurile de mai sus sunt uşor de acceptat dacă primim poezia ca pe o revelaţie divină dăruită poetului care o transmite, la rândul său, tuturor. Această genealogie ne indică funcţia mistagogică a poeziei. În acest caz, poezia e o ***iniţiere*** nediscursivă, i-mediată sau, oricum, mediată în cel mai diafan mod.

Cea de a doua concepţie despre poezie, aşezată în silogisme de Aristotel, se sprijină pe noţiunea de ***mimesis***. Poetul trebue ***să imite*** cât mai verosimil, să ***"zugrăvească" natura***. Miraculosul nu trebue să capete proporţii halucinante ci să-şi menţină o siluetă severă şi corect îmbumbată în jiletca bunului simţ. Poetul nu zămisleşte noi lumi care îşi poartă cu ele legitatea, ci copie ceea ce vede şi îşi *"închipuie"* cu măsură. Rolul său ne pare, acum, umil, cu mult inferior celui de demiurgic corybant pe care îl juca în prima ipostază. Să imiţi ***creaţia***, o lume coruptă, plină de păcat, ea însăşi copie imperfectă a Ideilor eterne, a arhetipurilor scufundate'n Tatăl, nu pare a mai fi sacerdoţiu. Legătura cu lumea ***esse***-nţelor pare a fi întreruptă şi poezia lipsită de justificare. Un cap de pod e în om; celălalt, în neant.

Totuşi, nici în acest caz poezia nu îşi diminuează dignitatea pneumatoforă. Cât timp poeţii au crezut în ***mimesis***, au înfăţişat publicului doar subiecte a căror trăsătură principală ducea cu gândul, mereu, la categoria estetică potrivită Divinităţii: ***sublimul***. Epoca mimesisului este, în principal, epoca poeziei eroice, a imnelor şi a tragediilor; toate aveau drept personaje zei, semi-zei sau oameni-mituri, regi, prinţi şi împăraţi - unşi ai lui Dumnezeu - în fine, *"rubedenii"* de-ale Sale. În acest fel ***sacrul*** era reinvestit, constant, drept baronie aparţinând poeţilor. ***Mimesisul*** era înnobilat de ***grandios, de trame poetice***.

Nu e adevărată afirmaţia că orice subiect, oricât de anodin ar fi, poate fi învolburat liric. Că nu există teme aprioric poetice sau prozaice. Aşa după cum există sfinţi şi oameni păcătoşi, poeţi şi oameni banali, icoane făcătoare de minuni şi contrafaceri, tot astfel există şi subiecte (în sine, numenal) poetice şi non-poetice. Harul are potecile sale, neumbrite de mâzga păcatului, pe care se furişează până la noi. La capătul lor trebue să-l aşteptăm, nu pe buza Gheenei.

Din acest punct de vedere, poezia explicit religioasă (creştină) are o foarte mare, aproape exclusivă, îndreptăţire. Adevărul religios şi cel estetic se îmbrăţişează fără ca cel din urmă să mai plătească tribut misteriilor apocrife ale lumii noastre.

Ajunşi aici, vom recunoaşte că ***până la Dumnezeu, spre Ceruri, poetul urcă pe o scară de metafore***. Pe treptele **ritmului**, ale **eufoniei** - *"regula"* poeziei, asceza ei fosforescentă, păstrată în arcanele tradiţiei. Pentru a o afla, sunt necesare lungi peregrinări prin *"Thebaida poetică"*, în depărtatul limb unde pot fi ascultate vocile Părinţilor trezviei lirice. Din acele miraculoase ţinuturi m'am întors cu credinţa că plina de patos versificaţie a romanticilor şi hermetica proprietate a cuvântului - după modelul străvechilor maeştri alexandrini - închipuie mercurul necesar Marelui Magisteriu, capodoperei (ea este-rubin şlefuit-sulf şi mercur, conţinut şi formă, viaţă şi stil).

Greşeala poeţilor moderni a fost aceea că au abuzat de harul lor. Au promovat perversiuni estetice, o *"artă poetică"* schizoidă, de profunde nepotriviri între formă şi conţinut. Au ***imitat*** urâtul, josnicul, ratatul, răpind cu totul poeziei - concepute astfel - dreptul şi chiar putinţa de a mai exista. Ori e beteagă versificaţia, ori este maladivă ideaţia. Ori infantile sau, chiar, amputate.

Pentru ei - poeţii (post) moderni - am ascris aceste file. Şi pentru cititorii lor.

•••

Undeva, departe, într'o cămăruţă ascunsă în stelarele sihle, un bătrân stă nopţile la o masă de brad, la lumina feştilei, şi scrie o carte. Uneori i se întâmplă să mai adoarmă cu fruntea pe lemnul înmiresmat şi atunci din fitil sar ciudate scântei care aprind filele de abia redactate. Bătrânul e Dumnezeu. Scânteile sunt Poeţii. Iar cartea e Lumea.

O CARTE EXCEPŢIONALĂ "MÂNTUIREA"

DE SEBASTIAN MOCANU

Apărută la Casa de Editură *"Atlas-Clusium"* în anul 1992, fiind prima carte din seria de *"Mărturii"*, ea poartă pe copertă titlul *"Mântuirea"*, iar pe coperta interioară, sub titlu, precizarea (fragment de roman).

Datorată D-lui Sebastian Mocanu şi dedicată de Domnia Sa *"Soţiei şi copiilor mei"* este o carte profundă, în care proza memorialistică, poezia şi meditaţia filosofică, sub formă de mici eseuri orale, se înfrăţesc, se întrepătrund spre a lumina sensuri şi a oferi cititorilor pagini mai dense decât ale unui roman, mai semnificante decât ale unui volum de poezie, mai profitabile spiritualmente decât ale unei cărţi de filosofie, chiar bine scrisă.

Ne vom explica, pe rând afirmaţiile şi, îndemnând la lectura ei, vom cita din ea.

Viaţa carcerală din celulele Aiudului din anii cumpliţi ai comunismului, nu doar ateu şi anticreştin, ci antiuman şi criminal, este ţesătura epică a cărţii susţinută de patru personaje principale dintre care trei sunt deţinuţi politici Mihai Doinaru, Victor Nicolau şi Ion Sânicoară, al patrulea fiind Crapu, temnicerul-criminal, fără nume mic, simbol al depersonalizării dezumanizate.

Cartea este construită pe mărturiile-amintiri din viaţa de dinainte de claustrare a lui Mihai Doinaru, începând cu lumea mitică a copilăriei puiului de Moţ, trăită în zona submontană a dealurilor transilvănene.

Cu referiri la viaţa lui Horia, considerat un înaintaş al Revoluţiei franceze, citâm: *"... nu în spiritul Enciclopediei, ci în spiritul bunului simţ şi, înainte de toate, al poruncii divine ca fiecare om să-şi câştige traiul cu sudoarea frunţii sale"*, cei doi: Mihai Doinaru şi Victor Nicolau îşi propun să evadeze mental din închisoare în munţii lui Horia.

Convorbirea lor a fost auzită de Crapu care, neînţelegând că era o plănuită evadare în gând şi o eliberare prin puterea închipuirii, raportează ofiţerului politic: *"Aceştia doi vor să evadeze, au făcut şi un plan"*. Loviţi cu cizmele în bărbie, după ce fuseseră izbiţi în testicule şi în burtă de gardieni, cei doi sunt puşi în cătuşe, cu mâinile la spate şi duşi fiecare în câte o *"neagră"*, cameră de pedeapsă.

Sadismul temnicerilor, de a le refuza până şi tineta, îl obligă pe Victor Nicolau să bată în uşă cerând-o, dar cu voce tare ca să fie auzit şi de Mihai Doinaru care, având mâinile în cătuşe, bate în uşă cu piciorul. Crapu, după ce îl făcuse pe Victor Nicolau să tacă lovindu-l cu un lemn, vine şi la Mihai Doinaru, îl loveşte cu un retevei peste braţ, aproape de umăr şi continuă să-l lovească până când se aud bătăi în uşile celularului şi strigăte: *"Nu-i omoriţi! Nu-i omoriţi!"* urmate de solidarizarea deţinuţilor în urletul: *"Ne omoară! Ne omoară!"*

Alarmaţi, gardienii reuşesc să-i facă pe deţinuţi să tacă, asigurându-i, printr'o voce amplificată de o pâlnie, că nimeni nu este omorît şi viaţa închisorii îşi continuă cursul antropofag, însă Mihai Doinaru, cu căluş la gură, este coborît în subsol şi pus în trei lanţuri: unul la picioare şi câte unul de fiecare mână, toate prinse în câte un belciug fixat în perete şi la cele două capete ale băncii şi aşa *"legat şi ferecat"* tot mai este lovit de Crapu cu un pumn în nas şi cu un genunchi în burtă.

După ce o lungă vreme se zbate între viaţă şi moarte, între trezie şi semiconştienţă, Mihai Doinaru află că Victor Nicolau a fost ucis de Crapu acolo, în subsolul Aiudului: i-o spune şoptindu-i la vizetă un planton, deţinut de drept comun scos la curăţenie.

Orele de luciditate alternează cu cele de zăcere până când, după ce mai suportă o repriză de cruzime din partea unui ofiţer politic, Mihai Doinaru este scos din lanţuri şi dus la Zarcă spre a se face uitată asasinarea lui Victor Nicolau, despre care politrucul spune că s'a sinucis dându-se cu capul de perete.

Aici, la Zarcă, Mihai Doinaru învaţă să comunice prin alfabetul Morse. Citâm: *"Oameni cu o memorie aleasă sau creatori de cultură, aduşi în închisoare tocmai pentru acest păcat social, au transmis nu numai celor din celula în care se aflau, ci unor aripi întregi ale celularului, volume întregi de poezii cu care omenirea aceasta închisă se hrănea"*. Şi mai departe: *"Astfel zidurile acestea menite să izoleze, să descurajeze, să omoare, au devenit purtătoare de lumini spirituale, pentrucă prin ele s'au transmis numai spiritualitate, dela comunicările între şi spre semeni la poezie şi rugăciuni"*.

În condiţiile celei mai crunte izolări, în închisoarea închisorii Aiud, Mihai Doinaru îşi împacă sufletul cu sentimentul presimţit al pierderii mamei sale, consolându-se cu întâlnirea, într'o altă lume: află calea mistică a rugăciunii.

După optsprezece luni de izolare în Zarcă, întâlnirea cu Ion Sânicoară, om născut în Bărăgan, prilejuieşte noi colocvii despre istorie, despre neam, mântuire, pagini care trebue citite, mai ales acum când se comite intenţionat confuzia dintre extremism şi naţionalismul creştin, spre deruta şi paguba celor care nu au clare noţiunile. Despre acest naţionalism înnoitor, autorul scrie textual: *"Moţul nu zice: lumea-i cum este şi ca dânsa suntem noi, ci zice: lumea-i cum este, dar noi vrem să o facem cum ar trebui să fie. Şi prin aceasta, el porneşte din toate puterile cu conştiinţa că prin acţiunea lui curăţă lumea, stârpeşte răul"*.

Meditaţiile ajung să descopere *"Iubirea care mişcă sori şi stele"* (Dante, *Paradisul*) adică viziunea creştină asupra vieţii, iluminarea rostului neamului şi al neamurilor, relevând sensul celor trei aspecte ale existenţei: Omul, Neamul, Absolutul, cu plecarea dela om în trei etape de perfecţionare: cunoaşterea de sine, stăpânirea de sine, lepădarea de sine, care corespund unor tipuri umane desăvârşite: eroul, poetul, martirul. Citâm iarăşi: *"Eroul, adică omul care înfruntă greutăţile şi pericolul până la ultima lor consecinţă; poetul, adică insul care realizează şi întruchipează virtuţile omeneşti în mod creator, într'un mers ascendent în spiritualitatea specifică neamului său; în sfârşit, martirul, adică acela care duce până la capăt, până la jertfa supremă conştientă şi consimţită, voluntară şi de o generozitate absolută după modelul suprem al Mântuitorului, fireşte fără a-l egala, rămânând distanţa de netrecut dintre om şi Fiul Omului"*.

La trei sau patru ani de închisoare, din cei nouă pe care i-a mai răbdat după ce l-a despărţit de Ion Sânicoară, autorul a aflat despre moartea la Aiud a acestuia, după o jumătate de an de izolare la Zarcă în regim sever, fără pat, fără rogojină, cu mâncare tot a treia zi, dar numai cu o jumătate de raţie. Fusese învinuit de distrugeri de bunuri ale statului: scosese fire dintr'o pătură vechiturâ pentru ca să repare, cu scule improvizate dintr'o surcică de brad, jerseul destrămat al unui alt deţinut, bolnav şi slăbit, care suferea de frig. Tot temnicerul Crapu a fost torţionarul care a mai adăugat două victime pe lista lui de crime: pe Ion Sânicoară şi pe deţinutul bolnav, la începutul iernii.

Am încercat să rezum ţesătura epică şi ideile cărţii, cu speranţa că viaţa lui Mihai Doinaru de după ieşirea din închisoare va deveni subiectul cărţii următoare.

Nu voi încheia înainte de a ne opri asupra unor memorabile versuri din această carte profund creştină şi adânc românească:

"Io, Urs, Nicola Horea, cu casa'n Fericet / Pe-o dâlmă de-unde pot să văd în depărtare / Şi'n jos, pe văi şi peste munţi, în zare / Şi'n sus spre'naltul slăvilor, încet / M'am dumirit că drumul către bine / Trece prin lanţuri, temniţă, mormânt. / Că binele-i dincolo de pământ, / pe-un alt tărâm, cu alte aşezări şi cine / Vrea să brăzdeze'n el, aşa cum vreau şi eu, / Să se'nvârtoaşe zdravăn la cerbice, / şă ştie trage'n jug, la plug, sub bice, / C-aşa se trec hotarele: cu greu / Şi toată viaţa plug e, al lui Dumnezeu... / (În ceasul Frângerii)

Vom mai cita pentru jertfa acceptată, doar patru versuri din poezia *"Îndrumar"*: *"Putred, bobul care moare / Prescură va fi şi pâne; / Piere bob, să nască'n grâne / Spuză, boabe viitoare..."*

Ca ultim citat, mărturisitor al adevărului, ne vom despărţi de această carte excepţională: *"Creaţia din închisoare a însemnat şi înseamnă continuitate în spirit pe linia tradiţiilor neamului... se ridică vertical ca un psalm sau o rugăciune spre centrul unic de împăcare şi împlinire a tuturor năzuinţelor umane... Omul este cultivat, format, înnobilat... raportat la scopul final care este mântuirea, învierea pentru eternitate"*.

Gheorghe STĂNESCU

UN VECHI PĂMÂNT ROMÂNESC PE CALE DE ÎNSTRĂINARE

——Prof. Dr. doc. Ion GHERMAN——

Preşedintele *"Societăţii Culturale Ţinutul Herţa"*, Bucureşti

Prof. dr. doc. I. GHERMAN

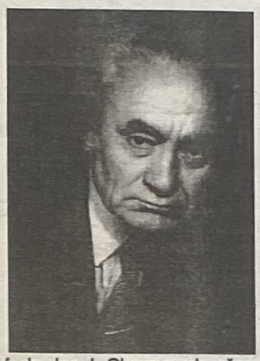

Prof. dr. doc. I. Gherman s'a născut la 6 Ianuarie 1920, în satul Pilipăuţi, din Ţinutul Herţa.

A absolvit liceul din Hotin, ca şef de promoţie, iar ca studii universitare, pe lângă Facultatea de Medicină (1946), a urmat şi cursurile Facultăţii de Ştiinţe Naturale (1948) din Cluj.

Ca medic, biolog sau ca profesor, a publicat peste 400 de lucrări ştiinţifice şi a elaborat 35 monografii sau manuale universitare.

Ca fiu al Ţinutului Herţa, pe nedrept răpit şi ocupat, şi ca preşedinte al *"Societăţii Culturale Ţinutul Herţa"*, pe lângă peste 100 de articole apărute în ziare din ţară sau din străinătate, autorul a publicat şi trei monografii ale Ţinutului Herţa, favorabil recenzate.

Un cunoscut medic român, autor a numeroase lucrări ştiinţifice şi cărţi de specialitate Dl. Prof. dr. doc. Ion Gherman dela Universitatea Ecologică din Bucureşti, într'o scrisoare expediată la 14.02.1997, de către ABI (American Biographical Institute) este anunţat că a fost nominalizat cu prestigiosul titlu de *"Man of the Year" - 1997*, iar IBC (International Biographical Centre Cambridge-England), într'o altă scrisoare la 16.05.1997 îl anunţă că este luat în evidenţă pentru a fi trecut în Dicţionarul Internaţional de Biografii, ed. 1998.

Este semnificativ şi îmbucurător faptul că astăzi tot mai multe reale personalităţi româneşti trec graniţele Ţării şi ajung şi peste ocean.

Cu deosebită plăcere, facem cunoscut că Dl. dr. I. Gherman, este unul dintre mult apreciaţii noştri colaboratori la "Cuvântul Românesc". De asemenea, dânsul face parte şi din "Comitetul Naţional" care va organiza ROMFEST '98 anul acesta în Bucureşti, între 17-20 Septembrie.

Ţinutul Herţa este un teritoriu cu o suprafaţă care nu trece de 400 kmp., din partea de NE a României Vechi, care în 1940 (şi apoi în 1944), cu totul nelegitim a fost anexat la fosta U.R.S.S., o dată cu Nordul Bucovinei şi Basarabiei.

Pe seama nedreptăţii şi tragediei pe care au trăit-o şi o trăieşte acest vechi şi curat colţ de ţară românească, Prof. dr. doc. Ion Gherman, un pământean al acestor locuri, a scris zeci şi sute de articole, apărute în presa din ţară şi din străinătate şi a publicat trei monografii: *"Ţinutul Herţa"* (1991), *"Istoria tragică a Bucovinei, Basarabiei şi Ţinutului Herţa"* (1993) şi *"Cronica Ţinutului Herţa, pământ dintotdeauna românesc"* (1996), pe care le prezentăm pe scurt în continuare.

•••

-I-

ŢINUTUL HERŢA DIN VECHIUL REGAT OCUPAT DE URSS ÎN 1940

Ed. Universul, 1991 Bucureşti.

Prefaţa lucrării este semnată de Nicolae Lupan, cunoscutul luptător pentru drepturile Românilor din teritoriile ce ne-au fost răpite şi ocupate, iar *poezia "lacrimile Herţei"*, aparţine regretatei şi talentatei poete Florica Dumitrescu, nu de mult plecată dintre noi.

Cu scopul evident de a face pe cititor să rămână cu o idee cât mai completă despre soarta nedreaptă şi tragică a acestui teritoriu, autorul, după un prim capitol în care se referă la *"Poziţia geografică, la unele date orohidrografice şi la bogăţiile naturale"* şi după un capitol în care vine cu *"date de istorie, demografie şi cultură care pledează pentru o prezenţă mereu românească în regiune"*, în următorele trei capitole se ocupă de *"Intrarea ilegală, brutală şi din <greşeală> a trupelor sovietice în Herţa"* de *"Netemeinicia evidentă a răpirii Ţinutului Herţa în atenţia contemporaneităţii"*, iar folosind documente şi mărturii făcute de martori oculari prezintă *"Ororile ocupaţiei, soarta tragică de care au avut parte Românii din Ţinutul Herţa şi politica de desnaţionalizare şi înstrăinare dusă de ocupanţi"*.

-II-

Ion Gherman

Ed. ALL. 1993, Bucureşti

Lucrarea este dedicată de autor *"acelor cunoscuţi sau necunoscuţi din aceste teritorii"* care, ca şi tatăl său, *"au plătit cu viaţa vina, marea vină, că s'au născut Români pe pământ românesc"*.

Prefaţa lucrării este făcută de binecunoscutul istoric, **Prof. univ. Dr. Ioan Scurtu** care, printre altele, scrie *"Istorici scrupuloşi vor găsi, desigur, anumite carenţe de documentare, sau vor exprima rezerve asupra unor formulări, dar deocamdată, nu un istoric, ci un medic şi-a asumat răspunderea de a scrie o carte despre <Istoria tragică a Bucovinei, Basarabiei şi Ţinutului Herţa.>"* Pentru aceasta autorul *"merită toată consideraţia noastră"*, iar cartea *"o recomandăm cu căldură cititorilor, asigurându-i că vor avea o lectură utilă, cale le va oferi prilej de reflecţie şi, poate, de acţiune pentru sprijinirea fraţilor aflaţi încă în afara Statului român"*.

În prima parte, autorul prezintă o serie de date generale, în care se referă, cu deosebire, la *"istoria de teritorii răpite şi ocupate, a Basarabiei, Bucovinei şi Ţinutului Herţa"* şi la *"Istoria în general a poporului român"*.

După aceasta, în continuare, se ocupă mai întâi de ***Bucovina*** în capitolele ***"Prima răpire a Bucovinei şi ocupaţia austriacă"*** 1775-1918); ***"Unirea Bucovinei cu România şi deplina ei integrare în ţara întregită"*** (1918-1940) şi ***"A doua răpire a Bucovinei (partea de Nord) şi ocupaţia comunisto-sovietică"***.

Partea a doua este consacrată ***Basarabiei***, pe care, după un plan asemănător, o prezintă în capitolele: ***"Prima răpire a Basarabiei şi ocupaţia ţaristo-rusească"*** (1812-1918); ***"Unirea Basarabiei cu România şi deplina ei integrare cu Ţara întregită"*** (1918-1940) şi ***"A doua răpire a Basarabiei şi ocupaţiunea comunisto-sovietică"***.

În sfârşit, în partea a III-a, consacrată ***Ţinutului Herţa***, autorul prezintă date asupra *"Răpirii şi ocupaţiei acestui colţ de pământ din România Veche"*.

Lucrarea se încheie cu capitoluul ***"Dreptul la o Românie reîntregită, o cauză istorică, dreaptă şi legitimă a Românilor de pretutindeni"***, în care, printre altele scrie: *"În această parte de Sud-Est a Europei, rolul unei Românii Mari, întregite şi puternică din punct de vedere economic şi militar nu poate fi decât benefic, atât pentru Răsărit, cât şi pentru Apus"*.

Lucrarea este însoţită de o bibliografie bogată şi rezumate în limbile engleză, franceză şi germană.

-III-

În prefaţă autorul îşi mărturiseşte convingerea că ***este exclus să se oprească aici unde este astăzi"***. Din ***"Istoria Ţinutului Herţa, ca de altfel şi a celorlalte teritorii româneşti ocupate,*** această cauză, după partea I-a, în care este redată istoria acestui ţinut înainte de 1940, după partea a II-a, în care se tratează istoria tragică a acestui ţinut după 1940 şi după partea a III-a, în care sunt adunate opiniile şi studiile de specialitate ale unor personalităţi asupra acestui ţinut, partea a IV-a consacrată ***Împlinirilor*** a rămas nescrisă, cu speranţa că istoria nu va întârzia să-şi spună cuvântul.

În partea I-a, în primul capitol, autorul a adunat ***date generale de istorie, arheologie*** şi ***etnogeografie;*** în capitolul 2 prezintă ***date demografice şi viaţă socio-economică***, iar în capitolul 3 prezintă date despre ***"Cultura şi oamenii de cultură din acest teritoriu"***. Cu acest prilej sunt prezentaţi **Gheorghe Asachi, George Sion, Vasile Bogrea, Barbu Fundoianu şi Arthur G. Verona**, atât cu date biografice, cât şi cu câteva din lucrările lor mai importante. Tot în această parte, în capitolul 4, care urmează, se fac consideraţii aspura ***"Evoluţiei procesului cultural până în 1940"***, în acest ţinut.

Partea a II-a a lucrării este formată, de asemenea, din patru capitole. În capitolul 1 se prezintă date despre ***"Invadarea ţinutului Herţa de către trupele sovietice şi despre primul an de ocupaţie"*** (1940-1941); în capitolul 2 este prezentată ***"Eliberarea Ţinutului Herţa şi opera de reconstrucţie"***; în capitolul 3 este descrisă ***"A doua ocupaţie a Ţinutului Herţa şi lunga perioadă de opresiune care începe din 1944"***, iar în ultimul capitol, 4, autorul face comentarii asupra ***"Evoluţiei procesului cultural în condiţii de ocupaţie"***. În acest ultim capitol, autorul subliniază faptul că în perioada de cruntă asuprire stalinistă, ***etnocidul cultural a înscris pe cel fizic***, fiind astfel în faţa unei perioade total negative, neproductive.

După 25-30 de ani, a avut loc o ***revitalizare***, care s'a concretizat în apariţia de noi şi mari talente în toate domeniile, ceea ce practic pledează pentru fondul genetic sănătos al poporului nostru şi, cu deosebire, al acelora care sunt în această zonă, urmaşii răzeşilor lui Ştefan cel Mare şi Petru Rareş.

Autorul, referindu-se la drepturile noastre asupra acestui teritoriu, încheie această parte scriind: *"Chiar dacă adevărul istoric este de partea noastră, a Românilor şi chiar dacă, iată, au trecut peste 5 decenii de când am fost total nedreptăţiţi, noi avem înţelepciunea de a mai aştepta, până adevărul, aşa cum este, va fi clar pentru toată lumea şi reparaţia prin înţelegere şi pe cale paşnică. Aceasta, cu atât mai mult, cu cât noi <nu vrem pământ străin, noi vrem să ni se retrocedeze ceea ce a fost şi trebue să fie al nostru>."*

În partea a III-a, lucrarea cuprinde, reproduse, articolele apărute în presă ale autorului sau ale altor mulţi autori, care s'au publicat în ultima vreme pe seama Ţinutului Herţa, iar în continuare sunt prezentate lucrările unor mari personalităţi (**C. Bălăceanu-Stolnici, Florin Constantiniu, Valeriu Graur, Vasile Pavel, Dumitru Vatamaniuc, Silviu Dragomir**), care vin, de asemenea, să pledeze pentru autenticitatea de vechi pământ românesc a acestui Ţinut Herţa.

Partea a IV-a de ***Împliniri***, autorul speră să fie încă sănătos şi în viaţă, pentru ca s'o poată scrie (chiar dacă se apropie de a fi octogenar), iar partea ultimă, a V-a, pe lângă bibliografie şi rezumatul lucrării în 5 limbi, mai cuprinde câteva hărţi şi portretele oamenilor de cultură din acest Ţinut Vechi Curat românesc.

Cronicar

IN HONOREM IMP
TRAIAN
OPTIMI PRINCIPIS FVNDATO

(continuare a articolului cu acelaşi titlu publicat în ediţia Ian

"Nerva adopta Trajan, prince le plus accompli dont l'histoire ait jamais parlé. Ce fut un bonheur d'être né sous son règne: il n'y en eut point de si heureux ni de si glorieux pour le peuple romain. Grand homme d'état, grand capitaine; ayant un coeur bon, qui le portait au bien; un esprit éclairé, qui lui montroit le meilleurs; une âme noble, grande, belle, avec toutes les vertus, n'étant extrême sur aucunes; enfin l'homme le plus propre à honorer la nature humaine, et représenter la divine."
Montesquieu (1689-1755)

Corneliu STAN

VI
LOCUL DACIEI ÎN VIAŢA ŞI OPERA ÎMPĂRATULUI TRAIAN

Iată o tematică, căreia, cu toată importanţa ei majoră nu numai pentru trecutul, ci şi pentru prezentul, şi mai ales viitorul nostru - într'o Europă şi o lume, care, mai mult ca oricând în istoria lor post-romană, azi se vor şi devin cu fiecare nouă zi tot mai *"unite"* şi *"globale"*, adică mai *"romane"*[28] - nu i s'a dat de către noi, Poporul lui Traian[29], nici pe departe atenţia cuvenită. Iar aceasta, deşi tratarea ei nu prezintă nici o dificultate, faptele Împăratului Traian care definesc locul Daciei în viaţa şi opera sa fiind foarte bine cunoscute, şi anume:

1. Pacificarea, colonizarea, şi proclamarea Daciei ca provincie romană - adică întemeierea Daciei Traiane.

2. Descrierea acestui proces sub forma unui volum de memorii intitulat *"Dacica"*, din el rămânându-ne citate, de gramaticul Priscianus din sec. la V-lea, doar lapidarele cuvinte, *"inde Berzobim deinde Aizim processimus"*, prin care Împăratul Traian identifica o parte din ruta spre Tapae urmată de el în primăvara anului 101 d.C.

3. Sărbătorirea întemeierii Daciei Traiane prin cele mai lungi şi opulente festivităţi publice din istoria Romei.

4. Eternizarea acestei întemeieri în piatră şi marmoră a patru monumentale opere edilitare, fiecare fără pereche până atunci şi după aceea în lumea antică, şi anume: podul lui Apollodor dela Drobeta (103-105 d.C.), monumentul triumfal Tropaeum Traiani dela Adamclisi (106-109 d.C.), magnificul for al lui Traian din Roma (107-113 d.C.), şi arcul de triumf din Benevent (109-114 d.C.).

•••

Să considerăm acum mai în detaliu toate aceste acte ale împăratului Traian şi să vedem ce ne spun ele despre autorul lor şi opera sa *"dacă"*.

1. Astfel, cu privire la întemeierea Daciei Traiane e potrivit să precizăm că:

- am folosit termenul colonizare, iar nu cel de romanizare, spre a rămâne cât mai aproape de adevărul istoric mărturisit de Eutropius, care informează că *"Traian a adus în Dacia secătuită de bărbaţi nesfârşite mulţimi de oameni spre a-i cultiva ogoarele şi popula oraşele"* (Xenopol: *Istoria Romanilor din Dacia Traiană*, 1888, vol. I, pag. 150).

- o parte considerabilă din mulţimea *"nesfârşită"*[29] a coloniştilor aduşi de Împăratul Traian în Dacia au fost cetăţeni romani, fapt care ştim că pe Împăratul Hadrian l-a determinat să renunţe, în cele din urmă, la planurile sale iniţiale de abandonare a Daciei.

- capitala Daciei Traiane, Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa (de formă dreptunghiulară şi având suprafaţa de circa 22 ha!), a fost fundată de însuşi[30] Traian, acesta populând-o în exclusivitate cu cetăţeni romani (în marea lor majoritate veterani de război), pe care apoi, printr'un act de declarată *"paternitate"* faţă de ei, Împăratul i-a *"adoptat ca rude"* înscriindu-i pe toţi în tribul său de familie Papiria - drept care ei beneficiau, printre altele, şi de privilegiul de a nu plăti impozite pe loturile cu care au fost împroprietăriţi prin parcelare (centuriatio).

- temeliile Daciei Traiane au fost puse, aşa cum şi numele acesta ne-o spune, tot de Traian. Şi anume, prin masiva colonizare la care deja ne-am referit, şi prin o politică administrativă şi militară atât de energice şi chibzuite, încât prima a dat naştere unei Dacii cu adevărat fericite (Felix), iar a doua unei fortăreţe invincibile tot timpul cât legiunile Romei au fost prezente în ea. Ba mai mult, Dacia Traiană s'a dovedit, chiar şi părăsită, *"invincibilă"*, rămânând, deşi ultima creată şi prima abandonată de Roma, singura dintre provinciile răsăritene ale fostului imperiu, care azi, la aproape două milenii dela naşterea-i traianică, se înalţă mândră pe temeliile-i romane de odinioară exact în locul unde a *"sădit-o"* întemeietorul ei. Acest adevărat miracol[29] -căci aşa şi este -, a primit chiar numele de *miracolul românesc*.

- şi în fine, tot masiva colonizare traianică, vis-a-vis de considerabilele pierderi umane suferite de Daci, va fi explicând, printre altele, şi de ce noi începem fiecare an de când ne ştim (numai!) cu Bădiţa Traian, iar nu (şi) cu (...?) Decebal! Iar dacă azi, noi Poporul lui Traian, totuşi ne mai amintim cum ne amintim de regele Decebal şi de Daci, asta în primul rând tot lui Traian o datorăm. Căci el, trecând în eternitate nu numai ca Optimus Princeps ci şi ca Dacicus, i-a dus în *"nemurire"*, prin acest din urmă nume al său, şi pe Daci cu regele lor. Ba mai mult, dăltuindu-le chipurile la Roma[30] şi Adamclisi, Traian a făcut posibil să-i putem *"revedea"*, şi admira mereu, şi pe aceşti străbuni ai noştri.

2. Trecând acum la memoriile Dacica ale Împăratului, este evident că ele ar fi reprezentat, de nu s'ar fi pierdut, un cel mai memorabil *"certificat de naştere"* avut cândva de vreun popor. Deci dispariţia acestui document, *"proiectat"* cu neasemuită măestrie pe columna lui Traian, reprezintă pentru noi o pierdere inestimabil de mare.

3. Cu privire la festivităţile organizate de Împăratul Traian la Roma, spre a sărbători acolo, în Caput Mundi, naşterea Daciei sale, deci naşterea noastră, este evident că acestea au reprezentat încă un cu totul deosebit act de *"paternitate"* a Împăratului faţă de noi, Poporul Lui,

- mai întâi prin aceea că ele au fost, aşa cum deja am amintit, cele mai lungi[31] din istoria Romei, depăşindu-le considerabil până şi pe ale lui Titus (100 zile), organizate de acesta în anul 80 d.C. cu ocazia inaugurării Colosseumului.

- apoi datorită opulenţei de nedescris care le-a transformat în tot atâtea *"invitaţii[32] traianice"* de colonizare a noii şi foarte bogatei provincii, din al cărei aur se ştie că Împăratul a finanţat în întregime serbările.

- şi în fine, pentrucă aceste festivităţi s'au distins, pe lângă lungimea şi opulenţa lor fără pereche în istoria Romei, şi prin o a treia, pentru noi poate cea mai semnificativă caracteristică: anume, de a se fi desfăşurat nu oricând, ci exact în plin advent al *"Secolului lui Traian"*, intrat în registrele vremii sub numele de Saeculum Traiani, şi considerat, aşa cum am amintit deja (*Cuvântul Românesc*, Ianuarie a.c.), drept Secolul de aur al Imperiului Roman (vezi *Le Siecle d'or de l'Empire Romain* de Leon Homo şi/ori *Epoca lui Traian* de Eugen Cizek) - apreciat de Edward Gibbon (în a sa monumentală operă, *History of the Decline and Fall of the Roman Empire*, 1777) ca *"cea mai fericită şi prosperă perioadă din istoria omenirii"*. Deci, iată cum, Providenţa a voit ca noi să ne naştem ca popor al unicului Optimus Princeps cunoscut istoriei, şi la apogeul roman al civilizaţiei antice.

Oare care alt popor îşi mai poate reclama o asemenea descendenţă?

Iată o întrebare căreia a sosit timpul să-i răspundem (nu prin *"vorbe"*, căci nu le-am găsi), ci prin fapte!

4. Considerând acum cele patru opere edilitare la care ne-am referit înainte pe scurt, e potrivit să subliniem aci următoarele:

- este evident că podul[33] lui Apollodor dela Drobeta, monumentul[34] triumfal dela Adamclisi, şi mai ales Columna[35] lui Traian, îl mărturisesc toate pe Împărat ca **Dacicus**, iar ultima şi ca **Întemeietor** al noi Dacii. O caracterizare de altfel aplicabilă întregului For al lui Traian, căci, precum cu bun temei notează Ramon de Basterra în lucrarea-i *"La Obra de Trajano"*[36], acest magnific[36] complex edilitar a reprezentat, citâm, *"un dialogo en soledad de un hombre y una tierra, Trajano y Dacia"*.

- despre arcul de triumf din Benevent, e de remarcat că acesta, prin cele două compoziţii majore care-l definesc, adică bazorelieful din bolta lui şi friza narativă circulară de sub atic, a fost dedicat Împăratului Traian în primul rând tot ca **Dacicus**, şi, respectiv, ca **Întemeietor** al Daciei Romane.

NOTE
(acestea sunt numerotate în continuarea celor din Ianuarie a.c. şi urmează după fiecare capitol)

[28] În sensul unei noi şi dinamice *"renaşteri romane"* în ţările europene (sau părţi ale lor) a căror locuitori, chiar dacă nu vorbesc azi o limbă neo-latină, au absorbit în timp multe elemente ale civilizaţiei romane, şi sunt foarte conştienţi şi mândri de o asemenea zestre. Cum ar fi exemplu Englezii, Olandezii, Germanii (mai ales•), Austriecii, ba chiar şi Maghiarii••.

• deloc de mirare dacă ţinem cont de faptul că între toate naţiunile europene, cea germană şi-a afirmat (începând cu regele ostrogot Teodoric cel Mare, aclamat de Italo-romani, drept un *"nou Traian"*, şi continuând cu Împăraţii Carol cel Mare şi Otto Întâiul) până în zilele noastre, neîntrerupt şi în mod exemplar, zestrea ei romană (vezi spre ex. F. Gregorovius, *Der Goten Kampf um Rom*, 1942, ori R. Pörtner, *Die Erben Roms*, 1964).

•• care, *"via Roma"* şi *"Casa de Habsburg"* s'au tot *"romanizat"* în timp ce noi, *"via Bizant"* şi toate *"Casele"* spre care ne-a *"condus"* aceasta, ne-am tot... *"bizantinizat"* !

[29] Sintagma care,

- a fost *"versificată"* şi pusă pe note, la finele secolului trecut, de generalul român Alexe Alexiu (activ în Primul Război Mondial pe fronturile dele Oituz şi Mărăşeşti), într'un cântec având chiar titlul de *"Popopr al lui Traian"*, redevenit (datorită mai ales profesorului V. Baintan, dirijorul corului ţărănesc din Finteuşul Mare, Maramureş) foarte popular printre noi, cei care, din 1990 încoace, sărbătorim în fiecare an ziua de naştere a Împăratului. (vezi *Cuvântul Românesc*, ediţiile Octombrie (X) 1991, VII-VIII şi IX/1996 şi I/1997; în continuare, vom folosi prescurtările astfel introduse).

- l-a impresionat atât de mult pe poetul şi scriitorul spaniol Ramon de Basterra, încât acesta, după ce a *"studiat-o"* pe viu la ea acasă în cei trei ani (1918-1921) petrecuţi de el în misiune diplomatică la Bucureşti, i-a dedicat o superbă *"odă"* în limba sa cu foarte inspiratul titlu *"La Obra de Trajano"*, adică Opera lui Traian, din care ne permitem să citâm aici, în original, câteva din cele mai frumoase şi documentate rânduri scrise cândva despre Traian şi opera lui *"daco-romană"*:

"... de los tres titulos que sucesivamente se otorgaron a Traiano, de el Germanico, el Dacico y el Partico, solamente con el segundo permanece en la Historia. De sus tre obras en el Rin, el Danubio y el Eufrates, solo quedo en pie, junto al Danubio, la DACIA ROMANA: RUMANIA".

"En la RUMANIA unificada se reincorporaba la Dacia revivida, embargada de un amor por su Fundator tan vivo, de un entusiasmo y un reconocimiento por el tan entranables, que, a pesar de casi los dos mil anos que nos separan de su venerable figura, na habra probablemente en el mundo iglesia que celebre el culto de su patrono con el ardor que RUMANIA adora a Ulpio Trajano".

"La memoria de FUNDADOR DE RUMANIA estaba omnipresente en su tierra. Rutas y valles, desde las mas afligidas centurias hasta nuestros dias, lucieron el nombre al que la tradicion aludia como al de un heroe nebuloso: Calea lui Traian, Valea lui Traian, el camino o el valle de Trajano".

"... un compatriota le oia de labios campesinos aclamarse a si mismo como el PUEBLO de TRAJANO".

N.B. Am redat rândurile de mai sus în spaniolă, pentru ca citindu-le în această limbă soră să ne *"recunoaştem"* în ele şi mai bine.

[27] *"estimată"* ca atare chiar şi de memoria populară, care, nu fără motiv, va fi *"recunoscut"* în puzderia de stele a galaxiei noastre, tocmai *"Calea lui Traian"*.

[28] cum rezultă din inscripţia de fundare a Ulpiei Traiane, reconstituită de I. Piso din câteva fragmente descoperite la Sarmizegetusa în vara anului 1994: *"IMPERATOR CAESAR DIVI NERVAE FILIVS NERVA TRAIANVS AVGVSTVS GERMANICVS DACICVS POTIFEX MAXIMVS TRIBVNICIA POTESTATE (...) IMPERATOR VI CONSUL V PATER PATRIAE COLONIAM VLPIAM TRAIANAM AVGVSTAM DACICAM SARMIZEGETVSAM FECIT"*

- pe baza căreia, şi mai ales a unor noi considerente menţionate recent de A. Diaconescu în lucrarea sa de doctorat, s'ar putea ca fundarea Coloniei să fi avut loc la 18 Martie 107 d.C.

[29] la care referindu-se în lucrarea-i *"Traiano"* deja citată la capitolul IV al acestui articol (C.R. I/1998, pg.13), istoricul italian contemporan Fausto Masi scrie: Questa isola di romanita... assediata da Greci, Bulgari, Russi, Turchi, Tedeschi, Maghiari, costitui un baluardo resistente a ogni tentativa di snaturamento...i *"Romeni"* chiamarono se stessi con questo nome; la nazione sorta nel 1859 dalla riunione di vari principati prese il nome de *"ROMANIA"*.

[30] deopotrivă în marmora Columnei, precum şi a statuilor lor de acolo, cum ar fi cele opt de pe impunătorul arc de triumf construit de Împăratul Constantin cel Mare între Colosseum şi Palatin.

[31] au început la 25 Mai (ori 26 Iunie) 107 d.C., şi au durat, cu întreruperi, până la 24 Noembrie 109 d.C., atingându-şi apogeul între 4 Iunie (ziua declanşării celei de a doua campanii dace) 108 d.C. şi 1 Septembrie 109 d.C., cu 117 zile de serbări şi jocuri publice în total.

[32] cărora, mulţi din cei adresaţi le vor fi *"răspuns"* venind în Dacia... *"ca în California modernă"* (V. Pârvan)! O comparaţie, în acest context, deloc singulară, căci iată cum una asemănătoare ei e prezentă şi la Cassius scrie: *"nu admir îndeajuns. şi celelalte cons Traian, dar aceas sus de toate".*

[34] ridicat în 10 evoca victoria

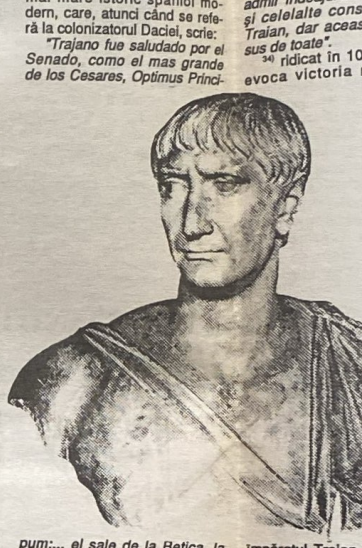

pum;... el sale de la Betica, la primera provincia ganada por la Republica, para crear la ultima provincia que el Imperio pudo formar, la Dacia; gran colonizador, como Cortes funda Nueva Espana, funda el esa nueva Romania, y salva una crisis economica del Imperio trayendo a Roma los ingentes tesoros del dacio Decebalo, como Cortes hace posible el imperio hispano con los tesoros de Guatimocin" (Historia de Espana: Los cesares hispanos).

[33] adică, cel mai măreţ al antichităţii, despre care Dio

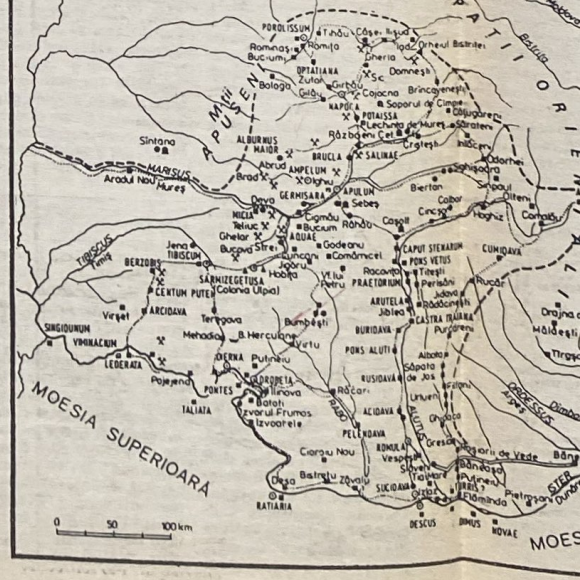

Împăratul Traian comunei Adamclis coaliţiei armate mate conduse Începutul primăv d.C. Prin dimens înălţime, ori 42 rarea din 1977), valoare artistică tară, Tropaeum cel mai comple monument provin felu-i.

[35] considerată văzut deja (C.R. nota 13), şi ca *"glorios monume*

REM IMPERATORIS
TRAIANI
VNDATORISQVE ROMANIAE

(laşi titlu publicat în ediţia Ianuarie a.c. a acestui ziar)

Fără îndoială, cea mai mare şi mai remarcabilă, cea mai nobilă şi am putea zice cea mai sfântă personalitate din istoria neamului nostru este Împăratul Traian, creatorul şi întemeietorul poporului românesc din Dacia... Se cuvine deci ca viaţa acestui mare împărat atât de strâns legată de istoria neamului nostru, să fie cunoscută cât mai de aproape şi sub toate aspectele... Suntem încredinţaţi că figura lui Traian va creşte mereu în istoria omenirii, întocmai cum creşte mergând (crescit eundo) imaginea Faimei descrisă de Virgiliu.

Gh.Popa-Lisseanu (1866-1945)

Corneliu STAN

ez Pidal, cel spaniol mo- când se refe- Daciei, scrie: ludado por el mas grande ptimus Princi-

Cassius scrie: *"nu ştiu cum să-l admir îndeajuns. Minunate sunt şi celelalte construcţii ale lui Traian, dar aceasta e mai presus de toate".*

[34] ridicat în 109 d.C. spre a evoca victoria repurtată de

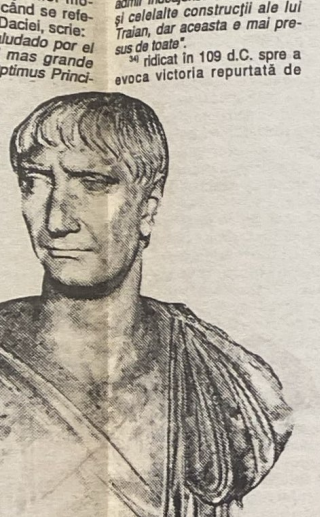

la Betica, la anada por la ear la ultima mperio pudo gran colo- ortes funda unda el esa salva una cri- del Imperio los ingentes Decebalo, e posible el los tesoros (Historia de s hispanos). ai măreţ al e care Dio

împăratul Traian în vecinătatea comunei Adamclisi de azi contra coaliţiei armate daco-bure-sarmate conduse de Decebal la începutul primăverii anului 102 d.C. Prin dimensiune (37,26 m înălţime, ori 42 m după restaurarea din 1977), tip arhitectonic, valoare artistică şi documentară, Tropaeum Traiani a fost cel mai complex şi grandios monument provincial roman de felu-l.

[35] considerată, aşa cum am văzut deja (C.R. I/1998, pg.13, nota 13), şi ca *"cel mai vechi şi glorios monument din Istoria Romanilor"* (James Caterley, *Les Roumains*, Paris 1908, V. 1 pp.24-25) - iar noi adăugăm: şi *cel mai sfânt* monument din istoria noastră! Căci nu oare tocmai în soclul Columnei a fost depusă urna de aur cu cenuşa Aceluia fără de care noi azi n'am fi niciunul şi n'am fi fost niciând? Iată un cel mai temeinic motiv ca fiecare din noi să *"ne'ntoarcem"* măcar odată în viaţă la Roma strămbună, spre a depune acolo mărturie românească, la *"Altarul"* Neamului, precum a făcut cândva legendarul nostru Badea Cârţan. De preferinţă în vreun 21 Aprilie, când *"Cetatea Eternă"* îşi sărbătoreşte, în fiecare an, Ziua de Naştere, adică Ziua Numelui ei şi al nostru (C.R. X/1996, pg. 20, şi I/1997, pg.20).

[36] iată aci câteva din cele mai des citate referiri la Forul lui Traian: *"O minune arhitectonică chiar şi'n ochii zeilor... ce nu se lasă descrisă în cuvinte şi care nu va putea fi imitată nicicând de vreun muritor în viitor"* (Ammianus Marcellinus cu prilejul vizitării Forului lui Traian de către Împăratul Constantius al II-lea); *"Cât de des l-ar vedea cineva, îi apare mereu ca un miracol"; "Forul lui Traian a făcut din Roma cel mai frumos oraş al antichităţii"; "Una din cele şapte minuni ale lumii"; "Forul lui Traian este un miracol... mai presus de geniul uman"* (Cassiodorus, consilierul roman al regelui Teodoric cel Mare, astfel citat de Ferdinand Gregorovius în lucrarea *"Der Goten Kampf um Rom"*, pg. 192).

VII
SĂDITORUL ŞI PĂRINTELE ROMÂNILOR

Iată deci ce loc privilegiat i-a fost predestinat Daciei să ocupe în viaţa şi opera celui mai mare şi nobil[37] dintre împăraţii Romei şi ai lumii[38], adică Marcus Ulpius Traianus, *"Săditorul şi Părintele"*[39] viţei noastre româneşti!

Săditor şi Părinte, care,

- prin amintirile sfinte[40] pe care i le purtăm,

- prin numele-i pe care i l-am înmulţit odată cu noi, ori l-am *"semănat"* pretutindeni pe pământ[41], sau pe bolta cerului,

- prin versurile pe care i le rostim[42], ori cântăm[43], când ne întâlnim la şezători, sau de serbările noastre româneşti,

- prin descântecele[44], colindele[45], şi imnurile de *"deşteptare"* prin care îl invocăm,

- prin rugăciunile noastre, de când, din Septembrie 1994 încoace, îi sărbătorim (din nou [46]!) ziua de naştere la Ulpia Traiana în fiecare an, iar, mai nou, şi

- prin *"visurile"*[47] noastre *"trainice"* de viitor,

este azi, în noi, Poporul Lui dintotdeauna, mai *"viu"* ca oricând!

După cum şi noi *"dăinuim"*, prin Traian, peste tot pe unde el ne-a mărturisit. Şi anume în primul rând la Roma pe Columna lui. Care l-a unit pe Împărat cu noi şi după moarte, atunci când, în mod cu totul şi cu totul excepţional, Senatul şi Poporul Roman au hotărît[48] să-i depună ceunşa exact în soclul acesteia. Parcă spre a se împlini astfel cuvintele Scripturii, care ne spun că *"numai sămânţa ce moare poate da rod"*. Şi ce *"rod"* nemuritor a dat![49] încălcând astfel, pentru întâia şi ultima oară în istorie, o cea mai veche lege (Lex I, Tabula X, Leges XII Tabularium) română, care interzicea (Hominem mortuum in urbe ne sepelito neve urito) ca cineva să fie îngropat *"in urbe"*, adică în interiorul zidurilor sacre ale Romei.

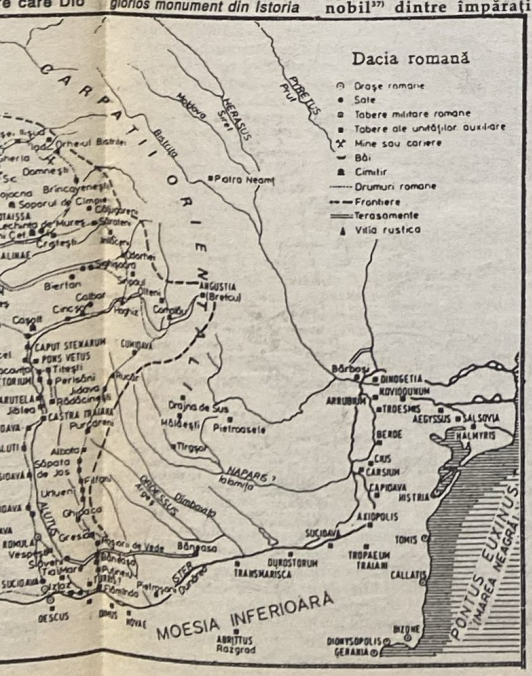

NOTE

[37] explicit recunoscut ca atare când Senatul şi Poporul Roman i-au decernat lui Traian titlul de OPTIMUS PRINCEPS, neavut până la el, şi nici după el, de vreun alt împărat roman. Titlu pe care, datorită atributului OPTIMUS, propriu numai lui Jupiter, din pietate şi modestie, nu l-a acceptat timp de 14 ani.

[38] vezi (mai ales) capitolul IV din partea întâi a acestui articol (C.R. I/1998, pg.13)

[39] cum, plin de filială iubire îl mărturiseşte Samuil Micu pe Împăratul Traian, când, referindu-se la acesta, ne îndeamnă să fim mândri de el şi de obârşia noastră romană, zicând: *"Cesta au fost săditorul şi părintele Românilor celor ce astăzi sunt în Dachia, adecă în Moldova, în Ţara Românească, în Ardeal, şi în Ţara Ungurească până la Tisa. Oi de ar căuta mai cu deadinsul Românii la mai marii săi şi ar lepăda nepricepera şi prostia, ca... cu virtutea să fie adevăraţi Români, ca cu adevărat din sânge românesc a să naşte mult laste" (Samuil Micu în N.Iorga, Istoria Literaturii Româneşti, 1933, II/1, 186).*

[40] căci, aşa precum a afirmat un eminent teolog şi mare ierarh de-al nostru, adică Mitropolitul Nicolae al Banatului, *"În ştiinţa oricărui Român Împăratul Traian deţine un loc aparte... Suntem singurii... în tradiţiile cărora Traian e amintit cu aceeaşi veneraţie ca şi personalităţile biblice ori sfinţii. Colindele, şi mai ales urarea de Anul Nou numită "Pluguşorul", oferă o pildă în această privinţă".*

[41] cu ale lui *"valuri"*, *"praturi"*, *"câmpuri"*, *"măguri"*, *"mese"*, *"câtune si sate"*•, toate încă atât de vizibil *"traianice"*, încât (în anul 1921) Ramon de Basterra le-a mărturisit precum deja am amintit (vezi nota [26]).

• unul,menţionat (şi) de Dimitrie Cantemir, aflându-se dincolo de Prut, adică pe fosta *"Moşie"* a lui Ştefan cel Mare, azi *"sacrificat istoric"* de un *"preşedinte"* născut chiar în Basarabia!

[42] ca spre exemplu *"Garda Nistrului"* de A. Scriban, ori *"Sentinela Română"* de V. Alecsandri.

[43] precum în *"Popor al lui Traian"*, în *"Noi suntem Români,* ori în *"Nu uita că eşti Român"*.

[44] ca în unul *"de'entors"* pe... *"Calea lui Traian"* (aparţinând impresionantului repertoriu al nonagenarei *"descântătoare"* năsăudene Reghina Tapalagă, o adevărată *"preoteasă"* a satului romănesc), din care dedicăm aici câteva versuri - de *"trainică"* (şi creştinească) *"însănătoşire"* - greu încercatei noastre Patrii de azi: *"În beteşug mare băgată / S'o luat România la drum / Să cate Calea lui Traian, / Şi râul lui Iordan / De câte farmeci rele, / Şi de beteşuguri grele, / De tâte s'o spele // Şi ori pe cine-o'ntrebat / Nime'n lume nu i-o dat / Unde-s Calea lui Traian / Şi râul lui Iordan... // Numa Maica Domnului, / Din poarta cerului"*... unde-i şi Calea lui Traian!

[45] în frunte cu cea mai veche dintre ele, şi anume, *Colinda* care ne vesteşte, la începutul fiecărui an, *"reîntoarcerea"* printre noi, din chiar Dealul Ramului, a însuşi Bădiţii Traian! Spre a sădi şi resădi, adânc în glia sufletelor noastre (cu acelaşi sacru plug romulian, cu care el, Împăratul, a tras cândva şi *"pomeriul"*• Daciei Lui), *"sămânţa"* romană din care ne-am născut în vara anului 106 d.C., şi din care ne renaştem de atunci mereu. Acesta este *Pluguşorul*, Colinda Genezei noastre.

[46] şi în adevăr aşa, căci doar din 106 şi până în 116 d.C. *"noi"* exact asta trebue că am şi făcut în fiecare 18 Septembrie, ziua de naştere a Împăratului (Dies Natalis Traiani) fiind, ca sărbătoare legală, cinstită pretutindeni în imperiu. Ba mai mult, întrucât în toamna lui 106 d.C. Traian se afla în Dacia, este sigur că el şi-a sărbătorit atunci ziua de naştere în mijlocul *"nostru"*, poate chiar la Ulpia Traiana! Deci iată un cel mai memorabil şi splendid *"precedent"* pentru ceea ce noi facem, azi din nou, după aproape 19 secole mai târziu, tot la Ulpia Traiana (C.R. XII/1996 şi I/1997).

[47] ca spre exemplu cele două: I *(ROME'S LEGACY Project)* şi II *(DACIA TRAIANA Project)*, pe care le prezentăm mai jos:

I

"Considering Rome's central role in the history of civilization and the fact that today, almost 1900 years after the advent of the SAECULUM TRAIANI, the Euro-Mediterranean World is successfully• moving towards its first post-Roman re-integration, an international colloquium on the subject: *"Rome's Legacy, a Perpetual Inspiration for the World"*, is intended to be held in October of 1999 in Rome.

• precum demonstrează spre exemplu hotărîrea reiterată la Malta în 15 Aprilie 1997 de 27 state (15 europene şi 12 mediteraniene, Israelienii şi Palestinenii inclusiv) de a transforma Mediterana, până în anul 2010, într'o zonă a liberului schimb, ca bază pentru o viitoare integrare politică şi culturală a ţărilor respective (vezi ziarul *"The European"* nr. 36, Aprilie 1997, pg.1 & 4, şi C.R. IX/1996, pg. 20, nota 26).

II

In commemoration of Emperor Trajan's foundation of the Roman province of Dacia, - an achievement which marked the actual beginning of *"Le siècle d'or de l'Empire Romain"* (Léon Homo) praised by Eduard Gibbon as *"the period in the history of the world during which the condition of the human race was most happy and prosperous"*, - a symbolic recreation of the Dacian campaigns is suggested for the years 2001/2 and 2005/6.

[48] Hominem mortuum in urbe ne sepelito neve urito - Leges XII Tabularium, Tabula X, Lex I.

VIII
DEŞTEAPTĂ-TE ROMÂNE !

Deci, dacă acesta a fost locul Daciei în viaţa şi opera Împăratului Traian, şi dacă, *noi* Românii, *suntem* azi *unica mărturie vie* pentru toate acestea, atunci, o mai mare cinste şi înălţare neamul nostru nu poate afla decât pe aceea de a se mărturisi, prin cuvânt şi faptă[49], ca Popor al lui Traian[50]. Într'o Europă şi o lume[50], care, după peste un mileniu şi jumătate de suferinţe, încercări, eşecuri, şi învăţăminte, sunt azi în plin proces de a (re)descoperi că singurul contract social care le poate garanta pacea şi prosperitatea, este, totuşi, acela bazat pe generoasa idee[51] română[52] de unitate în diversitate, cu pragmaticu-i şi genialul concept de cetăţenie universală* într'o viitoare PAX MUNDI - şi "PAX DEI"-, visul dintotdeauna al omenirii.

* considerată, după cum am văzut deja (C.R. I/1998, pg.13, nota 14) că fără asemănare în lume, cetăţenia americană oferind azi un cel mai reprezentativ exemplu în acest sens.

Iată înaltul ideal umanist la a cărui împlinire, noi, Românii, suntem primii chemaţi să contribuim, azi şi în viitor, aşa cum ne-o cere numele nostru roman, şi având mereu în faţă nobilul exemplu al personalităţii, al vieţii, şi al faptelor Împăratului Traian. Iar făcând-o, se cuvine să ni-i amintim mereu şi pe ceilalţi doi mari Romani, întâmplător născuţi ca şi Traian tot în luna Septembrie[53], şi cu care Împăratul a fost nu odată asemuit[54], adică pe ROMULUS, al cărui nume, azi, numai Roma şi noi îl mai mărturisim în lume, şi pe AUGUSTUS, arhitectul acelei magnifice PAX ROMANA, din al cărei zenit, cunoscut istoriei ca de SAECULUM TRAIANI, am descins noi în vara anului 106 d.C., exact acolo unde suntem şi acum. Şi unde vom rămâne mereu, dacă şi numai dacă, urmând profeticului îndemn al lui Eminescu, de a ne *Împărtăşi sufletele cu Reamintirea Trecutului precum ne împărtăşim cu Sângele Mântuitorului,* noi nu vom uita nicicând că *"dela Ram ne tragem"!*

NOTE

[49] Evident, întâi şi întâi, cinstind, din ce în ce mai mulţi Români, acasă (iar, urmând exemplul iniţiativelor deja avute în California la 9 şi 14 Septembrie 1993), ori la Viena în 12 şi 20 Septembrie 1993) şi în străinătate, ziua de naştere a Împăratului Traian (C.R. X/1991, VII/VIII şi IX/1992, XII/1996 şi I/1997). Şi anume în ţară, la nivel academic în mereu alte centre universitare, iar sărbătoreşte la Ulpia Traiana ca până acum. Cât privesc posibilităţile de a ne *"exporta"* (eventual) iniţiativa *"traianică"* în străinătate, acestea sunt multiple şi *"aşteaptă"* doar să le *"descoperim"*. Mai ales în Italia, Spania, şi Germania - ţări unde, în acest an, cea de a 1900-a aniversare a proclamării lui Traian ca împărat, a fost (la Sevilla în 28 Ianuarie a.c.), ori va fi marcată, prin diferite acţiuni (ca de exemplu în Octombrie a.c. la Saalburg, la Roma, şi Ancona) la care noi s'ar cuveni să participăm cât mai activ, ba chiar să ne numărăm printre iniţiatorii măcar a unora dintre ele. Şi în fine, întrucât noi deja avem *"dreptul de autor"* în raport cu cele două proeicte prezentate la punctul [47] de mai sus, ar fi foarte, foarte păcat, să nu ni-l şi exercităm acest drept aşa cum se cuvine. Spre binele nostru ca Români şi Europeni, într'o lume care e azi, mai mult ca oricând, pregătită să ne *"asculte"* dacă ne vom *"legitima"* ei cu toată noblеţea numelui nostru roman şi a obârşiei noastre princiare.

[50] în frunte cu Statele Unite ale Americii, la care referindu-se azi cunoscutul jurnalist american T.R. Reid, scrie (National Geographic Magazine, ediţia Iulie 1997, pg.12) printre altele, că *"The story of Rome is a tale... with particular poignancy at the end of the 20th century for the citizens of the United States... In the age of PAX AMERICANA, there's no more important lesson we can teach young Americans than the rise and decline of PAX ROMANA... De nobis fabula narratur -Their story is our story".*

[51] preluată• dela Roma republicană şi tradusă în viaţă cu cel mai mult succes până acum de *"Pax Americana"*. Care se *"legitimează"* deja dintru începuturile ei prin cuvintele lui Virgiliu *"E pluribus unum"* (Moretum, 104), ce pot fi citite, - alături de alte două citări tot din Virgiliu, şi anume: *"Annuit Coeptis"* (Aeneid, 9, 625) şi *"Novus Ordo Seclorum"* (Eclogues, IV, 5) - chiar şi pe dolarul american (C.R. I/1998, pg.12, nota 3).

• o superbă prezentare a acestei tematici, cei interesaţi pot găsi în lucrarea *"The Senate of the Roman Republic"* a eminentului jurist şi om de stat, senatorul american Robert C. Byrd.

[52] de esenţă divină, evident, căci aşa cum minunat remarca Răzvan Codrescu (C.R. XI/1996, pg.1) *"Umanitatea este, cu voia lui Dumnezeu, unitate în diversitate: ea este bună prin unitatea ei, şi frumoasă prin diversitatea ei".*

[53] ale cărei zile de 18, 20 şi 23, poartă în calendarul roman numele de DIES NATALIS TRAIANI, DIES NATALIS ROMULI, şi DIES NATALIS AUGUSTI - care, anul acesta cad într'o Vineri (18), o Duminică (20) şi o Miercuri (23), deci foarte potrivit spre a le sărbători pe toate trei Duminică 20 Septembrie. Când oricum ne vom întâlni la Ulpia Traiana spre a cinsti acolo, ca întotdeauna (adică prima Duminică după 18 Septembrie), ziua de naştere a Împăratului Traian (C.R. XII/1996, pg.20 şi I/1997, pg.20).

[54] cu ROMULUS întâi, atunci când Romanii au văzut în Traian un *"nou ROMULUS"* - şi apoi cu AUGUSTUS, atunci când Senatul Roman, salutând succesorii lui Traian la tronul Romei, le ura să fie mai fericiţi ca AUGUSTUS şi mai mari decât Traian (sis felicior AUGUSTO, melior TRAIANO) - iar nu invers!

N.B. Pentru informaţii suplimentare privind cele prezentate, cei interesaţi sunt invitaţi să se adreseze autorului:

Corneliu Stan, P.O.Box 28
A-5023 Salzburg, Austria
Tel: 43-662-623-451

care va răspunde tuturor scrisorilor ce-i vor parveni.

IN HONOREM IMPERATORIS TRAIANI OPTIMI PRINCIPIS FVNDATORISQVE ROMANIAE

(continuare a articolului cu acelaşi titlu publicat în ediţia Ianuarie a.c. a acestui ziar)

> **"Nerva adopta Trajan, prince le plus accompli dont l'histoire ait jamais parlé. Ce fut un bonheur d'être né sous son règne: il n'y en eut point de si heureux ni de si glorieux pour le peuple romain. Grand homme d'état, grand capitaine; ayant un coeur bon, qui le portait au bien; un esprit éclairé, qui lui montroit le meilleurs; une âme noble, grande, belle, avec toutes les vertus, n'étant extrême sur aucunes; enfin l'homme le plus propre à honorer la nature humaine, et représenter la divine."**
>
> Montesquieu (1689-1755)

> **Fără îndoială, cea mai mare şi mai remarcabilă, cea mai nobilă şi am putea zice cea mai sfântă personalitate din istoria neamului nostru este Împăratul Traian, creatorul şi întemeietorul poporului românesc din Dacia... Se cuvine deci ca viaţa acestui mare împărat atât de strâns legată de istoria neamului nostru, să fie cunoscută cât mai de aproape şi sub toate aspectele... Suntem încredinţaţi că figura lui Traian va creşte mereu în istoria omenirii, întocmai cum creşte mergând (crescit eundo) imaginea Faimei descrisă de Virgiliu.**
>
> Gh.Popa-Lisseanu (1866-1945)

Corneliu STAN

VI
LOCUL DACIEI ÎN VIAŢA ŞI OPERA ÎMPĂRATULUI TRAIAN

Iată o tematică, căreia, cu toată importanţa ei majoră nu numai pentru trecutul, ci şi pentru prezentul, şi mai ales viitorul nostru - într'o Europă şi o lume, care, mai mult ca oricând în istoria lor post-romană, azi se vor şi devin cu fiecare nouă zi tot mai *"unite"* şi *"globale"*, adică mai *"romane"*[25] - nu i s'a dat de către noi, Poporul lui Traian[26], nici pe departe atenţia cuvenită. Iar aceasta, deşi tratarea ei nu prezintă nici o dificultate, faptele Împăratului Traian care definesc locul Daciei în viaţa şi opera sa fiind foarte bine cunoscute, şi anume:

1. Pacificarea, colonizarea, şi proclamarea Daciei ca provincie romană - adică întemeierea Daciei Traiane.

2. Descrierea acestui proces sub forma unui volum de memorii intitulat *"Dacica"*, din el rămânându-ne citate, de gramaticul Priscianus din sec. la V-lea, doar lapidarele cuvinte, *"inde Berzobim deinde Aizim processimus"*, prin care Împăratul Traian identifica o parte din ruta spre Tapae urmată de el în primăvara anului 101 d.C.

3. Sărbătorirea întemeierii Daciei Traiane prin cele mai lungi şi opulente festivităţi publice din istoria Romei.

4. Eternizarea acestei întemeieri în piatră şi marmoră a patru monumentale opere edilitare, fiecare fără pereche până atunci şi după aceea în lumea antică, şi anume: podul lui Apollodor dela Drobeta (103-105 d.C.), monumentul triumfal Tropaeum Traiani dela Adamclisi (106-109 d.C.), magnificul for al lui Traian din Roma (107-113 d.C.), şi arcul de triumf din Benevent (109-114 d.C.).

•••

Să considerăm acum mai în detaliu toate aceste acte ale împăratului Traian şi să vedem ce ne spun ele despre autorul lor şi opera sa *"dacă"*.

1. Astfel, cu privire la întemeierea Daciei Traiane e potrivit să precizăm că:

- am folosit termenul colonizare, iar nu cel de romanizare, spre a rămâne cât mai aproape de adevărul istoric mărturisit de Eutropius, care informează că *"Traian a adus în Dacia secătuită de bărbaţi nesfârşite mulţimi de oameni spre a-i cultiva ogoarele şi popula oraşele"* (Xenopol: *Istoria Romanilor din Dacia Traiană*, 1888, vol. I, pag. 150).

- o parte considerabilă din mulţimea *"nesfârşită"*[27] a coloniştilor aduşi de Împăratul Traian în Dacia au fost cetăţeni romani, fapt care ştim că pe Împăratrul Hadrian l-a determinat să renunţe, în cele din urmă, la planurile sale iniţiale de abandonare a Daciei.

- capitala Daciei Traiane, Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa (de formă dreptunghiulară şi având suprafaţa de circa 22 ha!), a fost fundată de însuşi[28] Traian, acesta populând-o în exclusivitate cu cetăţeni romani (în marea lor majoritate veterani de război), pe care apoi, printr'un act de declarată *"paternitate"* faţă de ei, Împăratrul i-a *"adoptat ca rude"* înscriindu-i pe toţi în tribul său de familie Papiria - drept care ei beneficiau, printre altele, şi de privilegiul de a nu plăti impozite pe loturile cu care au fost împroprietăriţi prin parcelare (centuriatio).

- temeliile Daciei Traiane au fost puse, aşa cum şi numele acesta ne-o spune, tot de Traian. Şi anume, prin masiva colonizare la care deja ne-am referit, şi prin o politică administrativă şi militară atât de energice şi chibzuite, încât prima a dat naştere unei Dacii cu adevărat fericite (Felix), iar a doua unei fortăreţe invincibile tot timpul cât legiunile Romei au fost prezente în ea. Ba mai mult, Dacia Traiană s'a dovedit, chiar şi părăsită, *"invincibilă"*, rămânând, deşi ultima creată şi prima abandonată de Roma, singura dintre provinciile răsăritene ale fostului imperiu, care azi, la aproape două milenii dela naşterea-i traianică, se înalţă mândră pe temeliile-i romane de odinioară exact în locul unde a *"sădit-o"* întemeietorul ei. Acest adevărat miracol[29] -căci aşa şi este -, a primit chiar numele de ***miracolul românesc***.

- şi în fine, tot masiva coloniozare traianică, vis-a-vis de considerabilele pierderi umane suferite de Daci, va fi explicând, printre altele, şi de ce noi începem fiecare an de când ne ştim (numai!) cu Bădiţa Traian, iar nu (şi) cu (...?) Decebal! Iar dacă azi, noi Poporul lui Traian, totuşi ne mai amintim cum ne amintim de regele Decebal şi de Daci, asta în primul rând tot lui Traian o datorăm. Căci el, trecând în eternitate nu numai ca Optimus Princeps ci şi ca Dacicus, i-a dus în *"nemurire"*, prin acest din urmă nume al său, şi pe Daci cu regele lor. Ba mai mult, dăltuindu-le chipurile la Roma[30] şi Adamclisi, Traian a făcut posibil să-i putem *"revedea"*, şi admira mereu, şi pe aceşti străbuni ai noştri.

2. Trecând acum la memoriile Dacica ale Împăratului, este evident că ele ar fi reprezentat, de nu s'ar fi pierdut, un cel mai memorabil *"certificat de naştere"* avut cândva de vreun popor. Deci dispariţia acestui document, *"proiectat"* cu neasemuită măestrie pe columna lui Traian, reprezintă pentru noi o pierdere inestimabil de mare.

3. Cu privire la festivităţile organizate de Împăratul Traian la Roma, spre a sărbători acolo, în Caput Mundi, naşterea Daciei sale, deci naşterea noastră, este evident că acestea au reprezentat încă un cu totul deosebit act de *"paternitate"* a Împăratului faţă de noi, Poporul Lui,

- mai întâi prin aceea că ele au fost, aşa cum deja am amintit, cele mai lungi[31] din istoria Romei, depăşindu-le considerabil până şi pe ale lui Titus (100 zile), organizate de acesta în anul 80 d.C. cu ocazia inaugurării Colosseumului.

- apoi datorită opulenţei de nedescris care le-a transformat în tot atâtea *"invitaţii[32] traianice"* de colonizare a noii şi foarte bogatei provincii, din al cărei aur se ştie că Împăratul a finanţat în întregime serbările.

- şi în fine, pentrucă aceste festivităţi s'au distins, pe lângă lungimea şi opulenţa lor fără pereche în istoria Romei, şi prin o a treia, pentru noi poate cea mai semnificativă caracteristică: anume, de a se fi desfăşurat nu oricând, ci exact în plin advent al *"Secolului lui Traian"*, intrat în registrele vremii sub numele de **Saeculum Traiani**, şi considerat, aşa cum am amintit deja (*Cuvântul Românesc*, Ianuarie a.c.), drept Secolul de aur al Imperiului Roman (vezi *Le Siecle d'or de l'Empire Romain* de Leon Homo şi/ori *Epoca lui Traian* de Eugen Cizek) - apreciat de Edward Gibbon (în a sa monumentală operă, *History of the Decline and Fall of the Roman Empire*, 1777) ca *"cea mai fericită şi prosperă perioadă din istoria omenirii"*. Deci, iată cum, Providenţa a voit ca noi să ne naştem ca popor al unicului **Optimus Princeps** cunoscut istoriei, şi la apogeul roman al civilizaţiei antice.

Oare care alt popor îşi mai poate reclama o asemenea descendenţă?

Iată o întrebare căreia a sosit timpul să-i răspundem (nu prin *"vorbe"*, căci nu le-am găsi), ci prin fapte!

4. Considerând acum cele patru opere edilitare la care ne-am referit înainte pe scurt, e potrivit să subliniem aici următoarele:

- este evident că podul[33] lui Apollodor dela Drobeta, monumentul[34] triumfal dela Adamclisi, şi mai ales Columna[35] lui Traian, îl mărturisesc toate pe Împărat ca **Dacicus**, iar ultima şi ca **Întemeietor** al noi Dacii. O caracterizare de altfel aplicabilă întregului For al lui Traian, căci, precum cu bun temei notează Ramon de Basterra în lucrarea-i *"La Obra de Trajano"*[26], acest magnific[36] complex edilitar a reprezentat, citâm, *"un dialogo en soledad de un hombre y una tierra, Trajano y Dacia"*.

- despre arcul de triumf din Benevent, e de remarcat că acesta, prin cele două compoziţii majore care-l definesc, adică bazorelieful din bolta lui şi friza narativă circulară de sub atic, a fost dedicat Împăratului Traian în primul rând tot ca **Dacicus**, şi, respectiv, ca **Întemeietor** al Daciei Romane.

NOTE

(acestea sunt numerotate în continuarea celor din Ianuarie a.c. şi urmează după fiecare capitol)

[25] În sensul unei noi şi dinamice *"renaşteri romane"* în special în ţările europene (sau părţi ale lor) a căror locuitori, chiar dacă nu vorbesc azi o limbă neo-latină, au absorbit în timp multe elemente ale civilizaţiei romane, şi sunt foarte conştienţi şi mândri de o asemenea zestre. Cum ar fi exemplu Englezii, Olandezii, Germanii (mai ales-), Austriecii, ba chiar şi Maghiarii--.

- deloc de mirare dacă ţinem cont de faptul că între toate naţiunile europene, cea germană şi-a afirmat (începând cu regele ostrogot Teodoric cel Mare, aclamat de italo-romani, drept un *"nou Traian"*, şi continuând cu Împăraţii Carol cel Mare şi Otto Întâiul) până în zilele noastre, neîntrerupt şi în mod exemplar, zestrea ei romană (vezi spre ex. F. Gregorovius, *Der Goten Kampf um Rom*, 1942, ori R. Pörtner, *Die Erben Roms*, 1964).

-- care, *"via Roma"* şi *"Casa de Habsburg"* s'au tot *"romanizat"* în timp ce noi, *"via Bizanţ"* şi toate *"Casele"* spre care ne-a *"condus"* aceasta, ne-am tot... *"bizantinizat"*!

[26] Sintagma care,

- a fost *"versificată"* şi pusă pe note, la finele secolului trecut, de generalul român Alexe Alexiu (activ în Primul Război Mondial pe fronturile dele Oituz şi Mărăşeşti), într'un cântec având chiar titlul de *"Popopr al lui Traian"*, redevenit (datorită mai ales profesorului V. Baintan, dirijorul corului ţărănesc din Finteuşul Mare, Maramureş) foarte popular printre noi, cei care, din 1990 încoace, sărbătorim în fiecare an ziua de naştere a Împăratului. (vezi *Cuvântul Românesc*, ediţiile Octombrie (X) 1991, VII-VIII şi IX/1996 şi I/1997; în continuare, vom folosi prescurtările astfel introduse).

- l-a impresionat atât de mult pe poetul şi scriitorul spaniol Ramon de Basterra, încât acesta, după ce a *"studiat-o"* pe viu la ea acasă în cei trei ani (1918-1921) petrecuţi de el în misiune diplomatică la Bucureşti, l-a dedicat o superbă *"odă"* în limba sa cu foarte inspiratul titlu *"La Obra de Trajano"*, adică Opera lui Traian, din care ne permitem să cităm aici, în original, câteva din cele mai frumoase şi documentate rânduri scrise cândva despre Traian şi opera lui *"daco-romană"*:

"... de los tres titulos que sucesivamente se otorgaron a Traiano, de el Germanico, el Dacico y el Partico, solamente con el segundo permanece en la Historia. De sus tre obras en el Rin, el Danubio y el Eufrates, solo quedo en pie, junto al Danubio, la DACIA ROMANA: RUMANIA".

"En la RUMANIA unificada se reincorporaba la Dacia revivida, embargada de un amor por su Fundator tan vivo, de un entusiasmo y un reconocimiento por el tan entranables, que, a pesar de casi los dos mil anos que nos separan de su venerable figura, na habra probablemente en el mundo iglesia que celebre el culto de su patrono con el ardor que RUMANIA adora a Ulpio Trajano".

"La memoria de FUNDADOR DE RUMANIA estaba omnipresente en su tierra. Rutas y valles, desde las mas affigidas centurias hasta nuestros dias, lucieron el nombre al que la tradicion aludia como al de un heroe nebuloso: Calea lui Traian, Valea lui Traian, el camino o el valle de Trajano".

"... un compatriota le oia de labios campesinos aclamarse a si mismo como el PUEBLO de TRAJANO".

N.B. Am redat rândurile de mai sus în spaniolă, pentru ca citindu-le în această limbă soră să ne *"recunoaştem"* în ele şi mai bine.

[27] *"estimată"* ca atare chiar şi de memoria populară, care, nu fără motiv, va fi *"recunoscut"* în puzderia de stele a galaxiei noastre, tocmai *"Calea lui Traian"*.

[28] cum rezultă din inscripţia de fundare a Ulpiei Traiane, reconstituită de I. Piso din câteva fragmente descoperite la Sarmizegetusa în vara anului 1994: *"IMPERATOR CAESAR DIVI NERVAE FILIVS NERVA TRAIANVS AVGVSTVS GERMANICVS DACICVS POTIFEX MAXIMVS TRIBVNICIA POTESTATE (...) IMPERATOR VI CONSVL V PATER PATRIAE COLONIAM VLPIAM TRAIANAM AVGVSTAM DACICAM SARMIZEGETVSAM FECIT"*

- pe baza căreia, şi mai ales a unor noi considerente menţionate recent de A. Diaconescu în lucrarea sa de doctorat, s'ar putea ca fundarea Coloniei să fi avut loc la 18 Martie 107 d.C.

[29] la care referindu-se în lucrarea-i *"Traiano"* deja citată la capitolul IV al acestui articol (C.R. I/1998, pg.13), istoricul italian contemporan Fausto Masi scrie: Questa isola di romanita... assediata da Greci, Bulgari, Russi, Turchi, Tedeschi, Maghiari, costitui un baluardo resistente a ogni tentativa di snaturamento...I *"Romeni"* chiamarono se stessi con questo nome; la nazione sorta nel 1859 dalla riunione di vari principati prese il nome de *"ROMANIA"*.

[30] deopotrivă în marmora Columnei, precum şi a statuilor lor de acolo, cum ar fi cele opt de pe impunătorul arc de triumf construit de Împăratul Constantin cel Mare între Colosseum şi Palatin.

[31] au început la 25 Mai (ori 26 Iunie) 107 d.C., şi au durat, cu întreruperi, până la 24 Noembrie 109 d.C., atingându-şi apogeul între 4 Iunie (ziua declanşării celei de a doua campanii dace) 108 d.C. şi 1 Septembrie 109 d.C., cu 117 zile de serbări şi jocuri publice în total.

[32] cărora, mulţi din cei adresaţi le vor fi *"răspuns"* venind în Dacia...*"ca în California modernă"* (V. Pârvan)! O comparaţie, în acest context, deloc singulară, căci iată cum una asemănătoare ei e prezentă şi la Ramon Menendez Pidal, cel mai mare istoric spaniol modern, care, atunci când se referă la colonizatorul Daciei, scrie: *"Trajano fue saludado por el Senado, como el mas grande de los Cesares, Optimus Princi-*

pum;... el sale de la Betica, la primera provincia ganada por la Republica, para crear la ultima provincia que el Imperio pudo formar, la Dacia; gran colonizador, como Cortes funda Nueva Espana, funda el esa nueva Romania, y salva una crisis economica del Imperio trayendo a Roma los ingentes tesoros del dacio Decebalo, como Cortes hace posible el imperio hispano con los tesoros de Guatimocin" (Historia de Espana: Los cesares hispanos).

[33] adică, cel mai măreţ al antichităţii, despre care Dio Cassius scrie: *"nu ştiu cum să-l admir îndeajuns. Minunate sunt şi celelalte construcţii ale lui Traian, dar aceasta e mai presus de toate"*.

[34] ridicat în 109 d.C. spre a evoca victoria repurtată de împăratul Traian în vecinătatea comunei Adamclisi de azi contra coaliţiei armate daco-bure-sarmate conduse de Decebal la începutul primăverii anului 102 d.C. Prin dimensiune (37,26 m înălţime, ori 42 m după restaurarea din 1977), tip arhitectonic, valoare artistică şi documentară, Tropaeum Traiani a fost cel mai complex şi grandios monument provincial roman de felu-i.

[35] considerată, aşa cum am văzut deja (C.R. I/1998, pg.13, nota 13), şi ca *"cel mai vechi şi glorios monument din istoria Romanilor"* (James Caterley, *Les Roumains*, Paris 1908, V. 1 pp.24-25) - iar noi adăugăm: şi *cel mai sfânt* monument din istoria noastră! Căci nu oare tocmai în soclul Columnei a fost depusă urna de aur cu cenuşa Aceluia fără de care noi azi n'am fi niciunul şi n'am fi fost nicicând? Iată un cel mai temeinic motiv ca fiecare din noi să *"ne'ntoarcem"* măcar odată în viaţă la Roma străbună, spre a depune acolo mărturie românească, la *"Altarul"* Neamului, precum a făcut cândva legendarul nostru Badea Cârţan. De preferinţă în vreun 21 Aprilie, când *"Cetatea Eternă"* îşi sărbătoreşte, în fiecare an, Ziua de Naştere, adică Ziua Numelui ei şi al nostru (C.R. X/1996, pg. 20, şi I/1997, pg.20).

[36] iată aci câteva din cele mai des citate referiri la Forul lui Traian: *"O minune arhitectonică chiar şi'n ochii zeilor... ce nu se lasă descrisă în cuvinte şi care nu va putea fi imitată nicicând de vreun muritor în viitor"* (Ammianus Marcellinus cu prilejul vizitării Forului lui Traian de către Împăratul Constantius al II-lea); *"Cât de des l-ar vedea cineva, îi apare mereu ca un miracol"*; *"Forul lui Traian a făcut din Roma cel mai frumos oraş al antichităţii"*; *"Una din cele şapte minuni ale lumii"*; *"Forul lui Traian este un miracol... mai presus de geniul uman"* (Cassiodorus, consilierul roman al regelui Teodoric cel Mare, astfel citat de Ferdinand Gregorovius în lucrarea *"Der Goten Kampf um Rom"*, pg. 192).

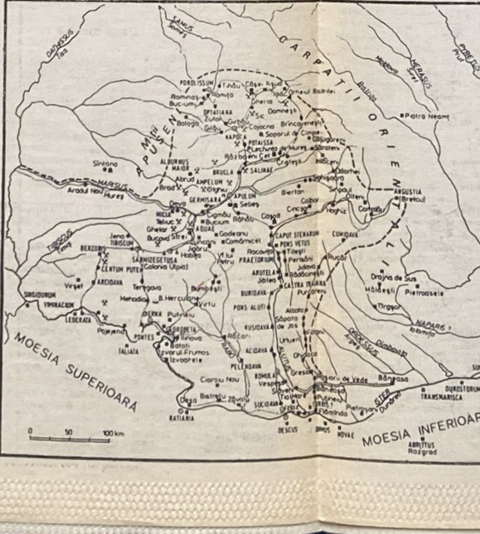

VII
SĂDITORUL ŞI PĂRINTELE ROMÂNILOR

Iată deci ce loc privilegiat i-a fost predestinat Daciei să ocupe în viaţa şi opera celui mai mare şi nobil[37] dintre împăraţii Romei şi ai lumii[38], adică Marcus Ulpius Traianus, *"Săditorul şi Părintele"*[39] vieţei noastre româneşti!

Săditor şi Părinte, care,

- prin amintirile sfinte[40] pe care i le purtăm,

- prin numele-i pe care i l-am înmulţit odată cu noi, ori l-am *"semănat"* pretutindeni pe pământ[41], sau pe bolta cerului,

- prin versurile pe care i le rostim[42], ori cântăm[43], când ne întâlnim la şezători, sau de serbările noastre româneşti,

- prin descântecele[44], colindele[45], şi imnurile de *"deşteptare"* prin care îl invocăm,

- prin rugăciunile noastre, de când, din Septembrie 1994 încoace, îi sărbătorim (din nou[46]!) ziua de naştere la Ulpia Traiana în fiecare an, iar, mai nou, şi

- prin *"visurile"*[47] noastre *"trainice"* de viitor,

este azi, în noi, Poporul Lui dintotdeauna, mai *"viu"* ca oricând!

După cum şi noi *"dăinuim"*, prin Traian, peste tot pe unde el ne-a mărturisit. Şi anume în primul rând la Roma pe Columna lui. Care l-a unit pe Împărat cu noi şi după moarte, atunci când, în mod cu totul şi cu totul excepţional, Senatul şi Poporul Roman au hotărît[48] să-i depună ceunşa exact în soclul acesteia. Parcă spre a se împlini astfel cuvintele Scripturii, care ne spun că *"numai sămânţa ce moare poate da rod"*. Şi ce *"rod"* nemuritor a dat![49] încălcând astfel, pentru întâia şi ultima oară în istorie, o cea mai veche lege (Lex I, Tabula X, Leges XII Tabularium) romană, care interzicea (Hominem mortuum in urbe ne sepelito neve urito) ca cineva să fie îngropat *"in urbe"*, adică în interiorul zidurilor sacre ale Romei.

NOTE

[37] explicit recunoscut ca atare când Senatul şi Poporul Roman i-au decernat lui Traian titlul de OPTIMUS PRINCEPS, neavut până la el, şi nici după el, de vreun alt împărat roman. Titlu pe care, datorită atributului OPTIMUS, propriu numai lui Jupiter, din pietate şi modestie, nu l-a acceptat timp de 14 ani.

[38] vezi (mai ales) capitolul IV din partea întâi a acestui articol (C.R. I/1998, pg.13)

[39] cum, plin de filială iubire îl mărturiseşte Samuil Micu pe Împăratul Traian, când, referindu-se la acesta, ne îndeamnă să fim mândri de el şi de obârşia noastră romană, zicând: *"Casta au fost săditorul şi părintele Românilor celor ce astăzi sunt în Dachia, adecă în Moldova, în Ţara Românească, în Ardeal, şi în Ţara Ungurească până la Tisa. Oi de ar căuta mai cu deadinsul Românii la mai marii săi şi ar lepăda nepricеperea şi prostia, ca... cu virtutea să fie adevăraţi Români, ca cu adevărat din sânge românesc a să naşte mult laste"* (Samuil Micu în N.Iorga, *Istoria Literaturii Româneşti, 1933, II/1, 186)*.

[40] căci, aşa precum a afirmat un eminent teolog şi mare ierarh de-al nostru, adică Mitropolitul Nicolae al Banatului, *"În conştiinţa oricărui Român Împăratul Traian deţine un loc aparte... Suntem singurii... în tradiţiile cărora Traian e amintit cu aceeaşi veneraţie ca şi personalităţile biblice ori sfinţii. Colindele, şi mai ales urarea de Anul Nou numită "Pluguşorul", oferă o pildă în această privinţă"*.

[41] cu ale lui *"valuri"*, *"praturi"*, *"câmpuri"*, *"măguri"*, *"mese"*, *"cătune şi sate"*-, toate încă atât de vizibil *"traianice"*, încât (în anul 1921) Ramon de Basterra le-a mărturisit precum deja am amintit (vezi nota [26]).

- unul,menţionat (şi) de Dimitrie Cantemir, aflându-se dincolo de Prut, adică pe fosta *"Moşie"* a lui Ştefan cel Mare, azi *"sacrificat istoric"* de un *"preşedinte"* născut chiar în Basarabia!

[42] ca spre exemplu *"Garda Nistrului"* de A. Scriban, ori *"Sentinela Română"* de V. Alecsandri.

[43] precum în *"Popor al lui Traian"*, în *"Noi suntem Români"*, ori în *"Nu uita că eşti Român"*.

[44] ca în unul *"de'entors"* pe... *"Calea lui Traian"* (aparţinând impresionantului repertoriu al nonagenarei *"descântătoare"* năsăudene Reghina Tapalagă, o adevărată *"preoteasă"* a satului românesc), din care dedicăm aici câteva versuri - de *"traianică"* (şi creştinească) *"însănătoşire"* - greu încercatei noastre Patrii de azi: *"În beteşug mare băgată / S'o luat România la drum / Să cate Calea lui Traian, / Şi râul lui Iordan / De câte farmeci rele, / Şi de beteşuguri grele, / De tăte s'o spele // Şi ori pe cine-o'ntrebat / Nime'n lume nu l-o dat / Unde-s Calea lui Traian / Şi râul lui Iordan... // Numa Maica Domnului, / Din poarta cerului"*... unde-i şi Calea lui Traian!

[45] În frunte cu cea mai veche dintre ele, şi anume, *Colinda* care ne vesteşte, la începutul fiecărui an, *"reîntoarcerea"* printre noi, din chiar Dealul Ramului, a însuşi Bădiţii Traian! Spre a sădi şi resădi, adânc în glia sufletelor noastre (cu acelaşi sacru plug romulian, cu care el, Împăratul, a tras cândva şi *"pomeriul"*- Daciei Lui), *"sămânţa"* romană din care ne-am născut în vara anului 106 d.C., şi din care ne renaştem de atunci mereu. Acesta este *Pluguşorul*, Colinda Genezei noastre.

[46] şi în adevăr aşa, căci doar din 106 şi până în 116 d.C. *"noi"* exact asta trebue că am şi făcut în fiecare 18 Septembrie, ziua de naştere a Împăratului (Dies Natalis Traiani) fiind, ca sărbătoare legală, cinstită pretutindeni în imperiu. Ba mai mult, întrucât în toamna lui 106 d.C. Traian se afla în Dacia, este sigur că el şi-a sărbătorit atunci ziua de naştere în mijlocul *"nostru"*, poate chiar la Ulpia Traiana! Deci iată un cel mai memorabil şi splendid *"precedent"* pentru ceea ce noi facem, azi din nou, după aproape 19 secole mai târziu, tot la Ulpia Traiana (C.R. XII/1996 şi I/1997).

[47] ca spre exemplu cele două: I *(ROME'S LEGACY Project)* şi II *(DACIA TRAIANA Project)*, pe care le prezentăm mai jos:

I

"Considering Rome's central role in the history of civilization and the fact that today, almost 1900 years after the advent of the SAECULUM TRAIANI, the Euro-Mediterranean World is successfully- moving towards its first post-Roman re-integration, an international colloquium on the subject: *"Rome's Legacy, a Perpetual Inspiration for the World"*, is intended to be held in October of 1999 in Rome.

- precum demonstrează spre exemplu hotărîrea reiterată la Malta în 15 Aprilie 1997 de 27 state (15 europene şi 12 mediteraniene, Israelienii şi Palestinienii inclusiv) de a transforma Mediterana, până în anul 2010, într'o zonă a liberului schimb, ca bază pentru o viitoare integrare politică şi culturală a ţărilor respective (vezi ziarul *"The European"* nr. 36, Aprilie 1997, pg.1 & 4, şi C.R. IX/1996, pg. 20, nota 26).

II

In commemoration of Emperor Trajan's foundation of the Roman province of Dacia, - an achievement which marked the actual beginning of *"Le siècle d'or de l'Empire Romain"* (Léon Homo) praised by Eduard Gibbon as *"the period in the history of the world during which the condition of the human race was most happy and prosperous"*, - a symbolic recreation of the Dacian campaigns is suggested for the years 2001/2 and 2005/6.

[48] Hominem mortuum in urbe ne sepelito neve urito - Leges XII Tabularium, Tabula X, Lex I.

VIII
DEŞTEAPTĂ-TE ROMÂNE!

Deci, dacă acesta a fost locul Daciei în viaţa şi opera Împăratului Traian, şi dacă, ***noi*** Românii, ***suntem*** azi ***unica mărturie vie*** pentru toate acestea, atunci, o mai mare cinste şi înălţare neamul nostru nu poate afla decât pe aceea de a se mărturisi, prin cuvânt şi faptă[49], ca Popor al lui Traian[26]. Într'o Europă şi o lume[50], care, după peste un mileniu şi jumătate de suferinţe, încercări, eşecuri, şi învăţăminte, sunt azi în plin proces de a (re)descoperi că singurul contract social care le poate garanta pacea şi prosperitatea, este, totuşi, acela bazat pe generoasa idee[51] romană[52] de unitate în diversitate, cu pragmaticu-i şi genialul concept de cetăţenie universală* într'o viitoare PAX MUNDI - şi "PAX DEI"-, visul dintotdeauna al omenirii.

* considerată, după cum am văzut deja (C.R. I/1998, pg.13, nota 14) că fără asemănare în lume, cetăţenia americană oferind azi un cel mai reprezentativ exemplu în acest sens.

Iată înaltul ideal umanist la a cărui împlinire, noi, Românii, suntem primii chemaţi să contribuim, azi şi în viitor, aşa cum ne-o cere numele nostru roman, şi având mereu în faţă nobilul exemplu al personalităţii, al vieţii, şi al faptelor Împăratului Traian. Iar făcând-o, se cuvine să ni-i amintim mereu şi pe ceilalţi doi mari Romani, întâmplător născuţi ca şi Traian tot în luna Septembrie[53], şi cu care Împăratul a fost nu odată asemuit[54], adică pe ROMULUS, al cărui nume, azi, numai Roma şi noi îl mai mărturisim în lume, şi pe AUGUSTUS, arhitectul acelei magnifice PAX ROMANA, din al cărei zenit, cunoscut istoriei ca de SAECULUM TRAIANI, am descins noi în vara anului 106 d.C., exact acolo unde suntem şi acum. Şi unde vom rămâne mereu, dacă şi numai dacă, urmând profeticului îndemn al lui Eminescu, de a ne ***Împărtăşi sufletele cu Reamintirea Trecutului precum ne împărtăşim cu Sângele Mântuitorului,*** noi nu vom uita nicicând că ***"dela Ram ne tragem"***!

NOTE

[49] Evident, întâi şi întâi, cinstind, din ce în ce mai mulţi Români, acasă (iar, urmând exemplul iniţiativelor deja avute în California la 9 şi 14 Septembrie 1993), ori la Viena în 12 şi 20 Septembrie 1993) şi în străinătate, ziua de naştere a Împăratului Traian (C.R. X/1991, VII/VIII şi IX/1992, XII/1996 şi I/1997). Şi anume în ţară, la nivel academic în mereu alte centre universitare, iar sărbătoreşte la Ulpia Traiana ca până acum. Cât privesc posibilităţile de a ne *"exporta"* (eventual) iniţiativa *"traianică"* în străinătate, acestea sunt multiple şi *"aşteaptă"* doar să le *"descoperim"*. Mai ales în Italia, Spania, şi Germania - ţări unde, în acest an, cea de a 1900-a aniversare a proclamării lui Traian ca împărat, a fost (la Sevilla în 28 Ianuarie a.c.), ori va fi marcată, prin diferite acţiuni (ca de exemplu în Octombrie a.c. la Saalburg, la Roma, şi Ancona) la care noi s'ar cuveni să participăm cât mai activ, ba chiar să ne numărăm printre iniţiatorii măcar a unora dintre ele. Şi în fine, întrucât noi deja avem *"dreptul de autor"* în raport cu cele două proeicte prezentate la punctul [47] de mai sus, ar fi foarte, foarte păcat, să nu ni-l şi exercităm acest drept aşa cum se cuvine. Spre binele nostru ca Români şi Europeni, într'o lume care e azi, mai mult ca oricând, pregătită să ne *"asculte"* dacă ne vom *"legitima"* ei cu toată nobleţea numelui nostru roman şi a obârşiei noastre princiare.

[50] În frunte cu Statele Unite ale Americii, la care referindu-se azi cunoscutul jurnalist american T.R. Reid, scrie (National Geographic Magazine, ediţia Iulie 1997, pg.12) printre altele, că *"The story of Rome is a tale... with particular poignancy at the end of the 20th century for the citizens of the United States... In the age of PAX AMERICANA, there's no more important lesson we can teach young Americans than the rise and decline of PAX ROMANA... De nobis fabula narratur -Their story is our story"*.

[51] preluată- dela Roma republicană şi tradusă în viaţă cu cel mai mult succes până acum de *"Pax Americana"*. Care se *"legitimează"* deja dintru începuturile ei prin cuvintele lui Virgiliu *"E pluribus unum"* (Moretum, 104), ce pot fi citite, - alături de alte două citări tot din Virgiliu, şi anume: *"Annuit Coeptis"* (Aeneid, 9, 625) şi *"Novus Ordo Seclorum"* (Eclogues, IV, 5) - chiar şi pe dolarul american (C.R. I/1998, pg.12, nota 3).

- o superbă prezentare a acestei tematici, cei interesaţi pot găsi în lucrarea *"The Senate of the Roman Republic"* a eminentului jurist şi om de stat, senatorul american Robert C. Byrd.

[52] de esenţă divină, evident, căci aşa cum minunat remarca Răzvan Codrescu (C.R. XI/1996, pg.1) *"Umanitatea este, cu voia lui Dumnezeu, unitate în diversitate: ea este bună prin unitatea ei, şi frumoasă prin diversitatea ei"*.

[53] ale cărei zile de 18, 20 şi 23, poartă în calendarul roman numele de DIES NATALIS TRAIANI, DIES NATALIS ROMULI, şi DIES NATALIS AUGUSTI - care, anul acesta cad într'o Vineri (18), o Duminică (20) şi o Miercuri (23), deci foarte potrivit spre a le sărbători pe toate trei Duminică 20 Septembrie. Când oricum ne vom întâlni la Ulpia Traiana spre a cinsti acolo, ca întotdeauna (adică prima Duminică după 18 Septembrie), ziua de naştere a Împăratului Traian (C.R. XII/1996, pg.20 şi I/1997, pg.20).

[54] cu ROMULUS întâi, atunci când Romanii au văzut în Traian un *"nou ROMULUS"* - şi apoi cu AUGUSTUS, atunci când Senatul Roman, salutând succesorii lui Traian la tronul Romei, le ura să fie mai fericiţi ca AUGUSTUS şi mai mari decât Traian (sis felicior AUGUSTO, melior TRAIANO) - iar nu invers!

N.B. Pentru informaţii suplimentare privind cele prezentate, cei interesaţi sunt invitaţi să se adreseze autorului:

Corneliu Stan, P.O.Box 28
A-5023 Salzburg, Austria
Tel: 43-662-623-451

care va răspunde tuturor scrisorilor ce-i vor parveni.

OAMENI CARE AU FOST

OCTAVIAN GOGA

George GEORGESCU

S'au împlinit la 6 Mai crt. 60 de ani dela trecerea în eternitate a poetului *"pătimirii noastre"*. O încercare de a-i încadra tumultuoasa personalitate şi complexa activitate într'un spaţiu atât de restrâns este temerară, deoarece focul sacru care l-a mistuit, l-a propulsat în rândul celor mai mari poeţi ai neamului şi al celor mai iluştri bărbaţi de Stat. Ziarist dotat cu inepuizabile resurse de a menţine trează conştiinţa naţională, dramaturg de răsunător succes, ale cărui piese de teatru au fost un adevărat triumf, aplaudat cu frenezie de săli arhipline care îl ovaţionau minute în şir, profesor universitar şi om politic al cărui crez s'a împletit cu cel de veacuri al strămoşilor, el a urcat pas cu pas toată scara succesului. Statura sa morală, inflexibilitatea la compromisuri şi dragostea neasemuit de mare pentru unificarea Patriei, a făcut să fie stimat şi respectat chiar şi de cei care nu i-au înţeles nobilul mesaj în perioada aceea tulbure. Împreună cu Rebreanu, Blaga, Şt.O. Iosif şi Coşbuc, au alcătuit o constelaţie de aur pe firmamentul Transilvaniei, acolo unde *"privighetori din alte ţări vin doina să ne-asculte"*.

Octavian Goga a urcat drumul spre glorie pornind din pitoreasca localitate Răşinari, care se mândreşte azi cu faptul că poetul a văzut lumina soarelui în vatra ei, în ziua de 1 Aprilie 1881, în casa preotului Iosif Goga care păstorea mulţimea credincioşilor de acolo. În mediul familial a deprins de timpuriu dragostea pentru literatură dela mama lui, Aurelia Goga, învăţătoare, scriitoare şi poetă, având privilegiul de a citi o sumedenie de reviste şi ziare ce abundau în jurul său. După absolvirea cursului primar a părăsit cu mult regret atmosfera idilică a satului natal, a cărui amintire o va păstra în suflet toată viaţa, iar peste ani o va transpune în duioasele versuri *"De ce m'aţi dus de lângă voi"*. De fapt a fost dus la Sibiu unde l-au înscris la liceul unguresc, dar, în sufletul lui sensibil de poet această plecare a îmbrăcat aspectul unei înstrăinări de lumea mirifică a copilăriei, intuind că este un drum fără întoarcere.

Acolo va lega multe prietenii, deoarece la vârsta lor fragedă şi lipsită de prejudecăţi, copiii au sufletul curat şi nu cunosc sentimente precum şovinismul practicat de unii profesori ce i-au lăsat în amintirile acelor ani multă amărăciune. Se refugia în lectură citind cu nesaţ revistele ce veneau de *"dincolo"*, din Regat, în special *"Convorbirile Literare"* dela Iaşi, la care visa să colaboreze şi el într'o bună zi. Setea lui neostenită de cultură îl făcea să citească tot ce-i cădea în mână, în limba română, maghiară sau germană, iar mai târziu şi în latină, franceză, italiană, engleză, spaniolă şi rusă.

Datorită xenofobiei profesorului de istorie ce încerca să-i desnaţionalizeze pe elevii care nu erau Maghiari şi a unui conflict cu acesta, Goga părăsi în clasa a opta liceul şi se transferă la cel românesc din Braşov, lăsând în urma lui regrete din partea tuturor colegilor. Datorită educaţiei creştine primite în familie şi a vastului său univers de cultură, el nu şi-a extins niciodată sentimentele de ură asupra populaţiei de origine maghiară din Transilvania, ci numai asupra acelora care asupreau poporul român, pe care îl considerau o naţiune inferioară. Mai târziu va lega chiar o strânsă prietenie cu poetul Ady Endre, pe care l-a tradus în limba română, ca de altfel şi pe Madách şi Petöfi, la a cărui moarte eroică i-a dedicat un splendid poem.

La Braşov tânărul Goga îşi face debutul în literatură publicând primele poezii în revista *"Familia"* şi ziarul *"Tribuna"*, făcându-se cunoscut în întreaga ţară. După absolvirea liceului va pleca la Budapesta unde se va înscrie la Universitate. Acolo şi-a dus cu sine şi *"visurile de înfrigurare literară"*, cum va mărturisi peste ani în povestirile autobiografice. Va continua să-şi lărgească vastul univers cultural citind enorm, în toate limbile cunoscute, fiind puternic impresionat de clasicii ruşi şi încântat de frumuseţea limbii lui Eminescu, ce adusese un suflu înnoitor în tiparele vechi ale sfârşitului de secol. În acelaşi timp, dând glas chemării sale spre publicistica militantă, se angajează alături de câţiva studenţi români să editeze revista *"Luceafărul"*, acolo în inima Budapestei, pornind o campanie deosebit de curajoasă împotriva tiranicelor orânduiri din imperiul bicefal, ce punea în pericol fiinţa naţională a atâtor popoare subjugate. În anul 1904 a absolvit Facultatea de Litere şi Filosofie şi, primind o bursă de studii din partea Soc. *"Transilvania"*, va pleca la Berlin unde îşi va diversifica volumul de cunoştinţe. Face apoi o călătorie în Italia, iar în anul 1906 obţine Premiul Academiei Române, la vârsta de numai 25 de ani, pentru primul său volum de versuri. Lansat de acum cu toate pânzele în sus în publicistică, editează în anul 1907 revista de politică şi cultură *"Ţara noastră"*, la care obţine suportul celor mai prestigioase condeie ale timpului. Datorită deosebitului curaj în abordarea crezului său politic, i se înscenează câteva procese de presă, fiind chiar arestat în anul 1909 la Budapesta, fiind acuzat de propagandă naţionalistă şi agitaţie, în articolele sale. Românii de pretutindeni sunt însă alături de el, Caragiale deplasându-se dela Berlin pentru a-l vizita în închisoarea dela Seghedin.

Conştiinţa naţională îl face să militeze cu şi mai multă pasiune pe plan politic pentru echitate socială, deoarece Românii din imperiu erau lipsiţi de cele mai elementare drepturi, deşi se aflau în ţara lor şi constituiau majoritatea populaţiei. Luptă de asemenea pentru independenţa naţională a Transilvaniei, pentru ieşirea din Imperiul Austro-Ungar, războindu-se cu mult curaj cu autorităţile habsburgice, a căror aroganţă şi intoleranţă deveniseră de nesuportat, dar şi cu anumiţi oameni politici din România care se manifestau împotriva întăririi ţării noastre în război. Chemarea lansată de el în acest context este dramatică: *"Veniţi Români! Porniţi-vă spre munte! / V'arată drumul morţii din morminte. / Să nu uitaţi a veacurilor carte. / Veniţi, veniţi! Căci adevăr zic vouă / Ori vă mutaţi hotarul mai departe, / Ori veţi muri cu trupul frânt în două!"* Geniul său începuse să se afirme, pana lui scoţând adevărate bijuterii stilistice care încântau şi răscoleau conştiinţele.

La izbucnirea Primului Război Mondial, Goga s'a înrolat în armata română, dorind să participe direct la luptele pentru eliberarea Transilvaniei. Valoarea lui era de acum de notorietate, astfel că generalul Prezan i-a spus: *"Transformat în efect militar, efectul moral al câtorva pagini scrise de D-ta, echivalează cu cel puţin două divizii"*. Astfel că a rămas la dispoziţia generalului, editând la Iaşi în anul 1917, alături de alţi scriitori de renume, ziarul *"România"*, sub înaltul patronaj al forţelor armate. În primul număr Goga publică mişcătorul articol *"Spre biruinţă"*, în care face cunoscută linia ziarului şi crezul său politic. În articolul *"Ne învaţă Mărăşeştii"*, evocă cu mândrie comportarea ostaşilor care au pornit un atac intempestiv în cămăşi, creând în jurul lor o atmosferă de legendă. În poezia *"Ceahlăul"*, scrisă în acele zile deosebit de grele pentru ţară, ca un adevărat poet mesianic scrie *"Şi va să'nsemne cronicarul / Atunci o zi vijelioasă, / Ceahlăul n'a rămas la duşmani / Ceahălul s'a întors acasă."*

Punându-se un premiu pe capul lui în tot imperiul habsburgic, Goga pleacă spre Apus prin Rusia, pentru a susţine cauza noastră naţională în faţa marilor puteri. Cu paşaport fals, lăsându-şi barbă pentru a nu fi recunoscut, străbătând o ţară în plină revoluţie bolşevică, ajunge la Paris prin Londra, după un periplu plin de peripeţii. Împreună cu Take Ionescu, preotul Vasile Lucaci, Nicolae Titulescu, având sprijinul lui Traian Vuia, Constantin Mille şi al Elenei Văcărescu, înfiinţează acolo Consiliul Naţional Român.

Între timp, idealul pentru care Octavian Goga a luptat cu multă ardoare şi dăruire, MAREA UNIRE dela 1 Decembrie 1918 s'a înfăptuit, provinciile înstrăinate reintrând în componenţa Patriei-Mamă. El va fi numit în Consiliul Dirigent, apoi i se va încredinţa Departamentul Instrucţiunii şi Cultelor în guvernul Vaida-Voievod. Următorul Cabinet îl va avea ca Prim-ministru pe generalul Averescu care îi va încredinţa funcţia de ministru de Stat, apoi ministru al Cultelor şi Artelor. În anul 1924 i se va decerna Premiul Naţional pentru volumul de poezii, încununându-se astfel prodigioasa lui activitate literară, prin care a ţinut trează conştiinţa întregii naţiuni.

Din acest moment se lasă absorbit în totalitate de tumultuoasa viaţă politică şi de jurnalistică pentru care avea chemare. În anul 1926 este primit în Academia Română, ţinând un strălucit discurs închinat predecesorului său, George Coşbuc. Tot în anul 1926 îl găsim ministru de Interne, iar în anul 1931, cu ocazia împlinirii vârstei de 50 de ani, Goga este sărbătorit la scară naţională. În Parlamentul ţării, la Academia Română, în Uniunea Scriitorilor şi în toate şcolile de pe cuprinsul ţării, din dispoziţiunile Primului ministru Nicolae Iorga, pretutindeni i se aduc omagii, ca unui erou naţional. Realizase aproape tot ce-şi poate dori un muritor, urcând toate treptele succesului spre celebritate. Lupta lui plină de curaj şi abnegaţie, în care vibrase din toată fiinţa pentru împlinirea idealului de secole al poporului român, primea recunoştinţa întregii naţiuni.

Despărţindu-se de generalul Averescu în anul 1932, devine prim-ministru într'o perioadă de mari frământări politice, când pe cerul Europei începuse a se aduna nori de furtună ce prevesteau apropierea unui nou cataclism. Programul Cabinetului său de guvernare se baza pe curentul naţionalist şi anti-comunist, ce începuse să adie în mai toate ţările Europei, ca o reacţie firească după catastrofalele consecinţe ale revoluţiei ce bulversase întreaga Rusie. Cât de puternic era acest curent politic, ne arată rezultatul scrutinului din anul 1937 dela noi, când forţele de dreapta au obţinut 25% din totalul voturilor. Coaliţia condusă de Gheorghe Tătărăscu nu a putut obţine pragul minim necesar formării unui guvern condus numai de ei şi atunci i s'a încredinţat lui Octavian Goga funcţia de prim-ministru şi sarcina de a alcătui noul cabinet. După o foarte scurtă perioadă de guvernare, fiind în total dezacord cu regele Carol care manifesta tendinţe dictatoriale, Octavian Goga demisionează în luna Februarie 1938, neacceptând imixtiunile suveranului în activitatea guvernului său. Chiar a doua zi regele, sprijinit de camarilă, declară stare de asediu, desfiinţând partidele politice şi sindicatele, înfiinţând partidul unic intitulat *"Frontul Renaşterii Naţionale"* care îl susţinea. Astfel s'a declanşat faimoasa dictatură regală cu urmări dintre cele mai nefaste pentru ţara noastră. A numit în fruntea noului guvern pe patriarhul Miron Cristea, a abrogat Constituţia din 1923 înlocuind-o prin una nouă care îi conferea practic puteri nelimitate, în virtutea cărora a început eliminarea tuturor celor cu vederi naţionaliste din aparatul de Stat şi lichidarea conducătorilor acestora.

Octavian Goga, intuind dezastrul către care se îndrepta ţara, dezamăgit şi decepţionat, rănit în orgoliul lui propriu, se retrage la reşedinţa dela Ciucea. În conştiinţa acestui mare patriot, reverberaţiile evenimentelor interne au avut urmări nefaste, fiind un temperament deosebit de afectiv. În ziua de 6 Mai 1938, o congestie cerebrală a pus capăt unei vieţi dăruite în întregime idealului secular de unire. Focul sacru la flacăra căruia şi-a topit ca într'un creuzet dragostea neasemuit de mare pentru înfăptuirea visului de veacuri a Unirii, l-a ars ca într'un autodafeu, văzându-şi idealurile călcate în picioare.

A fost transportat la Bucureşti cu o garnitură de tren specială şi depus pe un catafalc îmbrăcat în tricolor la Ateneul Român, organizându-i-se funeralii naţionale. Poporul care l-a iubit enorm şi-a arătat dragostea ce i-a purtat printr'o participare de-a dreptul impresionantă, cum nu s'a mai văzut la noi. Transilvania căreia i-a închinat toată dragostea şi energia avea să-l primească mai târziu în cavoul dela Ciucea, unde şi-a găsit liniştea în glia strămoşilor din veac.

A urmat apoi cea mai dramatică perioadă din istoria ţării noastre. Războiul care bătea la uşă s'a declanşat, iar România a fost antrenată în cataclismul ce a răsturnat totul în calea lui. Dictatura comunistă care ne-a fost impusă a început demolarea tuturor valorilor naţionale, dela care nu a scăpat nici memoria lui Octavian Goga. El a fost acuzat de *"grave erori politice"*, deoarece declarase că *"lupta proletariatului pentru răsturnarea valorilor sociale constituie un pericol naţional, datorită influenţelor străine"*. Istoria avea să dovedească mesianismul lui. El acuzase presa de stânga de atitudine subversivă, fapt ce i-a adus mai târziu etichetarea de susţinător al ordinei de tip fascist. Volumul *"Mustul care fierbe"*, în care Goga adunase o mulţime din articolele sale cu caracter naţionalist, a fost calificat drept *"cel mai reprobabil, plin de articole retrograde şi reacţionare"*. Datorită acestui soi de critici înregimentaţi în oastea demolatorilor culturii, atât opera lui Goga, cât şi a celor mai mari scriitori români, dela Eminescu până la Arghezi, au fost interzise după instalarea comuniştilor la putere.

Personalitate dinamică, pasionat în tot ce făcea, având un temperament vulcanic de luptător, în sufletul căruia clocotea dragostea pentru fraţii de *"dincolo"* şi pământul care l-a zămislit, a participat prin publicistica sa la menţinerea şi dezvoltarea sentimentului de unitate naţională. Încă dela începutul carierei sale, s'a ridicat împotriva curentului de *"artă pentru artă"*, optând cu toată convingerea pentru arta cu tendinţă, elaborând o poezie incitantă, plină de simţire patriotică, profund răscolitoare. Depresivitatea unora dintre ele îşi are sorgintea în durerea pricinuită de dezrădăcinarea din lumea mirifică a satului românesc, dar mai cu seamă în solidaritatea cu cei rămaşi sub ocupaţie. Piesa de teatru *"Domnul Notar"*, a fost o adevărată apoteoză, fiind aplaudat la premieră, în calitate de autor, o jumătate de oră de sală ridicată în picioare. A fost un adevărat triumf, iar în urma succesului repurtat de această piesă la Bucureşti unde a prezentat-o, autorităţile dela Budapesta l-au condamnat în contumacie la un an şi jumătate închisoare. Istoria însă este nemiloasă cu infamiile, deoarece exact la un an dela acest verdict, în anul 1914, a izbucnit Primul Război Mondial, care avea să se încheie cu eliberarea popoarelor captive şi ştergerea imperiului bicefal de pe harta Europei.

Dintre sutele de versuri sau cuvântări electrizante în aula Academiei sau la Universitate, cel mai bine îi caracterizează personalitatea de excepţie, acest fragment din amintirile sale autobiografice în care se vede cât de întins era orizontul lui filosofic: *"Am crezut în dreptul de a trăi al valorii autohtone, ca o completare a principiului de universalitate. Am zis că a oprima şi suprima o manifestare de particularism local, sufletesc, înseamnă a fura din marele tezaur al universalităţii"*.

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

10 MAI
Sărbătoarea naţională a României

—George AUGUSTIN—

După calendarul gregorian la care ţara noastră a aderat în 1919, Prinţul Carol de Hohenzollern a intrat în Capitala ţării la data de 22 Mai 1866, corespunzătoare zilei de 10 Mai în stil vechi. Venea după o lungă călătorie începută la 29 Aprilie/11 Mai 1866, pornită dela Düsseldorf şi continuată prin Bonn-Mains-Darmstatd-Freiburg-Zurich-St. Gallen-München-Viena-Budapesta, pentru ca la 6/18 Mai să fie la Baziaş, ultima staţie de cale ferată înainte de a intra în România. Dela Baziaş se îmbarcă pe vapor la 8/20 Mai cu numele fals de *"Karl Hettingen, călătorind la Odessa în afaceri"*. Pe acelaşi vapor se afla şi Ion C. Brătianu, care venea direct dela Paris.

Când vaporul ajunse la puntea de debarcare dela Turnu Severin, fără a se preocupa de însoţitorii săi, Prinţul Carol a vrut să părăsească vaporul, dar căpitanul vasului l-a oprit, văzând că biletul era pentru Odesa. Întrebându-l de ce voia să coboare aici, prinţul a motivat că voia să coboare doar pentru câteva minute. Din urmă veneau I.C. Brătianu şi locotenentul Lenş din suita prinţului, care l-au zorit să coboare şi acesta părăseşte imediat vaporul.

Ajunşi pe pământul României, I.C. Brătianu *"scoase pălăria, făcu front în faţa Prinţului său şi îl rugă să urce în una din trăsurile care stăteau gata"*, în aşteptarea viitorului rege. Abia atunci, căpitanul vaporului il recunoaşte şi exclamă: *"Pe Dumnezeul meu dacă ăsta n'a fost Prinţul de Hohenzollern"*. Era însă prea târziu, pentrucă viitorul rege al României păşise în noua sa patrie.

Vrăjmăşiile Marilor Puteri împotriva Principatelor Române, au făcut ca oamenii politici români din secolul trecut să recurgă la o serie întreagă de subterfugii pentru a se strecura printre toate piedicile şi cursele întinse.

Folclorul românesc a creat prototipul Păcală, care se descurca în chip episodic din toate încercările la care era supus şi această abilitate românească s'a imprimat şi asupra politicii de a ieşi din ţesătura intrigilor diplomatice.

Primul exemplu este intrarea incognito a Prinţului Carol în România, traversând cu un nume fals teritoriul temutului Imperiu Habsburgic. Dacă Austriecii ar fi aflat cine se ascundea în spatele *"negustorului"* în drum spre Odesa, istoria României ar fi avut cu totul alt destin şi acela, nefavorabil.

Ştefan Zweig a scris o carte despre *"Orele astrale ale Omenirii"* exemplificând cu date evenimente ignorate care au schimbat cursul istoriei. Ideea incognitoului princiar o putem considera sub acest aspect şi ea o *"Oră astrală a României"*, ţinând seamă de urmările fericite ale acestui incognito.

În primăvara anului 1866, Principatele Unite trăiau cea mai grea criză, după Unirea din 1859.

În noaptea de 10/11 Februarie a acelui an, un grup de ofiţeri au dat o lovitură de Palat, obligându-l pe Domnitorul A.I. Cuza să abdice.

Dragostea de popor, spiritul de dreptate şi hotărârea cu care îşi ducea la îndeplinire datoria lui de Domnitor către ţară, il făcuseră indezirabil pentru cei care nu voiau să li se ştirbească privilegiile. Intrigile la curţile europene curgeau mereu împotriva lui şi sprijinul de care s'a bucurat până atunci s'a evaporat.

Cuza nu s'a cramponat niciodată de Putere. La deschiderea Parlamentului în sesiunea 1865/1866 declarase categoric că persoana sa *"nu va fi niciodată o împiedicare la orice eveniment care ar permite de a consolida edificiul politic la a cărui aşezare"* fusese *"fericit a contribui"*.

Cuza era însă o piedică în calea oportuniştilor şi trebuia înlăturat. Acest adevăr l-a spus cel mai bine Mihail Kogălniceanu la 17/29 Mai 1873, la Ruginoasa, în faţa mormântului deschis unde urma să odihnească pentru vecie, Primul Domn al Principatelor Unite: *"Nu greşalele Lui l-au răsturnat, ci faptele cele mari"*.

În urma abdicării lui Cuza, s'a constituit o Locotenenţă Domnească, din care făceau parte Lascăr Catargiu, generalul N. Golescu şi colonelul N. Haralamb. Şeful Guvernului era Ion Ghica, fost bei de Samos.

Evenimentele iau o turnură dramatică. La 3/15 Aprilie 1866, la Iaşi, are loc o mişcare separatistă în care este implicat şi Mitropolitul Moldovei Calinic Miclescu. Mişcarea este înnăbuşită în sânge, iar mitropolitul scapă ascuns într'un butoi de vin gol, de către Ion Creangă.

Jocul politic îşi arată perfidia. Marele sprijinitor al Românilor, Împăratul Franţei, Napoleon al III-lea propusese Austriei în 1865 să renunţe la Veneţia în favoarea Italiei, în schimbul anexării Principatelor Unite la Imperiul Habsburgic. Mândra Austrie n'a vrut să renunţe la Cetatea Dogilor, iar datorită şi opoziţiei Angliei la această ofertă, Principatele au scăpat cu bine de acest târg oneros.

REGELE CAROL I.

Sora Franţă ne-a mai târguit odată în timpul Primului Război Mondial. Supărat pe Români pentru încheierea Tratatului de Pace cu Germania, Clemenceau a propus Rusiei anexarea Moldovei până la Carpaţi, dacă va continua războiul cu Germania. Paradoxul istoriei este că în Rusia a izbucnit revoluţia bolşevică, comuniştii au încheiat cu Germania, pacea dela Brest-Litovsk, şi Moldova Românească s'a întregit până la Nistru.

După abdicarea lui Cuza, Camera şi Senatul n'au fost desfiinţate. Noul regim al Locotenenţei Domneşti a convocat ambele corpuri legiuitoare într'o şedinţă politică extraordinară, unde Primul Ministru Ion Ghica a citit un mesaj despre abdicarea Domnitorului. După citirea mesajului, primul ministru a făcut apel la *"patriotismul"* membrilor Adunării, pentru a vota ca Domnitor pe Contele Filip de Flandra, sub numele de Filip I, Domnitorul Principatelor Unite. Adunările au votat în *"unanimitate"* şi Ion Ghica, pe baza acestui vot, a vrut să pună Europa în faţa unui fapt împlinit, aşa cum s'a întâmplat cu alegerea lui A.I. Cuza în 1859.

Calculul primului ministru a dat greş. Rezultatul votului n'a surprins Europa, pentru a fi acceptat. Mai mult decât atât, a provocat o mare iritare şi Turcia a cerut convocarea imediată a Conferinţei celor şapte Puteri Garante, pentru a discuta situaţia din Principate.

La 26 Februarie, reprezentanţii imperiilor şi regatelor din Conferinţă s'au întâlnit la Constantinopol şi au căutat să tergiverseze sancţiunile propuse de Turcia, Principatelor.

Alegerea lui Filip de Flandra a nemulţumit atât Turcia, Rusia şi Austria, cât şi pe Napoleon al III-lea, pentrucă Prinţul Filip de Flandra era nepot al regelui Ludovic-Filip din Casa de Orleans, care era pretendentă la Tronul Franţei. Cel mai puternic motiv împotriva acestei alegeri a fost acela că Filip de Flandra nu era deloc interesat de Tronul Principatelor Unite, fiind complet apolitic şi în urma acestei atitudini, Guvernul belgian a anunţat oficial la 18/30 Martie 1866, refuzul Contelui Filip de Flandra.

La Paris începuseră intrigile pentru tronul Principatelor. Cei mai activi erau cei din familia Bibeştilor, care prin Principele de Ney şi mareşalul Randon, încercau să-l influenţeze pe Împăratul Franţei în favoarea protejatului lor.

În cartea *Memoriile Regelui Carol I al României*, apărută în 1995 la Bucureşti, aflăm următoarea explicaţie în legătură cu propunerea la tron a Prinţului Carol:

"Cum se ajunsese la soluţia franceză a Germanului Carol de Hohenzollern. Paradoxal, meritele iniţiale şi le-au împărţit trei bătrâne doamne pariziene: Hortense Cornu - sora "de lapte" a lui Napoleon al III-lea, asupra căruia avea o mare înrâurire; baronesa de Franque, intimă a familiei de Hohenzollern şi prietenă din copilărie a Mathildei Drouyn de Lhuys - soţia influentului ministru de externe francez, preşedinte al Conferinţei Puterilor Garante dela Constantinopol. Legenda nominalizează pe celebra Doamnă Cornu drept inspiratoarea ideii aducerii Prinţului Carol pe Tronul României".

Cea mai documentată lucrare în privinţa genealogiei Prinţului Carol de Hohenzollern este cartea *Domnia lui Carol I*, vol.I, apărută în editura *"Vremea"* din Bucureşti în 1937, scrisă de Mihail Polihroniade şi Alexandru Cristian Tell. Din cartea de *"Memorii"* citată aflăm că: (Principele) *"Carol de Hohenzollern s'a născut la Sigmaringen, la 20 Aprilie 1839, fiu al Prinţului Carol Anton de Hohenzollern şi al Iosefinei, născută Ducesă de Baden. A avut un frate mai mare, Leopold, căsătorit cu Antonia, Fiica Reginei Maria a II-a şi a Regelui Fernando al II-lea al Portugaliei; o soră Ştefania, căsătorită cu Don Pedro al V-lea, Regele Portugaliei; un alt frate Anton, mort în războiul pruso-austriac din 1866; un al treilea frate Frederic, căsătorit cu Principesa Luisa de Thurn şi Taxis; şi încă o soră Maria, căsătorită cu Principele Filip, Conte de Flandra şi mamă a viitorului Rege al Belgiei, Albert I. Prin urmare, Hohenzolernii se înrudeau cu casele de Braganza, de Coburg, iar Carol era cumnat cu Regele Portugaliei şi Unchi al viitorului Rege al Belgiei"*.

Viitorul Rege al României era înrudit şi cu împăratul Napoleon al III-lea al Franţei, care căutase să-l apropie de Curtea sa prin căsătoria cu Ana de Murat, faţă de care Prinţul făcuse o mare pasiune, dar raţiunea politică a Regelui Wilhelm I, s'a opus acestei căsătorii, spre durerea tânărului prinţ. Mai târziu, când o altă idilă asemănătoare s'a născut între Prinţul Moştenitor Ferdinand şi Prinţesa Văcărescu, Regele Carol I, s'a opus tot din raţiuni de stat acestei căsătorii, lăsându-i o profundă durere sensibilului prinţ, de care, pare-se, n'a scăpat întreaga viaţă.

Primul act al Prinţului Carol I, a fost semnat înainte de a fi depus jurământul de credinţă faţă de noua sa patrie. Pe 9/21 Mai 1866 prinţul cu întreaga escortă au ajuns la Piteşti. Acolo au veniit în întâmpinarea sa, generalul Golescu din Locotenenţa Domnească şi Ministrul Afacerilor Străine, Ion Ghica. Dela Piteşti au plecat la Goleşti, la moşia familiei Golescu, unde au rămas peste noapte. Golescu şi Ion Ghica i-a prezentat prinţului situaţia politică la zi, printre care şi un act prin care mitropolitul Moldovei, Calinic Miclescu, cel care se pusese în fruntea separatiştilor în răscoala dela Iaşi din 3/15 Aprilie 1866, era graţiat. Prinţul a semnat actul.

10/22 Mai 1866. Nu departe de pădurea Băneasa, peste 30.000 de oameni erau adunaţi să primească pe noul Domnitor. Primarul Bucureştiului era Dumitru Brătianu, fratele lui Ion Brătianu. Pe o pernă de mătase roşie, el prezintă prinţului cheile oraşului şi ţine un discurs de bun venit. Din piepturile celor adunaţi izbucnesc strigăte de *"ura"* pentru Prinţul Carol. Răspunde în franţuzeşte Prinţul Carol şi o ploaie torenţială porneşte imediat, după trei luni de secetă. Cei prezenţi, deşi uzi până la piele, erau fericiţi că prinţul vine cu belşug.

Dela Băneasa, convoiul se porneşte spre oraş. Drumurile desfundate, după ploaie deveniseră bălţi de noroi. La şosea, lumea bună se plimba pe trotuare, dar de data aceasta toată lumea se aşezase în spatele soldaţilor care erau aliniaţi pe întregul traseu. Pe Podul Mogoşoaiei, actuala Cale a Victoriei, trăsura era hurducată, aruncându-l pe prinţ când într'o parte când într'alta. Pe Dealul Mitropoliei îl aştepta Mitropolitul Nifon, Primatul României, cu veşminte de aur, înconjurat de o întreagă ceată de preoţi îmbrăcaţi în odăjdii scumpe. Mitropolitul prezintă cu solemnitate prinţului Evanghelia, s'o sărute; apoi îl ia de braţ şi il conduce în biserică la tronul din faţa iconostasului. Urmează un Te Deum, după care prinţul însoţit de Mitropolitul primat şi de toate somităţile intră în incinta Camerei.

Mitropolitul pune Crucea şi Evanghelia pe masă şi invită pe prinţ să depună jurământul. Colonelul Haralamb citeşte formula de jurământ românesc, după ce i s'a comunicat prinţului în franţuzeşte: *"Jur de a păzi legile României; de a menţine drepturile sale şi integritatea teritoriului"*. Prinţul pune mâna dreaptă pe Evanghelie şi cu voce fermă rosteşte pe româneşte *"Jur"*.

După cuvântarea preşedintelui Camerei, Prinţul Carol răspunde în franţuzeşte, din care spicuim: *"Punând piciorul pe acest pământ sacru, am devenit Român... Vă aduc o inimă cinstită, intenţiuni pure, o voinţă fermă de a face bine, un devotament fără margini faţă de noua mea patrie şi acel respect neclintit faţă de legi pe care le-am luat dela strămoşii mei. Cetăţean astăzi, mâine, dacă trebue soldat, voi împărţi cu voi soarta bună şi cea rea. Dumnezeu singur poate să ştie ceea ce viitorul rezervă patriei noastre; cât despre noi, să ne mulţumim să ne facem datoria... Trăiască România!"*

Aşa a început Prinţul Carol de Hohenzollern glorioasa lui domnie în Principatele Unite, pe care le-a scos de sub suzeranitatea otomană şi a creat noul stat *"România"*.

Să ne cunoaştem aleşii

—Daniel CHIRULESCU—

Ce bine ar fi dacă variaţiunile la o temă falsă (minciuna mai bine zis) ar înceta şi dacă s'ar spune lucrurilor pe nume, dacă în loc de limba păsărească a delicvenţilor transformaţi în politicieni, măcar o parte a presei s'ar ridica la nivelul cerut de nevoile actuale ale poporului român, desprinzându-se din plasa acestora şi a mafiei care stă în spatele lor.

Iată un caz, din multe altele, care n'ar mai crea confuzii dacă ar fi tratat direct, fără a-l trece din domeniul trădării şi al duşmăniei ascunse, în domeniul politic. Românii, dar nu numai ei, au un proverb impositbil de contestat: *"Ce naşte din pisică, şoareci mănâncă"*. Este vorba de Petre Neulander Roman.

Cine este Petre Neulander Roman? spre exemplu. L-am luat pe el nu întâmplător, ci tocmai pentrû faptul că, potrivit legii, ocupă locul doi în stat. El poate deveni preşedintele ţării în cazul dispariţiei actualului preşedinte. Aspectul acesta se pare că nu prea preocupă pe nimeni, deşi pericolul este extrem de mare. Ştiu, oare, Românii acest lucru? Şi ca să ne facem o idee mai clară asupra acestui individ, iată numai câteva din declaraţiile lui făcute cu câţiva ani în urmă şi anume: pe 22 Decembrie 1992, la Clubul *Dacia* din Bucureşti, la simpozionul *"Revoluţia Română"* organizat de Raluca Stroe Brumariu şi publicat în *România Liberă* din 23 Decembrie 1992. *"Rememorând zilele revoluţiei din Decembrie 1989, Dl. Roman a trecut destul de repede peste evenimentele zilei de 21 Decembrie, subliniind în schimb importanţa zilei de 22 Decembrie, cu remarca: până la 22 Decembrie la ora 14.00 nu am văzut pe acolo nici un om politic cu experienţă. După aceea însă, au apărut. Pe la orele 17.30 într'un birou din CC s'a încropit un fel de consiliu al puterii în care dintre oamenii veniţi din stradă, nu era venit decât unul: recte eu"* Încheiat citatul.

Vedeţi, oameni buni, cum se poate ajunge prim-ministru venind aşa, pur şi simplu, din stradă. Dintre toţi pietonii care s'ar fi plimbat la ora aceea prin faţa CC al PCR, dacă aşa ceva ar fi fost posibil, numai lui i-a venit ideea să intre, şi fără să-l întrebe, oamenii lui V. Stănculescu ce căuta şi cine este, norocul a căzut tocmai pe capul lui. Teribil cap trebue să fi avut eroul nostru, căci o mică stea şi puţin roşie trebue neapărat să fi avut el ascunsă pe undeva.

Dar Petre Neulander Roman mai avea şi mai are încă un greu atu - moştenirea primită dela părinţi. La această moştenire face aluzie şi Sergiu Nicolaescu într'o convorbire cu Ion Cristoiu, publicată în *"Expres Magazin"* nr.46 şi 48 din 1993. Poţi, oare, afirma că cineva este agent al KGB sau al altei agenţii străine? Evident, nu. Aşa ceva este extrem de greu de dovedit căci nici un serviciu secret din lume nu-ţi va confirma aşa ceva.

Singura posibilitate de a sesiza asemenea cazuri, nu rămâne decât urmărirea asiduă şi permanentă a persoanei, a legăturilor şi comportamentului ei. Or, legăturile, comportamentul şi funcţiile politice atribuite fără o motivare sau activitate politică neapărat necesară, ne duc la concluzia că ceva misterios se petrece.

În mod normal, oricine ar trebui să se întrebe: De ce tocmai Petre Neulander Roman, fiul lui Walter Neulander Roman, fost ofiţer NKVD, fost director al Postului de Radio Moscova în limba română, care în timpul războiului striga din toţi plămânii *"moarte armatei române"*, să devină, nici mai mult nici mai puţin, decât prim-ministru al primului guvern după lovitura din Decembrie 1989? Românii, cu foarte mici excepţii, habar nu aveau de existenţa lui. Dar tocmai acele mici excepţii aveau să aibă cuvântul hotărîtor. Toţi din actuala conducere a ţării cunosc cu precizie toate aceste lucruri, cunosc exact şi cine şi cum a fost realizată lovitura, dar cineva îi ţine legaţi la gură. Cine şi de ce? Iată numai una din aceste cauze.

Domnul Strobe Talbott, consilier al Preşedintelui B. Clinton, coautor al volumului *"At the highest levels"* (scris împreună cu istoricul Michael R. Beschloss) ne informează exact asupra situaţiei în contextul politicii externe americane. În volumul menţionat mai sus ne redă o convorbire care a avut loc la Kremlin (aproximativ 16 Ianuarie 1989) între H. Kissinger şi Yacovlev.

Yacovlev spune: *USA şi URSS au interese comune în menţinerea "status quo" în Europa în perioada imediat următoare"*. Kissinger este de acord, dar adaugă că este dificil să faci cunoscut acest lucru în USA. Opinia publică americană nicidată nu va fi de acord să accepte ca Europa de Est să rămână sub dominaţia sovietică (pag. 15). Este, deci, clar că poporul american este minţit şi că politicienii lor nici până astăzi n'au pomenit nimic de acest *"status quo"*. Mai mult, Kissinger mai adaugă: *"Dacă este pusă în faţa pierderii Europei de Est - în special a Germaniei de Est - URSS poate folosi forţa pentru a se reafirma în regiune."* (pag. 15).

Reconfirmarea sferei de influenţă ruseţti este făcută chiar pe ziua de 24 Decembrie 1989, când Secretarul de Stat al USA, J. Baker declară la o conferinţă de presă la NBC că: *"Statele Unite n'ar obiecta dacă Pactul dela Varşovia crede că este necesar să intervină în România"* (pag.170) Când în Decembrie 1989 Iliescu a cerut intervenţia armatei roşii, a ştiut pe ce se bazează. Ce dovezi mai trebue aduse pentru a-i face pe cei nelămuriţi încă, să priceapă că în lovitura din Decembrie Ruşii au avut mână liberă? Cine poate crede că de data asta Ruşii nu au intervenit şi nu au condus lovitura? Cum putea să le scape aşa ceva când nu numai că aveau acceptul american, dar erau chiar invitaţi să ocupe România. Agenţi aveau destui, o parte din ei fiind indicaţi chiar de Petre Neulander Roman, când vorbeşte de acel consiliu al puterii la care a luat şi el parte pe 22 Decembrie 1989.

Se ştie fără nici o îndoială că lovitura a fost organizată şi condusă de KGB prin agenţii săi din România şi că după eliminarea lui Ceuaşescu ţara trebuia să intre pe mâini sigure, care să treacă urgent la faza a doua a planului lui Gorbaciov, perestroica.

La masa unde se ţinea *"un fel de consiliu"*, ne mai spune Petre Neulander, mai erau Iliescu, Brucan, Bârlădeanu, Militaru, Gen. Guşe şi alţii la care trebue să mai adăugăm noi şi pe Gelu Voican Voiculescu, Sergiu Nicolaescu, Măgureanu, Dan Iosif, Atanasie V. Stănculescu, nume de mare răsunet în *"revoluţia română"* din Decembrie '89. Aşadar, sublima revoluţie a fost condusă de cei pomeniţi mai sus, bineînţeles şi de viitorul prim-ministru care nu vrea să ne spună pe unde a fost şi ce-a făcut înainte de 22 Decembrie 1989, ora 14.00.

Pe drept cuvânt, Dan Iosif avea tot dreptul să protesteze împreună cu *"revoluţionarii"* lui împotriva măsurilor luate de guvernul Ciorbea de modificare a legii 42, căci lovitura (chiar aşa a numit-o şi N. Militaru), căreia cei enumeraţi mai sus i-au dat numele de revoluţie, nume care aşa va rămâne în vecii vecilor.

"Revoluţionarii" pe de o parte şi victimele puciului pe de alta. Pentru primii există legea 42 dată de Iliescu *"revoluţionarilor"* săi, dar după cum vedeţi n'a făcut o lege şi pentru victimele acestora. Aici se află marea buimăceală căci, ca de obicei, victimele şi asasinii, la noi, formează un tot de nedespărţit.

Şi Petre Neulander Roman mai adaugă: *Despre Gelu pot să spun că el se pregătea înainte de Decembrie să se arunce cu dinamită legată de el înaintea dictatorului. Presa a fost foarte rea cu Gelu, drept care el a trebuit să plece din ţară"*. De ce, oare, n'o fi făcut Gelu un asemenea sacrificiu? Mai întâi, poate, pentru motivul că nu primise încă ordin dela Moscova, şi al doilea, în mod sigur, nu se putea vorbi de revoluţie. Dar mai ştiu? Să fi plecat el din ţară de frica presei? Nu vi se pare că este vorba de o altă găluşcă KGB-istă? Chiar aşa de fricos să fie Gelu ? Vrea să moară de gât cu Ceauşescu dar nu a rezistat atacurilor presei. Şi în fond, care presă? Un ziar, două, acolo, strangulate chiar de guvernul său şi sabotate de fabrica dela Bacău. Şi când ne gândim că asemenea gogoşi persistă şi astăzi în minţile prea multor oameni cu pretenţii. După cum se vede, chiar artunci când participanţilor la lovitură le scapă păsărica din gură, noi nu-i credem. Îl credem pe Petre Neulander chiar atunci când ne minte. Ne aliem cu el chiar atunci când ne spune clar că va sabota legea restituirii pământului şi caselor, aşa cum a şi făcut-o, de fapt, până acum. Este o culme a obrăznicieci, cum numai la bolşevici o mai putem afla, şi nimeni nu-i ripostează pe măsură. Pe ce s'o fi bazând când sabotează alianţa şi guvernul? Are el vreo treabă cu nevoile şi speranţele poporului român? Cu ce drept îşi bate joc de un popor care i-a hrănit familia, aşa trădătoare cum a fost. Lipsa de curaj şi indiferenţa oamenilor cinstiţi este exploatată de acest impostor. Alianţa Civică, care ar trebui să-şi apropie tineretul studios, ar fi singura care ar putea demasca pe impostori şi a le închide accesul către putere.

În anii care au trecut din Iunie 1990 şi până acum, tineretul român n'a mai avut nici o acţiune pe măsura nevoilor poporului său. Există posibilitatea ca într'o zi nemulţumirile maselor să fie exploatate sub o nouă variantă a unei alte *"revoluţii"* de aceiaşi duşmani ai ţării şi aşa cum un ucenic de cismar a reuşit să terorizeze un popor, mâine, poate, un potcovar să facă acelaşi lucru.

Am amintit toate acestea pentru a putea vedea mai bine şi mai clar atmosfera în care a apărut acest Petre Neulander în politica şi în viaţa poporului român.

Dacă primul loc după lovitură a fost ocupat de Ion Iliescu, în condiţiile arătate mai sus, locul doi a fost ocupat de Petre Roman, loc pe care îl ocupă şi astăzi în statul român. De ce? Care este misterul care îl ţine la putere? Misiunea lui Iliescu s'a terminat în Noembrie 1996, deşi a sperat că nu va părăsi puterea. Adevărata putere nu era de fapt în mâna lui. Altcineva l-a stopat. Misiunea lui Petre Roman e aproape pe sfârşite, probabil ca viitorul urmaş să fie Meleşcanu. Ţara nu trebue să scape nici un moment din gheare FSN-ului, care pe furiş se *"înmulţeşte prin diviziune"*.

Astăzi, obrăznicia acestui urmaş de NKVD-ist depăşeşte orice limită, iar cei ce ar trebui să-l demaşte, tac. Să nu creadă cineva că nu va sosi şi ziua când tăcerea va fi încriminată.

SERVIND ADEVĂRUL LUI DUMNEZEU

Aducem la cunoştinţa cititorilor ***Cuvântului Românesc*** textul unei scrisori impresionante, tradusă din limba franceză, pe care colaboratorul nostru dela Paris, Sergiu Grossu, a trimis-o spre sfârşitul anului trecut tuturor abonaţilor şi prietenilor revistei ***Catacombes***, spre a-i informa de ceea ce s'a întâmplat în viaţa sa, dela încetarea publicării *"Mesagerului supraconfesional al Bisericii Tăcerii"*, în Decembrie 1992, şi care îi este activitatea spirituală în prezent.

Iată ce conţine această scrisoare:

"Voi începe mai întâi cu decesul soţiei mele Nicole Valéry, care s'a stins la 14 Ianuarie 1996, într'un spital din regiunea pariziană, în urma unei tumori maligne a ganglionilor. Această tumoare era legată, în mare parte, de o infecţie produsă, conform explicaţiei medicului de specialitate, de un virus bizar (HTLV1), infecţie contractată cum 20-30 de ani, când ne aflam, încă, la Bucureşti. Durerea mea rămâne cu desăvârşire imensă şi nu sunt capabil să înţeleg, deocamdată, de ce Dumnezeu ne-a separat atât de brutal, El, care ştia că noi n'am încetat să lucrăm, împreună, mână în mână, pentru slava Sa şi pentru răspândirea Evangheliei lui Hristos. N'am nici o îndoială că *"plecarea"* soţiei mele a fost hotărîtă de Domnul spre binele ei veşnic. Moartea n'a reprezentat decât isprăvirea *"alergării"* sale, după ce s'a luptat *"lupta cea bună"* şi a *"păzit credinţa"*, ca să primească, din partea Stăpânului, *"cununa neprihănirii"* care-i era rezervată (**2 Timotei, 4.7-8**).

Când cancerul se manifesta, ce credeţi că a scris pe una din foile albe ale Bibliei sale, la 30 Octombrie 1995, respectiv cu două luni şi jumătate înainte de deces? **2 Samuel, 19.34-440: Barzilai.** Această referinţă trimite la următorul pasaj biblic: *"Dar Barzilai a răspuns împăratului: Câţi ani voi mai trăi, ca să mă sui cu împăratul la Ierusalim? Eu sunt astăzi în vârstă de optzeci de ani. Pot eu să mai cunosc ce este bun şi ce este rău? (...) Să se întoarcă robul tău, şi să mor în cetatea mea, lângă mormântul tatălui meu şi mamei mele..."* Conştientă de gravitatea bolii, ea a cerut fără încetare medicilor care o îngrijeau, precum şi mie-însumi, să i se respecte ultima sa dorinţă, adică să fie îngropată în România, în mormântul părinţilor şi strămoşilor ei. Astfel, a trebuit să plec cu avionul, însoţindu-i sicriul, la Bucureşti, unde a avut loc slujba înmormântării, la 19 Ianuarie 1996. Era întoarcerea ei definitivă în ţară, după 27 ani de absenţă... Acum, ea se odihneşte acolo, la ea acasă, aşteptând Ziua Domnului, când, conform promisiunii, *"Însuşi Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel şi cu trâmbiţa lui Dumnezeu, se va pogorî din cer, şi întâi vor învia cei morţi în Hristos"* (**1 Tesalonicenl, 4.16**).

În prezent, singur, dar călăuzit zilnic de spiritul neuitatei mele Coleta (căci moartea biologică nu este decât o despărţire trupească şi nicidecum sufletească), mă găsesc din nou pe calea unei noi aventuri spirituale, hotărît să realizez în România, ca şi pe malurile Senei, ceea ce ea a visat să punem în aplicare, cu ajutorul lui Dumnezeu.

a) La 8 Februarie 1997 a fost inaugurată, la Bucureşti, ***Fundaţia foştilor deţinuţi politici români "Nicoleta-Valeria Grossu"***, având ca scop ajutorarea materială şi spirituală a victimelor războinării comuniste, trăind în sărăcie şi cu o pensie de mizerie. În plus, am pus bazele unei edituri: ***"Duh şi Adevăr"*** (aşa cum se numea emisiunea religioasă, transmisă de noi, timp de două decade, prin staţia de radio Trans Europa Lisabona, pentru creştinii din ţară), care va publica îndeosebi cărţi de o înaltă spiritualitate, fără nici o tendinţă confesională, mergând pe urmele revistei noastre ***Catacombes***, a cărei apariţie a încetat în Decembrie 1992. Mă mai ocup şi de lucrarea misionară ortodoxă ***"Oastea Domnului"***, care îşi dă toate silinţele să propovăduiască Evanghelia într'o ţară aproape descreştinată în cei patruzeci de ani de regim ateu.

b) În Franţa, Prefectura departamentului de care aparţin, mi-a admis Asociaţia *"Le Devoir du Souvenir"* (*Datoria Amintirii*), pe care o prezidez. Scopul acestei asociaţii este să aducă la cunoştinţa lumii occidentale ceea ce s'a întâmplat şi se mai întâmplă, din păcate, în fostul univers concentraţionar sovietic şi asiatic, reamintind uitucilor din guvernele democratice zecile de milioane de victime care au suferit persecuţia religioasă sau politică. Această asociaţie ***sui generis*** vrea să fie ecoul imparţial al strigătelor tuturor celor care, din adâncul cumplitei lor suferinţe, ne-au implorat ani de-a rândul să nu-i uităm, să nu le ignorăm martiriul, ba chiar să ne înşuşim rănile de odinioară şi lanţurile acestui mare *"nor de martori"* ai Luminii şi ai Adevărului (articolul 2 din Statut). Toţi acei care doresc să devină membri activi sau simpatizanţi ai Asociaţiei, pot scrie la adresa ***"Le Devoir du Souvenir", Dl. Sergiu Grossu***, 39, bd Georges Clemenceau, 92400 Courbevoie, Franţa.

- În afară de acestea, editura Réziac, din Franţa, mi-a publicat ultima mea lucrare, intitulată ***"L'Homme intérieur"***, (*Omul din lăuntru*), cu subtitlul *"A la recherche de notre plénitude spirituelle"* (în căutarea plenitudinii noastre spirituale), consacrată memoriei soţiei mele, fiindcă ea a ţinut extrem de mult să vadă publicată această carte, zicându-mi: *"Este textul spiritual cel mai îndrăzneţ, dar şi cel mai utopic pe care l-am citit vreodată..."*

După cum vedeţi, eu încerc să birui crepusculul meu de viaţă solitară, printr'o activitate pusă în întregime în slujba Celui ce-a fost şi rămâne Stăpânul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Slăvit să-l fie Numele în veci!"

REDACŢIA

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

FARA ARMÂNEASCĂ

BISERICA CREŞTINĂ ÎN TRECUTUL ISTORIC AL AROMÂNILOR

Gheorghe ZBUGHEA

Încă de multă vreme s'au constatat două aspecte ce par a fi definitorii pentru Aromâni: respectiv vechimea cea mai mare a vieţii creştine la ei, înaintea tuturor celorlalte etnii balcanice (exceptând poate pe Greci), şi rolul deosebit al sentimentelor religioase, al evlaviei creştine în toate momentele vieţii lor.

"Religiunea pentru Aromâni a fost cea mai scumpă comoară. Se vede că în timpul năvălirilor necontenite ale barbarilor, când zi şi noapte trebuiau să vegheze şi să lupte împotriva cataclismelor năvălitoare, retrăgându-se tot mai mult în creierul munţilor, singura mângâiere a suferinţelor nu o găseau decât în lăcaşurile sfinte. Marea afecţiune către biserică, care se observă până azi la Aromâni, pare că a rămas din acele timpuri grele... Credinţa în Dumnezeu îi întărea şi îi oţelea mai mult, făcându-i ca pentru dragostea divină să nu se mai teamă nici de cel mai crunt supliciu. Aromânii retraşi în munţi, oarecum în singurantă trebuiau zilnic să aducă mulţumiri creatorului care-i apăra de toate. Astfel se şi explică mulţimea lăcaşurilor sfinte ridicate de Aromâni pe toate cărările munţilor, astfel se văd tot felul de icoane zugrăvite pe diferite stânci de pe la trecători... Mai toate bisericile şi mânăstirile din Peninsula Balcanică sunt ridicate prin sudoarea şi contribuţiunea credincioşilor Aromâni" (1)

Creştinismul la Aromâni este de sorginte apostolică. Se cunoaşte că sfântul apostol Pavel, aşa cum reiese din Faptele Apostolilor, a predicat Evanghelia în oraşele Macedoniei, în cursul celei de-a doua călătorii misionare, din anii 51-52, când la Philipi, în inima Macedoniei, a apărut şi prima comunitate creştină europeană. În cursul celei de-a treia călătorii misionare, după cum o mărturiseşte în Epistola către Romani, în anul 57, a străbătut din nou Macedonia, precum şi Iliricum, răspândind peste tot cuvântul Domnului, dela Salonic până la Apollonia şi Dirahium, unde au apărut o serie de episcopi şi diaconi cărora ulterior marele organizator al creştinismului le-a trimis epistole separate. Opera sfântului Pavel în Balcani a fost continuată de o serie de alţi misionari, între care cel mai celebru a fost Nicetas de Remesiana. Ceva mai târziu, mai ales după celebrul edict al lui Constantin cel Mare din 313, în cele mai multe dintre oraşele Macedoniei au fost create episcopate. Cea mai mare parte a Peninsulei Balcanice s'a aflat destulă vreme sub autoritatea arhiepiscopului de Roma, chiar şi când, după al doilea Consiliu Ecumenic din 381, arhiepiscopul de Constantinopol a început să exercite o autoritate ecleziastică egală cu cea a omologului său dela Roma. Este semnificativ faptul că multă vreme episcopul (apoi arhiepiscopul) de Salonic era considerat vicar papal.

În anul 535 împăratul Iustinian a constituit dioceza Iustiniana Prima, căreia i-a subordonat o bună parte din Peninsula Balcanică. În totalitate însă Iliricum şi în general Peninsula Balcanică au ieşit de sub autoritatea papalităţii în devenire, trecând sub cea a Patriarhiei Ecumenice abia în secolul al VIII-lea, cu ocazia disputelor legate de erezia iconoclastă. Încă dela început în zonele balcanice creştinismul s'a răspândit în rândurile unei populaţii care vorbea atât în limba latină cât şi în limba greacă, în care limbi deci s'a oficiat dela început liturghia.

Limba în care Aromânii au primit creştinismul a fost latina, în varianta ei populară. Aceasta rezultă, ca şi în cazul Daco-Românilor unde situaţia trebue să fi fost oarecum similară dela început, din faptul că noţiunile de bază ale credinţei creştine poartă denumiri moştenite dela Latini. Câteva exemple sunt semnificative în legătură cu înseşi fundamentele credinţei: creştin, Dumnidzău, cruce, băsearică, altar, preft, pângân, pătedz, picat, murmint, cuminicare, blasti; adăugăm apoi denumiri din calendar sau ale sărbătorilor: sictământă, sâmbată, Paşti,păreasimi, StâMaria, Sum-Medru, Sum-Ketru, sărbătroare. Menţionăm că în condiţiile coabitării cu Slavii şi cu Grecii, Aromânii au preluat şi dela aceştia o serie de cuvinte cu caracter religios. Astfel, din lexicul slav provin: culindă, duh, călugăr, cloput, pumean, miluescu etc. În vremea bizantină şi mai apoi s'au impus o serie de termeni creştini de proveniență greacă, fenomen accentuat mai ales în momentul în care, cel puţin formal, limba greacă a devenit obligatorie în bisericile aromâneşti. (2)

Oricum, în întreaga zonă din Sudul Dunării Vlahii, ca urmaşi ai Romanilor, precum şi Grecii sunt cei mai vechi creştini, la ceilalţi creştinismul răspândindu-se după secolul VII, mai ales în secolele IX-X.

Încă din secolele IV-VI sunt pomenite o serie de scaune arhiereşti, unele cu continuitate multiseculară. Astfel apar o serie de episcopi în Tesalia, apoi un mitropolit la Larissa, ulterior Aromânii au fost subordonaţi arhiepiscopilor de Iustianiana Prima, de Salona, Salonic, Târnova, Ohrida.

Numeroase şi variate izvoare medievale, pe parcursul a multe veacuri, atestă o masivă populaţie romanică, odinioară procentual mult mai numeroasă şi mai extinsă geografic în raport cu situaţia existentă în vremurile moderne. Să nu uităm că până la invazia slavă, apoi sporadic chiar şi după aceea, întregul spaţiu balcanic alcătuia un tot unitar, atât din punct de vedere politic, cât şi din punct de vedere religios. Aromânii, ca şi celelalte etnii balcanice şiau avut şi propria lor viaţă ecleziastică. Cert este că dea lungul veacurilor ştirile despre viaţa lor spirituală sunt sărace.

Explicaţii ar putea fi mai multe. Vechile lăcaşuri religioase la Aromâni au rămas necercetate de învăţaţi din motive lesne explicabile. Trebue să adăugam şi alt fapt. În condiţiile modului specific de existenţă, legat mai cu seamă de viaţa pastorală, credincioşii şi popii (preţii) se mulţumeau cu o simplă casă de rugăciuni, o bisericuţă de lemn ce nu dura sau chiar un bordeibiserică. Prea puţine au fost târgurile şi oraşele locuite de ei unde să fi fost ridicate edificii mari şi durabile. Nu ştim dacă, dat fiind grecizarea imperiului bizantin şi alte împrejurări istorice, liturghia nu se făcea în greceşte. Însă e clar, ca de altfel şi la Sârbi la început, că predica, sfaturile orale, spovedania, ca şi botezul religios sau chiar nunta se făcea în limba lor de preoţi călugări proveniţi din rândurile lor. Poporul de rând s'a mulţumit cu slujba simplă în limba lui. Este absurd a se crede că spovedania şi predica s'au putut face cândva în altă limbă decât cea vorbită de popor. Existenţa colindelor, precum şi a unei moşteniri hagiografice în aromână vin în sprijinul acestei idei. În fond slujitorii bisericii, preoţii sau călugării, la fel ca şi cosângenii lor, erau bilingvi, acasă vorbind numai limba lor maternă, aromâna. Procentul relativ ridicat de cuvinte greceşti în limbajul creştin al Aromânilor se poate explica şi prin faptul că toate lucrările de cult, cel puţin până în veacul XVIII au fost redactate în greacă, ulterior şi în slavonă, ele fiind întrebuinţate şi de clericii ce-i slujeau pe Aromâni (aceasta ar şi explica diferenţa în raport cu daco-româna, căci în Sudul Dunării termenii bisericeşti de origine greacă sau slavă sunt mai numeroşi decât la Nordul Dunării. La aceasta pare a fi contribuit şi un alt fenomen datat sigur dela sfârşitul secolului XVIII, dar existent după toate probabilităţile cu multă vreme mai înainte, respectiv alternanţa în biserică a slujbei în greceşte şi în aromână.

Primele ştiri sigure privind existenţa unei organizări bisericeşti distincte la Aromâni se leagă de domnia împăratului bizantin Vasile al II-lea Bulgaroctonul. În anul 1020 acesta a instituit, oarecum contrar obişnuitelor norme canonice, o episcopie specială pentru Vlahii din centrul Peninsulei Balcanice (din tema denumită a Bulgariei, ce-şi avea capitala la Ohrida). Această episcopie a Vlahilor a durat mai multe veacuri, cu alte cuvinte grupul etnic distinct aromânesc a avut propria organizare bisericească, cam în aceeaşi vreme, după o ipoteză emisă recent abia în anul 1200, este cunoscut şi primul nume de preot aromân, Ioan, *"preasfântul episcop al Vlahiei"*. În actele patriarhale, în special în vermea lui Alexis Comnenul apar în mai multe rânduri Aromânii drept creştini.

Cea mai însemnată creaţie politică medievală a romanităţii balcanice a fost fără îndoială statul Asăneştilor. Încă dela început răscoala Asăneştilor a fost ilustrată nu numai de cei doi fraţi Asan şi Petru deveniţi suverani, ci şi de preotul Vasile, de acelaşi neam cu ei, devenit mai apoi arhiepiscop şi străduindu-se atât la Constantinopol cât şi la Roma să obţină recunoaşterea sa de patriarh al Vlahilor, respectiv al Vlahiei. Oricum, la începutul secolului al XIII-lea, în cadrul stăpânirii Asăneştilor, exista o independenţă religioasă a bisericii vlaho-bulgare. Organizându-şi dioceza, arhiepiscopul Vasile a numit episcopi vlahi şi bulgari în locul arhiereilor greci. O vreme Târnovo a fost un centru religios principal pentru întreaga romanitate balcanică. Cu mândrie, de exemplu, în corespondenţa sa cu papalitatea, Vasile îşi sublinia calitatea sa de primat al Vlahilor, calitate ce-i era recunoscută ca atare şi de Sfântul Scaun, informat cu privire la existenţa elementului creştin vlah din Balcani.

Problema prezintă însemnătate şi sub alt aspect. Pe lângă grija sufletelor, feţele bisericeşti aveau şi o serie de atribuţii de altă natură, cum ar fi diversele aspecte ale vieţii civile, căsătorii, divorţuri, moşteniri etc. Se ocupau de asemenea cu administrarea moşiilor bisericeşti tot mai întinse, cu legalizarea unor contracte sau altor acte etc. În fond, ierarhii bisericeşti au căpătat în rândurile populaţiei vlahe o situaţie tot mai importantă, fapt caracteristic de altfel în existenţa politică a lumii bizantine crepusculare, a statelor sud-slave premergătoare cuceririi musulmane, ca şi imperiului sultanilor.

Autonomia românească sub Turci a impus categoric acest rol al bisericii, respectiv al slujitorilor ei. Semnificativ din acest punct de vedere este cazul oraşelului aromânesc din Pind, Meţova. Meţova avea încă din secolul al XVI-lea un exarh propriu, iar hinterlandul era loc garantat de refugiu fie pentru creştini, fie pentru musulmani. De altfel mai înainte de aceasta, încă din anul 1429, ni se păstrează cea mai veche inscripţie în aromână cu caracter religios, pe pereţii unei mânăstiri din Nordul Greciei.

În spaţiul aromânesc au fost atestate o serie de episcopii precum la Florina, la Prilep, la Domenicos, la Elason. Din rândurile lor s'au ridicat unii ierarhi până la înaltele demnităţi de patriarhi de Ohrida sau chiar de Constantinopol, (alţii strămutându-se în Nordul Dunării au fost episcopi sau chiar mitropoliţi în ţările române). Putem menţiona doar două nume, pe Ioasam patriarhul de Ohrida, căruia a suirea pe scaunul patriarhal compatrioţii din Moscopole i-au dăruit o coroană de aur cu pietre nestemate, sau pe mitropolitul Dosoftei al Moldovei, cel care a tălmăcit în versuri învăţătura biblică.

În secolul al XVIII-lea sentimentul religios a avut un rol însemnat în trezirea conştiinţei naţionale, după cum în aceeaşi epocă diverşii străini ce au venit în contact cu Românii au apreciat şi au consemnat religiozitatea lor (de exemplu Puqueville a subliniat în mai multe rânduri rolul credinţei şi păstrarea acesteia, arătând totodată că au fost puţine, cu caracter cu totul excepţional, cazurile de Aromâni musulmanizaţi, spre deosebire de Albanezi, Bulgari şi Bosnieci.

Ştim că tradiţia consemnează la Moscopole în secolul al XVIII-lea nu mai puţin de 40 de biserici, unele cu înfăţişare monumentală, iar altele fiind înconjurate de chilii monahale. Din aceeaşi epocă, ca şi din vremi mai vechi sau mai noi datează şi o mulţime de alte biserici, cu picturi şi catapetesme sculptate, cu o serie de obiecte de cult de o mare valoare artistică.

După unele informaţii, neverificate pe deplin, în aromână a fost tipărit un Evangheliar încă la 1720. Oricum, după 1740, o dată cu intensificarea amplei mişcări culturale din cadrul primei renaşteri aromâneşti, în mod firesc religia creştină şi-a găsit un loc central. Cea mai mare parte a tipăriturilor apărute din teascurile tipografiei de lângă biserica Sfântul Ioan Teologul erau cărţi cu conţinut religios. Aceste cărţi alcătuite de Aromâni şi ajunse până la noi erau în greceşte, aşa cum au fost şi altele tipărite de aceiaşi învăţaţi aromâni la Veneţia sau Viena. Celebrul Gheorghe Constantion Roja, născut la Bitolia şi care a trăit ulterior la Viena, a afirmat clar (bănuim că pe baza propriei cunoaşteri) că în tipografia dela Moscopole s'au tipărit şi cărţi cu conţinut bisericesc în aromâneşte. Oricum, conţinutul religios al operelor primilor mari cărturari aromâni este relevant. Am menţiona din acest punct de vedere rugăciunile pioase din Noua Pedagogie, *"acel nepieritor monument de limbă şi simţire aromânească a nemuritorului Constentin Ucuta"*, după cum spunea Pericle Papahagi.

Continuare în numărul următor

(1) V. Diamandi Aminceanu, *"Românii din Peninsula Balcanică". Bucureşti, 1938, p.98-99.*

(2) C.Poghirc... p.31; T.Capidan, *"Macedoromânii..."* p.167, 179 etc.

BASARABIA SI BUCOVINA

Blestemaţi să fie acei care dintr'o ţară au făcut şi mai fac două!

DIN ISTORIA BASARABIEI

- colocviu -

IV

...Moldova dintre Prut şi Nistru Ruşii au numit-o Basarabia, crezând că prin aceasta vor ajunge să facă pe Românii de acolo să-şi uite că ei sunt Români şi se vor topi în neamul rusesc.

Dar românesc a fost şi a rămas poporul nostru de acolo. În anul 1827, Timcovschi, guvernatorul Basarabiei, spunea într'un raport trimis Ţarului (împăratului) rusesc: *"Provincia Basarabia are două feluri de locuitori: Moldovenii băştinaşi şi vagabonzii, care au venit în mai multe rânduri"*. Iar la 1862, la cincizeci de ani după răpirea Basarabiei, Zasciuc, ofiţer de stat major rus scrie, că Moldovenii formează partea principală a populaţiunii, fiind cam trei din patru părţi.

Timcovschi avea dreptate. Peste partea de Miazăzi a Basarabiei mai ales s'au revărsat fel şi fel de neamuri străine flămânde: Nemţi, Bulgari, Găgăuţi, la Miazănoapte Ruteni, apoi un puhoi de Evrei de prin Galiţia şi Rusia. Au venit şi Ruşi, toţi scăpaţi de prin închisori sau fugiţi ca să nu fie pedepsiţi pentru crimele lor. Un scriitor rus cu numele Batiuşcoff spune, că îndată după 1812 s'au aşezat peste două mii de Ruşi vagabonzi în oraşele Basarabiei.

Mulţi Români au fost alungaţi de pe moşioarele lor, ca să facă loc veneticilor, pe alţii i-au înşelat să plece în munţii Caucaz, mai târziu chiar în Mangiuria departe în Asia, dincolo de Siberia. Toţi s'au prăpădit pe acolo.

Mai târziu i-au silit să meargă la şcoală ruseacă, iar din biserici au scos limba românească, introducând slujba în limba ruseacă. Mitropolitul rus din Chişinău, care nu era în slujba lui Christos, ci a diavolului, a făcut ani de zile foc cu cărţile sfinte strânse de prin bisericile româneşti.

Şi totuşi nu au putut face Ruşi din Românii moldoveni şi cei cu scaun la cap dintre Ruşi nici nu sperau să poată face. La anul 1910 adecă apropape o sută de ani după răpirea Basarabiei, vestitul general şi ministru de război rus Curopatchin scria: *"poporul românesc din Basarabia alipită la Rusia acum o sută de ani trăieşte şi astăzi tot deosebit de cel rusesc. În viitor, fie pe cale paşnică fie în urma unui războiu, unirea poporului român trebue să se facă"*.

Care a fost cauza, de Românii din Basarabia, îndeosebi poporul dela sate, care a fost totdeauna stânca de granit a neamului nostru, nu s'a topit în neamul rusesc?

A fost mândria de Român a poporului moldovean, care socotia ruşinos să se prefacă în Ruşi. Aşa de tare a ţinut la graiul şi obiceiurile lui, încât la sate mulţi Ruşi s'au prefăcut în Români.

Dar şi între boieri, care au fost totdeauna mai slabi când e vorba de mândria naţională, s'au ivit unii, care au ţinut sus drapelul naţional. Aşa au fost scriitorii C. Stamati, istoricul Alexandru Haşdeu, Ioan Sârbu, care vorbeşte cu mândrie de limba românească *"o fiică a măritei şi veneratei mame latine"*, Alecu Donici, ale cărui fabule împodobesc şi acum cărţile noastre de citire, Alecu Ruso, care a scris minunata *"Cântare a României"*, Zamfir Arbore, Dumitru Muruz cu duioase romane din via viaţa basarabeană şi alţii.

Iar când în anul 1905, revoluţia din Rusia sgudui temeliile tiraniei ruseşti, Românii din Basarabia încep şi ei lupta pentru ideea naţională românească. Studentul Pehlivan ţine conferenţe pentru limba românească la o universitate din fundul Rusiei. La 1906 se tipăresc două gazete româneşti *"Basarabia"* şi *"Moldovanul"*, la care lucrează Gavriliţă Pehlivan, Halipa, Inculeţ, poetul Cujbă. Se scoate apoi gazeta *"Cuvântul Moldovenesc"* cu ajutorul boierului Vasile Stroescu, marele binefăcător şi al nostru, al Ardelenilor. Aici se disting, pe lângă cei amintiţi mai înainte, poetul Alexă Mateevici, care a scris frumosul cântec al limbii româneşti, publicat în *"Calendarul Poporului"* de pe anul 1924, Ştefan Ciobanu, Paul Gore, Iustin Frăţiman.

Sufletul românesc era cuprins de frigurile liberării de jugul muscălesc. Iar când Rusia se prăbuşi în anul 1917, după ce ne vânduse Germanilor, Austriacilor şi Ungurilor, cu toate că îşi zicea aliata noastră, Românii din Basarabia proclamată Republica Moldovenească îndependentă de Rusia la 24 Ianuarie 1918, iar la 27 Martie se hotărî, în Sfatul Ţării (Camera Basarabiei), unirea cu ţara mamă România.

Bolşevicii din Rusia, ruşinea neamului omenesc, au avut îndrăzneala să ceară în primăvara anului 1924, prin gura Evreilor, care stăpânesc pe Ruşi, că în Basarabia să se mai voteze odată asupra unirii Basarabiei cu România. În numele poporului român, guvernul ţării noastre a respins cu dispreţ cererea lor. Căci bolşevicii trebue să ştie, că Basarabia a fost, este şi va rămâne în veci românească.

Victor LAZĂR

(Din "Calendarul Poporului" de pe anul 1925)

APEL

al Asociaţiei Mondiale "Pro Basarabia şi Bucovina" către Românii de pretutindeni

După înălţarea Crucii-Monument Mareşalului Ion Antonescu pe locul asasinării dela Jilava, după facerea mormântului lui Iancu Flondor la cimitirul din Storojineţ şi refacerea mormântului Mariei Mareşal Antonescu la cimitirul Bellu, *"Pro Basarabia şi Bucovina"*, la iniţiativa Filialei Bihor, intenţionează să refacă Cimitirul Militar Român dela Ţiganca (Basarabia) şi să înalţe în incinta lui o cruce-monument în memoria ostaşilor români căzuţi la 1941 pentru eliberarea ţinutului dintre Prut şi Nistru de sub ocupaţia sovietică.

În consecinţă, rugăm compatrioţii din lumea întreagă să contribuie, după posibilităţi, la făurirea acestei opere cu adevărat creştineşti.

Contribuţiile pot fi aduse, prin transfer bancar, la BANKOOP Sucursala Oradea-Bihor, după cum urmează:

- în lei la contrul 25110240025642005;
- în dolari SUA la contul 25110240025840000;
- în mărci germane la contul 15110240025280000;
- în franci francezi la contul 25110240025250000.

Cu mulţumiri anticipate,

Nicolae Lupan — Ioan Groza

Regele Carol I

Întemeietorul Dinastiei şi al Regatului Român a fost un principe din familia Hohenzollern Singmaringen, domnitoare în Germania.

Când principele Carol a venit în ţările române, noi eram supuşi Turcilor. La 10 Mai 1866, călcând pe pământul României, a jurat să facă din Principatele Unite, Moldova şi Muntenia o ţară neatârnată.

Pentru aceasta, era nevoie să-şi formeze o armată. Aci Domnitorul Carol şi-a arătat marile Sale însuşiri de ostaş şi conducător.

Când, în anul 1877, Ruşii trecură Prutul, în războiul cu Turcii, se făcuse o înţelegere între Ruşi şi Ţările noastre, pentru ca România să dea ajutor Ruşilor, în caz de nevoie. Comanda rusă nu se bizuia pe armata română, fiind puţină faţă de cea rusească. Se începe războiul între Ruşi şi Turci, cu înfrângeri dureroase pentru armata rusă, care la un moment dat, era ameninţată să fie aruncată în Dunăre.

Pentru salvarea acestui pericol Domnitorul Carol, care se afla cu trupele sale concentrate pe malul Dunării, primeşte următoarea telegramă dela Cartierul imperial rus. *"Vino în ajutorul nostru, treci Dunărea pe unde vei voi, cauza creştină este pierdută"*. Armata noastră, aproape 60.000 de soldaţi, trece Dunărea, vine în ajutorul Ruşilor şi bate pe Turci. Vidin, Rahova, Smârdan, Griviţa, cetăţi puternice turceşti, cad pe rând sub asaltul soldatului nostru şi succesul este încoronat prin căderea oraşului Plevna, încercuit de trupele româno-ruse, comandantul cetăţii, Osman Paşa se predă rănit, Domnitorului Carol.

Astfel se sfârşeşte Războiul pentru Neatârnare, adică scăparea ţărilor române, de sub jugul turcesc, România ocupă locul de frunte între statele Europei iar Principele Carol, devine primul Rege al României, Regele Carol I. La puţin timp după aceasta, ţara noastră este socotită ca păstrătoare de civilizaţie în Balcani, căci prin pacea dela Bucureşti, 28 Iulie 1913, s'a pus capăt războiului din 1913 dintre Turci, Greci, Sârbi, Bulgari şi Muntenegreni.

Prin aceste merite, Regele Carol I a fost întemeietor al României, Regele Ferdinand, un întregitor.

"Coroana de oţel" Arad
Octombrie '97

INSTANTANEU DEPUTĂŢESC

Ideea îmi veni pe neaşteptate: *"Ce-ar fi, Domnu' Senator, să mă ajutaţi în a obţine posibilitatea de a lua cuvântul în Parlament cu o scurtă interpelare privind problema Basarabiei şi Nordului Bucovinei?"*

Mi-a răspuns cu amabilitate că o să se intereseze şi o să-mi dea rezultatul în câteva zile. Mi-am zis însă pe loc că-i senator nou şi, poate, nu e cazul să-l pun în vreo situaţie delicată.

Mă duc eu, care va să zică, La Casa Poporului, din partea pe a cărui frontispiciu e dăltuită *"Camera Deputaţilor"*. Şi din post în post, vreo zece la număr, ajung la *"Sala de audienţe"*. O doamnă cu păr boit, boit prost, mă întreabă, plictisită, de unde sunt şi ce caut. Îi spun ce trebue să-i spun, îi dau şi cartea de vizită, drept care se minună că Francezii scriu *"Nicolas Loupan"* şi nu *"Nicolae Lupan"* (sic!). Eu, ce era să-i spun! Am strâns doar din umeri.

Şi doamna prost boită mă trimise la *"Biroul de Informaţii"*. De unde, din post în post, vreo trei la număr, am ajuns la Doamna Costişor, şefa de cabinet a Domnului Preşedinte Ion Diaconescu. Foarte amabilă şi cu mult tact, îmi spuse că, din ceea ce ştie dumneaei, Constituţia României nu admite luări de cuvânt în Parlament decât din partea unor invitaţi de marcă: miniştri, prim-miniştri, parlamentari, ziarişti... Străini, bine înţeles! *"Străin"* şi ziarist oi fi, dar nu... ministru!

Începui eu, pe ici şi pe dincolo, că, uite, mai acum câţiva ani, aflându-mă la Chişinău, în calitatea mea de *"duşman al poporului moldovenesc"*, mi s'a dat posibilitatea să vorbesc în zisul parlament de acolo, deşi Şnegur şi compania ştiau că n'o să le spun lucruri plăcute.

- La noi Constituţia e altfel, îmi repetă biata femeie şi-mi dădu numărul de telefon al directoarei Roxana Badralexi care *"Îl programează pe Domnul Preşedinte Ion Diaconescu"*...

Şi m'am gândit, Doamne iartă-mă, de ce n'ar sta oare acest octogenar acasă, lângă baba lui, dacă o mai are?

- Cel mai bine e să vă adresaţi cu un memoriu Domnului Preşedinte Diaconescu, mă sfătui binevoitoare Doamna Costişor.

- Asta înseamnă să mai trec o dată prin posturile prin care am trecut până am ajuns la Dvs.?

- Îl puteţi trimite prin poştă...

Eu, ce puteam să mai zic?... Că peste trei zile plec la Paris? Eram convins că marionetele nu fac nimic din proprie iniţiativă şi nu avea nici un rost să mai mă căciulesc şi în faţa unei Badralexi. Mă convingeam încă odată că pe Ion Diaconescu şi pe acoliţii lui îi doare în cot de Basarabia şi Nordul Bucovinei!

Nicolae LUPAN

MĂRTURISIRI ISTORICE

Politica cotropitoare a Rusiei are drept obiect dorinţele ascunse ale ambiţiei sale de a pune mâna pe Ţara Românească, distrugând, încetul cu încetul, pactul fundamental pe care se reazimă independenţa Ţării, nerespectându-i legile sale constitutive.

(Ion Ghica, *"Coup d'oeil sur l'etat actuel dela Valachie et la conduite de la Russie relativement a cette province"*, Paris, 1835).

Toate sforţările cabinetelor şi popoarelor Europei, trebue să dejoace planurile ruseşti de a cuceri Constantinopolul şi a domina Mediterana şi Occidentul.

Iată cum, înfăptuirea aspiraţiilor româneşti de unitate şi independenţă naţională, întemeiate pe propriul său interes, precum şi interesul general al Europei, trebue să aibă ea contra lovitură, lupta împotriva intervenţiei ruseşti în Principatele Române.

(Din lucrarea studentului român Mihai Anagnoste, *"La Valachie et la Moldavie"* din *"Revue de Deux Mondes"*, Ianuarie 1837).

Ţara noastră nu are arme, nu are oştire: noi aici ne vom lupta cu cuvântul cât vom putea. Nu trebue să pierdem însă nădejdea. Dumnezeu veghează asupra României.

(N. Bălcescu, scrisoare din 16 Iulie 1848 către Ion Ghica)

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

UNUL DIN ZECE ERA URMĂRIT DE SECURITATE

Senatorul ţărănist Constantin Dumitrescu declară: Securitatea a început să întocmească dosare din 1967, iar până la 15 Septembrie 1993 se aflau 1.162.000 de dosare, cca 10% din populaţia majoră. Dl. Dumitrescu adaugă că sub Iliescu avea mai multă cooperare decât o are azi. Un fapt normal: Sub Iliescu am avut un guvern neocomunist, iar acum avem o garnitură bălţată cu politicieni care-şi spun că-s democraţi, că n'au fost informatori sau agenţi, dar din motive ca să nu răcească, ei se opun ca Securitatea să-şi deschidă ferestrele.

Un comunist, care afirmă că-i comunist, e un om simcer, dar politicianul *"democrat"* care-şi dă mâna pe sub masă cu comuniştii, ne spulberă speranţa.

•••

DELA 5 MINUTE LA DOI ANI

Dintr'o scrisoare din ţară:

"Când mi-a luat casa a durat 5 minute. Mi-au dat o foaie de hârtie şi atâta tot. Dar ca s'o capăt înapoi a trebuit să mă lupt din 1996 şi să plătesc pentru reparaţiile care nu s'au făcut".

•••

CU TOVĂRĂŞEASCĂ INIMĂ

Dl. Petre Roman e de părere să se restituie proprietăţile, dar: Chiriaşii să nu poată fi daţi afară până nu-şi vor găsi alte locuinţe şi să nu li se mărească chiriile.

Cum poţi spune că ţi s'a dat înapoi casa, când n'ai voie să te muţi în ea şi când n'ai voie să ceri o chirie, în acord cu preţul pieţei ?

Gânditu-s'au comuniştii, inclusiv Domnul Roman, când au scos pe adevăraţii proprietari din casă aruncându-le mobila în stradă, unde vor dormi la noapte şi câtă chirie vor plăti?

Dl. Roman are o inimă tovărăşească.

•••

SPANIA A REZOLVAT PROBLEMA RROMILOR

Într'un cartier dela periferia Madridului s'au pripăşit 157 de ţigani, cetăţeni români. Furturile, cerşitul, refuzul lor de a munci şi încadra în sânul societăţii a dus la incidente sângeroase. Ţiganii s'au înşirat de-a lungul şoselei naţionale şi au început să arunce cu pietre, cauzând pagube de 2.5 milioane pesetas. Până la urmă au intervenit trupele speciale spaniole şi s'a încheiat un târg: s'au oferit rromilor 1.9 milioane pesetas şi drumul gratuit până la Lyons, Franţa, punctul de frontieră pe unde au intrat în Spania.

Din cei 157 ţigani, 100 erau minori.

•••

MISS PUŞCĂRIA

A fost aleasă *"Miss Puşcăria"*! Concursul s'a ţinut în penitenciarul Craiova. A fost o întrecere de dans ţigănesc, de cultură generală şi de curăţit cartofii. *"Miss Puşcăria"* n'a primit încă nici o ofertă dela vreun studio de filme.

•••

TRANDAFIRUL ŞI SECURISTUL

"A rose is a rose..." Un trandafir e un trandafir şi sub oricare alt nume, el miroase la fel de plăcut, a scris marele poet şi dramaturg William Shakespeare acum vreo patru secole. O traducere contemporană pe malul Dâmboviţei ar fi:

Un Securist este un Securist şi sub oricare alt nume, el miroase a comunist.

•••

CUM STĂM CU IVAN ?

Când România a cerut Federaţiei Ruse, (Actualul nume al fostei Uniuni Sovietice) să i se înapoieze Tezaurul şi averile furate, a primit răspuns că FR nu are nimic în comun cu fosta URSS şi deci nu e responsabilă de obligaţiile ei din trecut.

Recent, aceeaşi Federaţie Rusă a cerut să i se predea 12 imobile din Bucureşti ce aparţineau URSS, pe motiv că actuala Federaţie este o continuare a Uniunii Sovietice.

RUSIA, URSS, FR etc. sunt nume care se schimbă, dar Ivan rămâne acelaşi: pe ce pune laba, nu mai dă înapoi.

•••

O SLUJBĂ CU...COR

Ne referim la comentariile pro şi contra din presă pricinuite de slujba oficiată de părintele Gheorghe Calciu la Patriarhie, în prezenţa Patrirahului Teoctist.

Nu vom insulta pe părintele Calciu luându-i apărarea, căci el are o bogată experienţă politică şi vom căuta să reamintim:

Părintele Calciu a fost caterisit de Episcopul Antonie Ploieşteanu încă de pe timpul când era Patriarh Iustin Moisescu.

La câţiva ani după revoluţie s'au anulat caterisirile pe motiv că ele s'au făcut din motive politice.

Deci n'a fost vorba de un preot caterisit.

Episcopia dela Vatră (de sub Mitropolitul Teodosie) şi-a căpătat Continuitatea Apostolică dela Patriarhul din Moscova, dar celelalte Patriarhii (Constantinopol, Ierusalim, Antiohia, Alexandria, Serbia şi Bulgaria) nu au recunoscut Tomosul acordat de Moscova şi preoţii din aceste Patriarhii nu pot oficia alături cu preoţii din Episcopia dela Vatră.

La câţiva ani după revoluţie, Patriarhia Română a recunoscut pe Episcopul Nathaniel, (Indirect şi pe Episcopul Trifa, n.n.) şi acum preoţii de sub cârja I.P.F. Teoctist pot oficia cu preoţii dela Vatră şi vice versa.

•••

✝ MIHAI POP

Exilul românesc a suferit o pierdere majoră prin trecerea la cele veşnice a lui Mihai Pop, la 15 Aprilie 1998, ora 7.43, la Montréal. S'a născut la 1 Septembrie 1923 în comuna Daia Română din judeţul Alba. Cotropirea în veci de neiertat a ţării de armatele sovietice îl găseşte student la Academia Comercială din Braşov, dela început angajat în activităţi studenţeşti şi de apărare a drepturilor poporului român, ceea ce l-a identificat de forţele represive ca un inamic de doborît al sistemului. În această activitate, a fost secondat de profesorii Academiei, în special de profesorii Dr. Victor Jinga şi Dr. Alexandru Herlea, faţă de care a păstrat până la moarte o admiraţie profundă.

Pentru a se sustrage urmăririi forţelor de ocupaţie şi a agenţilor lor, Mihai Pop şi viitoarea lui soţie Vetuţa, au trebuit să se ascundă întâi în Munţii Apuseni şi apoi au reuşit să treacă în Iugoslavia, unde au fost internaţi şi obligaţi să execute munci manuale grele după placul organelor poliţieneşti. După mai multe încercări de trecere clandestină a frontierei iugoslave, au reuşit să ajungă în Italia şi apoi în Franţa. La Paris, Mihai Pop şi-a continuat studiile de doctorat în Economie la Facultatea de Drept şi Ştiinţe Economice a Universităţii Paris-Sorbona din 1949 până în 1951, când emigrează în Canada şi se stabileşte cu familia la Montreal. În 1952 este angajat de Hydro-Quebec, la început într'un post manual, dar este repede identificat ca un element de valoare, demn de a i se încredinţa funcţiuni mai importante. Nu după mult timp, devine titularul postului important şi vital pentru noua întreprindere, *"Corporation de Gaz Naturel du Québec"*, de girant al serviciului de Marketing. După 14 ani de activitate cu această întreprindere, denumită între timp *"Gaz Métropolitain Inc."*, Mihai Pop este numit expert economic pentru Trans-Canada Pipeline, cu sediul la Toronto, iar spre sfârşitul anilor 1970 revine la Montréal ca economist al Regiei de Electricitate şi Gaz a Guvernului din Québec.

În 1979, pe când era în plină ascensiune profesională, Mihai Pop este operat de cel mai bun chirurg din Montréal, dar care a aplicat bisturiul - numai Dumnezeu ştie de ce şi cum - cu consecinţa fatală că pacientului i s'a tăiat comanda membrelor inferioare, fără nici o posibilitate de îmbunătăţire până la sfârşitul zilelor. Această invaliditate, din ce în ce mai gravă, l-a obligat pe Mihai Pop să renunţe la activitatea sa profesională şi să se retragă în scaun rulant şi apoi pe patul de moarte după aproape 20 de ani de suferinţă. Dar şi-a păstrat până aproape de ultima zi a vieţii strălucirea şi luciditatea mintală, ceea ce i-a permis să continue de pe patul de suferinţă urmărirea de aproape a evoluţiei situaţiei din România, căreia i-a rămas devotat cu toată pasiunea şi focul neastâmpărat al unui mare patriot. În acest timp şi-a constituit o valoroasă bibliotecă tratând cu precădere subiectele vitale româneşti şi în special cele ale exilului, ceea ce este numai una din frumoasele sale realizări.

Nu se poate vorbi despre Mihai Pop fără a sublinia devotamentul neîncetat o singură clipă a soţiei sale, Vetuţa Pop, poetă de frunte a exilului, care s'a dedicat cu încredere în voinţa divină, cu speranţa indefectibilă în alinarea suferinţelor soţului ei, atât de crunt lovit. Dumnezeu a pus sfârşit vieţii Vetuţei la 19 Septembrie 1996, lăsându-l pe Mihai Pop de atunci în căutarea eroică a locului de veci, unde vor fi din nou reuniţi.

Iubite Mihai, du-te cu mândrie în Împărăţia Cerurilor, căci ai înălţat toate locurile pe unde ai trecut. Acolo te căutăm şi te vom căuta la rândul nostru să ne arăţi calea reînvierii noastre şi a poporului nostru încă dezorientat.

Zeno M.Câmpeanu

ÎN AMINTIREA DECESULUI LUI EUGEN POPESCU

Pe data de 22 Februarie 1998, a avut loc înhumarea colegului meu de studenţie Eugen Popescu, în cimitirul Vatra Românească, sediul Episcopiei Ortodoxe Române din America.

Cu durerea despărţirii între octogenari, evoc un episod al tinereţii - primul an de studenţie - ce revine viu memoriei unei suduri de fraternitate, momentului trăit. Era anul 1932 şi studenţimea Bucureştiului a decis aşezarea unei cruci la mormântul eroului necunoscut aflat în Parcul Carol.

Coloana pe rânduri de câte şase tineri, dela toate facultăţile, era nesfârşită... În această solemnitate, disciplina impunea celor ce ne străjuiau înaintarea pe drum; în faţă, purtător de cruce cu schimbul era colegul meu Eugen Popescu. Era un tânăr înalt, cu frizură şi aliură de tablou revoluţionar, asemeni celor ce zăceau fără de cruce, simbol ce-i însoţise în moarte!

Ajunşi la intrarea parcului, o coloană puternică de poliţie, sub comanda personală a lui Armand Călinescu (chiorul), declanşă o salvă de foc în aer, avertisment de intimidare tineretului creştin. Eugen ridică crucea şi înaintează cu lipsa de teamă a anilor ce înmuguresc idealurile! Contactul surprinză nepreconizat de înfruntarea brutală declanşată cu bastoane de cauciuc de către poliţia însemnatului personaj ce o comanda cu un singur ochi, a îngrozit tineretul.

Personal, eram poate cam la mijlocul coloanei. Eugen în frunte, nu dă înapoi... O bună parte din însoţitori, loviţi fără milă, încep să fugă. Eugen, călcat în picioare, avea de suportat şi consecinţa gravă a exmatriculării din facultate, cerută de autorităţi.

Ajunşi la intrarea parcului, o coloană puternică de poliţie, sub comanda personală a lui Armand Călinescu (chiorul), declanşă o salvă de foc în aer, avertisment de intimidare tineretului creştin. Eugen ridică crucea şi înaintează cu lipsa de teamă a anilor ce înmuguresc idealurile! Contactul surprinză nepreconizat de înfruntarea brutală declanşată cu bastoane de cauciuc de către poliţia însemnatului personaj ce o comanda cu un singur ochi, a îngrozit tineretul.

În consiliul profesoral, în care s'a decis executarea ordinelor guvernului, un profesor ce nu putea fi suspectat politic - Constantin Bungeţeanu (Dr. în Ştiinţe Economice-Politice la Paris) - o autoritate stimată de colegii săi, se ridică la cuvânt. Explicaţia dată a înlăturat decizia pronunţată deja şi prof. Bungeţeanu a luat sub garanţie, protecţia studentului.

Este episodul în care-mi amintesc de colegul cu frizura'n vânt, înalt, purtător de cruce, care după absolvirea studiilor trecea prin închisorile comuniste cu mulţi ani grei de puşcărie sub comunişti.

Pe drumul crucii, ajuns în exil, poartă stindardul evidenţierii tuturor Românilor - personalităţi meritorii - indiferent de crezul politic al acestora.

În USA, oraşul San Diego - California a înfiinţat şi condus: Institutul Român de Cercetări Istorice. A editat *"Antologia"* asociaţiilor şi personalităţilor culturale româneşti din anii exilului 1940-1990, şi Buletinul Institutului.

Durerea declanşată colegilor rămaşi pe acelaşi drum nu poate fi înţeleasă; lecturalizată o lăsăm generaţiilor ce vin, o piatră de hotar renaşterii unui popor care sângerează de două milenii, sentinelă Europei la graniţa lumii slave. În ultimă sarcină revenită României, am civilizat - cât s'a putut - pe cei ce ne-au invadat cu: *"davai ceas, davai palton"*!!

P.PREDESCU

CAUTĂ

• Caut pe tatăl meu din România Ion Mihăilă în vârstă de 66 ani, cu ultimul domiciliu în Valea Dorului, Curtea de Argeş.

Persoanele care ştiu ceva despre el, pot scrie la: Alice Mihăilă, P.O.Box 20, Concord, MI. USA. 49237, ori telefona la 1-517- 531-5245.

VÂNZĂRI

• Vând apartament trei camere, dependinţe, pod, două camere la subsol, toate situate în vilă, calitate excepţională. Piaţa Muncii, Bucureşti. Tel/fax: USA (401) 605 05 32.

CASĂTORII

• Studentă din România în anul III la Universitatea *"Dunărea de jos"* din Galaţi, 1.75 m înălţime, 54 kg, şatenă cu ochi verzi, doresc căsătorie cu un Canadian de origine română. Răspundeţi la adresa: Ciobanu Irina, Bl.4, Ap.14, Ţiglina I, Str. Brăilei, Galaţi, cod. 6200.

CENTRUL CULTURAL
"NAE IONESCU"
CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON

Aranjaţi să fiţi la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
-HAMILTON, ONTARIO CANADA-
În săptămâna
TABEREI DE VARĂ

ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
Vă invită să petreceţi anul acesta vacanţa de vară la

CÂMPUL ROMÂNESC
26 IULIE - 2 AUGUST, 1998

Aduceţi cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit
Pentru informaţii suplimentare, telefonaţi la:
(905) 389-0644; (905) 648-4821; (905) 387-0637

LUPTA DELA VALEA PLOPULUI SAU UNDE SUNT MILIARDARII ROMÂNI ?

"Putem creşte 20 şi avem 76 copii" - 5 Ianuarie '98 - Pr. N. Tănase

——Erast CĂLINESCU——

La Valea Plopului se desfăşoară o adevărată luptă pentru VIAŢĂ. O luptă cu mentalitatea, cu inerţia dobândită în anii comunismului, o luptă cu indiferenţa a-lor-noştri, - am putea zice şi a *"multi-miliardarilor"* noştri, care investesc în McDonald şi în Coca Cola, fără însă să investească şi în viaţa copiilor României, ţară care i-a îmbogăţit. Aceşti copii care, mâine, când McDonald şi Coca Cola nu vor mai fi la modă, vor constitui inteligenţa creatoare românească. Aceşti copii care sunt masacraţi cu milioanele, în fiecare an, nu din faşă ca pe vremea lui Irod, ci încă din pântecele mamelor lor. Dar, trebue să vii de departe, căci de aproape nu se vede genocidul şi realitatea pe care o trăiesc supravieţuitorii...

Un extras din presa poloneză:

"Preotul Nicolae Tănase, paroh al sătucului român Valea Plopului, situat în Carpaţii de Sud, a înţeles că viaţa omenească nu începe dela naştere ci dela concepţie... După abolirea pedepsei cu închisoarea pentru avort, România, ţară cu 24 milioane de locuitori, a ajuns în <fruntea> ţărilor cu cel mai mare număr de avorturi, înregistrând până la două milioane de avorturi pe an".

Preotul Tănase a fost discipolul Părintelui Gheorghe Calciu, care îl caracterizează, în câteva cuvinte, astfel: *"Părintele Tănase mia fost elev la Seminarul Teologic din Bucureşti, a stat tare alături de mine, în ciuda tuturor încercărilor Securităţii de a-l corupe şi, din tinereţea cea mai fragedă a dovedit o devoţiune creştină şi un altruism rar întâlnite".*

Când a pornit acţiunea sa, Părintele Nicolae Tănase s'a bazat pe o singură asigurare, pe credinţa neabătută că *"Cel ce îngrijeşte de crinii câmpului şi de păsările cerului ne va ajuta şi pe noi să ne creştem copiii!"* În predicile sale, Părintele afirmă cu tărie: *"Fiecare fiinţă omenească este copilul lui Dumnezeu, chiar dacă a fost conceput prin păcat... Nu este nici o diferenţă între mama care îşi ucide copilul cu cuţitul, în leagăn şi mama al cărei copil este omorît cu instrumente chirurgicale".*

Conştient de adevăratul genocid al cărui victime sunt, în fiecare an, copiii României, Părintele Tănase, el însuşi tată a cinci copii, a început să adune copii orfani şi abandonaţi, depăşind cu credinţă şi îndrăzneală toate greutăţile începutului unei astfel de acţiuni. Prin predici, articole şi pliante răspândite, Părintele convinge femei gravide, confruntate cu probleme sociale grave, să nu-şi provoace avortul, ci să nască şi, dacă nu-şi pot creşte copiii, să-i aducă şi să-i lase în grija Fundaţiei PRO VITA, PENTRU NĂSCUŢI ŞI NENĂSCUŢI, dela Valea Plopului, având oricând posibilitatea să-şi viziteze copiii să şi-i ia acasă.

Timp de şapte ani, Fundaţia PRO VITA a trăit din donaţiile şi din banii realizaţi prin vânzarea calendarelor, iconiţelor, lumânărilor şi cărţilor publicate de Părintele Tănase, ceea ce nu mai este posibil în prezent din cauza măririi periodice a preţurilor. Problema care se pune acum pentru supravieţuirea Fundaţiei, este găsirea unor sponsori.

În articolul din presa poloneză, citat la început, autorul îşi descrie vizita la Valea Plopului. *"Urc o mică scară şi ajung într'o mică încăpere, locuită de două fete care au câte un nou născut, de câteva săptămâni. Au refuzat sfatul mamelor lor de a-şi întrerupe sarcina şi au venit la Valea Plopului. Din pătuţurile încăperii clipesc ochişorii veseli ai micuţilor. Una din fete îşi ia copilul în braţe. Copilaşul, cu ten închis şi cu ochii negri îşi întinde mânuţa spre mine. Se uită. Este curios să cunoască viaţa. Ar fi putut să sfârşească în coşul de gunoi al cabinetului ginecologic..."*

"Când intru împreună cu ambasadorul Poloniei în România, Dl. Bogumil Luft, în curtea casei următoare, se adună o mulţime de copii... Toţi vor să se fotografieze. Privesc un chip, trecut de prima tinereţe dar cu o notă neobişnuită de optimism, al unei femei care, pe lângă cei şapte copii pe care i-a crescut, a mai primit încă cinci abandonaţi. Am un imens respect pentru ea şi pentru soţul ei, care se străduiesc să creeze acea - folosind terminologia poloneză - <casă familială de copii>. Şi toate acestea într'un sat în care sărăcia, vorba aceea, îţi închide gura. Părintele Tănase primeşte un ajutor minim din afară. În toate casele vedem icoane, pe pereţi sau pe rafturi. În unele case pereţi întregi sunt acoperiţi cu icoane. Credinţa acestui popor se poate recunoaşte nu doar după icoane ci, înainte de toate, după atitudinea sa. În altă casă, printre alţi copii, atrage atenţia un băieţel cu trăsături tipic asiatice şi cu părul creţ şi negru. Toţi cred că este arab... Părintele Nicolae ne spune că îngrijitoarea unei bătrâne din Bucureşti i-a spus că la dânsa locuieşte un copilaş arab. S'a dus la dânsa şi a luat copilul, căci bătrâna era deja foarte bolnavă şi de altfel a şi murit. A botezat copilul şi i-a pus numele Marius, în ziua de 15 August, de Înălţarea Maicii Domnului..."

"În altă casă aflu doi copii, ca de zece ani, care citesc catehismul ortodox. Au fost copiii străzii. Unul e din Banat, altul din Oltenia, ambele provincii la câteva sute de kilometri de Valea Plopului. La o altă familie au aflat adăpost doi băieţi, găsiţi în cimitir, după înmormântarea bunicii lor. Din nou am ocazia să cunosc din realitatea românească. Copiii nedoriţi sunt adesea daţi bunicilor, iar după moartea acestora, copiii rămân pe stradă..."

"Trecând printr'un parc de lângă o biserică din Bucureşti, Episcopul Teofan a găsit cinci fete care dormeau. Veniseră dela Bacău, aveau 18 ani şi îşi terminaseră şederea în casa de copii. Îşi căutau de lucru. Episcopul ştia ce va urma. A luat fetele în maşină şi le-a dus la Părintele Tănase. Acum fac obiecte de cult religios, pe care Părintele le duce în Grecia. Fetele trebue să-şi strângă zestre. Una din ele, tocmai se căsătorise, cu câteva săptămâni înainte. Alţi trei băieţi dintr'un sat, plecaseră şi ei dela casa de copii şi pictau flori, ca să-şi ducă zilele. Poliţia i-a arestat pentru câştig nelegal şi i-a dus la Valea Plopului, unde pictează icoane. Părintele le-a legalizat activitatea."

"Pentru Părintele Tănase nu-i deloc uşor să conducă o astfel de acţiune. A fost bârfit că fetele sunt amantele lui, că noii născuţi sunt bastarzii lui. Şi când a primit ajutoare din străinătate a fost nevoit să le împartă cu alţii copii din sat, pentrucă, din colibele sărace se auzea deja: - Mamă, vreau să fiu şi eu orfan!"...

Lucian Micu, într'un articol din ziarul *"Prahova"* din 7 Martie crt. ne dă amănuntele impresionante despre familiile care cresc copii abandonaţi.

"Oameni trecuţi de 50 de ani, Filofteia şi Petre Nedeloiu au avut cinci copii. Băiatul le-a murit la 24 ani, iar fetele sunt deja mature. Aflând despre iniţiativa PRO VITA, familia a luat în îngrijire 13 copii. Ana Maria, cea mai mică, are două luni şi jumătate. S'a născut cu o malformaţie şi are picioarele în atele. Cea mai mare, tot Ana Maria, are 9 ani. Ionela (3 ani) şi Andrei (4 ani) provin dintr'o familie cu 13 copii. Mama lor i-a lăsat la biserică, neavând cu ce să-i întreţină. Alexandra, de 3 ani, e retardată din cauză că mama ei, în loc să o alăpteze, îi dădea somnifere... Filofteia mi-a mărturisit că toţi sunt cuminţi şi îi sunt dragi. Ea îi învaţă poezii şi le spune poveşti. Petre Nedeloiu îngrijeşte toată gospodăria şi pentrucă nu mai e loc în paturi, doarme pe o saltea, pe jos. Frânghia e plină de rufele copiilor... Pe Filofteia o mai ajută şi fiicele ei, care, pe lângă copiii lor au mai luat şi ele 4 copii, printre care şi Marius-Arabul."

"Acum doi ani, doi tineri căsătoriţi din Elveţia, Christine şi Dieter Polheim, au donat o sumă importantă Fundaţiei, care, împreună cu alte donaţii, a servit la construcţia unui fel de internat, în care au fost aduse 17 fete între 13 şi 23 de ani, unele ajunse din casele de copii, direct în stradă... Una, uşor handicapată, cântă mereu: <Mamă, ce mult te-am iubit, iară tu m'ai părăsit...> Internatul are 6 camere, bucătărie şi sală de mese. Fetele lucrează mătănii şi cruciuliţe, care se valorifică. O parte din bani se folosesc pentru hrană, iar din altă parte, fetele şi-au cumpărat perne, plapome, lenjerie de pat şi podoabe. Pedagoga lor onorifică povesteşte că la început, deşi aveau mâncare suficientă la internat, unele ascundeau mâncare în sân pentru zile negre, aşa cum făceau când erau pe stradă... Acum merg în vizită prin sat, să ia modele şi să înveţe ce înseamnă o familie. Părintele Tănase le mustră părinteşte, le ascultă cu răbdare şi le dă sfaturi. El este de părere ca <internatul> nu este soluţia optimă, ci că ar fi fost mult mai bine ca fetele să fi ajuns în mijlocul unor familii, care să le îndrume şi să le formeze personalitatea. Pentru fiecare copil <adoptat>, familiile primesc modica sumă de 60.000 lei. Nu pot fi obţinute alocaţii, întrucât numai câţiva dintre copii au certificat de naştere..."

* * *

În perspectivă, Părintele Nicolae Tănase are în plan construirea unui *"sat al copiilor"*, care şi-ar putea acoperi o parte din cheltuielile de întreţinere prin veniturii rezultate din activităţi ca: agricultura, tâmplărie, o moară, o brutărie etc. Restul fondurilor necesare ar putea fi obţinute dela Stat, sub forma ajutoarelor cuvenite familiilor cu mulţi copii.

Satul copiilor va fi constituit din case familiale, în care copiii să poată trăi o viaţă normală de familie, în cadrul familiilor care îi cresc. Satul va fi construit pe terenul bisericii din Valea Plopului. Întrucât în România nu există până în prezent un model pentru o astfel de activitate, Fundaţia PRO VITA are nevoie de ajutorul unor specialişti în materie, fie veniţi la faţa locului, fie prin sponsorarea unor călătorii de documentare, în locuri unde există astfel de activităţi.

Pentru a se putea realiza aceste planuri, Părintele Tănase adresează următorul apel Românilor, care au bunăvoinţa şi posibilitatea să-l ajute în acţiunea sa:

ASOCIAŢIA "PRO-VITA"
pentru NĂSCUŢI şi NENĂSCUŢI
Str. Nicolae Iorga Nr.72, Vălenii de Munte, Jud. Prahova,
Tel.044-280-600
Cont nr.45.10.42.52 B.C.R. fil.ala Vălenii de Munte

Către
Cititorii ziarului "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Cu respect vă aducem la cunoştinţă următoarele:

- Membrii Asociaţiei noastre au realizat din mila lui Dumnezeu un sistem de ocrotire şi creştere pentru copiii străzii, orfani, abandonaţi şi pentru copiii mamelor care au renunţat la avort, dar nu au posibilităţi de îngrijire.
- În parohia Bisericii ortodoxe din satul Valea Plopului, comuna Poseşti, jud. Prahova, este asigurată existenţa unui număr de 40 de copii orfani în 6 case şi sunt în proiect de construcţie, datorită numeroaselor cereri, alte 6 case pentru 60 de copii între 1 şi 9 luni.
- Membrii Asociaţiei au izbutit să găsească familii care să îngrijească cu dragoste peste 300 sute copii abandonaţi, alături de copiii lor, fără a fi înfiaţi.
- Încercăm să ajutăm familiile care au acceptat 4,5 sau 6 copii.
- În acest mod continuăm tradiţia poporului nostru de a creşte un copil într'o altă familie prin acord reciproc, bună înţelegere şi armonie, evităm înfierea copiilor noştri în străinătate şi lăsăm posibilitatea mamei să vadă şi chiar să-şi ia copilul înapoi când doreşte.
- Ne-ar face mare plăcere să acceptaţi invitaţia noastră de a vedea aceşti copii salvaţi şi de a cunoaşte pe aceşti oameni minunaţi care au acceptat să ocrotească atâţia prunci în familiile lor.
- Faţă de ceea ce v'am prezentat, vă rugăm să binevoiţi a accepta sponsorarea unuia sau a mai multor copii, în funcţie de posibilităţile de care dispuneţi.
- Ajutorul Dumneavoastră financiar sau material (alimente, îmbrăcăminte etc.) ne va permite continuarea activităţilor noastre de binefacere şi extinderea lor.
- Vă mulţumim anticipat pentru înţelegere şi ajutor în numele acestor copii şi ne rugăm Bunului Dumnezeu să vă răsplătească înmiit pentru bunătatea inimii Dumneavoastră.
- Bunul Dumnezeu să vă ocrotească şi să vă lumineze mereul

Cu tot respecul şi consideraţia noastră,

Preşedinte,
Pr. Nicolae Tănase

Valea plângerii

——Alexe COSTA——

Au fost destui cei care, în Septembrie-Octombrie anul trecut, îi invidiau pe minerii care erau disponibilizaţi în Valea Jiului. Ei erau daţi afară, dar guvernul le asigura la fiecare câte un CEC cu salariul pe încă cel puţin un an, pentru a putea să înceapă o afacere pe cont propriu. Se sconta pe faptul că majoritatea celor care au fost disponibilizaţi veniseră să lucreze în mină din alte zone ale ţării şi, în urma primirii acestor bani, se vor întoarce acasă şi vor porni o afacere proprie. Cum nici un miner nu primea mai puţin de 15-20 de milioane de lei, bani în mână, nu puţini au fost cei care, trudind din greu într'o fabrică pentru un salariu de 300-400.000 de lei, i-au invidiat pe cei disponibilizaţi în Valea Jiului.

Ceea ce a urmat atunci era previzibil şi toată lumea a anticipat, mai puţin guvernul. Au fost zile de sărbătoare în restaurantele, barurile sau cârciumile din Petroşani, Petrila, Lupeni, Lonea... zile în care minerii beau whisky cu sticla, mâncau cele mai alese bucate şi aruncau cu banii în stânga şi în dreapta. Dezmăţul a fost total pentru o lună, după care banii au început să se termine. Cei care fuseseră de acord să fie daţi afară pentru a primi banii, ba chiar se înscriseseră benevol pe liste, se prezentau din nou la poarta minelor pentru a fi reangajaţi. Ceea ce, normal, nu mai era posibil.

La circa opt luni dela marea acţiune de disponibilizare din Valea Jiului, aproape nimeni nu a avut de câştigat. La exploatarea minieră Petrila şi Lonea au fost disponibilizaţi, atunci, 2.500 de oameni. Ce au făcut ei cu banii, cu miliardele de lei pe care le-au primit împreună? Câţi dintre ei au reuşit pe cont propriu? Câţi au acum o firmă? Câţi câştigă cu adevărat de pe urma disponibilizării şi a banilor primiţi? Răspunsul e cutremurător: UNUL. Culmea, nu un miner, nu un bărbat, ci o femeie, o doamnă care muncise la un centru de calcul al minei Petrila. Statisticile sunt fără echivoc şi reflectă o realitate crudă. Din cei 2.500 de oameni disponibilizaţi, numai 50 s'au lansat într'o afacere proprie. Din păcate, numai o persoană a reuşit. Are acum un magazin universal şi, chiar dacă puţin, scoate profit lună de lună şi, cu banii strânşi, face calcule pentru a-şi cumpăra un frigider mai mare pentru magazin şi alte utilităţi. Femeia e conştientă că în orice clipă totul se poate nărui, dar merge înainte. E ajutată de întreaga familie, care la momentul potrivit a înţeles care este unica şansă.

Dar ceilalţi? Ceilalţi 2.499 de oameni disponibilizaţi dela minele Petrila şi Lonea? Cei care nu au reuşit? Marea lor majoritate încearcă să se reangajeze, dar nici unul nu a reuşit, pentrucă nimeni nu vrea să angajeze pe cineva care cu câteva luni în urmă făcuse cererea de a fi concediat pentru a încasa 20 de milioane. *"Ei şi-au bătut joc de bani şi acum vor să muncească din nou alături de noi, în mină. Nu se poate, pentrucă noi, în timp ce ei cheltuiau milioane în restaurante, lucram în continuare în mină"*, spun cei care atunci nu au cedat tentaţiei banului. Încet-încet, totul se năruie în Valea Jiului, pe care localnicii au rebotezat-o acum Valea Plângerii. Salariile nu mai sunt cum au fost, munca e mai grea ca niciodată, iar oamenii au început să se privească cu ură pe stradă, să vadă în celălalt un concurent la postul său. Şi mai sunt cei blazaţi, care nu mai vor nimic, nu mai au nimic şi, nici nu ştiu nimic despre ce le rezervă viitorul.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

NIMIC NU SE PIERDE, NIMIC NU SE CÂŞTIGĂ

Totul se transferă dela Ciorbea la Vasile.

Avem un guvern nou şi un parlament vechi. Guvernul nou, cu mici excepţii, e făcut din oameni vechi, iar în parlamentul vechi întâlnim noi cârdăşii politice; s'a realizat nimic, în schimb se vorbeşte mult: se dezbat proiecte ce vor aduce covrigi şi ploile de primăvară; se diseacă articolele fiecărei legi, unele din ele se elimină, altele se amendează, dar nimic nu progresează. Corupţia continuă, despre dosarele Securităţii se tot pălăvrăgeşte şi sunt bănuieli că au fost schimbate... pe ici pe colo... în timp ce parlamentarii se ţin cu dinţii de imunitate.

Despre jefuitori nu se mai pomeneşte, deoarece ei au fost deja condamnaţi ca să sufere (în libertate, bineînţeles, n.n.) chinurile conştiinţei, atunci când se lăfăiesc în averile furate.

Dar e primăvară şi copiii se joacă cu zmeul, iar Dl. Constantinescu se joacă lansând *"baloane de încercare"* umplute cu aer cald şi decizii urgente; mai exact, Dl. Preşedinte contrazice azi ce-a spus ieri, ca mâine să renege tot ce-a plănuit până atunci...

În ultima declaraţie, pe care dorim să n'o mai altereze, ni se promite , referindu-se la crimele din timpul Revoluţiei: *"Aflarea adevărului deplin prin anchetă penală"*, subliniind că *"după condamnare, putem vorbi de graţiere sau amnistiere"*.

Până la *"Aflarea adevărului"*, revenim la alte mici adevăruri: puterea executivă a Statelor Unite, cu o populaţie de 12 ori mai mare decât a României, se reduce la un preşedinte, vicepreşedinte şi 16 secretari de stat (miniştri); iar în Parlament sunt reprezentanţii a două partide: Republican şi Democrat.

În România (mai mică decât statul Wyoming), avem un preşedinte, un procuror general, 25 de miniştri şi o harababurâ în Parlament, unde sunt reprezentate toate minorităţile, plus curcubeul format din solii partidelor politice.

Constituţia de după Revoluţie ne-a blagoslovit c'o căruţă plină de conducători pe care ION, eroul lui Aron Cotruş, continuă s'o tragă flămând şi fără speranţe.

PATRIARHIA ŞI PREOŢII SECURIŞTI

Purtătorul de cuvânt al Patriarhiei Române, Costel Stoica, într'un comunicat dat presei, a afirmat că: *"Accesul la dosarele fostei Securităţi nu este problema Bisericii Ortodoxe Române. Sfântul Sinod al BOR îşi exprimă încrederea că Parlametul va identifica modalităţile de rezolvare a acestei probleme"*.

Articolele referitore la acest subiect, adoptate de către Senat, fac referire şi la cele ale clericilor şi conducătorilor cultelor, precum şi la cele ale preoţilor dela parohiile din ţară şi străinătate.

• • •

CINE E ÎN SPATELE LUI VICTOR BABIUC

Protecţia oferită de fosta Direcţie de Informaţii a Armatei (DIA) unor anumiţi ofiţeri superiori acuzaţi de asasinatele din Decembrie '89, pare a fi susţinută şi de Ministrul Apărării. Ne întrebăm dacă şi Ministrul Apărării Naţionale se teme şi el de această organizaţie secretă. La fel ca şi în cazul Bisericii Ortodoxe Române, când se vorbeşte de aflarea adevărului, Securitatea acţionează, insinuând că se discreditează aceste două instituţii de bază a societăţii noastre: Biserica şi Armata. Lucrurile nu stau chiar aşa, pentrucă ultimele sondaje efectuate arată o încredere stabilă în Biserică şi Armată, în ciuda faptului că amândouă trec prin momente dificile.

• • •

ÎMPĂRATUL ŞI BACALAUREATUL

Împăratul Iulian, elev în clasa a XII-a la un liceu seral din Sibiu, vrea să-şi termine doi ani de şcoală într'un singur an, ca apoi să-şi dea bacalaureatul. Atât timp cât învaţă, îi dorim nota 10.

• • •

NE OCOLESC DOLARII

Din 1990 până în Februarie 1998, Statele Unite au investit $2,8 miliarde, o sumă mică în comparaţie cu investiţiile făcute în ţările vecine, iar numărul societăţilor particulare cu capital străin este de 54.532, care reprezintă 9.1% din totalul societăţilor.

• • •

SUNTEM... SIMPATICI

Guvernul Austriei a cerut Ungariei şi Cehoslovaciei să ceară Românilor o viză de intrare, deoarece mulţi Români trec apoi clandestin în Austria. Cererea a fost refuzată.

• • •

AU SĂRIT DIN GROAPĂ ÎN PUŢ

Reprezentantul Băncii Mondiale la Bucureşti, Dl. Francois Ettori, a declarat presei:

"În viziunea mea, criza politică a avut ca afect continuarea declinului economic care, în perspectivă, riscă să intre în criză". Dl. Petre Roman consideră condiţiile impuse de bănci, ca banii să fie cheltuiţi în acord cu scopul pentru care au fost împrumutaţi, ca o *"imixtiune"* în politica internă.

• • •

ATENŢIE LA CUMPĂRĂTURI

Agenţia "France Presss" dezvăluie că suntem ţara unde toate mărfurile sunt falsificate: saci de cafea boabe care conţin 30 de impurităţi; pachete cu cacao cu 90% amidon; pachete de piper cu 50% cenuşă; brânză amestecată cu lipici; rachiu făcut cu praf de cărămidă; bere cu detergenţi pentru a spori spuma; îmbrăcăminte care se decolorează şi pantofi care se deslipesc.

Falsificatorii primesc o mică amendă şi comerţul continuă.

• • •

S'A ÎNŢĂRCAT ADOPŢIA INTERNAŢIONALĂ

Străinii care doreau să înfieze un copil, se bucurau de un statut priveligiat: *"Adopţie internaţională"* care le dădea prioritate faţă de un cetăţean român ce dorea să înfieze acelaşi copil. Acum s'a schimbat legea: Românul are prioritate!

• • •

ELEMENTELE SE ADUNĂ

Majoritatea ofiţerilor superiori din Ministerul de Interne şi Securitate, când ies la pensie, se înscriu la PRM.

• • •

NOTĂ PROASTĂ

Agenţia de *"rating"* Thomson BankWatch, cea mai mare Agenţie de rate bancare, a decis să încadreze România în riscul de ţară B plus, o coborâre dela rata BB minus. Se subliniază că schimbarea guvernului nu a eliminat tensiunile din coaliţie, deci nu există garanţii că reforma va fi înfăptuită. Între timp, creditul Croaţiei şi Ungariei a crescut.

• • •

VIITOARELE TREI AUTOSTRĂZI

La anul va începe construcţia autostrăzilor Bucureşti-Constanţa (201 km), Bucureşti-Giurgiu (41 km) şi Centura Bucureşti Sud (58 km).

• • •

IARĂŞI ROMAN

"Legea cetăţeniei române" (1991): Cei cărora li s'a luat cetăţenia din diferite motive (politice, n.n.) până la 22 Decembrie 1989, o pot recăpăta la cerere, în baza unei declaraţii autentificate în străinătate. Pentru restul foştilor cetăţeni, sunt necesare următoarele acte originale sau copii legalizate de Oficiul Stării Civile unde s'a produs înregistrarea sau unde sunt arhivate:

(c) Certificat de naştere al solicitantului; (b) Certificat de naştere al tatălui şi mamei; (c) Certificatele de naştere ale bunicilor, din partea tatei; (d) Certificat de căsătorie al părinţilor; (e) Certificat de căsătorie al bunicilor paterni.

• • •

VEŞTI BUNE DIN BASARABIA

Convenţia Democrată din Moldova i-a propus Preşedintelui Petru Lucinski ca postul de premier să fie încredinţat D-lui Valentin Bolganciuc, membru al Frontului Popular Creştin Democrat.

• • •

PROPUS PENTRU PREMIUL NOBEL

Institutul Regal Norvegian *"Nobel"* a acceptat nominalizarea M.S. Regelui Mihai pentru Premiul Nobel pentru Pace. S'a subliniat că arestarea Mareşalului Antonescu şi trecerea de partea Aliaţilor au scurtat războiul cu 6 luni.

• • •

A.U.R.-UL LUI FUNAR

Scos pe două bete din preşedinţia PUNR, Dl. Gh. Funar şi-a croit un partid nou-nouţ: *"Alianţa pentru Unitatea Românilor"* (AUR).

• • •

NOTA LA PURTARE PENTRU ANUL 1997

Departamentul de Stat al USA notează că'n 1997, în România, au fost încălcări ale Drepturilor omului, dintre care notăm:

Guverul continuă să influenţeze justiţia; menţinerea ordinei trebue făcută de poliţie, dar guvernul poate chema în ajutor armata.

Tratamentul celor arestaţi e dur şi se foloseşte violenţa pentru obţinerea unor declaraţii; Poliţia foloseşte armele de foc împotriva *"micilor criminali neînarmaţi suspecţi"*, iar tribunalul militar blochează propriile investigaţii asupra cazurilor de abuz ale poliţiei. Închisorile sunt pline de ploşniţe, gândaci şi şobolani... autorităţile pot deţine o persoană 65 de zile fără a avea un ordin emis de procuratură, iar un minor 30 de zile.

"Bisericile catolice continuă să întâmpine dificultăţi cu Biserica Ortodoxă şi Secretariatul de Stat pentru Culte... Bisericile catolice continuă să-şi ceară proprietăţile şi terenurile" confiscate de regimul comunist.

Este acest raport o *"părticică"* din motivele pentru care România nu-i acceptată în NATO?

• • •

NI SE CLATINĂ PILONII

Românul a crezut în Biserică şi Armată.

Scandalul schimbului de ţigarete pentru armament, cu colonei daţi dezertori, cu generali înlăturaţi şi cu alţi epoleţi după gratii, ca să nu mai vorbim de generalii care şi-au clădit vile din economiile făcute fumând ţigări *"Carpaţi"* în loc de *"Havana"*.

Multe grade s'au câştigat datorită manevrelor politice ca devotaţi ai fostului regim. Să nu uităm că'n România guvernul poate chema armata să facă ordine, în timp ce în ţările democrate ordinea o face poliţia, iar armata e independentă.

Vom putea mătura pistele de decolare şi aterizare ale Aeroportului militar Otopeni? Vom putea face curăţenie începând de sus, când chiar unii din cei de sus sunt direct implicaţi?

S'a putut face, timp îndelungat, contrabandă cu ţigări fără ca cei cu răspundere să nu ştie? Se pune o întrebare: de ce partidul D-lui Roman a ţinut întotdeauna să i se încredinţeze Ministerul Transporturilor?

În ce priveşte celălalt pilon, Biserica, nu va avea nimic de câştigat dacă se va amesteca în politică.

Înalţii prelaţi vor fi supuşi unor atacuri şi vor trebui să răspundă la unele întrebări dificile reamintindu-le de dosare, de cooperarea cu comuniştii etc.

Sunt răni din trecutul BOR ce trebuesc lăsate să se vindece. Până atunci, ar fi mai bine dacă preoţii s'ar duce şi i-ar spovedi pe cei implicaţi în ţigările zburătoare.

• • •

Ambasadorii s'au plâns Primarului Lis de mizeria din Capitală: lipsa securităţii cetăţeanului, prezenţa aurolacilor care zgârie şi aduc pagube maşinilor etc.

• • •

61% din decese se datorează bolilor de inimă.

• • •

În Austria au fost prinşi 64 de imigranţi români veniţi clandestin din Cehia.

• • •

Învăţământul obligatoriu va fi de 9 ani.

• • •

La primul Salon Internaţional al Vinului, ce s'a ţinut la Bucureşti, ne-am prezentat cu peste 100 de vinuri, produsul a 30 de podgorii.

• • •

Se plănuiesc construcţii de case de tip american: din lemn, oţel şi ghips-carton, un material ieftin şi bun izolator termic.

• • •

Se proiectează ca viitoarele manuale şcolare să cuprindă *"Istoria Evreilor din România"*.

• • •

S'au deschis două bănci: Commerzbank şi Deutsche Bank, ce vor face o investiţie de 35 milioane D.M.

• • •

Printre cei ce inspectează palatele lui Saddam din Irak este şi compatriotul Gheorghe Ţârlescu.

• • •

40% din totalul infracţiunilor de natură juridică îl constituie furtul de automobile.

• • •

S'a interzis elevilor şi profesorilor să aibă cu ei, în timpul examenelor, telefoane mobile.

• • •

Tuberculoza face o victimă la fiecare trei ore.

• • •

Luna Martie - 956.589 de şomeri: 76,7% muncitori; 21% cu studii medii şi 2,3% cu studii superioare.

• • •

Un proiect de lege prevede ca după un examen viguros să poţi obţine licenţa de detectiv particular.

• • •

Rusia, Slovenia şi România sunt ultimele ţări care nu permit accesul la dosarele Securităţii.

• • •

Statul garantează depozitele bancare până la 25 milioane lei.

• • •

Salariul preşedintelui e maximum pe care pot spera să-l obţină directorii societăţilor de stat.

• • •

S'a scumpit benzina şi prima consecinţă - 20% din şoferii amatori şi-au părăsit meseria.

• • •

Programul şcolar pe anul 1998-99 prevede trei ore de sport pe săptămână.

• • •

Cheltuim anual, pe cap de locuitor, $12 pentru medicamente. Minimum necesar ar fi $21. Avem cel mai mic buget pentru sănătate.

• • •

Salariul mediu pe luna Februarie: 878.620 lei, care este echivalnet cu cca. $101.

• • •

S'a scumpit apa. În loc de 1.750 lei, bucureştenii vor plăti 1.905 lei pentru un mc de apă potabilă.

• • •

Pavarotti, Carreras şi Domingo vor da un concert în aer liber în faţa Parlamentului, în ziua de 30 Iunie a.c.

• • •

Dobânzile la împrumuturi pe 1998 sunt cca. $1,7 miliarde, iar în 1999 dobânda va fi şi mai mare.

• • •

Băuturile alcoolice sunt acum marcate la fel ca şi ţigările.

• • •

În 1997 am avut cel mai mare număr de copii, până la un an, bolnavi de sifilis.

• • •

Pe lângă şcolile normale din unele oraşe, se va înfiinţa clasa a IX-a pentru educarea rromilor.

• • •

"Cu 10 miliarde, costul alegerilor, spune primarul Capitalei Lis, *aş putea astupa 20 km de gropi"*.

• • •

Fostul tren al Regelui Mihai este oferit artiştilor care pleacă în turnee.

• • •

Biletele de tren s'au scumpit cu 17%.

• • •

Mă *"reîntorc în presă"*, a spus Dl. Ion Cristoiu, luând postul de director al *"Cotidianului"*.

• • •

Se va înfiinţa un batalion mixt compus din 800 de militari români şi maghiari, cu misiunea de a menţine pacea în Europa de Răsărit.

• • •

Greco-Catolicii care şi-au redobândit biserica *"Schimbarea la faţă"* ţin biserica deschisă 24 de ore, cu un program nonstop de slujbe.

• • •

Salariul unui consilier prezidenţial este de 1,8 milioane lei. O sumă ce nu prea atrage specialiştii.

• • •

Toate construcţiile neterminate din Capitală au fost scoase la licitaţie. Anul acesta vor fi finisate 4.000 de apartamente.

• • •

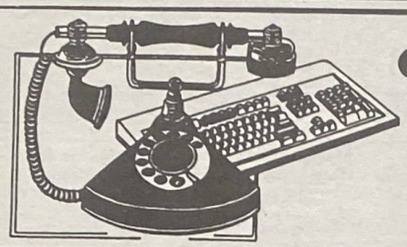

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

ELŢÎN A CÂŞTIGAT CONFRUNTAREA CU DUMA

La 23 Martie, în mod neaşteptat, Elţin a demis întregul guvern, în frunte cu loialul său Prim-ministru Viktor Cernomârdin. Această decizie a uimit nu numai pe Ruşi, dar şi pe Occidentali care au conlucrat cu Cernomârdin în multe probleme. Totul a apărut ca un neaşteptat capriciu al preşedintelui, care a mai luat şi în trecut decizii neaşteptate şi impulsive, atribuite de unii excesului de băutură. El a putut să le aducă la îndeplinire datorită marii puteri pe care i-o conferă Constituţia.

"Ţara are nevoie de o nouă echipă. Demiterea guvernului nu înseamnă schimbarea cursului politicii noastre. Acesta este un efort ca să se aducă mai multă energie şi eficienţă în reformele economice, ca să li se dea un dinamism adiţional, un nou impuls", a declarat Elţin la televizor. Preşedintele a mai spus că deşi guvernul a făcut unele lucruri bune în anumite sectoare, el nu a reuşit să convingă pe Ruşii din clasa mijlocie că reformele le vor îmbunătăţi nivelul de trai.

De remarcat că Elţin a singularizat pe Cernomârdin, pe reformistul prim-viceprim-ministru Anatoli Ciubais, ca şi pe Ministrul Afacerilor Interne Anatoli Kulikov, spunând că nu vor mai face parte din viitorul guvern. Dacă Kulikov a rămas cunoscut ca unul din promotorii războiului dezastruos din Cecenia, Ciubais era extrem de nepopular din cauza inerentelor repercursiuni cauzate de reformele economice.

S'au făcut diverse speculaţii în privinţa motivului care l-a determinat pe Elţin să-l mazilească pe Cernomârdin. S'a spus astfel că factorul principal a fost o conspiraţie a miliardarului Boris Berezovski, care a finanţat în mare parte campania de realegere a lui Elţin în 1996 şi care acum este o mare forţă în industria petroliferă şi în mediile de informaţie. El a fost în război deschis cu Ciubais şi în Noembrie 1997 a fost scos din Consiliul Naţional de Securitate, dar a păstrat legături cu Kremlinul, mai ales cu şeful de cabinet al lui Elţin, Valentin Iumaşev şi cu fata Preşedintelui, Tatiana Dicenko care este considerată consilierul cel mai apropiat al tatălui ei. Berezovski a avut ciocniri cu Cernomârdin în privinţa privatizării uneia din cele mai mari companii petrolifere de stat, Rosneft, Cernomârdin luând măsuri care ameninţau planurile lui Berezovski de a putea cumpăra acţiuni, când aceasta urma să fie licitate. Miliardarul avea nevoie de un candidat favorabil şi ar fi influenţat pe Elţin pentru demiterea lui Cernomâdin şi Ciubais.

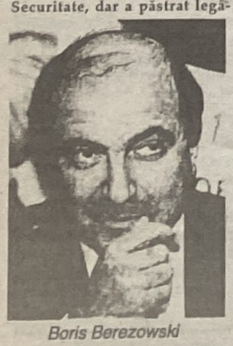

Boris Berezowski

Alţi analişti au considerat că datorită stării sale de sănătate fragilă, Elţin a văzut cu nelinişte şi gelozie marginalizarea sa şi erodarea autorităţii sale politice şi poziţiei sale de ţar, odată cu creşterea puterii lui Cernomârdin.

Spre surprinderea tuturor, a fost desemnat cu formarea noului guvern, la început ca prim-ministru ad interim apoi ales de Elţin ca prim-ministru, tânărul (35 ani) şi până atunci necunoscutul Serghei Kirienko, Ministrul Energiei. Elţin l-a prezentat ca pe un tehnocrat şi expert menager. *"Este un om care nu este legat de nici un partid politic sau vreo mişcare"*, a declarat el.

Au urmat zilele premergătoare ratificării de către Duma a prim-ministrului numit de preşedinte. Data ratificării a fost amânată pentru 10 Aprilie. Până atunci au fost numiţi o serie de miniştri şi cum era de aşteptat, şi-au păstrat funcţiile Ministrul de Externe Evgheni Primakov şi Ministrul Apărării Gen. Igor Sergheiev.

Majoritatea opozanţilor din Duma, în frunte cu reprezentanţii comunişti, au criticat alegerea lui Kirienko considerându-l neexperimentat pentru funcţia de prim-ministru. Pe data de 10 Aprilie Kirienko a expus timp de o jumătate de oră în faţa deputaţilor Dumei planul său de redresare a economiei. El a arătat că situaţia este extrem de complicată. Economia stagnează, o treime din buget a fost cheltuit pentru datorii de servicii şi un sfert din Ruşi trăiesc într'un standard de sărăcie. *"Instrumentul nostru şi principala noastră armă este un stat puternic, o autoritate puternică şi un guvern puternic"*, a spus el, declarând că priorităţile sale sunt creşterea industriei şi o valută forte, promiţând să protejeze interesele populaţiei obişnuite. Deputaţii nu s'au lăsat convinşi de posibilităţile prim-ministrului ales de Elţin, votând numai cu 143 voturi pentru şi 186 contra. Pentru a fi aprobat, Kirienko avea nevoie de 226 voturi pentru, în Duma cu 450 de membri. La numai o jumătate de oră dela respingerea candidatului său, Elţin a anunţat că el nu are alt candidat, urmând ca pe data de 17 Aprilie să fie din nou supus, a doua oară, deputaţilor parlamentului rus. Conform articolului 81 al Constituţiei Ruşiei, dacă primul ministru ales de preşedinte este respins de trei ori, acesta are dreptul de a dizolva parlamentul şi a cere noi alegeri.

Serghei Kirienko a fost adus la Moscova în Mai 1997, fiind numit ministru adjunct al Ministerului Energiei. El a fost adus din Nijni Novgorod (Gorki, în regimul comunist) de reformistul Boris Nemţov după ce acesta a fost numit de Elţin

Evgheni Kirienko

Prim-ministru adjunct şi a părăsit postul de guvernator, venind tot din Nijni Novgorod în 1997. Născut la Sukumi dir.-tr'un tată evreu, el a adoptat numele ucrainean al mamei şi a urmat cursurile Institutului de Ingineri al Transporturilor pe Apă din Gorki. Mai târziu, după un curs de finanţe la Moscova, a servit ca preşedinte al Băncii din Nijni Novgorod, iar apoi ca preşedinte al rafinăriei Norsi, una din cele mai mari rafinării ale Rusiei. De aici a venit, în Mai 1997, la Moscova. Este considerat un foarte bun organizator care dă atenţie la detalii. Economiştii reformişti ca Ciubais şi Gaidar îl consideră unul din ai lor. Kirienko are reputaţia de a fi un independent şi de a nu fi controlat de nici unul din marii oameni de afaceri ruşi. El este acela care, fiind ministru adjunct al Energiei, a fixat termenii nefavorabili pentru Berezovski în privinţa privatizării companiei petrolifere de stat Rosneft.

În vederea celui de-al doilea vot al Dumei din 17 Aprilie, Elţin, în felul său tipic, a căutat să *"ungă"* pe unii deputaţi pentru a le obţine voturile, trimiţând pe teren pe Pavel Borodin, care este însărcinat cu repartizarea apartamentelor şi maşinilor oficiale. El a subliniat însă că nu va garanta opoziţiei nici un post în noul cabinet sau un eventual guvern de coaliţie. Toate acestea nu au avut nici un rezultat, fiindcă pe data de 17 Aprilie Duma a respins din nou numirea lui Kirienko cu mai multe voturi contra ca prima oară, 271-115.

Înainte de-al treilea vot în Duma pentru confirmarea lui Kirienko, a apărut o dovadă a influenţei pe care caută să o aibă puternicii oameni de afaceri ruşi în politică. Unul din ziarele lui Berezovski, *Nezavisimaia Gazeta*, a sugerat că lupta pentru împiedicarea alegerii lui Kirienko putea fi înlăturată dacă Elţin accepta condiţiile miliardarilor. Preţul era abandonarea reformatorilor de piaţă liberă, care au încrucişat săbiile cu *"marele capital"*. Atât Ciubais cât şi Nemţov au luptat pentru a împiedica influenţa oamenilor de afaceri miliardari, mai ales după ce Berezovski a început să se laude că o mână de financiari controlează cea mai mare parte a economiei Rusiei. În ultima vreme, Berezovski a fost atât de activ încât unele surse de informaţii au susţinut că Elţin l-a avertizat că ori încetează intrigile, ori părăseşte ţara.

Vineri 24 Aprilie, a avut loc al treilea vot, de data aceasta votarea a fost secretă şi nu deschisă ca în primele două tururi. Liderul comunist Evgheni Ziuganov şi-a exprimat din nou opoziţia declarând: *"Suntem un partid serios şi nu ne vom schimba decizia de a vota impotriva lui Kirienkio"*.

Pe teren însă, lucrurile s'au schimbat total. Ameninţaţi să-şi piardă privilegiile, mulţi din opozanţi, profitând de faptul că votul a fost secret şi astfel au putut să se sustragă disciplinei de partid, au votat pentru numirea lui Kirienko în funcţia de prim-ministru. Deşi Ziuganov a cerut celor 138 de deputaţi comunişti să nu voteze,

Evgheni Ziuganov

mulţi din ei au votat, lucru pe care l-au făcut şi cele două partide aliate cu comuniştii, Partidul Agrarian şi Puterea Poporului. Kirienko a obţinut 251 de voturi pentru şi numai 25 contra. Numai 315 deputaţi au luat buletine de vot şi până la urmă numai 176 au votat, dar rezultatul a fost valabil şi suficient pentru confirmarea lui Kirienko, care avea nevoie de 226 de voturi pentru. Partidul reformist Iabloko al lui Iavlinski a boicotat votarea.

Elţin a fost ajutat şi de puternicul primar al Moscovei, Iuri Lujkov care, deşi s'a opus la început pentru numirea lui Kirienko, până la urmă şi-a schimbat poziţia. Guvernul municipal a primit în schimb o serie de interese în fabrica de automobile Moskvici şi aeroportul Şeremetovo.

Ţarul Boris a urmărit evenimentul la televiziune din biroul său dela Kremlin. Mai târziu el a semnat un decret numindu-l oficial pe Kirienko ca prim-ministru al Rusiei. Elţin şi Kirienko au de rezolvat o serie de probleme urgente cum ar fi plata salariilor restante, privatizarea marilor întreprinderi de stat şi noul cod al taxelor. A continuat completarea noului guvern. S'a dat o nouă apreciere reformiştilor tineri, Nemţov şi fostul ministru de Finanţe adjunct Mihail Kristenko, fiind numiţi prim-miniştrii adjuncţi.

PERICULOASA STAGNARE A PROBLEMEI PALESTINIENE

Reluarea procesului de pace israelo-palestinian a continuat să lâncezească, în urma poziţiei rigide a lui Netanyahu. Americanii se mişcă greu şi s'au opus până acum ca Europenii să încerce ei să intermedieze, fiindcă Israelienii cred că aceştia le sunt ostili. În Orientul Mijlociu au fost trimişi Denis Ross şi fostul ambasador SUA în Israel, Martin Indyk, ca să ia contact cu Arafat şi Netanyahu, în vederea unei întâlniri separate a acestora cu Madeleine Albright, care va avea loc la Londra pe data de 4 Mai. Asupra administraţiei s'au făcut presiuni, ca să nu se facă publice încercările guvernului de a reînvia procesul de pace israelo-palestinian. În acest sens, a fost semnată o scrisoare

Benjamin Netanyahu

de 81 de senatori şi peste 150 de reprezentanţi, arătând marea influenţă a comunităţii evreieşti, care întrece în număr pe cea israeliană. De această acţiune s'a ocupat Comitetul Afacerilor Publice Americano-Israeliene (AIPAC), dezlănţuind însă o serie de critici din partea Evreilor americani, care nu sprijină acţiunile prim-ministrului israelian Benjamin Netanyahu. Şi aici, ca şi în Israel, se poate vedea o diviziune a societăţii evreieşti.

În Israel a început să existe o împărţire a societăţii între ultraortodocşi şi seculari. Numărul ultraortodocşilor a început să crească şi să aibă din ce în ce mai multă influenţă asupra guvernului israelian. Dacă în 1991 procentajul lor în populaţia israeliană era de 26%, în 1993 acesta a crescut la 38%. Seculariii sunt iritaţi fiindcă ultraortodocşii *(haredim)* caută să le impună regulile lor rigide, iar tinerii care urmează seminariile religioase *(ieşiva)*, sunt scutiţi de serviciul militar, ceea ce a dus la o avalanşă de seminarişti care sunt şomeri şi iau ajutoare sociale de stat. Ultraortodocşii au dus o intensă activitate de lobby la primăria din Ierusalim şi la guvern pentru ca Vinerea noaptea până Sâmbăta seara să fie închise activităţile comerciale şi de afaceri, în acestea intrând bineînţeles cinematografele, restaurantele şi magazinele, care sunt asaltate de seculari. Ultraortodocşii controlează Rabinatul şi fixează standardele care determină cine este Evreu, cum vei fi înmormântat, cum poţi sa te căsătoreşti, ce trebue să mănânci şi unde. Toate acestea au dus la ciocniri între seculari şi ultraortodocşi.

O împărţire a părerilor s'a observat şi odată cu pregătirile pentru aniversarea a 50 de ani dela înfiinţarea statului Israel, care începe pe 29 Aprilie seara. Documentul serial de televiziune TKUMA (Renaşterea), în 22 de episoade, a dus la critici vehemente din partea Ortodocşilor. În acest documentar, se arăta o cu totul altă istorie decât cea învăţată în şcolile israeliene. Evreii nu mai apăreau ca reintorşi într'o ţară aproape pustie, în care au trebuit să lupte cu Arabii, care au fugit după războiul de independenţă al Israelului, promiţând să se întoarcă după ce Israelul va fi distrus. În serial s'au putut vedea expulzarea, deposedarea şi masacre ale civililor arabi făcute de forţele israeliene. Au fost aduşi martori din foştii ofiţeri israelieni şi din civili arabi. Ziarul israelian *Haaretz* a scris: *"Înfiinţarea Statului Israel a fost un act de dreptate pentru Evrei, dar a fost acompaniat de o teribilă nedreptate pentru Palestinieni"*. Iar criticata Doamna

Weiss-Berkowitz, regizoarea serialului, a declarat: *"Am văzut cu această ocazie oportunitatea de a întrerupe monologul în care numai noi suntem în suferinţă şi nimeni altul"*.

Pentru Palestinieni, aceşti 50 de ani au fost, cum spun ei, *al-nakba*, o catastrofă în care 700.000 au trebuit să fugă din 400 de sate. În fâşia Gaza şi Malul de Vest mai sunt 3 milioane. Peste două milioane trăiesc în Iordania. În 1948, când s'a înfiinţat statul Israel, existau 600.000 de Evrei, iar acum sunt 5 milioane, odată cu imigrări din Europa, Etiopia dar mai ales din Rusia. Spre deosebire de Netanyahu, care a declarat că va anexa părţi din Malul de Vest, dacă Palestinienii vor declara un stat independent în Mai 1999, fostul Prim-ministru Shimon Peres a declarat: *"Sper că până atunci noi să recunoaştem stabilirea unui stat palestinian."*

ANA PAUKER ÎL "LANSEAZĂ" PE GH. GHEORGHIU-DEJ

Gh. BUZATU

În 1952, după cum se ştie prea bine, Gheorghe Gheorghiu-Dej a reuşit, după o rivalitate de câţiva ani în cadrul conducerii comuniste dela Bucureşti şi după numeroase intervenţii la Înalta Poartă, recte pe lângă I.V. Stalin la Kremlin, să elimine din PMR *"grupul fracţionist"* Ana Pauker - Vasile Luca - Teohari Georgescu. De vreme ce şi-au pierdut cămătăriile în partid şi în stat, nici unul nu avea să mai revină la situaţia anterioară; cu toate încercările şi presiunile, din interior ori din afară, dela Moscova, de exemplu, în cazul *"tovarăşei Ana"* (vezi numărul special din *"Dosarele istoriei"*, ?/1997). Finalul din 1952 al disputei Dej-Ana era lesne previzibil. Pentru cei din partid, ca şi pentru Kremlin, încă de prin 1947 conflictul dintre cei doi lideri comunişti - totuşi, în stare latentă, pe atunci - devenise cunoscut.

În 1995, am publicat probele în acest sens - mai mult documente descoperite în arhiva *Cominformului*. Ceea ce apare azi straniu este faptul că, în ultimă instanţă, Dej şi-a datorat cariera de secretar general al PC din România chiar... Anei Pauker! Era în toamna anului 1945, mai precis la 24 Octombrie. Atunci s'a reunit Secretariatul CC al PC din România, fiind prezenţi: Ana Pauker, Vasile Luca, Gh. Gheorghiu-Dej şi Teohari Georgescu. Cu toţii desemnaţi secretari ai partidului. A mai participat Miron Constantinescu, dintre membrii Biroului Politic al CC al PC din România, dar n'au fost convocaţi Chivu Stoica şi Gh. Vasilichi. Pe ordinea de zi a şedinţei au figurat mai multe puncte, dar numai unul era *"fierbinte"*: - desemnarea lui Dej ca secretar general al PC din România, aşa cum de altfel, se mai discutase în acel sens. Cu toate acestea, Vasile Luca, care, practic, a condus ostilităţile, s'a străduit să impună alegerea Anei Pauker în locul lui Dej. Dintru început, el a intervenit ferm în acest sens, apelând la cele mai diverse argumente. Mai mult sau mai puţin nimerite. Să-l auzim însă: *"...Public să fie tov. Gh. Dej secretar politic, dar în practică tovarăşa Ana"*(?!) Deşi aceasta l-a întrerupt, respingând propunerea, Vasile Luca a insistat totuşi: *"...Tov. Ana e recunoscută şi în ţară şi de foruri internaţionale ca conducătoare. Această schimbare ar putea fi folosită de duşmani"*. Atunci, Dej promite *"rezolvarea în colectiv a problemelor"*, după care Ana Pauker are o lungă intervenţie, în fond un discurs totodată *pro/contra* candidatului. Nu i-au lipsit argumentele, în nici un sens. În primul rând, a precizat Pauker, se împunea să se aibă în vedere opinia duşmanilor PC din România din acel moment: Cum aveau ei să reacţioneze? Şi nu a ocolit detaliile: *"...Ce spuneau vrăjmaşii? E Evreică, a observat vorbitoarea, e omul Moscovei. Acum luăm aceasta din mâna duşmanilor. Ce vor spune ei? Moscova nu e mulţumită de munca ei şi a retras-o"*.

Nominalizându-l pe Dej, situaţia se schimbă: *"...Vor spune (adversarii partidului) despre tovarăşul Gheorghiu-Dej că e omul Moscovei. Dar în faţa maselor noi cu ce venim? Am pus în capul Partidului un Român, un om care a suferit, a ieşit cu capul sus - un muncitor ridicat, care s'a dovedit că e la locul lui în guvern, care s'a dovedit în Partid un om capabil. Al doilea, în Partid să vedem Secretariatul ca forul conducător colectiv - Secretariatul e un tot unic..."* Recomandându-l pe Dej, Pauker a remarcat faptul că el *"are calităţi: prinde lucrurile, înţelege, e capabil să sesizeze şi să studieze, e devotat, cum trebuie să fie un bolşevic, şi principial. Aceste calităţi fac din el omul în stare să fie conducătorul Partidului"*. Aparent, insistând asupra calităţilor lui Dej, Ana Pauker şi-a diminuat şansele de contracandidat. Nicidecum, căci - imediat după aceea - ea a prezentat cu plăcere lipsurile celui impricinat. Putem aprecia, chiar, că la acest capitol ea nu s'a dovedit de fel reţinută. Dimpotrivă. Astfel, în context, a relevat:

- Dej *"...nu e destul de ordonat..."*,
- Dej *"...atunci când e împătimit de un lucru, e greu să discuţi liniştit (cu el)"*,
- Dej *"...îşi apără punctul de vedere cu toate argumentele, ceea ce e bine, dar îi este greu să renunţe la un punct de vedere pe care îl are..."*,
- Deşi convinsă că Lucreţiu Pătrăşcanu era *"un corp străin în Partidul nostru"*, totuşi Dej abordase greşit cazul său, încurajând la o *"critică negativă"* şi ridicând problema originii sale,
- Dej era capabil *"a vedea larg lucrurile"*, dar nu întotdeauna se putea dezbăra (sic!) de resentimente şi prejudecăţi,
- Dej era dominat de *"spiritul de comandă"*,
- Lui Dej i se recomanda *"un anumit calm şi cântărirea lucrurilor"*.

Faţă de toate acestea, Ana credea însă că timpul şi munca colectivă vor corecta anumite slăbiciuni. La urma urmelor PCR pe atunci îşi căuta *"omul potrivit pentru conducere. Munca va arăta dacă corespunde"*. Apoi, fără modestie, vorbitoarea s'a prezentat pe sine: *"Cu toată obiectivitatea cred că, în ce mă priveşte, sunt un capital pentru Partid, care nu trebue nici dat peste bord, nici neglijat, ci pus să lucreze la loc potrivit"*. A încheiat totuşi: *"Cred că tov. Gh. Dej să fie secretar general, cu rol de secretar politic..."*

În sfârşit, numai după ce a glăsuit astfel *"tovarăşa Ana"*, Vasile Luca a admis *"propunerile concrete"*: Dej - secretar general, iar Pauker - nr.2 în PC din România, preocupându-se de coordonarea miniştrilor comunişti din guvern. Finalmente, plenara a delimitat în felul următor sarcinile secretarilor CC al PCR:

- Dej, ca secretar general, munca de educaţie politică şi organizatorică;
- Ana Pauker - conducerea activului din guvern, resortul economic (cu colaborarea lui Miron Constantinescu) şi cel administrativ;
- Vasile Luca - organizaţiile de masă;
- Teohari Georgescu - FUM şi cadrele.

Gheorghiu-Dej a admis o atare delimitare a responsabilităţilor. Nu s'a abţinut să comenteze intervenţia Anei Pauker şi, pe un ton ipocrit, lesne de desprins din procesul-verbal al şedinţei, cu referire la defectele aflate în discuţuie, s'a declarat... *"de acord cu tovarăşa Ana"!?*

Astfel a debutat Gheorghiu-Dej în cariera sa de secretar general CC al PCR din România: cu retragerea din cursă a Anei Pauker şi, mai mult, cu *"recomandarea"* - fie şi formală - a acesteia. În perspectivă *"acordul"* exprimat de rivalul nr. 1 al lui Dej la 24 Octombrie avea să pecetluiască destinul comunist al Anei Pauker. Întrucât Dej nu avea să uite nicidecum de intervenţia acesteia din 24 Octombrie 1945. În cadrul conducerii PC din România lupta pentru putere s'a declanşat chiar din acel moment între cei doi şi, vreme de aproape şapte ani, ei aveau să se prindă într'o luptă în care puteau oricând să-şi inverseze rolurile în partid: nr.1 sau nr. 2?

Nu voi încheia, fără a preciza că minuta examinată din 24 Octombrie 1945 este interesantă şi din alt punct de vedere. În aceeaşi zi, secretarii au decis *organizarea arhivei PCR*. Iar documentul în discuţie a fost de îndată înregistrat *sub numărul 1* în fondul respectiv. În definitiv, un document istoric din cel puţin două puncte de vedere!

EFEMERIDE

PE VARAVA L-AU ALES

Evenimentele politice din primăvara aceasta din România au avut un puternic efect amnezic. Oamenii au uitat de furibunda campanie de acum un an pentru intrarea României în NATO, deşi prea bine nu erau ei lămuriţi nici atunci ce însemna aceasta, dar, cum de peste 50 de ani au trăit cu speranţa că *"Vin Americanii"*, şi-au închipuit că acest NATO va fi o pomană de pere mălăieţe, aşteptate cu jind în ţara unde se crede că toate sunt posibile.

Ceea ce nu ştiau şi nu li se spune nici acum Românilor, este faptul că patronii NATO-ului nu se gândesc deloc la primirea României în celebrul Pact nici în valul al doilea - care se pare că nu se mai ridică, pentrucă apele bolesc liniştite - pentrucă ce este mai grav, în Congresul American s'au ridicat voci destul de puternice pentru a spune: *"Gata, s'a terminat cu extinderea NATO. N'o să ne stricăm noi relaţiile cu Rusii din cauza unor ţări limitrofe cu ei, unde pot izbucni oricând nişte conflicte, de... ca între vecini"*.

Locul NATO-ului de acum un an l-a luat de data aceasta *"Reforma"*. Politicienii români dela stânga la centru-stânga şi dela centru-stânga la extrema stângă (în România nu există partide de dreapta) nu vorbesc decât despre *"Reformă"*. Ce vrea să însemne această *"Reformă"* nu prea se ştie clar, dar este cuvântul magic, cu care se aşteaptă să se deschidă vistieriile Băncii Mondiale, ale Fondului Monetar Internaţional şi altor organe supra-statale, pentru a curge banii spre România. Până vin banii (care oricum nu vin), securiştii patroni şi bancherii şi corupţii, îşi mai rotunjesc veniturile, deschid noi întreprinderi fantomă şi bănci, vând ce a mai rămas din averea statului şi călăresc politica din România.

A fost un om şi în România care nu s'a lăsat prins în jocul fărădelegilor, dar aceasta nu i s'a iertat. Păcat de el, că a fost prea cinstit şi sentimental şi a vurt să guverneze cu duhul blândeţii, acolo unde era nevoie de bici şi de făraş. Dacă Victor Ciorbea s'ar fi opus categoric acum un an la demiterea lui Valeriu Stan, neruşinarea lui Petre Roman şi a echipei comuniste pe care o conduce, ar fi fost pusă la zid. N'a făcut-o şi greşeala - în politică mai ales - se plăteşte. A cedat vaetelor băbeşti ale seniorilor intraţi în arena competiţiilor cu şoşoni, blană, fular la gât şi căciulă pe cap, acolo unde întrecerea cere antrenament, chiloţi, maieu şi sandale de sprint. *"Fii cuminte dragă, să nu ne strici algoritmul"*.

A fost testul principal care i-a dat curaj şacalului şi hienelor să se năpustească pe hoitul guvernării din România şi să smulgă halcă după halcă.

PNŢCD-iştii şi-au cântat în cor *"Cântecul Lebedei"*. Un Noembrie 1996 nu se mai repetă şi teama de noi alegeri i-a făcut să-l arunce peste bord pe căpitanul vasului. Acum plutesc în derivă şi spectrul fostului Partid Liberal le apare ca stafia regelui Danemarcei, şi ei nu au un Hamlet, deşi ştiu bine cât este de mare putreziciunea din România.

Criza politică provocată de Petre Roman şi felul cum a fost rezolvată, a dat cu mult înapoi imaginea României pe care Victor Ciorbea reuşise s'o acrediteze în străinătate. Seriozitatea, calmul, cultura şi modul de expunere a problemelor în discuţie, au impresionat plăcut pe cei care l-au cunoscut şi le-a căpătat încrederea. Puterea lui de muncă era titanică. Ca morală, era un model pentru toţi. Ce a căutat acest om în cloaca politicianistă învechită în rele şi influenţată de foştii comunişti care au infiltrat toate partidele?

Ciorbea şi generaţia lui aparţin viitorului. Ei trebue să se delimiteze de comunismul în care fără voia lor s'au născut, dar şi de vechiul politicianism care a dus la catastrofa din 1940 şi pentru aceasta este nevoie de un partid cu totul nou.

Înlăturarea lui Victor Ciorbea ne aminteşte - prin analogie - la cele întâmplate acum aproape două mii de ani în Ierusalim. Săptămâna Patimilor din Aprilie al acestui an - păstrând proporţiile şi planul deosebit - am văzut-o reflectată în politica românească de astăzi.

Şanhedrinul lui Petre Roman l-a condamnat pe Victor Ciorbea. Partidul său s'a lepădat de el. Iude au fost destule, iar Constantinescu-Pilat a aprobat condamnarea fără să-şi spele nici mâinile.

La televizoare, la radio şi în pieţe se auzea un singur urlet ca şi în cabinetele tuturor partidelor, la alegerea dintre Victor Ciorbea şi Petre Roman: *"Pe Varava îl vrem"*. Şi l-au avut!

Zahu PANĂ

ULTIMA ORĂ

SCANDALUL ŢIGĂRILOR SCOATE ÎN EVIDENŢĂ EXISTENŢA UNEI CARACATIŢE MAFIOTICE CARE DUCE PÂNĂ LA VÂRFURILE PUTERII

Odată stins, cel puţin pentru moment, scandalul politic din România pare a intra în altă fază prin aterizarea, în miez de noapte, pe Aeroportul Militar Otopeni a unei aeronave ucrainene având la bord o mare cantitate de ţigări destinată pieţii negre. Aeronava înregistrată pe numele companiei aviatice AIR SOFIA din Bulgaria a sosit dela Atena, primind acordul de a ateriza, în mod excepţional, pe Aeroportul Militar Otopeni, o unitate de grad zero destinată activităţilor militare speciale sau zborurilor efectuate de şeful statului. Odată aterizat avionul, acesta a fost înconjurat de trupe cu cagule ale Serviciului de Pază şi Protecţie conduse de un colonel, un înalt funcţionar al SPP, însărcinat cu paza Preşedintelui Constantinescu. Întregul scandal a ieşit în paginile ziarelor, în mod ciudat presa obţinând înregistrări ale turnului de control dela Otopeni care scot în evidenţă implicarea unor înalţi funcţionari ai traficului de zbor în dirijarea avionului către Aeroportul Militar.

Scena petrecută într'o seară de Aprilie la Bucureşti ţine mai mult de existenţa unor structuri ale caracatiţei mafiotice care controlează comerţul pe piaţa neagră. Asemenea transporturi cu ţigări, băuturi şi altele, printre care se pare şi droguri, se practicau de mult în România, cu voie în trecut dela regimul Iliescu. Ca şi atunci şi acum serviciile secrete sunt implicate, dar nu se cunoaşte cu exactitate despre ce este vorba. Şeful SPP, Nicu Anghel, a negat că a dat ordinele în acest sens şi a spus că se pune la dispoziţia Parchetului Militar pentru cercetări.

Directorii principalelor cotidiene sunt de acord la unison că în fapt scandalul ţigărilor înseamnă o reglare de conturi între diferite structuri mafiotice, care îşi dispută în acest moment piaţa neagră din România, care duce la câştiguri ilicite de mii de miliarde de lei. Deocamdată, Preşedintele Constantinescu s'a implicat în acest imens scandal printr'o declaraţie hazardată, spunând că de fapt a fost vorba de un flagrant. Or, se ştie foarte bine că nu a fost vorba de nici un flagrant, deoarece Ţirurile cu ţigări au ieşit nestingherite din Aeroportul Militar. Unde vor duce cercetările în acest caz? Greu de spus, dar cert este că în viitor se anunţă că vor cădea multe capete.

Cotidianul *"România Liberă"*, extrem de dur în acest caz, a cerut demisia mai multor miniştri, idee susţinută şi de membri ai Comisiei de Apărare din Parlament. Cei vizaţi sunt Gavril Dejeu, Ministrul de Interne, Victor Babiuc, Ministrul Apărării, precum şi şeful SPP, Nicu Anghel. În altă ordine de idei, întregul scandal este pus de mediile jurnalistice pe seama rivalităţii dintre serviciile secrete. Vom reveni în numărul următor cu date noi despre acest imens scandal.

CRONICA VREMII

"REINVENTAREA POLITICII" DE VLADIMIR TISMĂNEANU

—Ion BOIERU—

Pornim la analiza şi interpretarea acestei cărţi, mai degrabă dela punctele şi afirmaţiile autorului, indicate în *Prefaţă* de către el însuşi. Nu dela explicaţiile studiului lui Dan Pavel, premergătoare *Prefaţei*, pentrucă acestea sunt şi exagerate şi pline de aberaţii, şi incită la o polemică oarecum personală, ceea ce nu ne interesează, cel puţin deocamdată, în această fază a intenţiei noastre de a descifra semnificaţiile de sociologie, ştiinţă politică şi ideologie ale cărţii de faţă.

"Această carte este o încercare de a explica originile şi dinamica unuia din evenimentele cele mai importante ale acestui secol: prăbuşirea regimurilor comuniste din Europa de Răsărit. Fiind mai mult decât o prezentare dintr'o perspectivă istorică, această carte a fost scrisă în timp ce evenimentele se mai desfăşurau încă, încât autorul a devenit ceea ce Raymond Aron numea cândva un martor angajat (spectateur engagé)", p.23.

Din partea noastră, indicăm că, perspectiva istorică este absolut necesară în evaluarea fenomenului pe care îl menţionează autorul, căci numai în această situaţie putem vedea originile, evoluţia în etapele străbătute de acest fenomen şi, că, pe lângă aceasta şi noi am fost martori, poate mai puţin *"angajaţi"*, dar am fost contemporani ca parte a unei generaţii care a trăit în epoca respectivă. Dar noi eram angajaţi în cealaltă parte a baricadelor şi aveam o altă perspectivă faţă de existenţa neamului românesc. De aceea, diferenţa faţă de autor este incomensurabilă. Şi, aşa se explică faptul că noi nu ne putem însuşi motto-ul, fixat în Prefaţa cărţii de către Tismăneanu: *"Diavolul face parte din experienţa noastră. Suntem o generaţie care are toate motivele să ia acest mesaj în serios"* (Leszek Kolakowski).

Conţintul acestui motto nu are nimic comun cu baricadele pe care eram noi, *"ceilalţi"* instalaţi şi încleştaţi în luptă tocmai cu puterile satanei. Aici este cheia care dezleagă problematica la care se angajează, cu asiduitate, pasiune şi distorsionare a adevărului, ca o moştenire a angajării sale anterioare, autorul acestei cărţi.

Intreaga carte este o analiză a fenomenului comunist, din perspectiva marxistă, care şi acum, după prăbuşirea orânduirii comuniste, încearcă să creeze o diversiune, să meargă pe ocolite, alături de adevăr, cu explicaţii de birou, imaginare, în afară de realitate, care să arunce cu săgeţi otrăvite împotriva tuturor acelora care au făcut o opoziţie directă, imediată, una violentă, necesară în opoziţie, pentru a salva neamul lor.

"Comunismul n'a fost doar o anume specie de regim politic, una din multele forme de dictatură pe care le-a experimentat omenirea începând din antichitate. El a fost unic în încercarea lui de a modela <psyché>-ul uman, în hibrisul lui mitologic, în străduinţa lui de a înregimenta oamenii şi de a-i forţa să se comporte după nişte reţete pavloviene de fericire" (p.23).

Această premisă a autorului nu poate constitui un punct de sminteală şi nu poate fi contrazisă. Încurcătura cea mare şi serioasă vine dela faptul că autorul socoteşte demersul său mai mult decât *"o prezentare dintr'o perspectivă istorică"*. Ori, noi socotim că este deosebit de importantă perspectiva istorică. În cazul specific, cel românesc, nu putem trece cu vederea tot ce se referă la societatea românească, care avea o închegare (atunci când s'a întâmplat năvala comunistă), o structură bine articulată, o sumă de valori spirituale, economice, politice, juridice, care asigurau unitatea existenţială a unei fiinţări istorice, cu multe tradiţii şi realizări majore, de cultură şi civilizaţie, cu particularităţi specifice şi cu un cuget românesc, un orizont al subconştientului care definea identitatea naţională şi chivernisea propriul tezaur sufletesc sub semnul omenirii, caracteristică a etnicului naţional, căci există o dimensiune românească a existenţei.

Şi, în această situaţie, nu se poate pleca decât dela istorie, din perspectiva istoriei, căci numai aşa se poate descifra dinamica procesului de devenire şi antagonism.

În disputa aceasta. nu ne interesează părerile străinilor, decât în măsura în care fac referinţe la specificul lor naţional. Pentru societatea românească este imperativ necesar să ne apropiem cu instrumente ideologice de lucru, naţionale, pur româneşti, care au avut intuiţie fenomenologică asupra întregului existenţial românesc istoric şi spiritual. Incursiunile străine ne apar ca suprarealiste.

Autorul are însă o altă părere şi o consemnăm ca atare:

"Pentru scrierea acestei cărţi am folosit numeroase materiale primare aparţinând mişcărilor democratice din Europa răsăriteană. O recunoştinţă specială trebue să exprim faţă de <East European Reporter>, cu sediul la Londra, şi <Uncaptive Minds>, cu sediul la New York, pentru eforturile lor de a ajuta cititorul occidental în urmărirea schimbărilor imperioase din fostul bloc sovietic. În anii ce au urmat mişcărilor din 1989, am călătorit frecvent în zonă şi am avut posibilitatea să discut cu mulţi dintre actorii principali ai acestor evenimente dramatice în desfăşurarea lor. Majoritatea ipotezelor mele au fost discutate cu confraţi în domeniu, iar principalele teze au constituit subiecte de prelegeri la cursurile mele pe care le-am susţinut la Universitatea din Pennsylvania şi la Universitatea din Maryland (College Park) de-a lungul ultimilor şase ani. Studenţii mi-au devenit complici în încercarea de a descifra evenimente care, în ce priveşte viteza şi imprevizibilitatea, erau aproape de miraculos.

Trebue să mărturisesc că abordarea mea diferă în câteva puncte de vedere de mai îndelung încetăţenita direcţie din domeniul studiilor privind comunismul. Ani de zile am avut convingerea (şi sper să nu fi greşit) că studierea elitelor comuniste nu e decât un fragment - şi nu neapărat cel mai semnificativ - în domeniul comunismului comparat. Mai importantă pentru înţelegerea acestor societăţi mi s'a părut aplecarea asupra unor nuclee autonome ale iniţiativei sociale şi culturale mai puţin vizibile şi, evident, mai puţin puternice şi impresionante - în termeni de autoritate" (p.23-34).

Am indicat acest text citat, cu datele respective, nu atât pentru valoarea lor de convingere, cât pentru a evidenţia absenţa completă a unor surse româneşti din literatura vastă a exilului românesc care a făcut o anatomie patologică şi factologică a comunismului din România într'o formă aproape completă, în toate etapele lui de dezvoltare, pe tot parcursul acestui exil. Nu pare, oarecum, suspectă absenţa surselor româneşti dintr'o lucrare în care se face analiza comunismului din România? Nu au înţeles Românii fenomenul comunismului şi mai ales prăbuşirea? Această problemă, adică întrebarea va deveni mai semnificativă după ce vom prezenta încă două, alte, aspecte ale cărţii.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE /LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului cu cel putin 4 saptamâni înainte.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8385
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L8C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

GENERALUL

Din fericire, n'a fost să fie!

După alegerile parlamentare din 1970, Salvador Allende Gossens, candidat al Frontului Unităţii Populare (formaţiune ce grupa forţe de stânga şi stângiste; *"progresiste"*, care vasăzică, aşa cum le plăcea a se alinta), devine preşedintele Republicii Chile.

A fost astfel declanşată un fel de *"revoluţie de catifea"* comunistă: a început naţionalizarea industriei, s'a făcut o reformă agrară - privită ca un preambul al colectivizării - iar politica externă s'a orientat tot mai mult către *"strângerea relaţiilor"* şi *"prietenia"* cu statele din lagărul marxisto-leninsto-maoist. Republica Chile avea toate şansele să devină, după Cuba, a doua ţară bolşevizată din America Latină.

Dar, în 1973, un militar patriot, generalul Augusto Pinochet Ugarte, reacţionează. Urmat de Armată şi de o parte a populaţiei civile, somează clica lui Allende să demisioneze. Salvador Allende, apropiaţii şi câţiva mercenari ai săi se baricadează în palatul prezidenţial şi deschid primii focul. În urma ripostei, Allende este împuşcat. A murit în luptă, cu un pistol mitralieră în mâini şi nu *"asasinat mişeleşte"*, cum au lătrat ziarele comuniste şi comunistoide de pe mapamond.

A urmat o perioadă de autoritarism şi, ca în orice perioadă critică (*la războiu ca la războiu"*), o parte a libertăţilor democratice a fost suspendată. Considerând (în 1990) trecută primejdia comunistă, generalul Pinochet predă Puterea unui guvern democratic. Se retrage dela conducera Armatei şi devine senator pe viaţă.

Republica Chile are pentru ce să-i fie recunoscătoare.

ASASINAREA LUI TROTSKY

N'am văzut filmul cu pricina.

Richard Burton, Alain Delon, Rommy Schnaeider. Sunt convins că a fost un film frumos.

N'am văzut filmul. Fiindcă N'AM VRUT să-l văd. De ce? Fiindcă sunt convins că aş fi asistat la o infierare a lui Stalin, nu la o condamnare fermă a comunismului. Rămânea *"loc de întors"* pentru *"noua stângă"* şi *"comunism cu faţă umană"*. Aş fi asistat, pe lângă *"veştejirea"* canaliilor staliniste, la un fel de *"îmbijuteriere"* a teoreticianului *"revoluţiei permanente"*.

Faptul că a fost condamnat la exil (1929) de către Stalin, apoi asasinat în Mexic (1940) de *"mâna lungă"* a aceluiaşi, nu-mi trezeşte nici un fel de simpatie pentru Lev Davidovici Trotsky (Leon Bronstein). Am milă pentru el ca pentru oricare om nenorocit, dar nu mai mult. Asasinarea lui Trotsky a fost rezultatul uneia dintre răfuielile între comunişti. Comuniştii s'au răfuit şi se răfuiesc des între ei.

Trotsky a fost bine *"mobilat"* cultural, avea, fără îndoială o inteligenţă peste medie, dar a fost un criminal de acelaşi calibru cu Lenin, cu Stalin. Şi nu e mai puţin vinovat.

Poate să sară ca ars cine vrea: consider că, deşi a fost un om cu carte, deşi avea o vână naţionalistă, Lucreţiu Pătrăşcanu - chiar dacă a fost victima propriei naivităţi - nu-i nevinovat de crimele din România bolşevizată. Totuşi...

Totuşi ce? Da, într'adevăr, Germania a beneficiat (şi beneficiază încă) de minunate şosele construite din ordinul lui Hitler. Hitler a fost şi *"autorul moral"* al automobilului *"Volkswagen"*. Nu?

SIGILIUL POEZIEI

În ce priveşte Poezia (cu majusculă!), accept întrutotul ideea hölderliniană: ea (Poezia) pătrunde în ceruri inaccesibile teologiei, filosofiei sau, cu atât mai puţin, ştiinţei. Poezia dezleagă enigme fără a rupe însă *"pecetea tainei"*. Ea dezvăluie prin ceea ce tace. Descoperă prin învăluire.

Avem nevoie de revelaţii, avem, prin urmare, nevoie de Poezie. Altfel, nu vom mai fi: vom muri spritual.

La Poezie nu se ajunge prin nu ştiu ce *"iniţieri"*, ci prin dragoste şi dor de libertate. Prin purtarea îndelung răbdătoare a propriei cruci, prin deschiderea inimii către Aderea Alintătoare: Celestul Spirit, Cel pus deoparte pentru cei care cred în Jertfa Răscumpărătoare. În Eliberare de pe Dealul Căpăţânii.

A face versuri? Nu-i neapărat trebuinţă. Nu-i nevoie de a fi poet, ci de a fi tu însuţi poezie. Suntem o poezie când suntem scăldaţi în Lumina Fiului Luminii. Noi contribuim doar cu umbrele. Tăcem frumos pentru deplina glorificare a Sunetului Sunetelor.

Dan Emilian ROSCA